

ДЖЕЙМС КЛАВЕ

ТАЙ-ПАН

термес

термес

МЕГАСЕЛЪР

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА

ДЖЕЙМС КЛАВЕЛ
ТАЙ-ПАН
ПЪРВА ЧАСТ

Превод: Михаела Михайлова, Румяна Атанасова, Надя Стоянова, Нина
Червенкова, Георги Шивачев

chitanka.info

Отвеждайки ни в бурните дни на 1841 година, романът „Тай-пан“ проследява историята на Дърк Струан — моряка, станал собственик на най-могъщата търговска компания в Далечния изток. Умен, нежен и безмилостен, верен приятел и неумолим враг, той е богът и дяволът в екзотичния Хонконг.

На Тай-Тай, на Холи и на Михаела

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Бих искал да изразя своята благодарност на хората от Хонконг, които ми отделиха толкова много от тяхното време и познание и ме допуснаха в настоящето и миналото си. Разбира се, това не е история, а роман. Той е населен с мъже и жени, създадени от авторовото въображение, и не е търсена връзка с реални лица или компании, които са били или са част от Хонконг.

КНИГА ПЪРВА

Дърк Струан се изкачи на офицерския отсек на „Венджънс“ — флагман на Нейно Величество — и с широка крачка се отправи към прохода. Линейният кораб със седемдесет и четири тона на борда бе пуснал котва на половин миля от острова. Наобиколили го бяха други военни кораби от флота, транспортни кораби на експедиционните сили, китайски търговски кораби и клипери за опиум.

Беше мрачно и хладно. Зазоряваше се. Денят бе вторник, 26.01.1841 г.

Докато вървеше по главната палуба, Струан хвърли поглед към брега и го обзе вълнение. Войната с Китай се бе развила според плановете му. Победата — според предвижданията му. Цената на победата — островът — бе онова, за което копнееше от двадесет години. И ето сега той се готвеше да слезе на брега, за да присъства на церемонията по встъпване в собственост, за да види как един китайски остров се превръща в бисер от короната на Нейно британско Величество кралица Виктория.

Островът бе Хонконг. Тридесет квадратни мили скалисти възвишения в северния край на огромната Перлена река в Южен Китай. На хиляда ярда от континента. Негостоприемен. Неплодороден. Необитаван — с изключение на малкото рибарско селище откъм южната му страна. Точно на пътя на чудовищните бури, които ежегодно се развихрят откъм Тихия океан. Ограден от изток и запад с опасни плитчини и рифове. Абсолютно ненужен на мандарина — титла, давана на всеки висш чиновник на китайския император, — в чиято провинция бе разположен.

Но Хонконг притежаваше най-голямото естествено пристанище в света. И той бе прагът на Струан към Китай.

— Готови за спускане! — извика младият офицер от наблюдателницата на пехотинеца в ален сюртук. — Голямата лодка на мистър Струан до средния проход!

— Слушам, сър! — Пехотинецът се наведе през перилата и заповедта отекна нататък.

— Няма да отнеме и минута, сър! — каза офицерът, като се мъчеше да съдържа благоговейния си страх от този принц — търговец, който бе станал легендата на Китайските морета.

— Не е чак толкоз бързо, момко.

Струан бе огромен мъж, с лице, брулено от хиляди бури. Синият му сюртук бе със сребърни копчета, а впитите бели панталони бяха небрежно втъкнати във високите моряшки ботуши. Бе въоръжен, както обикновено: нож в гънката на гърба и още един — в десния ботуш. Беше на четиридесет и три, червенокос, а очите му бяха смарагдовозелени.

— Хубав ден — каза той.

— Да, сър.

Струан мина през прохода, качи се на носа на голямата лодка — най-голямата на кораба — и се усмихна на по-малкия си полубрат Роб, който бе седнал по средата.

— Закъсняваме — каза Роб, широко ухилен.

— Аха. Негово Превъзходителство и адмиралът се туткат. — Струан се взря за миг в острова. После даде знак на боцмана.

— Спускай! Към брега, мистър Макей!

— Веднага, веднага, сър!

— Най-сетне, а, тай-пан? — запита Роб. „Тай-пан“ бе китайската дума за „върховен господар“. Във всяка компания или армия, флот или нация има само един такъв човек и той е, който владее и упражнява истинската власт.

— Аха — отвърна Струан.

Той бе тай-пан от „Ноубъл хаус“.

ПЪРВА ГЛАВА

— Гръм да го порази тоя вонящ остров! — изрече Брок, като оглеждаше брега и възвишенията наоколо. — Цял Китай да е в краката ни и всичко, което вземаме, е тая ялова, подгизнала скала.

Той стоеше на самия бряг заедно с още двама търговци. Около тях, разпръснати на групички, се бяха събрали още търговци и офицери от експедиционните сили. Те всичките стояха в очакване офицерът от Кралската марина да открие церемонията. Почетен караул от двадесет пехотинци се бе изпънал в две стройни редици до пилона: аленото на униформите им бе като ярко петно сред насъбралите се.

— Трябваше да вдигнат знамето в осем часа — каза Брок с глас, дрезгав от нетърпение. — Защо, по дяволите, се мотаят?

— Лош знак е да се ругае във вторник, мистър Брок — каза Джеф Купър. Той бе американец от Бостън, кльощав, гърбонос, облечен в черен сюртук, филцовият му цилиндър бе килнат под самодоволен ъгъл. — Много лош.

Търговският съдружник на Купър, Уилф Тилмън, леко се напрегна, долавяйки скритото острие в носовия изговор на по-младия мъж. Самият той бе нисък и грубоват. Родом бе от Алабама.

— Ще ти го кажа направо, че цялото туй цвъкнато от муха тук е лош знак! — каза Брок. За „знак“ той употреби китайската дума „джос“, която означаваше Късмет и Съдба, Бог и Дявол едновременно.

— По-добре да не е, сър — каза Тилмън. — Бъдещето на търговията ни с Китай сега е тук — за зло или добро.

Брок го изгледа отвисоко.

— Хонконг няма бъдеще. Туй, което ви трябва, са отворените китайски пристанища на континента, и ти го знаеш, пусто да остане!

— Пристанището тук е най-доброто в тези води — рече Купър. — Има достатъчно място да ремонтираме и почистваме корабите си. Достатъчно място за домовете и складовете ни. И най-важното — никакво китайско вмешателство.

— Една колония трябва да има орна земя и селяни, които да я работят, мистър Купър. И изгода — добави нетърпеливо Брок. —

Обиколих навсякъде, както и ти. Нищо няма да се хване тук. Няма ниви, — няма потоци, няма пасища. Тъй че няма да има нито месо, нито картофи. Всичкото, дете ще ни трябва, ще идва по море. Помисли колко ще струва. Даже риболовът е скапан. И кой ще плаща за издръжката на Хонконг, а? Ние и нашият занаят, пусто да остане!

— О, значи такава колония ви се ще, мистър Брок? — запита Купър.

— Мислех, че Британската империя — той бързо плю по посока на вятъра — си има доста такива колонии.

Ръката на Брок се стрелна към ножа.

— Плюеш да си прочистиш гърлото или на Британската империя?

Тайлър Брок приближаваше петдесетте. Беше едър едноок мъж, твърд и неизменен като железарията, която на младини бе принуден да предлага от врата на врата в Ливърпул, и силен и опасен като въоръжените търговски кораби, където бе намерил убежище, за да стигне до „Брок и синове“ — компанията, която оглавяваше. Облеклото му бе богато, а ножът, втъкнат в колана — инкрустиран със скъпоценни камъни. Брадата му побеляваше, както впрочем и косата му.

— Студеничко е днес, мистър Брок — каза бързо Тилмън, вътрешно ядосан от невъздържания език на младия си съдружник. С Брок човек не биваше да си играе, а те все още не можеха да си позволят открита вражда с него. — Ветрецьт хапе, а, Джеф?

Купър бързо кимна, без да сваля поглед от Брок. Той нямаше нож, но в джоба му кротуваше един малък „дилинджър“. Висок бе колкото Брок, но беше по-лек и не се страхуваше.

— Ще ти дам един съвет, мистър Купър — каза Брок. — Ти по-добре недей плю, като споменаваш Британската империя, че някой, току-виж, те разбрал погрешно.

— Благодаря, мистър Брок. Ще го запомня — отвърна Купър небрежно. — И аз ще ти дам един съвет: не е хубаво да се ругае във вторник.

Брок потисна гнева си. Един ден щеше да види сметката на „Купър — Тилмън“ и тяхната компания — най-голямата сред американските компании в Китай. Но сега се нуждаеше от съюзничество с тях — срещу Дърк и Роб Струан. Брок проклинаше

съдбата. „Джос“ бе направил от „Струан и компания“ най-голямото предприятие в Азия.

Беше толкова богато и влиятелно, че останалите търговци в Китай благоговейно, но и със завист го бяха нарекли „Ноубъл хаус“ Господарският дом. Господарски, защото бе пръв по богатство, по големина, по майсторство в занаята, по броя на клиперите, но главно, защото Дърк Струан беше тай-пан — най-големият от всички тай-пани в Азия. И пак „джос“ бе лишил Брок от едното му око преди седемнадесет години — точно в годината, в която Струан бе положил основите на империята си.

Случи се недалеч от остров Чъшан, който се намира точно на юг от огромното пристанище Шанхай, близо до устието на могъщата река Яндзъ. Брок се бе промъкнал през мусоните с огромен товар опиум. Дърк Струан, който също караше опиум, бе изостанал с няколко дни. Брок пръв бе стигнал в Чъшан, бе пласирал товара и бе готов да потегли обратно, като с радост си мислеше, че сега Струан ще трябва да продължи на север, да пробва нови места, да поема нови рискове. Брок бързаше на юг към къщи — към Макао — със сандъци, натъпкани със сребърни слитъци, а бурните ветрове — зад гърба му. Тогава откъм Китайските морета внезапно го бе връхлетяла силна буря. Китайците наричаха тези бури тай-фунг — господарите ветрове. Търговците им викаха тайфуни. Те бяха живият ужас.

Тайфунът бе сплескал безмилостно кораба на Брок, а самият той се оказа приклепачен от падащите мачти и спардека. Един разсечен фал, понесен от ветровете, го беше ударил, докато лежеше безпомощен. Хората му го бяха освободили, но едно откъснато въже със скоба на края вече бе избило лявото му око. Корабът бе силно наклонен на една страна и той им помогна да отсекаят такелажа и спардека, които отплаваха в морето, и по някакво чудо корабът се изправи. Едва тогава изля бренди в кървящата кухня. Още помнеше болката.

И сега той си спомни как се появи в пристанището дълго след като го бяха обявили за изчезнал: хубавият му тримачтов клипер представляваше една развалина, шевовете целите бяха в пробойни. Бе останал без мачти, без такелаж, без мачтите, топовете и барута за тях, бе събрал екипаж, заплатил загубите и закупил товар опиум, цялата печалба от курса се бе стопила.

Струан се бе оказал сред същия тайфун в една гемия — корабче с китайски корпус, но с английски такелаж — която се използваше за контрабанда по крайбрежието при хубаво време. Но Струан бе незасегнат от бурята и елегантен и неуязвим, както винаги, чакаше на дока да поздрави Брок: особените му зелени очи гледаха подигравателно.

Дърк и проклетият му късмет, помисли си Брок. „Джос“, който бе позволил на Дърк да превърне оная воняща гемия във флот клипери и стотици гемии, в складове и слитъци сребро в изобилие. В богопротивния „Ноубъл хаус“. Съдбата бе изтикала „Брок и синове“ на позорното второ място. Второ. И освен това, помисли си той, късметът му бе помогнал да се сдуши с нашия непоносим бързлив пълномощник, почитаемия богоненавистен Лонгстаф, през всичките тези години. И сега пак заедно ни продадоха.

— Гръм да го удари тоя Хонконг! И Струан заедно с него!

— Ако не беше планът на Струан, нямаше да спечелите войната толкова лесно — каза Купър.

Войната бе започнала преди две години в Кантон, когато китайският император, твърдо решен да прогони европейците, се бе опитал да прекрати контрабандата на опиум, която бе основното в британската търговия. Вицекралят Линг бе обкръжил чуждестранното селище в Кантон с войниците си и искаше да му се предадат всичките сандъци с опиум в Азия като откуп за живота на беззащитните английски търговци. Накрая бяха предадени и унищожени двадесет хиляди сандъка с опиум и на англичаните бе разрешено да се оттеглят на Макао. Но британците не можеха да преглътнат леко каквото и да било вмешателство в търговията им или пък заплахи към сънародниците им. Преди шест месеца британските експедиционни сили бяха пристигнали в Ориента и официално бяха поставени под юрисдикцията на флотския кралски интендант Лонгстаф.

Но Струан беше онзи, който замисли вдъхновения план да се заобиколи Кантон, където се бе забъркала цялата каша, и вместо това експедиционните сили да бъдат изпратени на север към Чъшан. Разсъжденията на Струан бяха, че този остров лесно ще бъде завладян без загуби, защото китайците бяха безпомощни срещу която и да било европейска армия или флот. Като оставеха малочислена задържаща сила при Чъшан и няколко кораба, които да блокират Яндзъ,

експедиционните сили можеха да отплават на север към устието на река Пей Хо и да застрашат Пекин, столицата на Китай, която бе само на сто мили нагоре по течението. Струан знаеше, че само непосредствена заплаха би заставила императора незабавно да моли за мир. Превъзходна разработка. И бе осъществена блестящо. Експедиционните сили бяха пристигнали в Ориента през юни. През юли Чъшан бе вече превзет. През август те бяха пуснали котва недалеч от Пей Хо. Две седмици по-късно императорът бе изпратил представител да преговаря за мир. Това бе първият случай в историята, когато китайски император официално бе признал европейска нация. И войната бе приключила почти без загуби и за двете страни.

— Лонгстаф постъпи много умно, като възприе плана — каза Купър.

— Всеки, който търгува с Китай, знае как да постави китайчугите на колене — каза Брок с груб тон. Той бутна цилиндъра си назад и отпусна превръзката на окоето си. — Но защо Лонгстаф и Струан се съгласиха да водят преговорите чак в Кантон, а? Всеки глупак знае, че „да преговаряш“ за китайците значи да печелиш време. Трябваше да си останем на Север при Пей Хо, докато мирът бъде подписан. Ама не, ние връщаме флота и последните шест месеца чакаме ли, чакаме ония смотани кучи синове да седнат да подпишат. — Брок плю. — Тъпо, страхотно тъпо. И цялото пилеене на време и пари затая смрадлива скала. Трябваше да си оставим Чъшан. Ей това е остров, дето си заслужава да го имаш.

Чъшан бе дълъг двадесет мили и широк десет, земята му бе плодородна и богата, с добро пристанище и дори имаше голям град — Тинчай.

— Там има къде да се разгърне човек. И още, оттам три или четири фрегати могат да блокират Яндзъ, докато си свалиш шапката. А който държи тази река, има контрол над сърцето на Китай. Там трябваше да се заселим, пусто да остане!

— Все още държите Чъшан, мистър Брок.

— Тъхъ. Ама ще го върнат според съглашенията по оня гнусен договор, тъй че няма да е наш.

Той затропа с крака срещу усиливания се вятър.

— Може би трябва да споделите това с Лонгстаф — каза Купър. — Той възприема съвети.

— Но не и моите. И ти много добре го знаеш. Ала ще ти кажа, че когато Парламентът узнае за договора, някой ще си изпати, обзалагам се.

Купър запали пура.

— Склонен съм да се съглася. Договорът е един изумителен документ, мистър Брок. За днес и за този век, когато всяка европейска сила граби земи и жадува за власт.

— Да не би Съединените щати не го правят, а? — Лицето на Брок се изпъна. — Ами вашите индианци? А сделката с Луизиана? Испанска Флорида? Хвърлили сте око на Мексико и на руската Аляска. Последните сведения казват, че даже се опитвате да пипнете Канада. А?

— Канада е американска, не английска. Ние няма да се бием за Канада — ще я присъединим по нейно собствено желание — каза Купър, като се мъчеше да прикрие безпокойството си. Той подръпна дългите си рошави бакенбарди и загърна сюртука си по-плътно около раменете срещу острия вятър. Знаеше, че един сблъсък с Британската империя в този момент би бил катастрофален и щеше да съсипе „Купър — Тилмън“. Проклетите войни. И все пак той разбираше, че Щатите ще трябва да се бият за Мексико и Канада, освен ако не се намереше друго разрешение. Точно както Британската империя бе принудена да воюва с Китай.

— Няма да има война — каза Тилмън, като дипломатично се опита да успокои Купър. Той въздъхна и пожела да си беше у дома, в Алабама. Там може да бъдеш джентълмен, помисли той. Там не е необходимо да имаш вземане — даване с проклетите британци всеки божи ден или пък да общуваш с такива богохулстващи, сквернословни мерзавци като Брок, с такъв жив дявол като Струан — или дори с такъв буен младеж и старши съдружник като Джеферсън Купър, който си мисли, че Бостън е пъпът на света. — А тази война, за зло или за добро, свърши.

— Помни ми думите мистър Тилмън! — рече Брок. — Тоя скапан договор няма да донесе добро нито на нас, нито на тях. Трябваше да си задържим Чъшан и да разкрием пристанища в самия Китай. След няколко седмици пак ще се бием. През юни, когато вятърът е благоприятен и времето е благоприятно, флотът пак ще трябва да отплава на север към Пей Хо. И ако пак се бием, как ще

съберем тазгодишния чай и коприна? Миналата година почти не се търгуваше заради войната, по-миналата година пък изобщо нямаше търговия, а и ни обраха целия опиум до шушка. Само от мене взеха осем хиляди сандъка. Това ми струваше два милиона таела сребро. В брой.

— Тия пари не са загубени — каза Тилмън. — Лонгстаф ни нареди да ги дадем. Да откупим живота си. Той ни даде документ от името на британското правителство. А в документа има клауза. Да се изплатят шест милиона таела сребро.

Брок грубо се изсмя.

— И ти си мислиш, че Парламентът ще уважи документа на Лонгстаф? Че нали всяко правителство ще бъде изритано в мига, в който поиска мангизи да плаща за опиум? А що се отнася до шестте милиона — те ще платят разходите по войната. Познавам Парламента по-добре от вас. Моят съвет е да пиете една студена вода с вашите шест милиона. Тъй че ако и тази година има война, всичките ще се разорим. Вие, аз, всеки, който търгува с Китай. И даже проклетият „Ноубъл хаус“.

Брок грубо се изсмя.

Той измъкна часовника си. Церемонията трябваше да започне преди час. Времето лети, помисли си той. Да, ама не против „Брок и синове“, да му се не види. Дърк бе имал период на сполука в продължение на седемнадесет години. Бе време нещо да се промени.

Брок се наслаждаваше на мисълта за втория си син — Морган, който умело и безскрупулно бранеше интересите им в Англия. Той се питаше дали Морган бе успял да намали влиянието на Струан в Парламента и в банкерските среди. „Ще те съсипем, Дърк, — помисли той, — и Хонконг заедно с теб.“

— Защо, по дяволите, се бавят? — попита той и забърза към флотския офицер, който крачеше напред — назад близо до пехотинците.

— Какво ти става, Джеф? Знаеш, че е прав за Хонконг — каза Тилмън. — Трябва да бъдеш по-внимателен, а не да го дразниш.

Купър леко се усмихна.

— Брок е тъй дяволски самоуверен. Просто не можах да се сдържа.

— Ако Брок се окаже прав дори за половината от нашите милиони, ние сме разорени.

— Да. Но Струан ще загуби десет пъти повече, ако парите не бъдат изплатени. Ще му ги дадат, не се бой. Така че и ние ще получим своето.

Купър погледна след Брок.

— Как мислиш, дали знае за сделката ни със Струан?

Тилмън сви рамене.

— Не знам. Но Брок е прав за договора. Глупав е. Солен ще ни излезе.

През последните три месеца „Купър — Тилмън“ бяха действали като тайни агенти на „Ноубъл хаус“. Британските военни кораби завършваха блокадата на Кантон и Перлената река и на английските търговци бе забранено да търгуват. Лонгстаф — по заповед на Струан — бе наложил ембарго като допълнителна мярка, която да ускори сключването на мирния договор, като знаеше, че складовете в Кантон пращат от чай и коприна. Но тъй като Америка не бе обявила война на Китай, американските кораби можеха свободно да преминават през блокадата и да вирят нос пред военните кораби. Така че „Купър — Тилмън“ бяха закупили четири милиона паунда чай от Чен-дзъ Джин Арн, или Джин-куа, както му беше прякорът — най-богатият от китайските търговци, и го бяха доставили в Манила, най-вероятно на испански търговци. Местният испански представител срещу значителен подкуп бе издал необходимите разрешителни за внос и износ и чаят — без мито — бе прехвърлен на клиперите на Струан и бързо отправен в Англия. Сметката на Джин-куа бе уредена с един товар опиум, доставен тайно от Струан някъде нагоре по крайбрежието. Съвършен план, помисли си Купър. Всеки получава своето и се сдобива със стоките, с които иска да търгува. Но бихме могли да натрупаме състояние, ако наши кораби можеха да доставят чая направо в Англия. И той изруга Британския закон за корабоплаването, който забранява на неанглийски кораби да превозват стоки до английски пристанища. Дявол ги взел — та те притежават света!

— Джеф!

Купър проследи погледа на партньора си. За момент не можа да долови какво точно го кара да види Тилмън в стълпотворението на

пристанището. След това видя голямата лодка да се отделя от флагмана и в нея високия червенорос шотландец, който имаше такава власт, че можеше да върти Парламента на пръста си в съответствие с целите си и дори да въвлече най-великата нация на света във война.

— Прекалено би било да се надяваме, че Струан ще се удави — каза Тилмън.

Купър се разсмя.

— Не си прав за него, Уилф. Както и да е, морето няма да посмее.

— Може и да посмее, Джеф. Има достатъчно време. В името на всичко свято.

* * *

Дърк Струан стоеше на носа на голямата лодка, която мощно пореше вълните. И макар да бе закъснял вече за церемонията, не караше гребците си да бързат. Знаеше, че няма да започнат, преди да е пристигнал.

Лодката беше на триста ярда от брега и викът на боцмана „Греби! Греби!“ се разнасяше приятно из свежия североизточен мусон. Далеч отгоре вятърът набираше сила и гонеше купестите облаци през континента над острова към океана отвъд.

Пристанището бе претърпено с кораби, всичките британски, с изключение на няколко американски и португалски съда — търговски кораби от всякакъв вид и размер. Преди войната търговските съдове щяха да пуснат котва край Макао — малкото португалско пристанище на ръба на континента, четиридесет мили на югозапад през гигантското устие на Перлената река. Или пък недалеч от остров Уампоа, на тринадесет мили южно от Кантон. Това бе най-близкото място, до което европейски кораб, независимо от националността му, биваше допускан да доближи Кантон според китайските закони. С императорски декрет цялата търговска дейност на европейците спираше пред този град. Легендата говореше, че зад стените му живеят повече от милион китайци. Но нито един европеец не можеше да го потвърди, тъй като не е бивал допускан до улиците му.

От дълбока древност китайците имаха сурови закони, които изключваха присъствието на европейци в тяхната страна. Закостенялото китайско законодателство, ограничението на свободата на европейците да пътуват където си искат и да търгуват както си искат бяха причината за войната.

Докато голямата лодка се плъзгаше покрай един търговски кораб, няколко деца махнаха ръка на Струан и той им отвърна. Ще бъде хубаво децата най-сетне да имат собствен дом, на собствена земя — помисли той. Когато войната започна, всички британски граждани бяха евакуирани на кораби за безопасност. Те бяха приблизително сто и петдесет мъже, шестдесет жени и осемдесет деца. Някои семейства не бяха слизали от корабите почти година.

Търговските кораби бяха заобиколени от военните кораби на британските експедиционни сили: линейни кораби с по седемдесет и четири, четиридесет и четири и двадесет и два топа, бригове, фрегати — само малка част от най-могъщата флота, която светът някога бе познавал. Там бяха и дузина транспортни кораби с четири хиляди британски и индийски войници на борда — част от най-силната армия на земята.

И сред тези кораби се намираха прекрасните клипери за опиум с наклонени мачти, най-бързите кораби, които някога са били строени.

Струан усети тръпка на вълнение, докато оглеждаше острова с надвисналата планина, която се издигаше на 1800 фута, почти отвесно от морето.

Той никога не бе стъпвал на острова, макар да знаеше за него повече от всеки друг. Беше се заклел да не стъпва на брега, докато островът не стане британска собственост. Доставяше му удоволствие да бъде толкова високомерен. Но това не беше му попречило да изпрати няколко от капитаните си и по-малкия си брат Роб на брега да проучат острова. Той познаваше рифовете и скалите, хълмовете и долините и знаеше къде ще построи складовете си и Голямата къща и откъде ще минава пътят.

Той се извърна да погледне своя клипер „Китайски облак“ с двадесет и два топа. Всичките клипери на „Струан и компания“ включваха в имената си думата „клауд“ (облак) — в чест на майката на Струан от рода Маклауд, която бе починала преди години. Моряците боядисваха и лъскаха съда, който вече почти светеше. Топовете бяха

прегледани, такелажът — изпробван. Британското знаме гордо се вееше на кърмата, флагът на компанията плющеше на бизанмачтата.

Флагът на „Ноубъл хаус“ представляваше червения кралски лъв на Шотландия, преплетен със зеления императорски дракон на Китай. Той се развяваше над двадесет въоръжени клипера, пръснати из океаните на света, над стотици въоръжени бързоходни лодки, които контрабандираха опиум нагоре по крайбрежието. Той се вееше над три огромни плаващи бази за складиране на опиум — с преправени корпуси на търговски кораби, които сега стояха на котва в пристанището на Хонконг. Развяваше се и над „Рестинг клауд“ — един просторен, почти неподвижен съд, където бе разположен щабът му и имаше трезори, кантори, луксозни апартаменти и трапезарии.

„Ти си един наистина красив флаг“, помисли си с гордост Струан. Първият кораб, над който се беше развял този флаг, бе една натоварена с опиум пиратска лорча, която бе завладял със сила. По крайбрежието се подвизаваха пирати и корсари, а китайските и португалските власти предлагаха щедри премии в сребро за унищожаването им. Когато ветровете не бяха благоприятни за контрабанда на опиум или когато нямаше опиум за продан, той прочистваше Китайските морета. Слитъците сребро, които получаваше от тях, влагаше в опиум.

„Проклетият опиум“, помисли си той. Но знаеше, че животът му е неумолимо обвързан с опиума и че без него нямаше да има нито „Ноубъл хаус“, нито Британската империя.

Причината можеше да се проследи до 1699 г., когато първите британски кораби мирно търгуваха с Китай, докарваха коприна и за първи път несравнимата трева, наречена „чай“, която единствен в света Китай произвеждаше евтино и в изобилие. В замяна императорът приемаше само сребърни слитъци. И тази стратегия се бе наложила оттогава нататък.

За около петдесет години чайт бе се превърнал в най-популярната напитка в западния свят и особено в Британия, водещата търговска нация в света. За седемдесет години чайт бе станал единственият и най-съществен източник на вътрешно данъчно облагане за британското правителство. За един век изтичането на ценни метали към Китай бе изчерпало британската хазна до

критичната точка и неравностойната размяна чай срещу сребро можеше да предизвика национална катастрофа.

В продължение на повече от век британската Остиндийска компания — гигантска получастна, полудържавна фирма, която притежаваше с указ на парламента абсолютен монопол върху търговията с Индия и Азия — бе предлагала какво ли не с нарастващо отчаяние: изделия от памук, тъкачни станове, дори топове и кораби — вместо слитъци сребро. Но императорите царствено отказваха. Те считаха, че Китай сам може да задоволява нуждите си, отнасяха се с презрение към „варварите“, както наричаха всички, които не бяха китайци, и се отнасяха към всички държави на земята не по-различно, отколкото към васалните на Китай държави.

Тогава, преди тридесет години, един британски търговски кораб — „Вейгрънт стар“ — бе отплавал нагоре по Перлената река и бе пуснал котва недалеч от остров Уампоа. Тайният му товар бе опиум, който Британски Бенгал произвеждаше евтино и в изобилие. Въпреки че опиумът се използваше в Китай от векове — но само от извънредно богатите и от жителите на провинция Юнан, където макът също вирееше, — той се внасяше контрабандно в страната. Остиндийската компания тайно бе издала разрешение на капитана на „Вейгрънт стар“ да предлага опиум. Но само срещу сребро. Китайската търговска гилдия, която според императорски декрет бе монополизирала цялата търговия със Запада, закупи товара и тайно го препродаде с огромна печалба. Капитанът на „Вейгрънт стар“ като частно лице бе обменил среброто в представителството на компанията в Кантон и бе получил печалбата си в банкови книжа за Лондон, след което се бе втурнал обратно към Калкута за нова партида опиум.

Струан добре си спомняше „Вейгрънт стар“. Той беше каютен прислужник на борда му. На този кораб той бе станал мъж — и бе видял Азия. И беше се закълел да смаже Тайлър Брок, който по онова време бе трети помощник-капитан на „Вейгрънт стар“.

Тогава Струан беше на дванадесет години, а Брок — на осемнадесет и много як. Брок го бе възненавидял от пръв поглед и му доставяше удоволствие да му намира кусури, да му намалява дажбите храна, да му възлага извънредни вахти, да го праща горе, на реите, в бурно време, като му се присмиваше и го дразнеше. Най-незначителен

пропуск — и Струан биваше завързван за мачтата и налаган с камшика.

Струан беше изкарал две години на „Вейгрънт стар“. После една нощ тя заседна на един риф в пролива Малака, разби се и потъна. Струан бе се добрал до брега с плуване и се отправи към Сингапур. По-късно узна, че Брок също е оцелял и това го накара да се почувства особено щастлив. Той жадуваше за отмъщение — и то когато и както той прецени.

Струан бе постъпил на друг кораб. По онова време Остиндийската компания тайно снабдяваше с разрешителни мнозина внимателно подбрани, независими капитани търговци и продължаваше да им продава преимуществено бенгалски опиум по специални цени. Компанията бе започнала да реализира огромни печалби и да трупа грамадни количества сребърни слитъци. Китайската търговска гилдия и мандарините затваряха очи пред тази незаконна търговия, тъй като те също страхотно се обогатяваха. И защото тези приходи бяха тайни, не бяха обхванати от данъци.

Опиумът се превърна в основен предмет на външната търговия. Компанията бързо монополизира световните доставки на опиум извън провинция Юнан и Отоманската империя. За двадесет години среброто, разменено срещу контрабанден опиум, се изравни по количество със среброто, което съставляваше дълговете за чай и коприна.

Най-сетне размяната се балансира. После излезе от равновесие, защото китайските потребители бяха двадесет пъти повече от западните. Започна такова потресаващо изтичане на сребро от страната, каквото дори Китай не можеше да си позволи. Компанията предложи други стоки за размяна, за да задържи процеса. Но императорът остана непреклонен: сребро срещу чай.

Когато стана на двадесет години, Струан вече бе капитан — собственик на кораб в опиумния бранш. Брок бе главният му съперник. Те безмилостно се конкурираха. В продължение на шест години Струан и Брок владееха търговията.

Контрабандистите на опиум станаха известни под името търговци в Китай. Те бяха една безстрашна, издръжлива, жизнена група от капитани, индивидуалисти, собственици на кораби — англичани, шотландци и неколцина американци, — които небрежно

водеха малките си корабчета из непознати води към неизвестни опасности. Такъв бе стилът на живот. Те излизаха в морето да водят мирна търговия — да правят пари, а не завоевания. Но ако попаднеха във враждебни води или се натъкнеха на враждебни действия, корабите им ставаха бойни кораби. И ако не воюваха добре, корабите им изчезваха и скоро потъваха в забрава.

„Търговците в Китай“ скоро осъзнаха, че докато на тях се падаха рисковете, на компанията се падаше по-голямата част от печалбата. Те бяха напълно изключени от законната — и изключително доходоносна търговия с чай и коприна. И макар че продължаваха жестоко да се конкурират, по внушение на Струан те започнаха едновременно и да се съпротивляват на компанията, с цел да разрушат монопола. Без монопол търговците можеха да превръщат опиума в сребро, среброто — в чай, който да доставят в родината или да продават директно на световните пазари. Те сами щяха да контролират световната търговия с чай и печалбите им щяха да станат гигантски.

Парламентът се превърна в поле на техните действия. Парламентът бе предоставил монопола на компанията преди два века и само Парламентът можеше да го отмени. Така че „търговците в Китай“ заложиха на едро, като купуваха гласове, подкрепяха онези членове на Парламента, които вярваха в свободната конкуренция и свободната търговия, пишеха до вестници и до членове на правителството. Те бяха изпълнени с решимост и тъй като богатството им се увеличи, нарасна и силата им. Те бяха търпеливи, упорити и неукротими — каквито могат да бъдат само хората, които морето бе приучило към ред и дисциплина.

Компанията бе побесняла от бунтарите и в никакъв случай не искаше да се раздели с монопола си. Но тя отчаяно се нуждаеше от тях, защото осигуряваха среброто за заплащане на чая и силно зависеше от огромния приход, който носеше продажбата на бенгалския опиум. Парламентът се намираше между чука и наковалнята. Той порица продажбата на опиум, но се нуждаеше от приходите, получавани от чая в Индийската империя. Парламентът се опита да засити вълка и да остави агнето непокътнато, но не удовлетвори ничие искане.

Тогава компанията реши да даде пример и започна с главните си противници — Струан и Брок. Оттегли разрешителните си за търговия

с опиум и ги разори.

На Брок му остана кораба, на Струан — нищо. Брок влезе в таен съюз с друг „търговец от Китай“ и продължи съпротивата срещу компанията. Струан и екипажът му нападнаха едно пиратско убежище южно от Макао, плячкосаха го и задигнаха най-бързата лорча. Струан започна тайно да контрабандира опиум за други търговци и безмилостно заграби още няколко пиратски кораба, като печелеше все повече и повече. В съюз с други търговци той заложи дори още по на едро. Купуваше все повече и повече гласове, пръскаше щедро пари и продължаваше да поддържа исканията им, докато Парламентът се видя принуден да настоява за пълно ликвидиране на компанията. Седем години по-рано Парламентът бе прокарал закон, който отнемаше монопола на компанията за Азия и отваряше последната за свободна търговия. Но Парламентът разреши на компанията да си запази изключителното право за търговия с Британска Индия, както и световния монопол върху опиума. Парламентът осъди продажбата на опиум. Компанията отказа да търгува с опиум. Самите „търговци от Китай“ бяха предпочели друга — също толкова доходоносна стока. Но те всички знаеха, че без баланса чай — сребро — опиум империята щеше да рухне. Такава бе същината на световната търговия.

Получили свободата да търгуват, Струан и Брок се превърнаха в принцове търговци. Въоръжените им флотове се увеличиха. А съперничеството изостри враждата им повече от всякога.

За да запълни политическия вакуум, получил се в Азия, когато управлението на компанията бе отменено и търговията бе освободена, британското правителство назначи един дипломат — почитаемия Уилям Лонгстаф — за старши интендант по търговията, с цел да брани интересите му. Интересите на короната предполагаха непрекъснато развитие на търговията, за да се увеличават и данъците, а също и за да бъдат отстранени всички други европейски сили. Лонгстаф отговаряше за безопасността на търговията и на британските граждани, но задълженията му бяха неясни и не му бе предоставена власт да провежда реална политика.

Клетият малък Уили, помисли Струан без злоба. След всичките ми търпеливи обяснения през изминалите осем години нашето „височайше превъзходителство капитан-интендантът по търговията все още не може да види по-далеч от носа си.“

Струан погледна към брега в мига, когато слънцето се издигна над планините и окъпа насъбралите се мъже в неочаквано ярка светлина: и приятели, и врагове, но всички те — съперници. Той се обърна към Роб:

— Не са ли цял комитет по посрещането? — За всичките години, откакто бе напуснал Шотландия, Струан не бе могъл да се отърве напълно от шотландския диалект.

Роб Струан цъкна с език и нагласи филцовата си шапка под ъгъл, говорещ за решителност.

— Ще ти кажа, че на всички тях им се иска да се удавим, Дърк. — Той беше на тридесет и три години, тъмнокос, гладко обръснат, с дълбоко разположени очи, тънък нос и дебели издължени бакенбарди. Дрехите му бяха черни, с изключение на зеленото кадифено наметало, бялата риза с набрана дантелена яка и бялата вратовръзка. Копчетата на ризата му и ръкавелите бяха рубинени.

— Милостиви боже, това да не е капитан Глесинг? — попита той, като се мъчеше да разпознае някого на брега.

— Аха — каза Струан. — Сметнах, че ще е уместно той да прочете декларацията за встъпване в собственост.

— Какво каза Лонгстаф, като му го предложи?

— Честна дума, Дърк, няма да е лошо, щом ти си преценил, че е правилно. — Той се ухили. — Доста път извървахме от началото, пусто да остане!

— Ти го направи, Дърк. Всичко бе вече готово, когато аз дойдох.

— Ти си мозъкът, Роб. Аз съм само мускулите.

— Да, тай-пан. Само мускулите — Роб добре знаеше, че доведеният му брат е тай-пан на „Струан и компания“ и че в Азия Дърк Струан е тай-панът. — Чудесен ден за вдигане на знамето, нали?

— Аха.

Роб се загледа в него, след като се бе извърнал назад към брега. Изглеждаше толкова огромен, застанал там, на носа, по-голям от планините и също толкова твърд. „Иска ми се да съм като него“ — помисли Роб.

Роб бе взел участие в контрабанда на опиум само веднъж, скоро след като беше дошъл в Ориента. Корабът им бе атакуван от китайски пирати и Роб бе изпаднал в ужас. Още се срамуваше, макар Струан да беше казал:

— Няма нищо лошо в това, моето момче. Първата битка никога не е успешна.

Но Роб си знаеше, че не е боец. Липсваше му смелост. Той служеше на своя полубрат по други начини — като купуваше чай, коприна и опиум. Като уреждаше заеми и се грижеше за среброто. Като се оправяше с все повече усложняващите се процедури на международната търговия и финанси. Като пазеше брат си и компанията им, и флота и им осигуряваше безопасност. Като продаваше чай в Англия. Като водеше книгите и вършеше всички ония неща, които даваха възможност на една съвременна компания да функционира. „Да, каза си Роб, обаче без Дърк ти си нула.“

Струан оглеждаше мъжете на брега. Голямата лодка бе все още отдалечена на двеста ярда. Но той ясно можеше да различи лицата. Повечето от тях гледаха към него. Струан вътрешно се усмихна.

„Ами да, — помисли той. — Всички сме тук на този съдбовен ден.“

Флотският офицер капитан Глесинг търпеливо чакаше да открие церемонията по вдигане на знамето. Той бе двадесет и шест годишен капитан на линейен кораб, син на вицеадмирал. Кралският флот бе в кръвта му. Бреговата ивица бързо просветляваше, а далече на изток, на хоризонта, небето бе обрамчено от облаци.

„След няколко дена ще има буря“ — помисли капитан Глесинг, като подуши вятъра. Той отклони поглед от Струан и автоматично провери позицията на своя кораб — една фрегата с двадесет и два топа. Днес бе изключителен ден в неговия живот. Не се случваше често нови земи да бъдат завладявани в името на кралицата, а това, че именно той щеше да има привилегията да прочете декларацията по провъзгласяването, беше благоприятно за кариерата му. Във флота имаше много капитани, по-старши от него. Но той знаеше, че бе избран, защото най-отдавна беше из тези води и неговият кораб „Мермейд“ на Нейно Кралско Величество бе взел дейно участие в кампанията. „Каква ти кампания, помисли той презрително, по-скоро стълкновение. Можеше да приключи още преди две години, ако на оня глупак Лонгстаф му стискаше. Беше абсолютно сигурно, стига да ми бяха разрешили да докарам фрегатата до портите на Кантон. По дяволите, та аз потопих цяла скапана флота военни корита и прочистих

пътя. Можех да бомбардирам Кантон, да пленя онзи езически дявол, вицекраля Линг и да го обеса на кок-рея.“

Глесинг ядосано подритваше камъчетата по брега. „Не че имам нещо против диваците да крадат проклетия опиум. Съвсем правилно е да се иска прекратяване на контрабандата. Това е позор за знамето. Животът на англичани да се откупва от езически копелета! Лонгстаф трябваше да ми разреши да продължа. Ама не. Той смирено се оттегли и евакуира всичките търговски кораби, а после ми подряза крилата. Да му изтекат очите дано! И на оня Струан, който го води за носа!“

„Е, добре, прибави мислено той, и така да е, все пак извади късмет, че си тук. Това е единствената война, която водим в момента. Поне единствената по море. Останалите са просто сблъсъци — отиваме и просто завладяваме езическите индийски щати. Господи! Та те боготворят крави, изгарят вдовиците и се кланят на идоли! Ами сраженията в Афганистан!“ И той усети тръпка на гордост, че е частица от най-великия флот на земята. Слава богу, че се бе родил англичанин!

Внезапно той забеляза приближаването на Брок и с облекчение видя, че по пътя си той бе спрял от един нисък дебел мъж към трийсетте, без врат, с огромно шкембе, което преливаше над панталона му. Това бе Морли Скинър, собственикът на „Ориентал експрес“, най-значимия от английските вестници в Ориента. Глесинг изчиташе всеки брой. Беше добре списван. „Много е важно да имаме добър вестник, помисли си той. От значение е кампаниите да се отразяват добре, за славата на Англия. Но Спенсър е гаден тип. Както и всички останали. Е, не чак всички. Не и старият Аристотел Куанс.“

Той хвърли поглед към грозничкия дребен мъж, седнал сам на един насип с изглед към брега, на малко столче пред статив, очевидно вгълбен в рисуване. Глесинг цъкна с език, като си припомни славните времена, които бяха имали с художника в Макао.

Освен Куанс Глесинг не харесваше никого от хората на брега, с изключение на Хорацио Синклер. С Хорацио бяха връстници и Глесинг добре го беше опознал през двете години, откакто бе в Ориента. Освен това Хорацио беше помощник на Лонгстаф, негов преводач и секретар — единственият англичанин в Ориента, който свободно можеше да говори и пише на китайски — и се налагаше да работят заедно.

Глесинг обиколи брега с поглед и видя с неудоволствие, че Хорацио се бе спрял долу до прибоя и бърбеше с един австриец, Волфганг Маус, човек, когото той — Глесинг — презираше. Преподобният Маус бе другият европейец в Ориента, който пишеше и говореше на китайски. Беше грамаден чернобрад мъж, свещеник отстъпник, преводач на Струан и контрабандист на опиум. В колана му бяха втъкнати пистолети, край на сюртука му бе мокър от росата. Носът му беше зачервен, месест, дългата му, тук-там побеляла коса бе рошава и стърчеше във всички посоки, брадата му бе в безпорядък. Малкото зъби, които му бяха останали, бяха изпочупени и почернели. Само очите му властваха над едрото му лице.

„Пълна противоположност на Хорацио“, помисли Глесинг. Хорацио бе светлокос, крехък и чист като адмирал Нелсън, на когото бе кръстен в чест на битката при Трафалгар, и на чичото, когото бе загубил там. В разговора им се бе включил и един висок, гъвкав евразиец, млад мъж, когото Глесинг познаваше само по външност. Гордън Чен, копелето на Струан.

„По дяволите, помисли Глесинг, как могат англичани да излагат така открито на показ копелетата си със смесена кръв? А този пък се и облякъл като проклетите езичници в дълга роба, а гнусната плитчица виси на гърба му! Пусто да остане! Да не бяха сините му очи и светлата кожа, никой не би допуснал, че във вените му тече английска кръв. Защо, дяволите го взели, не се подстриже като мъж? Отвратително!“

Глесинг се извърна от тях. Е, смесената кръв не е толкова важна, той не е виновен. Но този гнусен Маус е лоша компания. Лоша за Хорацио, а още повече за сестра му, скъпата Мери. „Ето това е млада дама, която си струва да познаваш! От нея ще излезе добра съпруга, пусто да остане.“

Той забави крачка. За пръв път беше помислил за Мери като за възможна партия. Защо не, запита се той. Познавам я от две години. Тя е розата на Макао. Води безупречно домакинството на Синклер и гледа Хорацио като принц. Кухнята е най-добрата в града и държи слугите както трябва. Свири божествено на клавиборд и пее като ангел, пусто да остане. Тя очевидно ме харесва — защо иначе имам постоянна покана за вечеря, когато с Хорацио сме в Макао. Тъй че защо да не се оженя? Но тя никога не е била в родината. Прекарала е целия си живот

сред диваци. Пък и няма и пари. Родителите ѝ са покойници. Но какво от това? Преподобният Синклер се ползваше с уважение из цяла Азия, докато беше жив, а освен това Мери е красавица и е само на двадесет години. Перспективите ми са отлични. Получавам петстотин годишно, а накрая ще наследя имението и земите. Да му се не види, тя може да се окаже точно за мен. Бихме могли да се оженим в английската черква в Макао и да наемем къща, докато изпълня задачата си, а после ще заминем за родината. Когато му дойде времето, ще кажа на Хорацио: „Хорацио, стари друже, имам да ти кажа нещо...“

— Защо е туй забавяне, капитан Глесинг? — Грубият глас на Брок се втурна в бляновете му. — Знамето трябваше да се дигне в осем, а вече мина цял час.

Глесинг бързо се извърна. Той не бе свикнал да се обръщат към него с повелителна интонация лица с чин, по-нисък от вицеадмирал.

— Знамето се вдига, мистър Брок, когато е изпълнено едно от двете условия: или когато Негово Превъзходителство е слязъл на брега, или когато бъде подаден сигнал с топовен изстрел от флагмана.

— И кога е това?

— Забелязвам, че още не сте наясно.

— Имате предвид Струан?

— Разбира се. Не е ли той тай-панът на „Ноубъл хаус“? — каза Глесинг нарочно, като знаеше, че думите му ще вбесят Брок. После добави: — Предлагам ви да се запасите с търпение. Вас, търговците, никой не ви е канил на брега.

Брок почервеня.

— Добре ще е да правите разлика между търговец и търговец. — Той премести тютюна за дъвчене в бузата си и се изплю на камъните до краката на Глесинг. Няколко капчици слюнка попаднаха на лачените обувки на офицера. — Извинявам се — каза Брок с подигравателно раболепие и отмина.

Лицето на Глесинг замръзна. Ако не беше това извинявам се, щеше да го извика на дуел. Скапан прост кучи син, помисли той, изпълнен с презрение.

— Извинете, гос'ине — доложи полицейският офицер, като изкозирува. — Сигнал от флагмана.

Глесинг обърна поглед и долови усилващия се вятър. Сигналните флагчета съобщаваха: „Всички капитани да се явят на борда в четири

часа.“ Снощи Глесинг бе присъствал на неофициалната среща между адмирала и Лонгстаф. Адмиралът бе казал, че контрабандата на опиум е причината за всички беди в Азия.

— Дявол да го вземе, сър — бе избухнал Глесинг. — Те нямат чувство за достойнство. Мислят само за пари. Отменете търговията с опиум и повече няма да имаме проблеми нито с проклетите езичници, нито с отвратителните търговци. Кралският флот ще въведе вашата заповед, пусто да остане!

Съответно и Лонгстаф беше се съгласил. „Предполагам, че днес ще огласят заповедта — помисли Глесинг с едва сдържано задоволство. — Добре. И тъкмо навреме. Чудя се дали тъкмо сега Лонгстаф не е казал на Струан, че заповедта излиза от него.“

Той отново хвърли поглед към голямата лодка, която лениво приближаваше. Глесинг бе омагьосан от Струан. Едновременно му се възхищаваше и го ненавиждаше — този капитан на търговски кораб, който бе кръстосвал всички океани на земята, бе унищожавал хора и компании, бе потапял кораби за славата на „Ноубъл хаус“. „Толкова се различава от Роб — помисли той. — Роб ми харесва.“

Без да иска, Глесинг потрепери. Може би имаше частица истина в думите, прошепвани от моряците на Китайските морета — приказки за това, че Струан тайно се бе продал на дявола и че в замяна Дяволът му е дал власт над света. Как иначе един мъж на неговите години ще изглежда толкова млад и силен, с бели зъби, без нито един паднал косъм, с реакциите на юноша, щом повечето мъже бяха немощни, изхабени и с единия крак в гроба? Естествено, че китайците ще се боят от Струан. Старият зеленоок плъх сатана — така го бяха нарекли те и бяха обявили награда за главата му. За главите на всички европейци бяха предвидени награди. Но за тай-пана тя беше сто хиляди таела сребро. Мъртъв. Защото никой не би могъл да го залови жив.

Глесинг раздражено се опита да раздвижи пръсти в обувките с токи. Краката го боляха. Чувстваше се неудобно в обточената със злато униформа. Пустото му забавяне! По дяволите и островът, и пристанището, и това, че загубиха добри кораби и храбри мъже. Той си спомни думите на баща си: „Проклетите му цивилни! Мислят само за пари и власт. Нямат чувство за чест, не. Пази си гърба, сине, там, където цивилните са на власт. И помни, че даже Нелсън е трябвало да бъде нащрек, когато е командвал някой цивилен идиот.“ Как може

човек като Лонгстаф да бъде толкова глупав? От добро потекло е, добре възпитан — баща му беше дипломат при испанския двор. Или може би португалския? И защо Струан накара Лонгстаф да прекрати военните действия? Вярно е, че се сдобихме с пристанище, където могат да пуснат котва всички флоти на света. Но нищо друго.

Глесинг огледа корабите в пристанището. „Чайна клауд“, кораб на Струан, с двадесет и два топа на борда. „Уайт Уич“, двадесет и два топа, гордостта на флота на Брок. Американският бриг „Принцесата на Алабама“ на „Купър — Тилмън“, двадесет топа. До един красавци. Е, такава битка си струва, помисли той. Знам, че мога да потопя американеца. Брок? Трудничко, но аз съм по-добър от Брок. Струан?

Глесинг се съсредоточи върху представата за една морска битка със Струан. Изведнъж разбра, че се страхува от него. И този страх породил гняв. Повдигаше му се от преструвката, че и Струан, и Брок, и Купър, и всичките „търговци от Китай“ не са пирати.

В името на бога, закле се той пред себе си, веднага щом заповедта бъде официално оповестена, ще поведе флот, който до един ще ги издуха от тези води.

* * *

Аристотел Куанс седеше мрачно пред полузавършената картина на статива. Беше дребен човечец с побеляваща коса. Облеклото му, към което бе невероятно придиричив, бе по последна мода: тесни сиви панталони, бели копринени чорапи и черни обувки с фльонги. Сатенена жилетка в перлен цвят и черен вълнен сюртук. Висока яка, вратовръзка и към нея — игла с перла. Полуангличанин, полуирландец той със своите петдесет и осем години бе най-възрастният европейец в Ориента.

Той свали очилата си със златни рамки и започна да ги трие с девствено чиста кърпичка от френска дантела. Съжалявам, че доживях този ден, помисли си. Проклетият Дърк Струан. „Ако не беше той, нямаше да го има и проклетия Хонконг.“ Той знаеше, че става свидетел на края на една ера. Хонконг ще разори Макао, помисли той. Ще привлече цялата търговия. Всички английски и американски тай-пани ще преместят щабове си тук. Тук ще живеят и тук ще строят. После

ще дойдат и всички португалски чиновници. Както и всички китайци, които се препитават покрай западняците и търговията със Запада. Е, добре, аз пък никога няма да живея тук, закле се той. „Ще трябва да идвам тук и да поработвам за пари, но моят дом ще си остане завинаги Макао.“

Макао бе негов дом в продължение на повече от тридесет години. Единствен той от всичките европейци мислеше за Ориента като за родина. Всички други идваха за по няколко години и си отиваха. Оставаха само онези, които умираха тук. Дори и в такъв случай, стига да можеха да си го позволят, те чрез завещание осигуряваха обратния път на телата си към родината.

Радвам се, че ще бъда погребан в Макао, си каза той. Толкова хубави мигове съм имал там. Всички имахме. Но с това е свършено. Чума да отнесе императора на Китай! Какъв глупак — да съсипва структура, тъй умело изградена още преди век. Всичко вървеше толкова добре, мислеше Куанс с горчивина, но сега е свършено. Получихме Хонконг. И сега, когато влиянието на Англия е разпространено на изток и търговците са вкусили от властта, те няма да се задоволят само с Хонконг.

— Е — без да иска, каза той на глас, — императорът ще пожъне това, което е посял.

— Защо сте толкова намръщен, мистър Куанс?

Куанс си сложи очилата. Морли Скинър бе застанал в подножието на насипа.

— Не съм намръщен, млади човече. Тъжен съм. Художниците имат правото, по-точно — задължението да са тъжни.

Той сложи незавършената картина настрана и постави чист лист хартия на статива.

— Съгласен съм, съгласен. — Скинър тронаво се изкатери по насипа. Избелелите му кафяви очи имаха цвета на утайка от стара бира. — Просто исках да узная мнението ви за този забележителен ден. Ще пусна специално издание. Без няколко думи от нашия най-възрастен гражданин броят няма да е пълен.

— Съвсем правилно, мистър Скинър. Бихте могли да напишете: Мистър Аристотел Куанс, нашият изтъкнат художник, бонвиван и обичан приятел, склони да направи изявление, докато сътворяваше поредния си шедьовър. — Той смръкна щипка енфие и мощно кихна.

После с кърпичката си отстрани пораженията от енфието от сюртука си и от хартията пред него. — Приятен ден, господине. Вие смущавате безсмъртието.

— Знам как точно се чувствате — каза Скинър с любезно кимване.

— И какво точно чувствате. И аз се чувствам така, когато имам да пиша нещо важно.

Той бавно и тежко си тръгна.

Куанс не се доверяваше на Скинър. Никой не му се доверяваше. Поне не тези, които имаха някаква тайна в миналото си, а всеки тук имаше нещо, което искаше да скрие. Скинър обичаше да възкресява миналото.

Миналото. Куанс се замисли за жена си и потръпна. Гръм и мълния! Как съм могъл да бъда толкова глупав, та да реша, че от едно ирландско чудовище ще излезе добра съпруга? Благодаря на бога, че се завърна в гадното ирландско блато, да не ми разваля гледката. Жените са причината за всичките мъжки несгоди. Е, добре, добави той предпазливо, не всички жени. Не и малката сладка Мария Танг. Най-сочната прасковка, ако изобщо разбирам от тия неща. А ако някой безпогрешно знае какво се получава, като се смеси португалска и китайска кръв, това си ти, умнико. „Дявол го взел, какъв прекрасен живот имах.“

И той осъзна, че макар да бе станал свидетел на завършека на една ера, все пак принадлежеше и на новата. Твореше се нова история и той щеше да следи развитието ѝ и да я запечатва на платното. Нови лица за изобразяване! Нови кораби за рисуване. Нов град за увековечаване. Нови момичета, с които ще флиртува. И нови дупета за щипане.

— Тъжен ли? Никога! — изрева той. — Хващай се за работа, Аристотел, дърто магаре такова!

* * *

Онези от брега, които чуха Куанс, доволно се разсмяха. Той беше много популярен и компанията му се търсеше. Освен това бе свикнал да си говори сам.

— Денят нямаше да е пълен без добрия стар Аристотел — каза Хорацио Синклер с усмивка.

— Да. — Волфганг Маус пощеше въшките в брадата си. — Той е толкова грозен, че може да се нарече хубав.

— Мистър Куанс е велик художник — каза Гордън Чен. — Следователно е красив.

Маус извъртя туловището си и впери поглед в евразиеца.

— Точната дума е „хубав“, момче. Затова ли те учих толкова години, да не можеш да направиш разлика между „хубав“ и „красив“, хайн? И освен това не е велик художник. Стилът му е превъзходен и ми е приятел, но не владее магията на велик майстор.

— Искях да кажа „красив“ в художествен смисъл, сър.

Хорацио забеляза, че моментна ярост прониза Гордън Чен. Клетият Гордън, помисли си той със съжаление. Нито от едните, нито от другите. Отначало се стремеше да бъде англичанин, а носеше китайска роба и плитчица. Макар всички да знаеха, че е копеле на тай-пана от някоя китайска курва, никой не го признаваше открито — дори баща му.

— Намирам, че картините му са чудесни — каза меко Хорацио. — Както и самият той. Странно как всички го обожават, а пък баща ми го презираше.

— О, баща ти — каза Маус. — Той беше светец. Имаше високи християнски принципи, не като нас, бедните грешници. Нека душата му почива в мир.

„Не, помисли Хорацио. Нека вечно гори в пъкъла.“ Преподобният Синклер бе член на една от първите групи английски мисионери, заселили се на Макао преди повече от тридесет години. Той беше помагал в превода на Библията на китайски и бе учителствал в английското училище, което мисията бе основала. Бе тачен като честен гражданин през целия си живот — освен може би от тай-пана — когато почина преди седем години, бе погребан като свят човек.

Хорацио би могъл да прости на баща си за това, че преждевременно бе вкарал майка му в гроба в името на високите принципи, които му бяха отредили един тесногръд и тираничен подход към живота, фанатизма в преклонението пред един страховит бог, обсебилата го преданост към мисионерското усърдие и дори това, че пребиваше сина си от бой. Но и след толкова време не можеше да му

прости, че бе вдигнал ръка на Мери и бе обсипвал с проклетия тай-пана.

Тай-панът бе онзи, който бе открил малката Мери, когато, шестгодишна, тя в ужас бе избягала от дома си. Той я бе успокоил, а после я бе завел у дома при баща ѝ, като го бе предупредил, че ако само още веднъж я докосне с пръст, той ще го смъкне от амвона и ще го преведе, като го шиба с камшик, из улиците на Макао. Оттогава Хорацио обожаваше тай-пана. Побоищата престанаха, но бяха въведени други наказания. Горката Мери.

Щом си помисли за Мери, сърцето му учестено заби и той погледна към флагмана, където бе разположен временният им дом. Той знаеше, че тя ще гледа към брега и че като него брои дните до безопасното им завръщане в Макао. Само на четиридесет мили надолу, на юг, а толкова далеч. Целия си двадесет и шест годишен живот той бе прекарал на Макао, с изключение на няколкото години, когато учеше в родината, в Англия. Той мразеше училището както в родината, така и на Макао. Мразеше баща му да му преподава. Отчаяно се стараше да му угоди, но никога не успяваше. Не като Гордън Чен, който бе първото евразийско момче, допуснато в училището на Макао. Гордън Чен бе блестящ ученик и преподаваният Синклер винаги бе доволен от него. Но Хорацио не му завидваше: и на Гордън Чен не му се разминаваше, само че от страна на Маус. За всеки удар, получен от баща си, Гордън Чен получаваше от Маус три. Маус също бе мисионер. Преподаваше английски и латински език и история.

Хорацио размърда рамене. Той видя, че Маус и Гордън Чен отново се бяха взрели в голямата лодка, и се запита защо Маус бе толкова суров към младежа в училище, защо изискваше толкова много от него. Може би защото Волфганг мразеше тай-пана. Защото тай-панът бе погледнал в душата му и му бе предложил пари и работата на преводач по време на пътуванията за контрабанда на опиум нагоре по крайбрежието. В замяна Волфганг получи разрешение да разпространява билки и трактати на китайски и да проповядва пред езичниците, когато корабът спреше — но само след като приключеше сделката с опиума. Той предполагаше, че Волфганг се презира за лицемерието си и заради участието си в извършването на такова зло. За това, че бе принуден да се преструва, че целта оправдава средствата, знаейки, че не е така.

Странен човек си ти, Волфганг, помисли той. Спомни си миналогодишното пътуване до остров Чъшан, когато той бе окупиран. С благословията на тай-пана Лонгстаф временно бе назначил Маус за съдия, за да се въведе военно положение и британско правосъдие.

Противно на обичая, на Чъшан се издадоха сурови заповеди, които забраняваха мародерството и плячкосването. За всеки един мародер — бил той китаец, индиец или англичанин — той бе организиран открит, честен съдебен процес и ги беше осъдил до един на обесване, като си служеше с едни и същи думи:

— Гот им химел, прости на този окаян грешник. Обесете го!

Скоро мародерството бе прекратено.

Тъй като Маус бе склонен да разказва спомени надълго и нашироко, Хорацио беше узнал, че се е женил три пъти, и то все за англичанки. Че първите две бяха умрели от дизентерия, а и сегашната бе доста зле. Че Маус бе научил китайски от езичниците в Сингапур, където е бил пратен като начинаещ мисионер. Че бе прекарал двадесет от четиридесетте си години в Азия, без да се връща в родината. Че сега носеше пистолети, защото човек никога не знае: „Хорацио, кога на някой от дяволските езичници ще му хрумне да те убие или езичници пирати ще се опитат да те оберат.“ Че той считаше всички хора за грешници, но най-вече себе си. И че единствената му цел в живота бе да покръсти езичниците в правата вяра и да направи от Китай християнска страна.

— За какво мислиш? — Един глас се втурна в мислите на Хорацио. Той видя, че Маус го изучава.

— О, за нищо — отвърна бързо той. — Просто... просто бях се замислил.

Маус замечтано почеса брадата си.

— Аз също. Днес е ден за размисъл, хайн? Нищо в Азия вече няма да бъде същото.

— Не. Мисля, че не. Ще се местиш ли от Макао? Ще строиш ли тук?

— Да. Няма да е зле да си имам имот, да имам собствена земя. Далеч от тази папска клоака. На жена ми това ще хареса. Но на мен? Не знам. Аз съм оттам — добави Маус, изпълнен с копнеж, и размаха огромен юмрук към континента.

Хорацио видя, че очите на Маус потъмняха, когато се загледа в Далечината. „Защо Китай е толкова привлекателен?“ — запита се той.

Уморено огледа брега, макар да знаеше, че отговора го няма там. Иска ми се да съм богат. Не колкото тай-пана или Брок. Но достатъчно богат да построя една хубава къща, в която да приемам всички търговци, и да заведа Мери на луксозно пътешествие до родината през Европа.

Харесваше му да бъде преводач и частен секретар на Негово Превъзходителство, но му трябваха повече пари. Човек трябва да има пари на тоя свят. Мери се нуждае от бални рокли и диаманти. Да. Но дори и сега той се радваше, че не трябва да се бори за насъщния като търговците. Те трябваше да бъдат безжалостни, прекалено безжалостни, а прехраната им бе тъй несигурна. Мнозина, които се имат за богати днес, след месец ще бъдат разорени. Един кораб да загубиш — и си отписан. Дори „Нубъл хаус“ понякога попадаше под ударите. Техният кораб „Скарлет клауд“ закъсняваше вече месец. Може би пострадалият корпус се кренгира и ремонтира на някой неотбелязан на картата остров, някъде между Китай и Земята на Ван Даймен, отклонен от курса си с две хиляди мили. Или по-вероятно — на дъното на морето с опиум за половин милион гвинеи в търбуха. А какви неща трябва да вършиш като търговец с чужди или приятели само да оцелееш, а камо ли да забогатееш. Кошмар.

Той забеляза, че Гордън Чен бе втренчил поглед в голямата лодка и се зачуди за какво ли си мислеше. Сигурно е ужасно да си със смесена кръв, помисли той. Допускам, че ако може да се узнае истината, той също мрази тай-пана, макар да се преструва, че е точно обратното. Аз бях...

* * *

Умът на Гордън Чен бе в опиума, който той благославяше. Без опиума нямаше да има Хонконг — а Хонконг, мислеше той, ликувайки, е най-фантастичният шанс да направя пари, който ми се е отварял, и най-невероятният късмет за Китай. Ако нямаше опиум, каза си той, нямаше да има търговия с Китай. Ако нямаше търговия с Китай, тайпанът никога нямаше да спечели пари и да откупи майка ми от бардака

и аз нямаше да бъда роден. Опиумът плати къщата в Макао, която баща ми даде на мама преди години. Опиумът плати храната и дрехите ни. Опиумът плати образованието ми, английските и китайските учители, така че днес аз съм най-добре образованият младеж в Ориента.

Той хвърли поглед към Хорацио Синклер, който с гримаса разглеждаше брега. Почувства прилив на завист, че Хорацио бе изпратен да учи в родината. Той никога не е бил в Англия.

Но той потисна завистта. Англия ще дойде по-късно, обеща си щастливо той. След няколко години.

Чен отново се извърна, за да наблюдава голямата лодка. Обожаваше тай-пана. Никога не бе наричал Струан татко и той никога не беше се обръщал към него със сине. Всъщност бе разговарял с него само двадесет или тридесет пъти в живота си. Но се стараяше да накара баща си да бъде много горд с него и винаги тайно в мислите си го наричаше татко. Той отново го благослови за това, че бе продал майка му за трета жена на Чен Шенг. Имам страхотен късмет, помисли си той.

Чен Шенг беше компрадор на „Ноубъл хаус“ и бе почти като баща за Гордън Чен. Компрадор се нарича китайският агент, който купува и продава от името на чуждестранна компания. Според обичая той добавяше процент върху всеки предмет, който му минеше през ръцете. Това беше личната му печалба. Но тя зависеше от успеха на неговата кантора и той следваше да погасява големи дългове. Така че трябваше да е много предпазлив и хитър, за да забогатее.

Ах, помисли си Гордън Чен, да си богат като Чен Шенг! Или още по-добре като Джин-куа, чичото на Чен Шенг. Той се усмихна, защото се забавляваше от факта, че китайските имена толкова затрудняват британците. Истинското име на Джин-куа бе Чен-дзь Джин Арн, но дори тай-панът, който познаваше Чен-дзь Джин Арн почти от тридесет години, все още не можеше да произнесе името му. Така че преди много години тай-панът му бе дал прякора Джин. Куа пък бе неправилно изговорената дума, която означава господин.

Гордън Чен знаеше, че китайците нямат нищо против прякорите си. Те само ги забавляваха, защото според тях бяха още един белег на липсата на култура у варварите. Той си спомни как преди години, като дете, бе наблюдавал тайно Чен-дзь Джин Арн и Чен Шенг през една

дупчица в градинската стена, докато те двамата пушеха опиум. Той ги бе чул да се смеят заедно над Негово Превъзходителство — на това, че мандарините в Кантон бяха назовавали Лонгстаф Височайшия пенис, което всъщност бе подигравка с името му. И че китайски йероглифи според кантонския превод на името били използвани в официални писма, адресирани до Лонгстаф в продължение на повече от година — докато Маус не бе обяснил на Лонгстаф и е развалил разкошната шега.

Той крадешком погледна Маус. Уважаваше го за това, че беше безпощаден учител и му бе благодарен за това, че го бе заставил да бъде най-добрия ученик в училището. Но го презираше за това, че е развратен, жесток и мирише лошо.

Гордън Чен бе харесал мисионерското училище, занятията и положението, че е един от тях. Но един ден бе открил, че е различен от другите деца. Пред тях Маус му бе обяснил какво означават думите копеле, незаконен и смесена кръв. Гордън Чен бе избягал ужасен къщи. Тогава за първи път като че ли видя майка си и я презря, че е китайка.

Тогава, облян в сълзи, бе научил от нея, че е хубаво да си наполовина китаец, защото китайците са най-чистата раса на земята. И беше узнал, че тай-панът му е баща.

— Но защо тогава живеем тук? И защо Чен Шенг ни е татко?

— Варварите имат само по една жена и не се женят за китайки, сине — обясни Кай-сунг.

— Защо?

— Такъв им е обичаят. Колкото и да е глупав. Но те са си такива.

— Мразя тай-пана! Мразя го! Мразя го! — бе избухнал той.

Майка му жестоко го удари през лицето. Досега никога не беше му вдигала ръка.

— Падни на колене и моли за прошка! — изкрепя гневно тя. — Тай-панът е твойт баща. Той ти е дал живот. Той е твойт бог. Купи ме за себе си, а след това ме благослови, като ме продаде на Чен Шенг за *съпруга*. Защо му е на Чен Шенг да си взема жена с двегодишен син, при това със смесена кръв, за *съпруга*, когато може да си купи хиляда девизи, ако такава не бе желанието на тай-пана? Защо тай-панът ще ни дарява имущество, ако не ни обича? Защо наемът да пристига за мен, а не за Чен Шенг, ако тай-панът не бе заповядал?

Защо Чен Шенг ще се отнася толкова добре към мен, макар че съм стара, ако не заради постоянната благосклонност на тай-пана? Защо му е на Чен Шенг да се отнася към тебе като към син, неблагодарен глупако, ако не заради тай-пана? Върви в храма, кланяй се до земи и моли за прошка. Тай-панът ти даде живот. Така че го обичай, почитай и благославяй, както правя аз. И ако още веднъж повториш тези думи, ще ти обърна гръб завинаги!

Гордън Чен се усмихна вътрешно. Колко права беше мама и какъв несправедлив глупак бях аз! Но не чак толкова глупав, колкото мандарините и проклетия император, който се опитва да прекрати продажбите на опиум. Всеки глупак знае, че без него няма сребро за чай и коприна.

Веднъж бе запитал майка си как се добива опиум, но тя не знаеше, както и никой в къщата. На следващия ден бе попитал Маус, който му беше отвърнал, че опиумът е сокът — сълзите — на узрял маков плодник.

— Този, който събира опиум, прави деликатен разрез в плодника и оттам капва сълза бяла течност, хайн? За няколко часа сълзата се втвърдява и променя цвета си от бял в тъмнокафяв. После изгребва сълзата, намазва я и прави нов деликатен разрез. Сълзите се събират на едно място и от тях се прави топка — стандартното тегло е десет паунда. Най-хубавият опиум идва от Бенгал в Британска Индия, хайн! Или от Малуа. Къде е Малуа, момче?

— Португалска Индия, сър!

— *Беше* португалска, но сега е на Остиндийската компания. Завзеха я, за да присвоят изцяло световния монопол върху опиума и това съсипва португалските търговци тук, на Макао. Правиш твърде много грешки, момче, така че ще си получиш боя, хайн?

Гордън Чен си спомни колко бе мразил опиума тогава. Но сега го благославяше. И благодари на своя „джос“ за баща си и за Хонконг. Хонконг щеше да го направи богат. Много богат.

— Състояния ще бъдат трупани тук — каза той на Хорацио.

— Някои от търговците ще забогатеят — отвърна Хорацио разсеяно, като гледаше към приближаващата се лодка. — Малцина. Търговията е страшно ненадежден занаят.

— Винаги мислиш за пари, нали, Гордън? — Гласът на Маус бе груб. — По-добре помисли за безсмъртната си душа и спасението,

момче. Парите не са най-важното.

— Разбира се, сър. — Гордън Чен успя да прикрие, че хорската глупост го забавлява.

— Тай-панът прилича на могъщ принц, дошъл да предяви правата върху кралството си — каза Хорацио почти на себе си.

Маус погледна назад към Струан.

— А не е ли?

Голямата лодка бе вече в крайбрежните вълни.

— Греблата вълн! — изкомандва боцманът и моряците от екипажа вдигнаха греблата, прескочиха борда и грациозно изтеглиха лодката през прибоя.

Струан се поколеба. После скочи от носа. В мига, когато ботушите му докоснаха брега, той разбра, че този остров ще бъде неговата гибел.

— Милостиви боже!

Роб бе до него и забеляза внезапната му бледност.

— Какво има, Дърк?

— Нищо. — Струан се насили да се усмихне. — Нищо, моето момче.

Той забърса морските пръски от челото си и закрачи нагоре към пилона. „В името Божие, помисли той, отне ми години усилия и планове да те завладея, Острове, и сега няма да ти се дам, пусто да остане.“

Роб наблюдаваше как едва накуцва. Трябва да е стъпалото, помисли си той. Замисли се каква ли може да е болката в половин стъпало.

Беше се случило по време на единственото пътуване с цел контрабанда, в което Роб бе взел участие. Докато спасяваше живота на Роб, който стоеше безпомощен и парализиран от страх, Струан бе нападнат от пиратите. Един мускетен изстрел бе отнесъл външната част на глезена му и два пръста. Когато атаката бе отбита, корабният лекар бе обгорил раните и бе излял разтопена смола върху тях. Роб още можеше да усети тежкия мирис на горяща плът. Ако не бях аз, помисли той, това никога нямаше да се случи.

Той последва Струан по брега, разяждан от омерзение към самия себе си.

— Добро утро, господа — поздрави Струан, като се присъедини към група търговци недалеч от пилоната. — Прекрасна сутрин, пусто да остане!

— Студено е, Дърк — каза Брок. — И е точно в стила ти да си толкова точен.

— Даже съм подранил. Негово Превъзходителство още не е дошъл и топовете още не са сигнализирали.

— Аха, закъсня с час и половина и се обзалагам, че всичко туй е уредено между тебе и оня бързлив лакей.

— Ще ви бъда благодарен, мистър Брок, да не говорите за Негово Превъзходителство по този начин — изсъска капитан Глесинг.

— И аз ще ви бъда благодарен да си държите езика зад зъбите. Аз не служа във флота под вашето командване. — Брок умело плю. — По-добре си мислете за битката, която минава без вашето участие.

Ръката на Глесинг се напрегна върху мечата.

— Никога не съм си мислил, че ще доживея деня, в който кралският флот ще бъде принуден да защитава контрабандисти и пирати. Ето това сте вие — той погледна косо към Струан. — Всичките до един.

Настъпи внезапна тишина и Струан се изсмя.

— Негово Превъзходителство май не е на вашето мнение.

— Съществуват закони, издадени от Парламента, за бога. Закон корабоплаването. Един от членовете му гласи: „Всеки кораб, въоръжен без специално разрешение, може да бъде заловен от флота на която и да е страна.“ Вашата флота притежава ли таква разрешение?

— Има много пирати из тия води, капитан Глесинг. Както разбирате — каза Струан с лекота, — ние имаме оръжие, колкото да се защитаваме. Ни повече, ни по-малко.

— Опиумът е забранен от закона. Колко точно хиляди сандъка с опиум сте вкарали в Китай нагоре по крайбрежието в разрез със законите на страната и на човечеството? Три хиляди? Двадесет хиляди?

— Това, което правим тук, е добре известно на всички съдебни органи в Англия.

— Вашата търговия е позор за знамето.

— По-добре благодарете богу за тази търговия, че без нея Англия няма да има нито чай, нито коприна, а ще тъне в мизерия,

която ще я съсипе.

— Тука си прав, Дърк — рече Брок. После отново се обърна към Глесинг: — По-добре си набийте в главата, че без търговци като нас няма да има ни Британска империя, ни данъци, с които да се купуват бойни кораби и барут — той огледа изрядната униформа на Глесинг, белите до коленете панталони, белите чорапи, обувките с токи и кривнатата шапка. — И няма да има мангизи за големите заплати, дето ги дават на капитаните!

Пехотинците се намръщиха. Няколко моряци се засмяха, но много предпазливо.

— По-добре благодарете на бога за Кралския флот, пусто да остане! Без него въобще нямаше да има къде да се търгува.

От флагмана се разнесе сигнален изстрел. Глесинг рязко се отпрати към пилоната.

— За почест!

Той извади декларацията. Над тълпата се възцари тишина. Тогава, като изчака гневът му да се поуталожил, той започна да чете:

„По заповед на Негово Превъзходителство почитаемия Уилям Лонгстаф, капитан — интендант на търговията с Китай на Нейно британско Величество кралица Виктория. В съответствие с документа, известен като Договора от Чуенпай, подписан на двадесети януари настоящата година от Негово Превъзходителство — от името на правителството на Нейно Величество, и Негово Превъзходителство Тай-сен, пълномощник на Негово Величество Тао Куанг, император на Китай, аз, капитан Глесинг от Кралския флот, с настоящото обявявам, че встъпвам в собственост на този остров, Хонконг, от името на Нейно британско Величество, нейните наследници и правоприменници, за неограничен срок, без условия и уговорки, на този ден, 26.01.1841 година. Земята на този остров вече е английска земя. Боже, пази кралицата!“

Британското знаме гордо се развя на върха на пилоната, почетният караул от пехотинци даде залп. Оръдията по всички кораби изреваха и

вятърът се насити с миризмата на барут. Тези, които бяха на брега, извикаха три пъти „да живее!“ за кралицата.

Свърши се, помисли Струан. Успяхме. Сега вече можем да поставим новото начало. Той се отдели от групата и се запъти надолу към прибоя. За първи път обърна гръб на острова и се загледа в огромното естествено пристанище отвъд — към континентален Китай, отдалечен на хиляди ярда.

Полуостровът бе равнинен, с девет полегати хълма и се подаваше напред в пристанището, което го обграждаше. Наричаше се Ка-улунг — търговците го произнасяха Каулуун — Деветте дракона. А на север се простираше необятната и непозната шир на Китай.

Струан бе чел всички книги за Китай, които някога са били писани. Те бяха от трима европейци, стигнали до тази страна и успели да се завърнат. Марко Поло преди приблизително шест века и двама католически свещеници, които били допуснати до Пекин преди около двеста години. Книгите не казваха почти нищо.

В продължение на двеста години никакви европейци не бяха допускани в Китай. Веднъж — без разрешение — Струан се бе промъкнал на около миля във вътрешността откъм брега близо до Суотоу, докато продаваше опиум, но китайците бяха враждебно настроени, а той беше сам с най-добрия си приятел. Но не враждебността ги накара да се върнат, а неизброимото количество хора и необятността на земята им.

„Господи, помисли той. Та ние не знаем нищо за най-древната и най-гъсто населена страна на земята. Какво ли има във вътрешността?“

— Лонгстаф ще слиза ли на брега? — попита Роб, като се приближи до него.

— Не, момчето ми. Негово Превъзходителство си има по-важна работа.

— Каква?

— Ами да чете и пише депеши. И частни тайни уговорки с адмирала.

— За какво?

— За поставяне на търговията с опиум извън закона.

Роб се изсмя.

— Не се шегувам. Заради това искаше да се срещнем, както и адмиралът. Искаше да го посъветвам дали да издаде заповедта. Адмиралът каза, че флотът няма да има трудности по провеждането ѝ.

— Божичко! Лонгстаф да не е мръднал?

— Не. Просто си е тъп. — Струан запали една от пурите си с обрязан край. — Казах му да огласи заповедта в четири часа.

— Това е лудост! — избухна Роб.

— Много е умно даже. Флотът няма да се занимава със заповедта в продължение на седмица, за да се даде възможност на търговците в Китай да се разпоредят със запасите си.

— Но какво ще правим тогава? Без опиума сме загубени. Свършено е с търговията в Китай! Свършено!

— С колко пари в брой разполагаме, Роб?

Роб се огледа наоколо, за да се увери, че наблизо няма никой, и понижи глас:

— Имаме слитъците сребро в Шотландия. Един милион и сто хиляди лири стерлинги в нашата банка в Англия. Около сто хиляди в слитъци тук. Имаме двеста хиляди гвинеи в опиум на „Скарлет клауд“ при сегашните пазарни цени. Има...

— Отпиши Скарлет клауд, момчето ми. С него е свършено.

— Все още има някаква надежда, Дърк. Да му дадем още един месец. Имаме опиум за около сто хиляди гвинеи по корабите. Дължим деветстотин хиляди по сметки, изплатими при предявяване.

— Колко ще ни струва поддръжката през следващите шест месеца?

— Сто хиляди гвинеи ще стигнат за корабите, заплатите и рушвети.

Струан се замисли за миг.

— Утре сред търговците вече ще има паника. Никой от тях — освен може би Брок — няма да успее да пласира опиума си за една седмица. Ти по-добре откарай всичкия ни опиум нагоре по крайбрежието днес следобед. Мисля, че...

— Лонгстаф ще трябва да отмени заповедта — каза Роб с растящо безпокойство. — Длъжен е. Ще разори хазната и...

— Няма ли да ме изслушаш? Щом настъпи паника, вземи всеки таел, който имаме, вземи назаем всичко, което ти дадат, и купувай опиум. Ще можеш да купуваш при десет цента за долар.

— Ние не можем да се отървем от нашия за една седмица, та камо ли от повече.

Струан изтръска пепелта от пурата си.

— Един ден преди заповедта да влезе в сила, Лонгстаф ще я отмени.

— Не разбирам.

— Трябва да си спасява престижа, Роб. След като адмиралът си отиде, обясних на Лонгстаф, че забраната на търговията с опиум ще съсипе цялата търговия. Господи, още колко пъти ще трябва да обяснявам? После наблегнах, че не може да отмени заповедта, без да се изложи, и че трябва някак си да накара адмирала, който е умен, но нищо не разбира от търговия, да го направи. Единственото разрешение би било да пусне заповедта, а после, за да спаси престижа на адмирала и службата му — *и своята собствена* — да я отмени. Обещах, междувременно да обясня на адмирала същината на тази търговия. Освен това заповедта ще хареса на китайците и ще ги постави в неизгодно положение. След три дни пак ще има среща с Тай-сен. Лонгстаф се съгласи безусловно и ме помоли да не разгласявам нещата.

Лицето на Роб светна.

— О, тай-пан, ти си мъж на мъжете! Но какво ни гарантира, че Лонгстаф ще отмени заповедта?

В джоба на Струан се намираше подписана декларация. Датата бе с шест дена напред и отменяше заповедта. „Ето, Дърк, вземи я сега, че после може и да забравя. По дяволите! Нали разбираш, това ровене в документите е истински кошмар. Но по-добре мълчи, докато дойде времето.“

— Ти не би ли отменил такава глупава заповед, Роб?

— Да, разбира се — на Роб му се искаше да прегърне брат си. — Ако имаме шест дена и никой друг не разбере, ще натрупаме състояние.

— Аха.

Струан остави погледа му да се рее над пристанището. Той го бе открил преди повече от двадесет години. Периферията на един тайфун го бе застигнала далеч в открито море и макар че бе подготвен за бури, той не успя да се измъкне и неумоливо се носеше към континента. Корабът му летеше, гонен от вятъра, без платна, към континента, едва

преодолявайки вълните, а дневното небе и хоризонтът чезнеха под пелената от вода, която господарите ветрове изтръгваха от океана и запращаха срещу тях. После, вече близо до брега, котвите предназначени за бурно време, бяха пуснати в чудовищно разбуненото море, но Струан знаеше, че корабът е загубен. Морето понесе кораба и го заподхвърля към брега. Като по чудо вятърът промени курса му с частица от градуса и го отнесе покрай скалите право в един тесен, необозначен на картата пролив, широк не повече от триста ярда, образуван от източната част на Хонконг и материка — право в пристанището отсреща. В безопасни води.

Тайфунът бе унищожил по-голямата част от търговския флот на Макао и бе потопил десетки хиляди джонки както в горната, така и в долната част на крайбрежието. Но Струан и джонките, приютени в Хонконг, спокойно понесоха игрите на времето. Когато бурята утихна, Струан обиколи острова с кораба си и го картографира. Бе запазил сведенията в ума си и тайно бе почнал да съставя план.

И сега, когато си наш, мога да вървя, помисли той с нарастващо вълнение. Чакаше го Парламентът.

От години Струан знаеше, че единственият начин да защити „Ноубъл хаус“ и новата колония минава през Лондон. Истинското седалище на властта на този свят бе Парламентът. Като член на Парламента, закрилян от силата на огромното състояние, предоставено от „Ноубъл хаус“, той щеше да прави външната политика за Азия и щеше да бъде шеф на Лонгстаф. Така де.

Няколко хиляди лири ще те вкарат в Парламента, каза си той. Повече няма да действаш чрез други. Сега ще можеш да го направиш сам. Да, наистина най-сетне, млади момко! Само няколко години и — благородник. После — в кабинета. И накрая, най-накрая, о, Господи! — ще определям политиката за колониите и Азия и „Ноубъл хаус“ ще пребъде през времето!

Роб го наблюдаваше. Той осъзнаваше, че е забравен, но нямаше нищо против. Обичаше да наблюдава брат си, когато мислите му го отнасяха надалеч. Когато лицето на тай-пана омекна, а очите му загубиха обичайната си хладна зеленина, когато въображението му го носеше на крилата на мечтите, които, той добре разбираше, никога не би могъл да сподели, Роб го почувства много близък. Беше в безопасност.

Струан наруши мълчанието:

— След шест месеца ти ще бъдеш тай-панът.

Стомахът на Роб се преобърна. Паника го обзе.

— Не. Не съм готов.

— Готов си. Само в Парламента мога да защита нас и Хонконг.

— Да — каза Роб. После добави, като се опитваше да овладее гласа си. — Но бяхме го мислили за след известно време — да речем, година — две. Тук има още много да се направи.

— Ти можеш да го направиш.

— Не.

— Можеш. А и не бива да се съмняваме в Сара, Роб.

Роб погледна към „Рестинг клауд“, техния базов кораб, където временно живееше жена му и децата му. Той знаеше, че Сара е по-амбициозна от него.

— Не го искам още. Има време.

Струан се замисли за времето. Не съжаляваше за годините, прекарани в Ориента, далеч от дома. Далеч от жена му Роналда и децата Кълъм, Йън, Личи и Унифред. Той би искал да са заедно, но Роналда мразеше Ориента. Бяха се оженили в Шотландия, когато той бе на двадесет, а Роналда на шестнадесет години, и незабавно се бяха отправили към Макао. Първото им дете — момче — бе умряло при раждането, а когато на следващата година се роди синът им Кълъм, той също се оказа болнав. Така че Струан изпрати семейството си в родината. На всеки три — четири години ги навестяваше. Месец — два бяха заедно в Глазгоу. После се завръщаше в Ориента, защото имаше много за довършване и „Ноубъл хаус“ трябваше да се доизгради.

Не съжалявам нито за миг, каза си той. Нито за миг. Мъжът трябва да си премери силите със света и да види дали го бива. Но това ли е целта на живота? И все пак, макар че Роналда е толкова сладка и съм луд по децата си, мисля, че мъжът трябва да следва дълга си. За това ли се раждаме? Какво ли щеше да стане, ако собственикът на земите на клана Струан не бе обсебил всичко, не бе оградил земите — не беше ни изхвърлил — нас, роднините му! Нас, които от поколения бяхме обработвали тези земи. Може би даже щях да съм доволен, че съм шотландски фермер, какъвто беше и баща ми. Но не, той съсипа клана, изпрати ни в бордеите на Глазгоу и взе цялата земя за себе си, за

да стане граф Струан. И тъй като почти умирахме от глад, аз отидох в морето и „джос“ ни спаси. Сега семейството ни се оправя. Всички до един. Защото избрах морето. И защото „Ноубъл хаус“ трябваше да съществува.

Много бързо Струан бе научил, че парите са сила. И той щеше да употреби силата си да разори графа на Струан и да откупи част от земите на клана. Не съжеляваше за нищо в живота си. Бе открил Китай и Китай му даде онова, което родината никога не успя. Не само богатство — богатството като самоцел е непристойно. Но друго бе богатство и цел за осъществяване, на която то да помага. Той имаше дълг към Китай.

Разбираше, че макар да отидеше в родината, да станеше член на Парламента и министър на кабинета, да разореше графа и да закрепеше здраво Хонконг — този бисер в короната на Британия, — той щеше да се върне. Защото истинската му цел — тайна за всички останали, почти тайна и за самия него през по-голямата част от времето — щеше да отнеме години, докато се осъществи.

„Времето никога не стига.“ Той погледна към извисяващата се планина. Ще я наречем Върха, помисли си той отнесено и отново усети същото внезапно чувство, че островът го мрази и иска той да умре. Той почти можеше да усети омразата да се сгъстява около него и се запита, объркан и смутен, защо?

— След шест месеца ти ще управляваш „Ноубъл хаус“ — повтори той, този път категорично.

— Не мога. Няма да мога сам.

— Един тай-пан винаги е сам. Това му е и хубавото, и лошото. — Над рамото на Роб той видя, че боцманът приближава. — Кажете, мистър Макей?

— Моля за извинение, сър. Да почваме ли? — Макей беше нисък, набит мъж, с коса, оплетена на тънка миша плитчица.

— Да. И двойна дажба на всички помощници. Наредете нещата, както се уговорихме.

— Веднага, веднага, сър. — Макей бързо се отдалечи. Струан отново се обърна към Роб и Роб усещаше само, че необикновените зелени очи като че ли изливат светлина върху него.

— Към края на годината ще пратя Кълъм. Тогава ще е завършил университета. Йън и Личи ще постъпят във флота, а после и те ще

дойдат. Дотогава твоето момче Роди ще е достатъчно израсло. Слава богу, имаме достатъчно синове да ни заместят. Избери си един от тях, който ще те смени. Тай-панът винаги трябва да избира кой ще го наследи и кога. — После решително обърна гръб на континентален Китай и отсече: — Шест месеца!

Роб го наблюдаваше, докато се отдалечи, с внезапна омраза — към него, към себе си, към острова. Знаеше, че ще се провали като тайпан.

* * *

— Ще пийнете ли с нас, господа? — беше се обърнал Струан към група търговци. — Един тост за нашия нов дом? Има бренди, ром, бира, бяло сухо испанско вино, уиски и шампанско. — Той посочи към голямата си лодка, откъдето хората му разтоварваха бъчонки и подреждаха маси. Други залитаха под огромни количества студено печено месо: пилета и свински бутове, двадесет прасенца сукалчета и половин теле, а също и множество хлябове, студени пайове с осолено свинско, купи със студено зеле, пригответено с тлъсти резени шунка, и гроздове банани от Кантон, и пайове с консервирани плодове, и чаши от фино стъкло, оловни халби и дори качета с лед — за бутилките шампанско, които гемии и клипери бяха докарали от север.

— Всеки, който е гладен, ще намери нещо по вкуса си.

Разнесоха се възгласи на одобрение и търговците започнаха да се разполагат около масите. Когато всеки имаше чаша или халба в ръка, Струан вдигна своята:

— Тост, господа!

— Ще пия с вас, но не за тая скапана скала. Ще пия за вашата гибел — каза Брок, като вдигна халба с ейл. — Пък после, като размисля, може да пийна и за мизерната ви скала. И даже ще я кръстя Прищявката на Струан.

— Да, островът действително е малък — отговори Струан.

— Но е достатъчно голям за Струан, хората му и за останалите търговци в Китай. Но дали е достатъчно голям за Струан и Брок едновременно — това вече е друг въпрос.

— Ще ти кажа нещо умно, Дърк, стари друже: целият Китай да върви по дяволите! — Брок пресуши халбата си и я прати към вътрешността на острова. После надменно се отправи към своята лодка. Неколцина от търговците го последваха.

— Честна дума, отвратителни обноски — каза Куанс. После извика сред разразилия се смях: — Хайде, тай-пан, тостът! Мистър Куанс чувства безсмъртна жажда! Нека направим историята!

— Извинете ме, мистър Струан — каза Хорацио Синклер. — Няма ли да е по-добре преди тоста да изразим благодарността си на Господа за милостите, с които ни обсипа днес?

— Разбира се, млади момко. Глупаво е от моя страна да забравя. Ще прочетеш ли молитвата?

— Преподобният Маус е тук, сър.

Струан се поколеба, хванат натясно. Погледът му изучаваше младия мъж, като одобряваше тънкия хумор, който се таеше в куршумено сивите му очи. После каза високо:

— Къде сте, отче Маус? Да се помолим.

Маус се извисяваше над търговците. Той колебливо се раздвижи до масата, постави на нея празната си чаша, като си даваше вид, че винаги е била празна. Мъжете свалиха шапки и зачакаха гологлави на студения вятър.

Брегът утихна. Струан погледна нагоре, към подножието на хълмовете, където се намираще една могила. Там щеше да бъде черквата. Във въображението си той можеше да съзре и черквата, и града с кейовете, складовете, къщите и градините. Голямата къща, където тай-панът щеше да дава приеми поколения наред. Домовете на служителите на компанията и техните семейства. И на любовниците им. Той се сети за сегашната си любовница Чънг-Джен Мей-мей. Бе купил Мей-мей преди пет години, когато тя бе на петнадесет и бе още недокосвана.

Айейа, си каза щастливо той, като използва един от нейните изрази на кантонски диалект, който предаваше удоволствие или гняв, или неудоволствие, щастие или безпомощност в зависимост от тона, с който биваше изречен. Ако имаше жени тигрици, това бе тя.

— Мили боже на яростните ветрове и прибоя и на красотата на любовта, боже на големите кораби и на Полярната звезда, и на красотата на дома. Господ и Отец на детето Христос, сведи поглед към

нас и ни съжали! — Със затворени очи Маус издигна нагоре ръце. Гласът му бе дълбок и силата на копнежа му ги завладя. — Ние сме синове на човеци и нашите бащи се тревожат за нас, както ти се тревожиш за благословения Твой син Исус Христос. Светците ги разпъват на земята, а грешниците се множат. Ние се любуваме на красотата на цветето, но не Те съзираме. Мерим сили с господарите ветрове, а не Те разпознаваме. Браздим необятните океани, а не Те чувстваме. Жънем земните плодове, а не Те докосваме. Ядем и прием, а пак не Те вкусваме. Ти си всичките тези неща, взети заедно, и много повече. Ти си Бог, а ние сме люде... — Той прекъсна, лицето му се сгърчи, докато се бореше с агонизиращата си душа. — О, Господи, прости греховете ми. Нека изкупя слабостта си, като покръстя езичниците. Нека бъда мъченик за Твоето свято дело. Направи от това, което съм, онова, което бях...

Но Волфганг Маус знаеше, че няма връщане назад, че в мига, когато започна да служи на Струан, благодатта го беше напуснала и желанията на плътта го бяха обсебили. Може би, о, Господи, това, което извърших, бе правилно. Нямахме друг път, който да ме доведе в Китай.

Той отвори очи и безпомощно се огледа наоколо.

— Съжалявам. Простете ми. Не мога да намеря думите. Чувствам ги — велики слова, които биха ви накарали да Го познаете така, както някога Го познавах аз — но вече не мога да изрека словата. Простете ми. О, Господи, благослови този остров! Амин.

Струан взе една голяма чаша уиски и я подаде на Маус.

— Мисля, че го каза много добре! А сега тост, господа. За кралицата!

Те пиха и когато чашите бяха пресушени, Струан нареди да ги напълнят отново.

— С ваше позволение, капитан Глесинг, бих искал да предложа по глътка на хората ви. И на вас, разбира се. Тост за най-новата придобивка на кралицата. Днес вие влязохте в историята — извика той към търговците. — Да почетем и капитана. Хайде да наречем този бряг Глесинг пойнт.

Отекна вик на одобрение.

— Назоваването на острови или части от тях е в пълномощия — на старшия офицер — каза Глесинг.

— Ще спомена това пред Негово Превъзходителство.

Глесинг отривисто кимна и нареди на полицейския офицер:

— По една дажба на моряците от името на „Струан и компания“.
На пехотинците — не. Свободно!

Въпреки гнева си към Струан, Глесинг не можеше да не се опива от усещането, че името му ще се помни, докато на Хонконг съществува колония. Защото Струан никога не говореше на вятъра.

Пиха за Хонконг, извикаха три пъти ура. После Струан кимна на гайдаря и мелодията на клана Струан се разля над брега.

Роб не пиеше нищо. Струан отпиваше от чаша с бренди и се разхождаше из тълпата, като се спираше при онези, които желаете да поздравят, и кимаше на останалите.

— Нищо ли не пиеш, Гордън?

— Не, благодаря ви, мистър Струан. — Гордън Чен се поклони по китайския обичай, много горд, че е бил забелязан.

— Как вървят нещата при теб?

— Много добре, благодаря ви, сър.

От момчето е станало хубав млад мъж, помисли Струан. На колко ли беше сега? На деветнадесет. Как лети времето.

Той с обич си спомни Кай-сунг, майката на момчето. Тя беше първата му любовница. И най-красивата. Айейя, на колко много неща те научи тя.

— Как е майка ти? — поинтересува се той.

— Много добре. — Гордън Чен се усмихна. — Тя би желала да знаете, че се моли за вашето благополучие. Всеки месец пали ароматни пръчици в храма във ваша чест.

Струан се зачуди как ли изглеждаше тя сега. Не беше я виждал от седемнадесет години. Но той ясно си спомняше лицето ѝ.

— Изпрати ѝ най-добрите ми пожелания.

— Оказвате ѝ твърде голяма чест, мистър Струан.

— Чен Шенг ми е казвал, че работиш усърдно и си му много полезен.

— Той е прекалено великодушен към мен, сър.

Чен Шенг никога не би бил великодушен към някой, който просто си изкарва хляба. Чен Шенг е стар разбойник, помисли Струан, но без него сме загубени, пусто да остане.

— Добре — каза Струан. — Не би могъл да намериш по-добър наставник от Чен Шенг. През следващите шест месеца ще има доста работа. Много сделки ще бъдат сключени.

— Надявам се да бъда полезен на „Ноубъл хаус“, сър.

Струан усети, че синът му си има нещо наум, но само кимна любезно и отмина, като знаеше, че Гордън ще намери начин да го уведоми, когато му дойдеше времето.

Гордън Чен се поклони и след миг се отправи надолу към една от масите и възпитано зачака отзад да се освободи място за него, като усещаше погледите, но не им обръщаше внимание. Знаеше, че докато Струан беше тай-панът, той самият бе в безопасност.

Търговците и моряците по брега разкъсваха билетата и прасенцата сукалчета с ръце и се тъпчеха с месо, като мазнината се стичаше по брадичките им. Какво сборище на варвари, помисли Гордън Чен и благодари на своя джос, че е бил възпитаван като китаец, а не като европеец.

Да, каза си той, имах огромен късмет. Късметът му бе довел тайния учител китаец преди няколко години. Той не бе казал на никого за учителя, дори на майка си. От този човек той бе научил, че не всичко, на което учеха преподобните Синклер и Маус, задължително е вярно. Той бе научил за Буда, за Китай и за миналото на страната. И как да върне дълга си за дара на живота си и да го използва за славата на родината си. Тогава, миналата година, учителят го бе въвел в най-мощната, най-потайната, най-военизираната от тайните китайски организации — Хунг Мун Тонг, която бе обхванала цял Китай и членовете на която бяха обвързани с най-светите клетви на кръвното братство да свалят омразните Манчу, чуждите Чинг — управляващата династия в Китай.

В продължение на два века под различна маскировка, под различни имена организацията бе предизвиквала бунтове. Из цялата китайска империя — от Тибет до Формоса, от Монголия до Индокитай — бяха избухвали въстания. Където имаше глад, тормоз или недоволство, Хунг Мун организираше селяните срещу Чинг и техните мандарини. Всичките въстания бяха неуспешни и Чинг зверски ги потушаваше. Но организацията бе оцеляла. Гордън Чен бе поласкан, че той, само наполовина китаец, бе счетен за достоен да бъде хунг мун. Смърт на Чинг! Той благославяше съдбата си, че се бе родил в този

момент от историята в тази част на Китай, от този баща, защото знаеше, че почти бе назрял мигът цял Китай да се вдигне. И той благослови тай-пана, че бе предоставил на Хунг Мун един безценен бисер — Хонконг. Най-сетне организацията разполагаше с база, защитена от постоянните гонения на мандарините. Хонконг щеше да бъде под контрола на варварите и той знаеше, че тук, на този малък остров, организацията ще процъфти. От Хонконг тайно и в безопасност те щяха да проучват континента и да не дават покой на Чинг до настъпването на Деня. И ако имам късмет, помисли си той, „джос“ ще ми помогне да се възползвам от могъществото на „Ноубъл хаус“ за тази цел.

— Разкарай се, мръсен дивако!

Гордън Чен стреснато вдигна поглед. Един дребен, но як, набит моряк се бе втренчил в него. Той държеше бутче от прасенце сукалче и го разкъсваше със счупените си зъби.

— Разкарай се или ще усуча плитчицата ти около гнусния ти врат!

Боцманът Макей си проби път до тях и избута моряка настрани:

— Дръж си езика, Рамзи, долен кучи сине! — каза той. — Той не искаше да ви обиди, мистър Чен.

— Да. Благодаря ви, мистър Макей.

— Искате ли да хапнете нещо? — Макей набоде едно пиле на ножа и му го предложи. Гордън Чен внимателно отчупи крайчето на пилешкото крилце, отворен от варварските обноски на Макей.

— Благодаря ви.

— Това ли е всичко?

— Да. Това е най-вкусната част от пилето. — Чен се поклони. —
Още веднъж ви благодаря.

Той се отдалечи. Макей отиде при моряка.

— Всичко наред ли е, друже?

— Трябваше да ти изтръгна педалската душица. Той да не ти е китайската ти курва, а, Макей?

— Я по-кратко, момче. Тоя китаец трябва да бъде оставен на мира. Ако искаш да се заяждаш с някое езическо копеле, има достатъчно други. Но не и тоя, пусто да остане. Тоя е копелето на тай-пана, ако искаш да знаеш.

— Тогава що не си тури някакъв знак или не си отреже гадната коса? — Рамзи понижи глас и погледът му стана похотлив. — Чувал съм да разправят, че са различно устроени — китайките де. П... им е различна.

— Не знам, никога не съм се доближавал до тия боклуци. Имаме си достатъчно от нашите в Макао.

* * *

Струан наблюдаваше един сампан, закотвен недалеч от брега. Беше малка лодка с уютна каюта, изградена от тънки рогозки от тъкан ротанг, опънати върху бамбукови обръчи. Рибарят и семейството му бяха хокло — лодкари, които прекарваха целия си живот на вода и рядко, ако изобщо се случваше, слизаха на брега. Той можа да различи четирима възрастни и осем деца на сампана. Някои от бебетата бяха вързани с въже през кръста за лодката. Това бяха синовете. Дъщерите не ги завързваха, защото нямаха значение.

— Кога мислите, че ще можем да се върнем в Макао, мистър Струан?

Той се извърна и се усмихна на Хорацио.

— Както го виждам, може още утре, моето момче, но предполагам, че Негово Превъзходителство ще има нужда от теб за срещата с Тай-сен. Ще има нови документи за превод.

— Кога е срещата?

— След три дни, предполагам.

— Ако имате кораб към Макао, бихте ли се съгласили да вземете сестра ми? Горката Мери не е слизала от кораба вече два месеца!

С удоволствие. — Струан се зачуди какво ли ще направи Хорацио, когато разбере за Мери. Струан бе научил истината за нея преди малко повече от три години.

Намираще се на един претъпкан пазар в Макао, когато някакъв китаец внезапно бе пъхнал бележка в ръката му и бе изчезнал. Бележката бе написана на китайски. Той бе показал листчето на Волфганг Маус.

— Това са указания как да намерите някаква къща, мистър Струан. Има и известие: „Тай-панът на «Ноубъл хаус» трябва да

получи специални сведения в името на компанията. Елате тайно до страничния вход в часа на маймуната“.

— Кога е часът на маймуната?

— Три следобед.

— Къде е къщата?

Волфганг му обясни и после добави:

— Не отивайте. Това е капан, хайн? Помнете, че за главата ви е определена награда от сто хиляди таела.

— Къщата не е в китайския квартал — бе казал Струан. — Посред бял ден не може да е капан. Съберете екипажа на лодката ми. Ако не се върна жив и здрав до един час, елате и ме потърсете.

И така, той беше отишъл, като остави Волфганг и въоръжения екипаж наблизко в готовност в случай на нужда. Къщата бе свързана с други от редицата къщи и се намираше на една тиха улица с дървета от двете страни. Струан бе влязъл през една порта, разположена сред висока стена, и се бе озовал в някаква градина. Китайка прислужница го очакваше. Тя бе спретнато облечена в черен панталон и черна туника, а косата ѝ беше вдигната в кок. Тя се поклони и със знаци му каза да пази тишина и да я последва. Преведе го през градината, въведе го в къщата, изкачиха се по тайна стълба и влязоха в една стая. Той я следваше предпазливо. Беше нащрек. Стаята бе богато мебелирана и по облицованите стени висяха гоблени. Имаше столове, една маса и китайски мебели от тиково дърво. Стаята миришеше необичайно — на чисто, с едва доловим дъх на тамян. Имаше и един прозорец с изглед към градината. В стената имаше малка дупчица, през която можеше да се гледа в другата стая. Прислужницата погледна през нея, после със знаци му показа да стори същото. Той знаеше стария китайски трик, при който караха врага да приближи око до подобен отвор, докато някой от другата страна чакаше с игла. Ето защо той погледна, отдалечен на няколко инча от дупката. Дори оттам съседната стая се виждаше ясно.

Беше спалня. Уанг Чу, главният мандарин на Макао, лежеше на леглото, гол и тлъст. Хъркаше. До него, гола, лежеше Мери. Главата ѝ почиваше върху свитите ѝ ръце, а самата тя съзерцаваше тавана.

Струан гледаше, едновременно ужасен и омагьосан. Мери лениво побутна Уанг Чу, разбуди го с милувки, разсмя се и заговори с него. Досега Струан не знаеше, че тя говори китайски, а я познаваше

по-добре от който и да било друг, с изключение на брат ѝ. Тя дръпна един малък звънец. Влезе една прислужничка и започна да помага на мандарина да се облече. Уанг Чу не можеше да се облече сам, защото ноктите му бяха дълги четири инча и защитени с обсипани със скъпоценни камъни калъфчета. Струан се извърна, изпълнен с ненавист.

Изведнъж в градината се разнесе напевен говор и Струан предпазливо надникна навън. Там се събираше охраната на Уанг. Те щяха да блокират изхода. Прислужничката му показа със знаци да не се безпокои, а да почака. Тя се доближи до масата и му наля чай, после се поклони и излезе.

След около половин час войниците напуснаха градината и Струан ги видя да се построяват пред една голяма носилка на улицата. Помогнаха на Уанг да се качи и тръгнаха.

— Здравей, тай-пан.

Струан бързо се извърна, като измъкна ножа си. Мери бе застанала на вратата, която бе замаскирана в стената. Бе облечена в прозрачен халат, който не прикриваше нищо. Имаше дълга светла коса, сини очи и брадичка с трапчинка. Краката ѝ бяха дълги, кръстчето — тънко, гърдите — малки и твърди. Безценно късче гравирани нефрит висеше на златна верижка от шията ѝ. Мери изучаваше Струан с любопитна, тънка усмивка.

— Можеш да прибереш ножа, тай-пан. Тук си в безопасност. — Гласът ѝ бе спокоен и насмешлив.

— Заслужавах да те набият с камшик — каза той.

— Знам всичко за боя с камшик, забрави ли? — Тя кимна към спалнята. — Там ще ни бъде по-удобно.

Тя се приближи до бюрото и наля бренди в две чаши.

— Какво има? — попита тя със същата перверзна усмивка. — Никога ли досега не си бил в женска спалня?

— Искаш да кажеш курвенска спалня.

Тя му подаде чаша и той я взе.

— Приличаме си, тай-пан. И двамата предпочитаме китайци за леглото.

— Върви по дяволите, мръсна кучко, ти...

— Не бъди лицемер — не ти прилича. Женен си и имаш деца. И все пак ходиш при много други жени. Знам всичко за тях — поставих

си за цел да науча всичко.

— Не е възможно ти да си Мери Синклер — каза той тихо, почти на себе си.

— Невъзможно — не. Изненадващо — да. — Тя спокойно отпиваше от брендите си. — Изпратих да те повикат, защото исках да ме видиш такава, каквата съм.

— Защо?

— По-добре първо освободи хората си.

— Как разбра за тях?

— Ти си много предпазлив. Както и аз. Не би дошъл тайно без охрана. — Очите ѝ му се присмиваха.

— Какво си намислила?

— Колко време нареди да те чакат твоите хора?

— Един час.

— Трябва ми повече. Освободи ги. — Тя се засмя. — Ще почакам.

— Хубаво ще е да си сложиш някакви дрехи.

Той излезе от къщата и каза на Волфганг да почака още два часа и тогава да дойде да го потърси. Каза му за тайната врата, но не му каза за Мери.

Когато се върна, Мери лежеше на леглото.

— Моля те, затвори вратата, тай-пан — каза тя.

— Казах ти да се облечеш.

— Казах ти да затвориш вратата.

Той ядосано я затръшна. Мери съблече ефирната дреха и я хвърли настрани.

— Харесвам ли ти?

— Не. Отвращаваш ме.

— Но ти не ме отвращаваш, тай-пан. Ти си единственият мъж на този свят, от когото се възхищавам.

— Да те видеше отнякъде Хорацио.

— А, Хорацио — каза тя загадъчно. — Колко време каза на твоите хора да те чакат този път?

— Два часа.

— Казал си им за тайната врата. Но не и за мен.

— Защо си толкова сигурна?

— Познавам те, тай-пан. Ето защо ти доверявам тайната си. — Тя си играеше с чашата с бренди, очите ѝ бяха сведени. — Бяхме ли свършили, когато погледна през отвора?

— Ах, да му се не види! Ти по-добре...

— Бъди търпелив с мен, тай-пан — каза тя. — Бяхме ли свършили?

— Не те разбирам.

— Исках да бъдеш сигурен, че Уанг Чу ми е любовник.

— Защо?

— Защото притежавам сведения, които би могъл да използваш. Ти никога не би ми повярвал, ако не беше видял, че съм му любовница.

— Какви сведения?

— Имам най-различни сведения, които биха могли да са ти полезни, тай-пан. Имам много любовници. Чен Шенг идва тук понякога. Много от мандарините на Кантон. Веднъж и старият Джинкуа. — Погледът ѝ замръзна и като че ли очите ѝ промениха цвета си. — Те не ме отвращават. Те харесват цвета на кожата ми и им доставям удоволствие. И те ми доставят удоволствие. Длъжна съм да ти кажа тези неща, тай-пан. Просто си връщам дълга към теб.

— Какъв дълг?

— Ти прекрати побоите. Прекрати ги твърде късно, но вината не е твоя. — Тя се надигна от леглото и облече един плътен пеньоар. — Няма да те измъчвам повече. Моля те да ме изслушаш, а после постъпи, както намериш за добре.

— Какво имаш да ми кажеш?

— Императорът е назначил нов вицецрал на Кантон. Този вицецрал, Линг, носи императорски едикт за забрана на контрабандата на опиум. Той пристига след две седмици, а след три ще обсади колонията в Кантон. Нито един европеец няма да бъде освободен от Кантон, докато не бъде предаден всичкият опиум.

Струан се изсмя презрително.

— Не ти вярвам.

— Ако опиумът бъде предаден и унищожен, всеки притежател на опиум извън Кантон ще направи състояние — каза Мери.

— Няма да бъде предаден.

— Представи си, че цялата колония бъде взета в залог за опиума. Какво бихте могли да направите? Тук няма военни кораби. Беззащитни

сте, нали?

— Да.

— Изпрати кораб до Калкута със заповед да купят опиум — колкото можеш да си позволиш — два месеца, след като Линг пристигне. Ако сведенията ми не са точни, ще имаш достатъчно време да отмениш поръчката.

— Уанг ли ти каза това?

— Каза ми само за вицекраля. Останалото го измислих аз. Исках да си върна дълга към теб.

— Нищо не ми дължиш.

— Никога не са те били.

— Защо не изпрати тайно някой да ми съобщи? Защо ме накара да дойда тук? Да те видя така? Защо ме накара да изживея целия този... този кошмар?

— Исках аз да ти кажа. Сама. Исках още някой освен мен да знае какво представлявам. Ти си единственият мъж, на когото вярвам — каза тя с неочаквана, детинска невинност.

— Ти си луда за връзване.

— Защото обичам да спя с китайци ли?

— Да му се не види! Нима не разбираш какво представляваш?

— Разбирам. Позор за Англия. — Гневът помрачи лицето ѝ, придаде му твърдост и го състари. — Мъжете могат да правят каквото си искат, но не и жените. Мили боже, та как бих могла да легна с европеец? Те не могат да се стърпят да не разкажат на другите и да ме направят за срам пред всички. А така никому не вредя. Освен на себе си може би, но това се случи много отдавна.

— Какво се случи?

— Не е лошо да научиш един факт от живота, тай-пан. Жената се нуждае от мъже точно толкова, колкото мъжът от жени. Защо трябва да се задоволяваме само с един мъж? Защо?

— Откога продължава това?

— Откакто станах на четиринадесет. Не бъди чак толкова шокиран. На колко беше Мей-мей, когато я купи?

— Това е друго.

— За един мъж винаги е друго. — Мери седна пред огледалото и започна да се реши. — Брок тайно преговаря с испанците в Манила за

захарната реколта. Той е предложил на Карлос де Силвера десет процента за монопола.

Струан потръпна от ярост. Ако Брок успееше да уреди тоя номер със захарта, щеше да доминира на целия филипински пазар.

— Откъде знаеш?

— Неговият компрадор Цзе Цзин ми каза.

— И той ли е от твоите... клиенти?

— Да.

— Да имаш да ми кажеш още нещо?

— Можеш да спечелиш сто хиляди таела сребро от това, което ти казах.

— Свърши ли?

— Да.

Струан се изправи.

— Какво смяташ да правиш?

— Ще кажа на брат ти. По-добре да те върне в Англия.

— Остави ме да живея своя живот, тай-пан. Харесва ми да бъда това, което съм, и никога няма да се променя. Никой европеец и съвсем малко китайци знаят, че мога да говоря кантонски и мандарин освен Хорацио, а сега и ти. Но само ти знаеш каква съм всъщност. Обещавам, че ще бъда много, много полезна за теб.

— Извън Азия за теб няма място.

— Азия е моята родина. — Челото ѝ се набразди и погледът ѝ като че омекна. — Моля те, остави нещата, каквито са. Нищо не се е променило. Преди два дена се срещнахме на улицата и ти беше мил и внимателен. Аз съм си същата Мери.

— Не си. И смяташ, че всичко, което ми каза, е нищо?

— Всички имаме много и различни лица. Това е едното ми аз, а другото момиче — сладката, невинна девойка, която бърби глупости и обожава църквата, клавиборда, пеенето и ръкоделието — също съм аз. Не знам защо, но това е истина. Ти си тай-пан Струан — дявол, контрабандист, принц, убиец, съпруг, прелюбодеец, светец — стотици други хора. Но кой от тях е истинският?

— Няма да кажа на Хорацио. Можеш просто да се върнеш в родината. Ще ти дам парите.

— Имам достатъчно пари да си платя пътуването, тай-пан. Получавам много подаръци. Притежавам тази и съседната къща. И ще

замина, когато аз реша и по начин, който сама избира. Моля те, остави ме на съдбата ми, тай-пан. Аз съм това, което съм, и каквото и да направиш, не можеш да ме промениш. Преди време може би щеше да ми помогнеш. Не, това също не е честно. Никой не би могъл да ми помогне. Харесва ми да бъда това, което съм. Заклевам се никога да не се променя. Ще бъда това, което съм. Или тайно, без да знае никой освен ти и аз, или открито. Така че защо да нараняваме другите? Защо да причинявам болка на Хорацио?

Струан погледна надолу към нея. Знаеше, че тя казва истината.

— Знаеш ли на каква опасност се излагаш?

— Да.

— А ако забременееш?

— Опасността придава вкус на живота, тай-пан. — Тя погледна дълбоко в очите му и той сякаш премина през сините очи. — Само нещо ме кара да съжалявам, че те повиках тук. Сега никога не бих могла да бъда твоя. А бих искала.

Струан я беше оставил на съдбата ѝ. Тя имаше право да живее както ѝ харесва, и изобличаването ѝ пред обществото нямаше да промени нищо. По-лошо, щеше да съсипе предания ѝ брат.

Струан използва сведенията ѝ и има огромна печалба. С помощта на Мери „Ноубъл хаус“ получи почти пълен монопол върху търговията с опиум за повече от година и си възвърна многократно стойността на дела си опиум — дванадесет хиляди сандъка, — с който бе участвал в откупа на колониалното селище. Сведенията на Мери за Брок се оказаха точни и Брок бе провален. Струан бе открил тайна сметка на името на Мери в Англия и бе внесъл процент от парите. От време на време му предоставяше други сведения. Но никога не му каза как бе започнал двойственият ѝ живот и защо. Велики боже, там, в небесата, никога няма да проумея хората...

И сега на брега той се питаше какво ще направи Хорацио, когато разбере. Невъзможно бе Мери да запази в тайна втория си живот — със сигурност щеше да допусне грешка.

— Какво има, мистър Струан? — попита Хорацио.

— Нищо, моето момче. Просто се бях замислил.

— Имате ли кораб, който да тръгва днес или утре?

— Какво?

— Към Макао — каза Хорацио със смях. — Да заведе Мери в Макао.

— О, да. Мери — Струан се овладя. — Може би утре. Ще ти съобщя, момко.

Той си проби път през търговците, отправяйки се към Роб, който бе застанал до една от масите, загледан в морето.

— Сега какво следва, мистър Струан? — извика Скинър.

— Моля?

— Вече получихме острова. Какъв е следващият ход на „Ноубъл хаус“?

— Да строим, разбира се. Първото, което построим, първо ще донесе печалба, мистър Скинър. — Струан кимна добродушно и продължи пътя си. Запита се какво ли биха казали другите търговци и дори Роб, ако узнаеха, че той е собственикът на „Ориентал експрес“ и че Скинър работи за него.

— Няма ли да хапнеш нещо, Роб?

— По-късно, Дърк. Има достатъчно време.

— Чай?

— Благодаря.

Купър се доближи до тях и вдигна чаша.

— За „Прищявката на Струан“!

— Ако е така, Джеф — каза Струан, — всички вие ще ни последвате в канавката.

— Аха — каза Роб. — И ще излезе бая скъпичка канавка, ако Струан имат нещо общо с нея.

— „Ноубъл хаус“ прави нещата със замах! Отлично уиски, бренди, шампанско. И венецианско стъкло. — Купър почука по чашата си с нокът и звукът, който се чу, бе ясен и чист. — Възхитително!

— Произвеждат се в Британия. Току — що откриха нова технология. Една от фабриките вече ги пуска по хиляда на седмица. За една година ще има дузина фабрики. — Струан замълча за момент. — Ще ви доставя в Бостън каквито количества искате. Десет американски цента на чаша.

Купър разгледа чашата по-внимателно.

— Десет хиляди. Брок ще ти вземе дванадесет.

— Петнадесет хиляди по седем цента.

— Сделката е сключена — с гарантирана поръчка за тридесет хиляди на същата цена за една година от този момент и гаранция, че ще внасяте само чрез Струан.

— Сделката е сключена — ако превозите товар памук със същия кораб от Ню Орлиънс до Ливърпул.

— Колко тона?

— Триста. Обичайните условия.

— Сделката е сключена — ако вие действате като наш агент в Кантон за чая от този сезон. Ако се наложи.

Купър моментално застана нащрек.

— Но войната свърши. Защо ви е агент?

— Нали е сделка?

Мислите на Купър се рояха като пчели в кошер. Договорът на Чюицай незабавно отваряше Кантон за търговия. Още на следващия ден те щяха да се върнат в Селцето в Кантон и да заживеят там отново. Щяха да се върнат при предприятията си и хонги, както ги наричаха в Ориента — и да останат там до май, както винаги, когато сезонният бизнес приключваше. Но за „Ноубъл хаус“ сега да търси агент в Кантон бе толкова глупаво, колкото ако Съединените щати заявяха, че имат нужда от кралско семейство.

— Нали е сделка, Джеф?

— Да. Пак ли очаквате война?

— Целият живот е непредсказуем, нали? Волфганг се опитваше да каже това.

— Не знам.

— Кога ще бъде готов новият ви кораб? — попита внезапно Купър присви очи.

— Как разбрахте за него? Никой извън компанията не знае.

Роб се засмя.

— Работата ни е да знаем, Джеф. Корабът може да се окаже нелоялна конкуренция. Ако плава така, както Дърк предполага, може дави го откънем изпод носа. Или да построим още четири като него — За британците ще бъде едно разнообразие да купуват американски кораби — каза Купър напрегнато.

— О, ние няма да ги купуваме, Джеф — каза Струан. — Вече имаме копие на външните очертания на корпуса му. Ще го построим там, където винаги строим. В Глазгоу. На твое място бих наклонил още

малко мачтите и бих издигнал краищата на рейките на грот и бизанмачтата. Как ще го наречете?

— „Индипендънс“.

— Тогава ние ще наречем нашия „Индипендънт клауд“.

— Ако си струва.

— Ние ще ви изместим от моретата. Два пъти ви побеждавахме във войната, а сега ще ви ударим там, където наистина боли. Ще ви вземем хляба.

— Нямате никакъв шанс. — Струан забеляза, че Тилмън си тръгва. Внезапно гласът му зазвуча по-твърдо: — И няма и да имате, докато половината ви държава се крепи върху робството.

— След време това ще се промени. Всъщност англичаните започнаха.

— Мерзавци го започнаха.

Да, а безумци го продължават, помисли си Купър с горчивина, като си припомни жестоките караници насаме, които винаги избухваха между него и партньора му, който притежаваше плантация с роби и търгуваше с тях. Как можеше Уилф да е толкова заслепен?

— И вие участвахте в търговията допреди осем години.

— Струанови никога не са търгували с хора. И се заклевам в Бога, че на всеки кораб, който го прави, ще му стане тясно в тия морета. Във или извън британски води. Ние дадохме пример на света. Робството е извън закона. Господ да ни е на помощ, трябваше да се борим чак до 1833, но сега е свършено. На всеки кораб, запомни!

— Тогава направи нещо друго. Използвай влиянието си да ни се разреши да купуваме опиум от трижди проклетата Остиндийска компания. Защо всички освен британските търговци трябва да бъдат изключени от аукционите, а? Защо ще ни заставят да купуваме долнокачествен турски опиум, когато има повече от достатъчно от Бенгал за всички нас?

— Направих повече, отколкото бях длъжен, за да разруша компанията, както много добре знаеш. Похарчи малко пари, мойто момче. Заложил малко. Убеждавай във Вашингтон. Натисни брата на съдружника си. Не е ли той сенатор от Алабама? Или е прекалено зает да се грижи за своята търговия и „пазарите“ в Мобил?

— Знаеш какво мисля за това, по дяволите — тросна се Купър. — Открийте опиумните търгове и ние ще ви изтикаме отвсякъде.

Мисля си, че вие всички се страхувате от свободната конкуренция, ако трябва да признаем истината. Иначе защо да остават в сила всичките ви закони за корабоплаването? Защо да бъде закон, че само английски кораби могат да доставят стоки в Англия? С какво право монополизирате най-големия потребителски пазар на света?

— Не по божествено право, момко — каза остро Струан, — което, изглежда, определя американския начин на мислене и външната политика.

— За някои неща ние сме прави, а вие грешите. Нека се конкурираме свободно. По дяволите тарифите! Свободна търговия и свободни морета — това е, което е правилно!

— Тук сме съгласни с вас. Не четете ли вестници? Нямам нищо против да ти кажа, че всяка година купуваме по десет хиляди гласа, с които подкрепяме местните членове на парламента, които да прокарат свободната търговия. Доста се стараем, както виждаш.

— Един глас, един човек. Ние не купуваме гласове.

— Вие си имате система, и ние си имаме. Ще ти кажа и нещо друго. *Британците* бяха против американските войни. И против проклетите хановерски князе. Вие не спечелихте войните. Ние загубихме. С радост. Защо да воюваме с близки и роднини. Но ако народът на островите някога наистина реши да воюва с Щатите, то внимавайте, да му се не види. Защото сте загубени.

— Мисля, че следва тост — каза Роб.

Двамата мъже откъснаха поглед един от друг и се втренчиха в него. За тяхно учудване той наля три чаши.

— Ти не трябва да пиеш, Роб — каза Струан с упрек в гласа.

— Ще пия. За пръв път на Хонконг. За последен път — Роб им даде чашите. Уискито беше златистокафяво и дестилирано специално за „Ноубъл хаус“ в Лох Танох, където бяха родени. Роб имаше нужда от питие. Всъщност имаше нужда от цялото буренце.

— Ти си се заклел със свята клетва!

— Знам. Но е на лошо да вдигаш тост с вода. А този тост е важен, — ръката на Роб потрепери, когато вдигна чашата. — Пия за нашето бъдеще. За „Индипендънс“ и „Индипендънт клауд“. За свобода на моретата. За свобода от всички тирани.

Той отпи и задържа течността в устата си, чувствайки как го изгаря, а тялото му се гърчеше в желание за нея. Но той я изплю, а

остатъка изсипа на крайбрежните камъни.

— Ако още веднъж го направя, избий чашата от ръката ми. — Той се извърна отвратен и се отправи към вътрешността на острова.

— Това изисква много по-голяма сила от моята — каза Купър.

— Роб трябва да се е побъркал така да изкушава дявола — каза Струан.

Роб бе започнал да пие до побъркване преди шест години. Предишната година Сара бе пристигнала в Макао от Шотландия заедно с децата. За известно време всичко беше прекрасно, но после тя бе научила за китайската любовница, която Роб имаше от години, Минг Су, и за дъщеря им. Струан помнеше гнева на Сара и болката на Роб и му беше мъчно и за двамата. Те трябваше да се разведат преди години, помисли той, и прокле факта, че развод можеше да бъде получен само с акт на Парламента. Накрая Сара се съгласи да прости на Роб, но само ако той се закълнеше в Божието име незабавно да се отърве от обожаваната любима и дъщеричката им. Роб се съгласи, като се ненавиждаше. Той тайно даде на Минг Су четири хиляди таела сребро и тя заедно с детето бе напуснала Макао. Той никога повече не ги видя и не получи никакви новини. И макар че Сара бе се смекчила, тя никога не забрави красивото момиче и детето и продължаваше да сипе сол в незаздравяващата рана. Роб бе започнал много да пие. Скоро алкохолът го завладя и беше пиян месеци наред. После един ден изчезна. Най-накрая Струан бе успял да го открие в една воняща кръчма в Макао, беше го отнесъл вкъщи, беше му помогнал да изтрезнее и му беше дал пистолет.

— Застреляй се или се закълни в Бога, че никога няма да докоснеш алкохол. Това е отрова за теб, Роб. Беше пиян повече от година. Имаш деца, за които трябва да мислиш. Бедните малчугани се страхуват от теб и с основание. Аз пък се уморих да те измъквам от канавките. Погледни се, Роб! Хайде!

Струан го беше заставил да се огледа в огледалото. Роб се беше закълел и Струан го изпрати в морето за един месец със заповед ни кой да не му дава пиене. Роб почти бе умрял. След време той отново се съвзе и благодари на брат си. Заживя отново със Сара, като се опитваше да възстанови мира между тях. Но вече нямаше мир, нито любов. Горкият Роб, помисли Струан. Е, и горката Сара. Ужасно е мъж и жена да живеят по този начин.

— Какво накара Роб да постъпи така?

— Мисля, че искаше да предотврати кавгата — каза Купър. — Бях почнал да се ядосвам. Съжалявам.

— Не се извинявай, Джеф. Грешката е моя. Е — добави Струан, — нека смелостта на Роб не отиде напразно, а? Да прием за това, което каза?

Те пиха мълчаливо. По целия бряг търговците и моряците пируваха.

— Ей, тай-пан! И вие, обитателю на колонията! Елате тук при нас!

Беше Куанс, разположил се недалеч от пилоната. Той им махна отново и извика:

— Гръм да ме тресне, елате тук! Той взе щипка енфие, кихна два пъти и нетърпеливо се избърса с френска дантелена кърпичка.

— Да му се не види, господине — обърна се той към Струан, гледайки към него над очилата си без рамки. — Как, по дяволите, би могъл да работи човек сред целия този шум и врява? Вие и проклетата ви почерпка.

— Опитайте ли брендите, мистър Куанс?

— Безупречно, драги ми господине. Като циците на мис Тилмън.

— Той свали картината от статива и я вдигна. — Как ви се струва?

— Шиваун Тилмън ли?

— Картината. Велики сфери на хаоса, как можете да мислите за някаква фуста, когато пред вас стои шедьовър! — Куанс извади още една щипка енфие и се задави. Отпи на едри глътки от халбата си с бренди „Наполеон“ и кихна.

Картината беше акварел и изобразяваше днешната церемония. Фина. Точна. И нещо повече. Беше лесно да различиш Брок и Маус. И Глесинг беше там, с декларация в ръце.

— Много е добра, мистър Куанс — каза Струан.

— Петдесет гвинеи.

Миналата седмица купих картина. Двадесет гвинеи.

— Не участвам.

— Петдесет гвинеи и ще нарисувам как вие четете декларацията.

— Не.

— Мистър Купър. Та това е шедьовър. Двадесет гвинеи.

— След тай-пана и Роб аз имам най-голямата колекция на произведения на Куанс в Далечния изток.

— По дяволите, господа, трябва да намеря пари отнякъде!

— Продай я на Брок. Той добре се вижда на картината — предложи Струан.

— Гръм да го удари Брок! — Куанс отпи голяма глътка бренди и каза с дрезгав глас: — Той ме отхвърли, чумата да го тръшне! — като взе четката си, мацна няколко пъти ядосано върху картината и Брок изчезна. — Пусто да остане, защо ще го обезсмъртявам? И вие двамата вървете по дяволите. Ще я изпратя в Кралската академия. Със следващия ти кораб, тай-пан.

— Кой ще плати превоза? А застраховката?

— Аз, момчето ми.

— С какво?

Куанс съзерцаваше картината. Знаеше, че макар да е стар, още може да рисува и да става все по-добър. Талантът му нямаше да изсъхне.

— С какво, мистър Куанс?

Той махна с императорски жест към Струан.

— С пари. Таели. Мангизи. Долари. В брой!

— Нов кредит ли имате, мистър Куанс?

Но Куанс не отговори. Той продължаваше да се възхищава на работата си, като знаеше, че стръвта е хвърлена.

— Хайде, Аристотел, кажи кой е? — настояваше Струан.

Куанс отпи великанска глътка бренди, взе още енфие и кихна.

Прошепна съзаклятнически:

— Седни — огледа се да се увери, че никой друг не го чува. — Това е тайна. — Той вдигна картината. — Двадесет гвинеи?

— Добре — каза Струан. — Но дано да си заслужава.

— Ти си принц сред хората, тай-пан. Енфие?

— Разкарай се заедно с него!

— Изглежда, има една дама, която много се харесва. В огледалото. Без дрехи. Бях удостоен да я нарисувам в този вид.

— Всемогъщи боже! Коя е?

— И двамата я познавате много добре. — После Куанс добави с престорена тъга: — Заклел съм се да не разкривам името ѝ. Но задникът ѝ ще пребъде във вечността. Великолепен е! — Още една

глътка бренди. — Настоях, хм, да я видя цялата. Преди да се съглася да приема честта.

Той целуна пръстите си в екстаз.

— Безупречна, господа, безупречна! Ами циците й! Мили боже, почти се побърках! — Още една глътка бренди.

— На нас можеш да кажеш. Хайде де, коя е?

— Правило първо в рисуването на акт, както и в прелюбодеяния: никога не разкривай името на дамата. — Куанс със съжаление видя дъното на халбата. — Но сред вас няма никой, който би платил хиляди гвинеи, за да я притежава.

Той се надигна, оригна се звучно, изтупа се, затвори кутията с бои и взе статива, безкрайно доволен от себе си.

— Е, стига работа за тази седмица. Ще се отбия при твоя компрадор за тридесет гвинеи.

— Двадесет гвинеи — каза Струан.

— Един оригинал на Куанс, отразяващ най-важния ден в историята на Ориента — каза Куанс презрително, — за по-малко от цената на бъчва Наполеон.

Той се завърна в голямата си лодка и изтанцува една жига, насърчаван от останалите на борда.

— Мили боже, коя ли може да бъде? — попита Купър накрая.

— Трябва да е Шиваун — каза Струан и кратко се изсмя. — Тя би направила точно нещо от този род.

— Никога. Тя наистина е буйна, но не чак толкова. — Купър неловко погледна към кораба база на „Купър — Тилмън“, където беше отседнала Шиваун Тилмън. Тя бе племенница на неговия съдружник и беше пристигнала в Азия от Вашингтон. По това време бе станала най-желаната партия на континента. Беше красива, деветнадесетгодишна, дръзка и подходяща, но нито един мъж не можа да я привлече — нито в леглото, нито в църквата. Всеки ерген в Азия, включително и Купър, й беше правил предложение. На всичките тях не бе казано нито да, нито не — държеше ги за юздите, както всичките си поклонници. Но Купър нямаше нищо против — той знаеше, че тя щеше да стане негова жена. Тя бе изпратена тук под опеката на Уилфилмън от баща си, сенатор от Алабама, с надеждата, че Купър и тя ще се харесат, за да се укрепи по-здравото семейният бизнес. И той се беше влюбил в нея в момента, в който я беше видял.

— Тогава незабавно ще обявим годежа — бе казал удовлетворено Тилмън преди една година.

— Не, Уилф. Няма нужда да бързаме. Нека свикне с Азия и с мен.

Щом се извърна от Струан, Купър се усмихна на себе си. Такава си заслужава чакането.

— Тези котенца са способни на всичко.

— Естествено. Само че те не биха платили на Аристотел за това — Старата конска мутра може и да плати. Добре е за бизнеса.

— Сега бизнесът ѝ върви добре. Клиентелата ѝ е най-добрата Азия. Можеш ли да си представиш тази вещица да дава пари на Аристотел? — Купър нетърпеливо подръпна дългите си закръглени бакенбарди. — Единственото, което би направила, е да му плати в натура. Може би той се шегува с нас?

— Той се шегува с всекиго и с всичко. Но никога с рисуването.

— Някоя от португалките!?

— Невъзможно. Ако е женена, мъжът ѝ ще ѝ откъсне главата. Ако е вдовица, това ще взриви цялата католическа църква. — Бръчките на обветреното лице на Струан се разкривиха в усмивка. — Ще хвърля всичките сили на „Ноубъл хаус“ да открия коя е. Обзалагам се на двадесет гвинеи, че аз ще я открия пръв!

— Съгласен. Ако аз спечеля, получавам картината от церемонията.

— По дяволите, тъкмо започна да ми харесва, след като Брок го няма на нея.

— Победителят получава картината и ще помолим Аристотел да нарисува на нея победения.

— Дадено. — Те стиснаха ръце.

Внезапно се разнесе топовен гърмеж и те погледнаха към морето.

Един кораб навлизаше през източния канал, опънал платна. Свободно издигащите се четвъртити платна, марсове, бомбрамстенги и бомбрамсали се издуваха откъм подветрената страна, прорязани в полукръгове от въжетата в средната част на четвъртитите платна и въжетата от свободните краища на платната. Плътно обтегнатият такелаж се напрягаше и пъчеше срещу усиливащия се вятър. Клиперът с наклонени мачти следваше галс откъм подветрената страна спрямо

широкия проход. Гордо издигнатият нос пореше вълните. Планширът бе на нивото на водата, а отгоре пяната на килватера контрастираше бяла върху синьо — зеления океан. Чайките крещяха своето добре дошъл.

Топът отново изляя и облаче дим се изви над подветрената страна. Британският флаг се вееше на кърмата, Лъвът и Драконът — на върха на бизанмачтата. Онези на брега, които бяха спечелили облога, мощно приветстваха появата на кораба, защото огромни суми бяха разигравани за това чий кораб ще стигне пръв в родината и ще се върне обратно.

— Мистър Макей! — извика Струан, но боцманът вече бързаше, него с двойния далекоглед към него с двойния далекоглед.

— Три дена по-рано от уречения срок, сър — каза боцман Макей с беззъба усмивка. — Ох, леле, вижте го само как лети. Ще струва на Брок барел сребро. — Той се завтече към вътрешността на острова.

Корабът „Гъндър клауд“ наближи, измъквайки се от канала, и сега, ясно различим, се движеше по вятъра и набираше скорост.

Струан поднесе късия двоен далекоглед към очите си и го фокусира върху кодовите флагчета, които търсеше. Те съобщаваха: „Кризата не е решена. Нов договор с Отоманската империя срещу Франция. Говори се за война“. После Струан внимателно огледа кораба: боята бе добра, такелажът — опънат, топовете — на място. Но в единия ъгъл на форбомбрамстенга имаше малка черна кръпка — кодов знак, който се използваше само в извънредни случаи и означаваше: „На борда има важни донесения.“

Той свали бинокъла и го предложи на Купър.

— Ако искаш, можеш да го ползваш.

— Благодаря.

— Нарича се бинокуляр или бинокъл. Две очи. Фокусира се с централния винт — обясни Струан. — Специална поръчка.

Купър погледна през него и видя кодовите флагчета. Знаеше, че всеки във флота се опитваше да разгадае посланието им и че всички компании жертваха много време и пари в опита си да разшифроват кода на „Ноубъл хаус“. Бинокълът бе по-мощен от далекогледа.

— Откъде бих могъл да се сдобия с един gros такива?

— Сто гвинеи на парче. Една година за доставяне.

Ако ти харесва, помисли с горчивина Купър, защото познаваше този тон.

— Сделката е сключена.

Бяха издигнати нови кодови флагчета и Купър върна бинокъла. Второто послание се състоеше от една — единствена дума: „Зенит“, код вътре в главния код.

— Ако бях на твое място — обърна се Струан към Купър, — щях да разтоваря памука от този сезон. Незабавно.

— Защо?

Струан сви рамене.

— Просто се опитвам да ти услужа. Ще ме извиниш ли?

Купър го гледаше, като тръгна да пресрещне Роб, който се приближаваше заедно с боцмана. Какво ли съобщават проклетите флагчета, запита се той. И какво искаше да каже за нашия памук? И защо, дявол го взел, пощенският кораб още не е пристигнал?

Ето такива неща правеха търговията толкова вълнуваща. Купуваш и продаваш на някакъв пазар със срок след четири месеца, а знаеш състоянието на пазара отпреди четири месеца. Само едва грешка, и ще видиш как изглежда затворът за длъжници отвътре. Пресметнатият риск, който може да донесе успех, след който да се оттеглиш и никога повече да не видиш Ориента. Стомахът му се сви от внезапна болка. Болката, причинена от Ориента, която винаги носеше в себе си — както и повечето от тях — и бе начин на живот. Беше ли това дружески намек от тай-пана или пресметнат номер?

* * *

Капитан Глесинг, придружаван от Хорацио, със завист съзерцаваше „Гъндър клауд“. Също и с нетърпение. Това беше плячка, която си струваше да спечелиш и като кораб, който пръв тази година бе извършил пътуване от Англия и от Калкута, трюмовете му сигурно бяха натъпкани с опиум. Глесинг се запита какво ли означават флагчетата. И защо на фор — бомбрамстенга имаше черна кръпка.

— Прекрасен кораб — каза Хорацио.

— Да, такъв е.

— Въпреки че е пиратски? — запита иронично Хорацио.

— Собствениците и товарът го правят пиратски. Корабът си е кораб, а този е един от най-великолепните, които някога са служили на човека — отговори хладно Глесинг, защото шегата на Хорацио нему допадна. — Когато говорим за красота — каза той, като се опитваше да не се издава, — имате ли нещо против вие и мис Синклер да вечеряте с мен тази вечер. Ще ми бъде приятно да ви разведа из моя кораб.

— Много мило от ваша страна, Джордж. С удоволствие. И ми се струва, че ще достави удоволствие на Мери. Тя никога преди не е била на фрегата.

Може би тази вечер, каза си Глесинг, ще имам възможност да разбера какво мисли за мен Мери.

— Ще ви изпратя голямата лодка. Удобно ли е за вас след третата камбана — последната полувахта?

— Нека по-добре след осмата — каза Хорацио нехайно, за да покаже, че знае, че третата камбана на тази вахта е в седем и тридесет, а осмата — в осем часа.

— Много добре — отвърна Глесинг. — Мис Синклер ще бъде първата дама, която съм канил на борда.

Мили боже, помисли Хорацио, нима Глесинг проявява нещо повече от повърхностен интерес към Мери? Разбира се! В действителност поканата бе за нея, не за мен. Какво самообладание! Надуто магаре! Да мисли, че Мери някога би приела такава партия. Или че вече ще ѝ позволя да се омъжи!

Един мускет издрънча на камъните и те се огледаха наоколо. Един от пехотинците бе припаднал и лежеше на брега.

— Какво, по дяволите, му става? — запита Глесинг.

Полицейският офицер преобърна младия пехотинец.

— Нямам представа, сър. Това е Нордън, сър. Държи се странно от няколко седмици. Сигурно има треска.

— Добре, остави го там, където е. Събери моряците и пехотинците и се качете на кораба! Когато всички са на борда, се върни и го прибери.

— Слушам, сър! — Полицейският офицер вдигна мускета на Нордън, хвърли го на друг пехотинец и с маршова стъпка те се отдалечиха.

Когато беше безопасно да се размърда, Нордън — който само се преструваше на припаднал — се шмугна откъм подветрената страна на

няколко скали и се скри. Ох, Христе Боже, запази ме, докато се добера до тай-пана, отчаяно се молеше той. Никога вече няма да имам такъв шанс. Запази ме, милосърдни Боже, и ми помогни да стигна до него, преди да са се върнали за мен.

Брок стоеше на квартердека на своя кораб с далекоглед, насочен към флагчетата. Той бе разшифровал кода на Струан преди шест месеца и разбра първото сведение. Добре де, ами „Зенит“? К’во ли значи, запита се той. И к’во му беше толкоз важното на отоманския Договор, което Струан би искал да прикрие, при това с код, вместо да го каже на всички, когато се съберяха на борда? Може пък да знаят, че съм разчел кода. Може да искат да разбере какво казват и „Зенит“ да означава само за тях, че посланието е фалшиво. Криза и война може да означават, че цените на чая и коприната се вдигат. И на памука. Добре ще е да се запази. Ако е вярно. И да си сложи главата в капана на Струан. Къде, дявол го взел, може да е „Грей уич“? Няма право да се остави да я изпреварят. Проклетият Горт! Струва ми хиляда гвинеи.

Горт беше най-големият му син и капитан на „Грей уич“. Син, с които можеш да се гордееш. Толкова висок, здрав и силен, най-добрият моряк, който някога е плавал из моретата. Да, син, който да те замести и заслужава да бъде тай-пан след година-две. Брок отпрати безмълвна молитва за безопасността на Горт, после отново го изруга, че бе останал втори след „Тъндър клауд“.

Той фокусира далекогледа си към брега, където Струан пресрещна Роб, и пожела да можеше да чуе какво си говорят.

— Моля за извинение, мистър Брок.

Нагрек Тъмб беше капитанът на „Уайт уич“, грамаден, набит жител на остров Ман с големи ръце и лице с цвят на варен дъб.

— Кажи, Нагрек?

— Из флота се носи слух. Не му вярвам много, но човек никога не знае. Мълвата казва, че Кралският флот ще получи правото да ни спре да контрабандираме опиум. Тогава ще могат да ни залавят като пирати.

Брок се изсмя.

— Ще бъде повече от странно.

— Аз също се смях, мистър Брок. Докато не чух, че заповедта ще бъде обявена в четири часа. И докато не чух Струан да казва на

Лонгстаф, че трябва да имаме отсрочка от шест дена, за да се разпоредим със запасите си.

— Сигурен ли си? — Брок едва има време да осъзнае потресаващата новина, когато вниманието му бе отвлечено от суетене в прохода. Елайза Брок се изкачи тежко на палубата. Тя беше висока жена с плътни ръце и силата на мъж. Стоманеносивата ѝ коса бе прибрана в отпуснат кок. С нея бяха двете им дъщери Елизабет и Тес.

— Добро утро, мистър Брок — изрече Лайза, разкрачила крака напречно на палубата, с ръце, сключени върху необятните ѝ гърди. — Чудесен ден, пусто да остане!

— Къде беше, скъпа? Добро утро, Тес. Здравсти, Лилибет, миличка — каза Брок, замаян от обожание към дъщерите си.

Елизабет Брок бе на шест години и с кестенява коса. Тя изтича към Брок, приклепна в реверанс, при което почти падна, после скочи в ръцете му и го прегърна. Той се засмя.

— Бяхме да видим мисис Блеър — каза Лайза. — Доста е зле.

— Ще загуби ли бебето?

— Не, ако рече Бог — рече Лайза. — Добро утро, Нагрек.

— Добро утро, мадам — поздрави Тъмб, като откъсна очи от Тес, която бе застанала до планшира и гледаше към острова. Тес Брок беше на шестнадесет години, висока и къдрава. Талията ѝ беше тънка според изискванията на модата. Чертите ѝ бяха остри и не беше хубава. Но в лицето имаше сила и живостта му я правеше привлекателна. И много желана.

— Ще взема нещо за хапване. — Лайза забеляза начина, по който гледаше Тес. „Време е да я омъжим, помисли си тя. Но не за Тъмб, да му се не види.“

— Ела долу, Тес. Хайде, тръгвай, Лилибет — каза тя, като видя, че Елизабет протяга ръце да я носят.

Моля те, моля те, мамичко! Много ти се моля!

— Използвай собствените си крачка, момиченце.

Въпреки думите си Лайза я взе в огромните си обятия и я отнесе долу. Тес я последва, като се усмихна на баща си и срамежливо кимна на Нагрек.

— Сигурен ли си за Струан и Лонгстаф? — попита отново Брок.

— Да. — Нагрек се извърна към Брок, като се мъчеше да отвлече мислите си от момичето. — Една златна гвинея в ръката прави ушите

дълги. Имам ухо на флагмана.

— Струан никога не би се съгласил с това. Не може. Ще се разори заедно с всинца ни.

— Е, добре де. Това е, което са казали тая сутрин.

— Какво друго са говорили, Нагрек?

— Това е всичко, което моят човек е чул.

— Тогава може да е уловка — още някое от скапаните му изпълнения.

— Да. Но каква?

Брок започна да преценява възможностите.

— Прати да съобщят по гемиите. Закарай и последния сандък с опиум нагоре по крайбрежието. Освен това прати кесия с двадесет гвинеи на твоя човек на борда на „Чайна клауд“. Кажи му, че ще получи още двадесет, ако разбере какво се крие зад това. Ама бъди внимателен. Не трябва да го загубим.

— Ако Струан го пипне, ще ни прати езика му.

— Заедно с главата. Обзалагам се на петдесет гвинеи, че Струан има свой човек сред нас.

— Обзалагам се на сто, че грешиш — каза Тъмб. — Всеки един човек на борда заслужава доверие!

— Дано да не ми падне жив преди тебе, Нагрек.

* * *

— Но защо ще изписва „зенит“? — питаше Роб. — Разбира се, веднага трябва да се качим на борда.

— Не знам — отвърна Струан. „Зенит“ означаваше: „Собственика спешно да се качи на борда.“ Той намръщено погледна „Тъндър клауд“. Боцманът на „Виктория“ се намираше на безопасно разстояние долу на брега и търпеливо чакаше.

— Ти ще отидеш, Роб. Предай поздравите ми на Айзък и му кажи незабавно да слезе на брега. Доведи го в долината.

— Защо?

— Наоколо има твърде много уши. Може да се окаже много важно. — После извика: — Боцман Макей!

— Веднага, веднага, сър! — Макей забърза към тях.

— Ще откараш мистър Струан до „Тъндър клауд“. После ще отидеш до моя кораб. Ще вземеш една палатка, легло и вещите ми. Тази нощ оставам на брега.

— Ще бъде изпълнено, сър! Прося извинение, сър — каза неловко боцман Макей. — Става дума за един момък. Рамзи. На кораба на Глесинг, „Мермейд“ на Нейно кралско Величество. Рамзи са роднини с Макей. Първият помощник нещо не харесва клетия момък. Трийсет удара с камшик вчера, а утре сигурно повече. Той бе завербуван в Глазгоу.

— Е, и? — попита нетърпеливо Струан.

— Чух, сър — каза боцманът предпазливо, — че би искал да избяга някъде.

— За бога, да не си мръднал? Не вземаме дезертъори на корабите си. Ако вземем един и това стане известно, можем да загубим кораба — и основателно!

— Тъй е! Мислех дали не можете да го откупите — каза бързо Макей, — като гледам, че капитан Глесинг ви е приятел. Ще дам всичките пари, които ми се полагат, сър. Той е добро момче и ще направи някоя глупост, ако няма никаква надежда.

— Ще помисля за това.

— Благодаря ви, сър. — Боцманът докосна перчем и стремително се отдалечи.

— Роб, какво щеше да направиш, ако беше тай-пан?

— Завербуваните моряци са винаги опасни и никога не трябва да им се има доверие — отвърна незабавно Роб. — Така че никога не бих го откупил. И сега бих наблюдавал Макей. Може би Макей сега е човек на Брок и ще му каже. Бих подложил Макей на изпитание. Бих използвал посредници — може би Макей като част от изпитанието, и някой враг на Макей — ще следя Рамзи и никога няма да повярвам в сведенията му.

— Ти ми каза какво ще направя аз — каза Струан с искрица смях. Попитах какво ще направиш ти.

— Аз не съм тай-пан, така че това не е моя работа. Ако бях, със сигурност нямаше да ти кажа. Или можеше да ти кажа и после да направя точно обратното. За да те изпитам — Роб се радваше, че от на време можеше да мрази брат си. Това правеше обичта му по-силна.

— Защо се страхуваш, Роб?

— Ще ти кажа след години. — Роб тръгна след боцмана.

Известно време Струан размишляваше за брат си и за бъдещето на „Ноубъл хаус“. После взе една бутилка бренди и тръгна по издадените скали към долината.

Редиците на търговците отгняваха и някои вече си тръгваха с големите си лодки. Други още ядяха и пиеха и изблици смях насърчаваха неколцина, които бяха подхванали пиянско хоро.

— Сър!

Струан спря и се вгледа в младия пехотинец.

— Да?

— Нуждая се от помощта ви, сър. Отчаяно — каза Нордън със странен поглед. Лицето му бе посивяло.

— Каква помощ? — Струан смътно осъзнаваше байонета на пехотинеца отстрани.

— Имам сифилис — женската болест. Вие можете да ми помогнете. Дайте ми лек, сър. Каквото и да е то. Всичко ще направя.

— Аз не съм лекар, момко — каза Струан и усети, че космите поврата му настръхват. — Ти не трябва ли да бъдеш на кораба си?

— И вие сте били болен, сър. Но имате лекарство. Единственото, което искам, е лекарството. Всичко ще направя. — Гласът на Нордън бе грак, устните му бяха опръскани с пяна.

— Никога не съм го имал, момко. — Струан забеляза, че полицейският офицер се отправя към тях, като викаше нещо, което звучеше като име. — По-добре се върни на кораба си, момко. Там те очакват.

— Лекарството. Кажете ми как. Ще ви дам спестяванията си, сър. Нордън измъкна омазнен парцал, завързан на възел, и гордо го протегна. Пот се стичаше от лицето му. — Аз съм пестелив и тук има, трябва да има цели пет шилинга и четири пенса, сър, и това е всичко, което имам на този свят, сър, а още и заплатата ми, сър, двадесет шилинга на месец, можете да ги вземете. Ще ви ги дам всички сър, кълна се в благословения Исус, сър!

— Никога не съм имал женската болест, момко. Никога — каза отново Струан, а сърцето му се късаше от спомена за детството, когато богатството се състоеше от пенита, шилинги и половин шилинги, а не от слитъци сребро в десетки хиляди таели. Той отново изживяваше незабравимия ужас на цялата си младост — на безпаричието,

безнадеждността, на глада и студа, без покрив над главата, на издутите къркорещи стомахчета на децата. Мили, сладки Боже, бих могъл да забравя собствения си глад, но никога децата, никога техния плач сред режещия вятър на уличните канавки.

— Готов съм на всичко, сър, на всичко. Ето. Мога да платя. Него искам без пари. Заповядайте, сър.

Полицейският офицер бързо се приближаваше по брега.

— Нордън! — извика гневно той. — Ще получиш петдесет камшика за нарушение на устава, дявол го взел!

— Името ви Нордън ли е?

— Да, сър. Бърт Нордън. Моля ви. Искан само лекарството. Помогнете ми, сър. Ето. Вземете парите. Всичките са ваши, а ще ви дами още. В името на Исус Христос, помогнете ми!

— Нордън! — Полицейският офицер викаше от около стотина ярда, почервенял от гняв. — Дяволите те взели, ела тук, проклето копеле!

— Моля ви, сър — каза Нордън с растящо отчаяние. — Чух, че езичниците ви излекували. Вие сте купили лека от тях!

— Значи си чул лъжа. Не знам за никакво китайско лекарство. Няма лек. Никакъв. По-добре се върни на кораба си.

— Разбира се, че има лек! — изкрещя Нордън. Той рязко измъкна байонета си. — И ти ще ми кажеш откъде да го взема или ще ти прережа проклетото гърло!

Полицейският офицер се впусна в бяг, ужасен.

— *Нордън!*

Няколко души на брега се извърнаха стреснати: Купър, Хорацио и още един. Те започнаха да тичат към тях.

Тогава мозъкът на Нордън превъртя и като мънкаше нещо нечленоразделно и се обливаше в пяна, той се нахвърли върху Струан и злобно замахна към него, но Струан направи крачка встрани изчака без страх, защото знаеше, че може да убие Нордън когато поиска.

На Нордън му се струваше, че е заобиколен от гигантски дяволи, всичките с едно и също лице, но той не можеше да докосне нит един от тях. Той почувства как въздухът експлодира в дробовете му брегът се разби в лицето му и той се разтвори в безболезнена агония. После настъпи мрак.

Полицейският офицер се изтърколи от гърба на Нордън и отново замагна с юмрук. Той сграбчи Нордън и го разтърси като парцалена кукла, после отново го захвърли.

— Какво, по дяволите, му стана? — попита той, като се надигаше. Лицето му беше станало на петна от ярост. — Добре ли сте, мистър Струан?

— Да.

Дотичаха Купър, Хорацио и още няколко от търговците.

— Какво става?

Струан внимателно преобърна Нордън с крак.

— Горкият глупак е пипнал женската болест.

— Исусе! — възкликна полицейският офицер. Повдигаше му се.

— По-добре се дръж настрана от него, тай-пан — каза Купър. — Ако вдъхнеш от секретите му, можеш да се заразиш.

— Клетият глупак мислеше, че съм бил болен и съм се излекувал. Честен кръст, ако знаех някакъв лек за това, щях да съм най-богатият човек на земята.

— Ще сложа негодника във вериги, мистър Струан — каза полицейският офицер. — Капитан Глесинг ще го накара да мечтае да не беше се раждал.

— По-добре донеси лопата — каза Струан. — Мъртъв е.

Купър наруши мълчанието.

— Първи ден, първа кръв. Лош знак.

— Не и според китайския обичай — каза Хорацио разсеяно. Чувстваше се зле. — Сега духът му ще пази това място.

— Добро или лошо предзнаменование — каза Струан, — но горкото момче е мъртво.

Никой не му отговори.

— Бог да даде мир на душата му — каза Струан. После се запъти на запад по брега към гребена, който се спускаше от планинската верига и почти докосваше морето. Беше изпълнен с лоши предчувствия, докато отиваше сред чистия свеж въздух и усещаше дъха наводни пръски от морето. Това е лош знак, каза си той. Много лош.

Когато наближи гребена, предчувствието му се засили и когато накрая спря на дъното на долината, където бе решил, че ще бъде

строен градът, за трети път почувства необятната омраза, която го обикаляше.

— Господи — каза той високо. — Какво става с мен?

Никога преди не беше изпитвал такъв ужас. Като се опитваше овладее, той погледна крадешком възвишението, където щеше да се намира Голямата къща, и внезапно разбра защо островът бе враждебен. Изсмя се високо.

— На твое място, Острове, и аз щях да мразя. Ти ненавиждаш плана! Но ще ти кажа, Острове, че планът е добър, за бога. Добър, чуваш ли? Китай се нуждае от света и светът се нуждае от Китай, и ти си ключът, с който ще отвориш портата на Китай, и ти, и аз го знаем, и това е, което смятам да направя. И ти ще ми помогнеш!

Престани, каза си той. Държиш се като луд. Аха, и всички ще хе помислят за луд, ако им кажеш, че тайната ти цел не е да забогатееш от търговия и да се оттеглиш, а да използваш средствата и силата си да отвориш Китай за света и особено за британската култура и британското законодателство, така че всеки да се поучи от другия и да израсне за благото и на двете страни. Да-а. Това е черта на луд човек. Но той беше сигурен, че Китай притежава нещо специално, което да предложи на света. Какво беше то, той не знаеше. Може би един ден щеше да разбере.

— И ние имаме какво да ви предложим — продължи високо Струан, — ако го приемете. И ако не бъде осквернено, докато го даваме. За добро или зло, ти си английска земя. Ще се грижим за теб и ще те направим център на Азия — която е светът. Залагам „Ноубъл хаус“ за плана. Ако ми обърнеш гръб, ще си останеш това, което си сега — вонящ ялов камък, — и ще загинеш. И последно, ако „Ноубъл хаус“ някога ти обърне гръб — унищожих я. С моята благословия.

Той се изкатери на възвишението и като извади кортика си от ножницата, отрязва два дълги клона. Подстри единия и го забучи в земята, а с помощта на другия направи груб кръст. Обля кръста с бренди и го запали.

Онези от флота, които можеха да виждат долината и които забелязаха дима и пламъка, потърсиха далекогледите си и видяха горящия кръст и тай-пана до него. Потрепериха суеверно и се запитаха какво ли замисля. Шотландците знаеха, че подпалването на кръст беше

призив към клана и към роднините от всички близки кланове: призив да се съберат при кръста за битка.

А горящият кръст се издигаше само от вожда на клана. Според древния закон, веднъж издигнат, горящият кръст задължаваше клана да защитава земята, докато и последният член на клана е жив.

ВТОРА ГЛАВА

— Добре дошъл на борда, Роб — каза капитан Айзък Пери. — Чай?

— Благодаря ти, Айзък — отвърна Роб с благодарност и се отпусна в дълбокото кожено кресло, вдишвайки едва доловимия му аромат и зачака. Никой не можеше да кара Пери да бърза, дори и тайпанът.

Пери наля чай в порцеланови чаши.

Той беше мършав, но невероятно силен. Косата му имаше цвета на стари кълчища — кафява със сребърни и черни нишки. Брадата му бе побеляла. Лицето му бе цялото в белези. От него се разнасяше мирис на катран, кълчища и солени морски пръски.

— Добре ли пътува? — запита Роб.

— Отлично.

Роб винаги се радваше, когато беше в главната каюта. Тя бе просторна и луксозна, както и останалите офицерски каюти. Гарнитурите по целия кораб бяха от месинг, мед и махагон, платната бяха от най-доброто платно, а възетата — винаги нови. Съвършени топове. Най-висококачествен барут. Такава бе стратегията на тай-пана във флота му — да дава на офицерите си и на останалите моряци най-хубавите каюти, най-добрата храна и дял от печалбите. На борда винаги имаше лекар. Боят с камшик бе забранен. За проявена страхливост или неподчинение както от офицер, така и от моряк имаше само едно наказание: да бъде свален на брега на първото пристанище. Никога не се даваше втора възможност. Ето защо и моряци, и офицери се бореха да бъдат част от флота му и никога не оставаше празна койка.

Тай-панът никога не забрави първите кораби, бака и камшика. Или хората, които ги бяха заповядвали. Някои от тези мъже бяха умрели, преди той да ги намери. Онези, които намери, бяха унищожени. Само Брок още беше невредим.

Роб не знаеше защо брат му бе пощадил Брок. Той потръпна, защото знаеше, че каквато и да е причината за това, щеше да има

разплата.

Пери добави в чая лъжица захар и кондензирано мляко. Подаде чашата на Роб, настани се зад махагоновото бюро и се втренчи в него. Очите му бяха разположени дълбоко под рунтавите вежди.

— Надявам се, че мистър Струан се радва на добро здраве? Както винаги.

— Нима очаквахте да е болен?

— Не.

Някой почука на вратата на каютата.

— Влез!

Вратата се отвори и Роб зина от изумление при вида на младежа, застанал пред него.

— Велики боже, Кълъм, момко, откъде изникна? — Той рязко се изправи, като събори чашата си. — Наистина много важни „донесения“ и, разбира се, зенит!

Кълъм Струан влезе в каютата и затвори вратата. Роб с обич го прегърна през рамената, после забеляза бледността му и изпитите бузи.

— Какво се е случило, синко? — попита той неспокойно.

— Вече съм много по-добре, благодаря ти, чичо — отвърна Кълъм едва доловимо.

— По-добре след какво, синко?

— След чумата. Бенгалската чума — отвърна Кълъм, озадачен.

Роб се извърна към Пери:

— Имате чума на борда? За бога, защо не сте вдигнали жълт флаг?

— Разбира се, че нямаме чума на борда. Чума имаше в Шотландия, и то преди месеци. — Пери млъкна. — „Скарлет клауд“! Не е ли пристигнал?

— Закъснява с две седмици. Нямаме никакви вести. Какво се е случило? Хайде, говори, човече!

— Аз ли да му кажа, Кълъм, синко, или ти искаш да го направиш?

— Къде е татко? — запита Кълъм.

— На брега. Той ви чака на брега. В долината. За бога, какво е станало, Кълъм?

— Чумата дойде в Глазгоу през юни — отвърна унило Кълъм. — Казват, че пак е пренесена с кораб. От Бенгал, Индия. Първо в Съдърленд, после в Единбург, а после и при нас, в Глазгоу. Мама е мъртва, Йън, Личи, баба — също. Уинифред е толкова слаба, че няма да оживее. Дядо се грижи за нея. — Той направи безпомощен жест и седна на облегалката на креслото. — Баба е мъртва. Мама. Леля Ютиния и децата, мъжът ѝ. Десет, двадесет хиляди измряха между юли и септември. После чумата изчезна. Просто изчезна.

— Роди? Как е Роди? Жив ли е синът ми? — попита Роб. В гласа му звучеше болка.

— Да, чичо. Роди е добре. Той не се разболя.

— Сигурен ли си, Кълъм? В безопасност ли е синът ми?

— Да. Видях го в деня, преди да замина. Малцина от неговото училище бяха заразени.

— Благодаря ти, Боже! — Роб потрепери, като си спомни първата вълна на чумата, която мистериозно бе заляла Европа преди десет години. Петдесет хиляди жертви само в Англия. Милион в Европа. Хиляди в Ню Йорк и Ню Орлиънс... Някои бяха нарекли чумата с ново име — холера.

— Майка ти — мъртва? — повтори Роб, без да може да повярва. — Йън, Личи, баба ти?

— Да. Също и леля Сюзън, и братовчедката Клеър, леля Ютиния, братовчедът Доналд и малкият Стюарт и...

Настъпи чудовищна тишина. Пери нервно я наруши:

— Когато пристигнах в Глазгоу, младият Кълъм бе останал сам. Не знаех какво да направя, така че помислих, че ще е най-добре да го доведа. Отплавахме един месец след „Скарлет клауд“.

— Правилно си постъпил, Айзък — чу се Роб да казва. Как щеше да каже на Дърк? — По-добре да тръгвам. Ще ви дам сигнал да слезете на брега. Вие останете на кораба.

— Не — каза високо Кълъм като на себе си, някъде дълбоко навътре. — Не. Аз пръв ще слеза на брега. Сам. Така е по-добре. Ще видя татко насаме. Аз трябва да му кажа. Ще слеза на брега сам.

Той се надигна и спокойно се отправи към вратата. Корабът леко се полюшваше. Долавяше се сладкият звук на плискащи вълни. Той излезе. Тогава си спомни нещо и се върна в каютата.

— Ще взема донесенията — каза с тънкия си гласец. — Той ще иска да види донесенията.

* * *

Когато голямата лодка се отдели от „Тъндър клауд“, Струан се намираше на възвишението, където щеше да се намира Голямата къща. В мига, в който забеляза сина си в средата на лодката, сърцето му се преобърна.

— Кълъм! — изрева ликуващо той от върха на хълма. Той смъкна връхната си дреха и бясно я размаха като човек, изоставен от шест години на необитаем остров, видял първия кораб. — Кълъм! —

Той се втурна главоломно през бодливия храсталак към брега, без да усеща тръните, забравяйки пътеката, която водеше от брега до рибарското селце и пиратските убежища откъм южната страна на острова. Той бе забравил всичко, освен че любимият му син бе пристигнал на първия ден. По-бързо! Сега вече той тичаше по брега опиянен.

Кълъм пръв го забеляза.

— Ей там. Насочете се натам. — Той посочи най-близкото място за акостиране. Боцманът Макей изви румпела.

— Давайте, милички — каза той, насочвайки ги към брега. Те всички вече знаеха за случилото се и из флота се носеха слухове. И загриженост. Много техни близки живееха между Съдърленд и Глазгоу, а повечето от останалите — в Лондон.

Кълъм се изправи и се прехвърли от страни в плитката вода.

— Оставете ни. — И той нагази към брега.

Струан тичаше в прибоя, който се разбиваше в брега, направо към сина си. Видял сълзите му, той извика „Кълъм, сине“ и Кълъм спря за миг, безпомощен, залят от вълните на огромната бащина радост. После той също затича в прибоя и най-сетне се озова в безопасност в обятията на баща си. Ужасът, стаен от месеци, се пукна като рана и той зариде, като се притискаше и притискаше. Струан утешаваше сина си, докато го носеше на ръце към брега и му шепнеше: „Кълъм, синчето ми“ и „Не се безпокой“, и „Ох, детето ми“, докато Кълъм заподсмърча. „Нашите всички са мъртви — всички са

мъртви — мама, Йън, Личи, баба, лелите, братовчедката Клеър — всички те са мъртви, татко. Останахме само аз и Уинифред, но и тя вече сигурно е мъртва.“ Той повтаряше имената отново и отново и всяко име бе удар с нож в стомаха на Струан.

След известно време Кълъм заспа, пощаден, спасен в силата и топлината. За първи път от идването на чумата сънят му беше без сънища. Проспа целия ден, цялата нощ и част от следващия ден, докато Струан го люлееше в обятията си.

Струан не усети хода на времето. Понякога разговаряше с жена си и децата — с Роналда и Йън, и Личи, и Уинифред, — докато те седяха до него на брега. Понякога, когато те си тръгваха, той ги зовеше тихичко, за да не разбуди Кълъм, и по-късно те се завръщаха. Понякога напяваше нежните приспивни песни, с които Роналда приспиваше децата им. Или говореше на галски, като майка си и Катрин, втората му майка. Понякога мъгла покриваше душата му и тогава не виждаше нищо.

Когато Кълъм се събуди, вече се беше успокоил.

— Здравей, татко!

— Добре ли си, сине?

— Сега вече съм добре. — Той се изправи.

На брега, в сянката на скалата, беше студено, но на слънце бе топло. Флотът кротко се поклащаше на котва, куриерските съдове сновяха напред — назад. Имаше по-малко кораби от преди.

— Тук ли ще бъде Голямата къща? — попита Кълъм, като посочи възвишението.

— Аха. Тук бихме могли да живеем от есента до пролетта. Тогава климатът е най-хубав.

— Как се нарича долината?

— Още си няма име. — Струан се раздвижи на слънце, като се опитваше да се пребори с тягостната болка в раменете и гърба.

— Трябва да има име.

— Мъничката Карин, братовчедка ти Карин — най-малката дъщеря на Роб — иска да я нарече Щастливата долина. Можехме да сме щастливи тук. — Гласът на Струан натежа. — Много ли се мъчиха?

— Да.

— Ще ми разкажеш ли за това?

— Не сега.

— Малката Унифред. Беше ли умряла, когато тръгна?

— Не. Но беше много слабичка. Лекарите казаха, че щом е толкова слаба... лекарите просто свиха рамене и си отидоха.

— А дядо ти?

— Чумата въобще не го засегна. Той моментално дойде при нас и взе Унифред. Аз отидох да помогна на леля Ютиния. Но не помогнах.

Струан гледаше пристанището, но не го виждаше.

— Съобщи ли на чичо Роб?

— Да. Мисля, че да.

— Горкият Роб. Ще е по-добре да отида на кораба. — Струан се пресегна и вдигна донесенията, полузаровени в пясъка. Бяха неотваряни. Той изтръска пясъка.

— Съжалявам — каза Кълъм. — Забравих да ти ги дам.

— Ами, синко. Даде ми ги. — Струан видя, че една лодка се отправя към брега. Айзък Пери беше на кърмата.

— Добър ден, мистър Струан — поздрави предпазливо Пери. — Много ми е мъчно за загубата ви.

— Как е Роб?

Пери не отговори. Той стъпи на брега и изляя към екипажа: „Хайде по-бързо!“, и Струан се запита въпреки изтръпналото си разкъсано съзнание защо Пери се страхува от него. Нямаше основание за страх. Никакво.

Мъжете пренесоха на брега една маса, пейки и храна, чай, бренди и дрехи.

— Хайде по-бързо! — повтори раздражено Пери. — И се отстранете! Разкарайте се на майната си и стойте там!

Гребците бързо избутаха голямата лодка, преминаха прибоа и зачакаха, като се радваха, че са далеч.

Струан помогна на Кълъм да се преоблече в сухи дрехи и чак тогава си сложи чиста риза с басти и топъл двуреден жакет. Пери му помогна да събуе подгизналите ботуши.

— Благодаря — каза Струан.

— Боли ли? — запита Кълъм, като видя стъпалото му.

— Искам да ви кажа за мистър Роб, сър — започна Пери. — След като Кълъм си тръгна, той тръгна да търси алкохол. Казах му, че не бива, но той не искаше да ме чуе. — Той продължи колебливо: — Вие

сте дали заповед. Така че малко се счепкахме, но успях да му го взема. Когато се свести, вече беше добре. Заведох го на „Чайна клауд“ и го предадох в ръцете на жена му.

— Правилно си постъпил, Айзък. Благодаря ти. — Струан приготви на Кълъм чиния с храна — говеждо задушено, ябълки, печени в тесто, студено пиле, картофи, сухари — и взе голяма оловна чаша с горещ сладък чай за себе си.

— Негово Превъзходителство ви изпраща съболезнованията си. Би искал да се отбиете на кораба му, когато ви е удобно.

Струан потърка лице, почувства наболата си брада и се запита защо винаги се чувства мръсен, когато е небръснат и не си е измил зъбите.

— Бръсначът ви е тук — каза Пери, като посочи една маса встрани.

Той бе предвидил нуждата на Струан да се приведе в ред. Тайпанът фанатично държеше на личната си чистота. — Там има топла вода.

— Благодаря ти. — Струан намокри една кърпа и навлажни лицето и главата си. После се насапуниса и сръчно се обръсна без огледало. След това топна една четка в чашата с чай и започна енергично да чисти зъбите си.

Това трябва да е някакво езическо суеверие, помисли си Пери презрително. Зъбите остаряват, развалят се и падат и това е всичко.

Струан си изплаква устата с чай и изля остатъка. Изми чашата с пресен чай, напълни я отново и дълбоко отпи. В несесера му за бръснене имаше едно малко шишенце с одеколон. Той изля няколко капки на ръцете си и го втри в лицето си. После седна освежен. Кълъм само чоплеше храната си.

— Трябва да се храниш, сине.

— Не съм гладен, благодаря.

— И все пак яж. — Вятърът къдреше червено — златистата коса на Струан, която той носеше дълга и не накъдрена, и той я приглади назад. — Палатката ми опъната ли е, Айзък?

— Разбира се. Нали дадохте нареждания. Тя е на хълма над флагщока.

— Кажу ми на Чен Шенг, от мое име, да отиде в Макао и да купи мед и пресни яйца. И да намери китайски билки за неразположение и

последствия от бенгалската чума.

— Аз съм добре, татко, благодаря ти — протестира слабо Кълъм. Не се нуждая от никакви езически магьоснически церове.

— Те не са магьосници, както ние го разбираме, сине — каза Струан. — И те са китайци, а не езичници. Техните билки са ме спасявали много пъти. Ориентът не прилича на Европа.

— Няма защо да се тревожиш за мен, татко.

— Има. Ориентът не е място за слабаци. Айзък, заповядай „Чайна клауд“ да тръгне за Макао заедно с Чен Шенг и ако не се върне в уреченото време, капитан Орлов и всичките офицери ще бъдат уволнени. Повикай лодката.

— Може би ще е по-добре Кълъм да замине с кораба в Макао, мистър Струан.

— Той ще ми е под око, докато не реша, че е добре.

— За него ще се грижат добре на Макао. На кораба няма...

— Да му се не види, Айзък, няма ли да направиш каквото ти се казва? Повикай лодката!

Пери застина за момент и извика голямата лодка на брега.

Струан с Кълъм до него се настани в средата. Пери седна зад тях.

— Към флагмана! — заповяда Струан, като автоматично провери положението на корабите си, мириса на вятъра, вида на облаците, опитвайки се да разчете прогнозата им за времето. Морето беше спокойно. Но той наддушваше беда.

По пътя към флагмана Струан прочете донесенията. Печалба от миналогодишния чай, добре. Копие от сметката за товаренето на „Скарлет клауд“, което Пери бе донесъл от Калкута. Лошо: загуба за двеста и десет хиляди лири стерлинги. Слава богу, корабът бе застрахован, макар че това няма да върне хората и времето, необходимо за построяване на нов кораб. Товарът опиум бе контрабанден и не можеше да бъде застрахован. Отиде печалбата за цяла година. Какво ли може да се е случило с кораба? Буря или пирати? Бурята е по-вероятна. Освен ако не се е натъкнал на някой испански, френски или американски — а защо не английски — капер, които изобилстваха в моретата. Най-накрая той разчупи печата на писмото от банкера си. Прочете го и яростно избухна.

— Какво има? — запита изплашено Кълъм.

— Една стара рана. Нищо. Няма нищо. — Струан се престори, че чете следващото донесение, докато вътрешно беснееше от съдържанието на писмото. Господи боже мой! „Със съжаление ви уведомяваме, че не по наше желание и съвсем внезапно кредитът в банката бе просрочен и се получи наплив на искания вложенията да бъдат върнати, предизвикан от злонамерени конкуренти. Следователно нашата банка не може повече да функционира. Съветът на директорите указва, че можем да изплатим по шест пенса за лира. Имам честта да бъда, сър, ваш най-покорен слуга...“ А ние държим близо милион лири стерлинги в техни книжа. Двадесет и пет хиляди лири стерлинги за милион, а дългът ни наближава милион лири. Банкрут. Велики Боже, предупредих Роб да не внася всичките пари в една банка. Не и при тази спекулация в Англия, когато една банка може да емитира книжа в каквото си иска количество.

— Но тази банка е сигурна — бе казал Роб, — а ние се нуждаем парите да са на едно място за допълнително обезпечаване. — Беше се впуснал да обяснява подробностите на някаква сложна финансова структура, която включваше испански, френски и немски бонове, облигации за националния дълг и в резултат даваше на „Струан и компания“ сигурно международно банково положение и огромна покупателна възможност за разширението на флота, което Струан желаше, и за закупуване на специални привилегии за „Ноубъл хаус“ на печелившите немски, френски и испански пазари.

— Добре, Роб — бе отвърнал той, без да разбира тънкостите, но вярвайки, че онова, което говори Роб, е разумно.

Сега обаче сме разорени. Банкрут.

Господи!

Все още беше твърде зашеметен да мисли за разрешение. Можеше само да разсъждава върху страховития Нов век. Сложен. Невероятно забързан. Нова кралица — Виктория — първият популярен монарх от векове. Съпругът ѝ Алберт — той още не знаеше нищо за него. Беше проклет чужденец от Сакс-Кобургите, но сега властта парламента бе силна и под контрол и това бе ново развитие на нещата. В продължение на двадесет и шест години бе имало мир и не се задаваше сериозна война — нещо нечувано от стотици години. Дяволският Бонапарт благополучно бе умрял, разбунтуваната Франция — благополучно укротена и за първи път Британия владееше света.

Робството бе премахнато преди осем години. Появиха се канали нов начин на транспортиране. Такси за използване на пътищата, които бяха нечувано равни и гладки, фабрики, промишленост, тъкачни станове, масово производство, желязо, въглища, компании с акционерен капитал и толкова много още неща само през изминалите десет години: пощенска такса от едно пени — първата евтина поща на света, първата полиция в света, „магнетизъм“ — каквото и по дяволите да означаваше, парен чук, първият Закон за фабриките и Парламент, най-сетне изтръгнат от ръцете на няколко богати аристократи земевладелци, така че сега — невероятно — всеки мъж в Англия, който притежава къща със стойност двадесет лири на година, можеше да гласува, наистина можеше да гласува. Всеки мъж можеше да стане министър — председател. И невероятната индустриална революция, Британия — фантастично богата, като богатствата ѝ започват да се разпространяват. Нови идеи за управление и човечност, промъкнали се през бариерите на столетия. Всичкото това — британско, всичко — ново. А сега и локомотивът!

— Ето това е изобретение, което ще разтърси света — промърмори той.

— Какво каза, татко? — запита Кълъм.

Струан се осъзна.

— Тъкмо си мислех за първото ни пътуване с влак — импровизира той.

— Вие сте се качвали на влак, сър? — попита Макей. — Какъв е той? Кога беше това?

— Бяхме на първото пътуване на локомотива на Стивънсън — Ракетата.

— Тогава бях на дванадесет — отвърна Кълъм.

— Не, сине — каза Струан, — беше на единадесет. Беше през 1830 година. Преди единадесет години. Беше първото пътуване на Ракета — първият пътнически влак на земята. От Манчестър до Ливърпул — Разстоянието се изминава за един ден с пощенска кола, но ние стигнахме за час и половина.

Още веднъж Струан се отдаде на размисъл за съдбата на „Ноубъл хаус“. После си спомни, че бе наредил на Роб да вземе на заем колкото може повече пари, за да завладее пазара на опиум. Я дам бихме могли да спечелим петдесет — сто хиляди лири от това. Да, ама това е капка

в морето в сравнение с онова, което ни трябва. Трите милиона, които ми дължат за иззетия опиум! Да, ама не можем да ги получим, докато договърът не е ратифициран. Това ще отнеме от шест до девет месеца, а ние трябва да изплатим полученото по сметка до три месеца!

Как да получа пари? Позицията ни е добра — имаме тежест. Освен ако чакалите не душат по петите ни. Първо Брок. После „Купър-Тилмън“. Дали Брок не е организиран фалирането на банката? Или неговото пале Морган? Брокови имат достатъчно пари и влияние. Пари ни трябва. Или да ни се отпусне голям кредит. Подкрепен с пари, не с книжа. Банкрутирахме. Поне ако кредиторите ни не се нахвърлят върху нас.

Почувства, че ръката на сина му го докосва по рамото.

— Какво каза, сине? За Ракетата ли говореше?

Кълъм беше силно впечатлен от бледността на Струан и от пронизващата зелена светлина, която струеше от очите му.

— Флагмана. Стигнахме.

Кълъм последва баща си на палубата. Досега никога не беше се качвал на военен кораб, особено на главен. Корабът „Титан“ на Нейно кралско Величество беше един от най-мощните съдове на вода. Беше огромен, с три мачти и седемдесет и четири топа, монтирани на три оръдейни палуби. Но Кълъм не бе впечатлен. Той не се интересуваше от кораби и ненавиждаше морето. Страхуваше се от неговата ярост, необятност и от опасностите, които криеше. Не можеше да плува. Зачуди се как баща му може да обича морето.

Има още толкова много неща, които не знам за баща ми, помисли си той. Но това не е странно. Виждам съм го само няколко пъти в живота си, като последния беше преди шест години. Татко не се е променил. Но не и аз. Сега знам какво ще направя от живота си. И сега, като останах сам... Харесва ми, че съм сам. И не ми харесва.

Той последва баща си надолу по прохода към главната оръдейна палуба. Таванът ѝ беше нисък и те трябваше да се наведат, докато вървяха към кърмата, където се намираще охраняваната от часовои каюта. Целият кораб миришеше на барут, катран, кълчища и пот.

— Добър ден, сър — поздрави пехотинецът Струан, като формално насочи мускета си към него. — Господин полицейски офицер!

Полицейският офицер, в алена униформа, обточена с безупречно избелен галон, излезе от караулната каюта. Беше твърд като гюле и дори главата му бе кръгла като него.

— Добър ден, мистър Струан. Един момент, сър. — Той почтително почука на дъбовата врата на каютата. Един глас отвърна „Влез“ и вратата се затвори зад него.

Струан извади една от обрязаните си пури и я предложи на Кълъм.

— Пушиш ли вече, сине?

— Да. Благодаря, татко.

Струан запали пурата на Кълъм и една за себе си. Облегна се на един от дванадесетфутовите топове. Гюлетата бяха наредени в спретнатата купчина, винаги в готовност. Шестдесетпаундови гюлета.

Вратата на каютата се отвори. Лонгстаф, тънък, елегантно облечен мъж, излезе навън. Косата му бе тъмна и накъдрена по модата. Носеше гъсти дълги бакенбарди. Имаше високо чело и тъмни очи. Часовите застанаха за почест, а полицейският офицер се върна в караулката.

— Здравей, Дърк, скъпи приятелю. Как си? Мъчно ми бе да науча... — Лонгстаф нервно се ръкува със Струан, усмихна се на Кълъм и отново протегна ръка. — Вие трябва да сте Кълъм. Аз съм Уилям Лонгстаф. Съжалявам, че пристигнахте при такива ужасни обстоятелства.

— Благодаря ви, Ваше Превъзходителство — отвърна Кълъм, изненадан, че капитан-интендантът по търговията е толкова млад.

— Имаш ли нещо против малко да почакаш, Дърк? Адмиралът и капитаните са се събрали на съвет. След няколко минути свършвам — каза Лонгстаф, като се прозяваше. — Много неща имам да ти казвам. Ако искаш да ги чуеш.

— Да.

Лонгстаф погледна неспокойно своя златен, украсен със скъпоценни камъни часовник с ланец, който се полюшваше от брокатената му жилетка.

— Почти единадесет часът! Времето никога не стига. Би ли искал да слезеш в офицерската каюткомпания?

— Не. Ще почакам тук.

— Както искате. — Лонгстаф енергично се върна в каютата и затвори вратата.

— Не е ли много млад да бъде кралският пълномощник? — попита Кълъм.

— И да, и не. На тридесет и шест е. Империиите се изграждат от млади хора, Кълъм. Възрастните хора ги губят.

— Той изобщо не прилича на англичанин. Да не е от Уелс?

— Майка му е испанка — откъдето идва жестоката му жилка помисли Струан. — Тя е графиня. Баща му беше дипломат при испанския двор. Беше един от така наречените „чистокръвни“ бракове. Семейството му се родее с графовете Тот.

Ако не си се родил аристократ, помисли си Кълъм, колкото и да си умен, нямаш никаква надежда. Никаква надежда. Не и без революция.

— Нещата в Англия не вървят добре — каза той на баща си.

— В какъв смисъл, сине? — попита Струан.

— Богатите са прекалено богати, а бедните — прекалено бедни. Хората се стичат в градовете да търсят работа. Те са повече от работните места и затова работодателите плащат все по-малко и по-малко. Хората гладуват. Чартистките вождове още са в затвора.

— Там им е мястото. Тази сган, която насъсква тълпите, трябваше да бъде избесена или пратена в колониите, а не само хвърлена в затвора.

— Ти не одобряваш Хартата? — Кълъм внезапно застана нащрек.

Народната Харта бе написана преди по-малко от три години и се бе превърнала в обединителен символ на свободата за всички недоволни в Британия. Хартата изискваше право на глас за всеки мъж, отмяна на изискването за собственост към членовете на Парламента, равни избирателни райони, тайно гласуване, едногодишен мандат на Парламента и заплати за членовете му.

— Одобрявам я като документ с честни искания. Но не одобрявам чартистите и техните вождове. Хартата като повечето изначално добри идеи попада в ръцете на неподходящи вождове.

— Не е неподходящо да се агитира за реформи. Парламентът трябва да претърпи промени.

— Да се агитира — да. Да се говори, спори, да се пишат петиции, но не и да се предизвикват размирици и вдигат революции. Правителството бе право да потуши бунтовете в Уелс и Мидланд. Въстанието не е отговор, пусто да остане. Говори се, че чартистите още не са си научили урока и че купуват оръжие и провеждат тайни събрания. Те трябва да бъдат унищожени, по дяволите.

— Хартата не може да бъде унищожена. Твърде много хора искат и са готови да умрат за нея.

— Тогава мнозина ще трябва да загинат, сине. Ако чартистите не се запасят с търпение.

— Ти не знаеш какво става сега на Британските острови, татко. Ти си тук от толкова време. Трудно е да бъдеш търпелив, кога стомахът ти е празен.

— Същото е и в Китай. По цял свят е същото. Но бунтовете и въстанията не са подходящи за британците.

Скоро ще станат, помисли мрачно Кълъм, ако не настъпят никакви промени. Той вече съжаляваше, че бе напуснал Глазгоу заради Ориента. Глазгоу бе центърът на шотландските чартисти и той бе водач на студентите от последния курс, които тайно се бяха обединили да работят с пот на чело — и ако е необходимо, да умрат за чартистката кауза.

Вратата на каютата отново се отвори и часовете се изпънаха. Адмиралът — як мъж — се появи навън с опънато и гневно лице и се отпрати към прохода, следван от капитаните си. Повечето от капитаните бяха млади, но имаше няколко с побелели глави. Всичките бяха облечени в морски униформи с триъгълни шапки. Мечовете им дрънчаха.

Капитан Глесинг беше последен. Той се спря пред Струан.

— Бих искал да ви изкажа съболезнованията си, мистър Струан! Голямо нещастие!

— Да.

Наистина ли е голямо нещастие, зачуди се Струан, да загубя прекрасна съпруга и три сладки дечица? Или Бог — а може би дяволът — имаше пръст в джос? Или всичките те — Бог, дявол, късмет, джос — бяха просто различните имена на едно и също нещо?

— Бяхте съвсем прав да убиете този проклет пехотинец — каза Глесинг.

— Не съм го докоснал.

— Така ли? Допуснах, че вие сте го направили. Не можах добре да видя какво се случи от мястото, където бях. Но това не е важно.

— На брега ли го погребяхте?

— Не. Няма защо да оскверняваме острова с такава болест. Говори ли ви нещо името Рамзи, мистър Струан? — запита Глесинг, като рязко сложи край на любезността.

— Рамзи е доста разпространено име — Струан бе предпазлив.

— Наистина. Но шотландците държат един на друг. Не е ли това ключът за успеха на предприятия, ръководени от шотландци?

— Да, трудно е да се намерят хора, на които да имаш доверие — каза Струан. — Името Рамзи означава ли нещо за вас?

— Това е име на дезертър от моя кораб — отвърна Глесинг многозначително. — Той е братовчед на вашия боцман Макей, струва ми се.

— Е, и?

— Нищо. Просто обменям информация. Както, разбира се, ви е известно, всеки търговски кораб, въоръжен или не, който укрива дезертъри, може да бъде заловен като трофей. От кралския флот. — Глесинг се усмихна. — Глупаво е да се дезертира. Къде ли може да отиде освен на друг кораб?

— Никъде. — Струан се чувстваше хванат в капан. Беше сигурен, че Рамзи се намира на борда на някой от неговите кораби и вероятно това бе работа на Брок, а може би и на Глесинг.

— Днес ще претърсим флота. Вие, разбира се, не възразявате?

— Естествено. Ние много внимателно подбираме хората си.

— Много разумно. Адмиралът счита, че „Ноубъл хаус“ трябва да бъде удостоена с особено внимание, така че вашите кораби ще бъдат претърсени незабавно.

В такъв случай, помисли си Струан, нищо не може да се направи. И той отхвърли проблема от съзнанието си.

— Капитане, бих искал да ви представя най-големия си син, Кълъм. Кълъм, това е нашият славен капитан Глесинг, който спечели за нас битката при Чуенпай.

— Добър ден. — Глесинг възпитано се здрависа. Ръката на Кълъм беше мека, с дълги пръсти и леко женствена. Какво конте, си помисли той. Втален сюртук, светлосиня връзка и висока яка. Трябва

да е последна година студент. Любопитно е да се здрависаш с някой, който е прекарал бенгалската чума и е оживял. Чудя се дали аз бих оцелял. — Това не беше битка.

— Две малки фрегати срещу двадесет сампана и повече от тридесет брандера? И това не е битка?

— Просто бой, мистър Струан. Можеше да бъде битка... — Ако не беше тоя скапан бързливец Лонгстаф и ти, проклет пират такъв, сърбеше го да каже.

— Ние, търговците, го считаме за битка, Кълъм — каза иронично Струан. — Ние не можем да схванем разликата между бой и битка. Ние сме само мирни търговци. Но първият път, когато оръжието на Англия се изправи срещу оръжието на Китай, заслужава името „битка“. Беше само преди една година. Ние стреляхме първи.

— А вие какво бихте направили, мистър Струан!? Това беше правилното тактическо решение.

— Разбира се.

— Капитан-интендантът по търговията напълно одобрява моите действия.

— Разбира се. Какво друго би могъл да направи.

— Водим стари битки, а, капитан Глесинг? — запита Лонгстаф. Той бе застанал до вратата на каютата си и, незабелязан, беше слушал.

— Не, Ваше Превъзходителство, просто водим по нов начин един бой. Мистър Струан и аз не сме се срещали при Чуенпай, както ви е известно.

— И не е необходимо. Ако мистър Струан командваше вместо вас, решението му щеше да бъде същото като вашето. Ако вие бяхте на мястото на мистър Струан, първо трябваше да се уверите, че те яма да нападат, и щяхте да поемете риска. — Лонгстаф се прозя и започна да си играе с ланеца на часовника си. — А вие как щяхте да постъпите, Кълъм?

— Не зная, сър. Не зная какви усложнения е имало.

— Добре казано. „Усложнения“ е хубава дума. — Лонгстаф цъкна. — Ще се присъедините ли към нас, капитане? Чаша вино?

— Благодаря ви, сър, но по-добре ще е да се върна на кораба си.

— Глесинг елегантно изкозирува и отмина.

Лонгстаф направи знак на Струанови да го последват в залата за заседания, която понастоящем служеше за частно жилище на капитан-

интенданта по търговията. Тя беше спартанска и функционална. Дълбоките кожени кресла, масите с карти, скриновете и тежката дъбова маса бяха здраво завинтени за палубата. Богато резбованото дъбово бюро бе разположено в полукръга, образуван от разделените с вертикални пречки прозорци на кърмата. Каютата миришеше на катран, застоял тютюнев дим, море и неизбежно на барут.

— Стюард! — извика Лонгстаф. Вратата на каютата моментално се отвори.

— Слушам, сър!

Лонгстаф се обърна към Струан:

— Бяло вино? Бренди? Порто?

— Бяло сухо вино, благодаря.

— Моля, сър, и за мен същото — каза Кълъм.

— Аз ще взема порто. — Лонгстаф отново се прозя. Веднага, сър. — Стюардът извади бутилките от един шкаф и наля вината във фини кристални чаши.

— За първи път ли пътуваш с кораб, Кълъм? — попита Лонгстаф.

— Да, сър.

— Но предполагам, че добре си осведомен за „усложненията“ напоследък?

— Не, Ваше Превъзходителство. Баща ми не пишеше често, а Китай не се споменава във вестниците.

— Но скоро ще започнат, а, Дърк?

Стюардът предложи чаша на Лонгстаф, после на гостите му.

— Погрижи се никой да не ни безпокои.

— Слушам, сър. — Стюардът остави бутилките близо до тях и излезе.

— Предлагам тост — каза Лонгстаф и Струан си спомни тоста на Роб и съжали, че дойде първо на флагмана. — За приятното ви прекарване тук, Кълъм, и за безопасно връщане у дома.

Пиха. Бялото сухо вино беше превъзходно.

— Историята се прави тук, Кълъм. И никой не би могъл да ти разкаже по-добре за това от баща ти.

— Има една стара китайска пословица, Кълъм: „Истината има много лица“ — каза Струан.

— Не разбирам.

— Просто исках да кажа, че моят вариант на „фактите“ не е задължително единственият. — Това му напомни за предишния вицецрал, Линг, който сега бе в немилост в Кантон, защото политиката му бе ориентирана към открит конфликт с Британия. Сега бе осъден на смърт. — Онзи дявол Линг още ли е в Кантон?

— Мисля, че да. Негово Превъзходителство Тай-сен се усмихна, когато го попитах преди три дена и загадъчно отговори: „Цинобърът е Синът на Небето. Как може човекът да знае какво иска Небето?“ Китайският император се нарича Син на Небето — обясни Лонгстаф заради Кълъм.

— „Цинобър“ е друго негово име, защото винаги пише с мастило с яркочервен цвят.

— Странен, странен народ са китайците, Кълъм — каза Струан. — Един пример: само императорът от триста милиона души има право да използва цинобърно мастило. Представи си само! Ако кралица Виктория каже: „От днес нататък само аз имам правото да използвам цинобър“, въпреки цялата си любов към нея четиридесет милиона британци тукати ще престанат да използват каквото и да било друго мастило освен цинобър. Начело с мен.

— Всеки китайски търговец — каза Лонгстаф с несъзнателен присмех — незабавно ще й изпрати барел цинобър — заплащане при доставяне и ще каже на Нейно британско Величество, че ще се радва да бъде доставчик на Короната за определена цена. И ще напише писмото с цинобър. Съвсем основателно, предполагам. Какво бихме били без търговията?

Настъпи кратко мълчание и Кълъм се зачуди защо баща му се направи, че не забелязва обидата. И беше ли обида? Не беше ли просто още един факт от живота — че аристократите винаги се присмиват на онези, които не са аристократи? Е, добре. Хартата ще им даде да се разберат веднъж завинаги.

— Искали сте да ме видите, Уил? — Струан се почувства смъртно уморен. Краката и раменете го боляха.

— Да. Няколко дребни неща се случиха, откакто... през последните два дена. Кълъм, бихте ли ни извинили за малко? Бих искал да разговарям с баща ви насаме.

— Разбира се, сър. — Кълъм се надигна.

— Няма нужда, Уил — каза Струан. Заради присмеха на Лонгстаф нямаше да разреши на Кълъм да излезе. — Кълъм вече е съдружник на Струанови. Един ден ще ръководи компанията като тайпан. Можете да му имате доверие, както на самия мен.

На Кълъм му се искаше да каже: „Аз никога няма да стана част от това, никога. Имам си други планове“, но не можа да промълви нищо.

— Поздравявам ви, Кълъм — каза Лонгстаф. — Да бъдеш съдружник в „Ноубъл хаус“ — е, това е безценна награда.

Но не и когато е банкрутирала, едва не прибави Струан.

— Седни, Кълъм.

Лонгстаф обходи стаята и започна:

— За утре е определена среща с китайския пълномощник. На нея ще се обсъдят подробностите на договора.

— Той ли предложи времето и мястото или вие?

— Той.

— Вероятно ще е по-добре да ги промените. Изберете друго време и друго място.

— Защо?

— Защото ако се съгласите с неговото предложение, той и всичките мандарини ще го разтълкуват като слабост.

— Добре. Щом така мислиш. Вдругиден добре ли е? В Кантон?

— Да. Вземете Хорацио и Маус. И аз ще дойда с вас, ако желаете, и ще закъснеем с четири часа.

— Но, по дяволите, Дърк, защо да стигаме до такива смешни крайности? Четири часа? Виж ти!

— Не са смешни. Като действате като висшестоящ към нисшестоящ, ще ги поставите в неизгодно положение. — Струан хвърли поглед към Кълъм. — Ориенталската игра трябва да се играе по ориенталските правила. Дребните неща придобиват голямо значение. На Негово Превъзходителство му е много трудно тук. Ако сега допусне една малка грешка, последствията ще бъдат за петдесет години. Той трябва да бърза с безкрайна предпазливост.

— Да. И отникъде помощ! — Лонгстаф пресуши чашата си и си наля друга. — Никога няма да разбере защо не се държат като цивилизовани хора. Никога. Освен баща ти никой друг не ми помага. Кабинетът в родината не е запознат с проблемите, с които се сблъсквам

тук, и пет пари не дава. Тук съм съвсем сам. Дават невъзможни нареждания и очакват да се разправам с един невъзможен народ. Честна дума, трябвало да закъснеем с четири часа, за да докажем, че сме „висшестоящи“, когато безспорно всеки знае, че е така! — Той раздражено си взе малко енфие и кихна.

— Кога ще се проведе разпродажбата на земите, Уил?

— Е, добре де, мисля, когато кабинетът одобри договора. Има много време. Да речем, през септември.

— Не си ли спомняте каква идея имахте? Исканте строителството в Хонконг да започне незабавно.

Лонгстаф се опита да си припомни. Като че ли си спомни да е говорил такова нещо със Струан. Но какво беше то?

— Е, разбира се, предаването на Хонконг не е официално, докато и двете правителства не одобрят договора — мисля, че това е обичайната процедура, нали?

— Да. Но обстоятелствата са необичайни. — Струан си играеше с чашата. — Хонконг е наш. Колкото по-скоро започнем да строим тук, толкова по-добре. Не беше ли това, което вие казахте?

— Е, разбира се, че е наш — но какъв беше този план? — Лонгстаф потисна още една прозявка.

— Вие казахте, че цялата земя трябва да принадлежи на кралицата. Че докато официално станете първия губернатор на Хонконг, цялото управление трябва да бъде във ваши ръце като пълномощник. Ако издадете специална декларация, всичко ще бъде, както вие го планирате. Ако бях на вашето място, щях да проведем разпродажбата на земите следващия месец. Не забравяйте, Уил, че ще имате нужда от приходи за колонията. Кабинетът е чувствителен към колонии, които не си плащат.

— Правилно. Да. Абсолютно вярно. Разбира се. Ще трябва да започнем колкото е възможно по-скоро. Ще проведем първата разпродажба следващия месец. Чакайте да помисля. Как ще я даваме като собственост, под аренда или...

— Деветдесет и девет процента — под годишна аренда. По обичайните договорености с Короната.

— Отлично. — Лонгстаф направи безпомощен жест. — Като че ли нямаме достатъчно други проблеми, Кълъм! Сега трябва да се държим като някакви търговци. Как, по дяволите, се строи колония, а?

Трябва да има канализация, улици, сгради и бог знае какво още. Съд и затвор, да му се не види! — Той се спря пред Кълъм. — Имате ли юридическо образование?

— Не, Ваше Превъзходителство — отвърна Кълъм. — Само нередовна университетска степен по изкуствата.

— Няма значение. Трябва ми секретар на колонията, генерален помощник, ковчезник и какво ли не. Трябва да има и някакви полицейски сили. Бихте ли искали да отговаряте за полицията?

— Не, благодаря ви, сър. — Кълъм се опита да не покаже колко е шокиран.

— Е, сигурен съм, че бихме могли да ви използваме някъде. Всички ще трябва да се включат. Не мога да се грижа за всичко. Помислете си с какво ще ви хареса да се заемете и ми съобщете. Ще имаме нужда от хора, на които можем да имаме доверие.

— Защо не го включите във вашите служещи като помощник? — предложи Струан. — Ще ви го заемем за шест месеца.

— Отлично. — Лонгстаф се усмихна на Кълъм. — Вие сте помощник-колониален секретар. Да видим сега. Организирайте разпродажбата на земята. Това ще бъде първата ви задача.

— Но аз не знам нищо за разпродажбите на земя, сър. Не знам нищо за...

— Знаете толкова, колкото знаят всички, а освен това баща ви може да ви помогне. Вие ще бъдете, хм, помощник-колониален секретар. Отлично. Сега мога да забравя този проблем. Открийте какво трябва да се направи и как и ме уведовете какво е необходимо да се обяви официално. Направете търг. Мисля, че това е честният начин. — Лонгстаф отново напълни чашата си. — О, между другото, Дърк, наредих изтегляне от остров Чъшан.

Струан усети, че стомахът му се преобръща.

— Защо направихте това, Уил?

— Получих специално писмо от Негово Превъзходителство Тайсен преди два дена, в което ме моли да направя това като акт на добра воля.

— Можеше да изчакате.

— Той искаше незабавен отговор, а пък аз — е, не можах да се свържа с вас.

— Незабавно, според китайското разбиране, означава до сто години.

О Уили, клетки глупчо, помисли той, докога ще те уча? Лонгстаф усети, че погледът на Струан прониква дълбоко в него.

— Той изпращал копие от договора на императора и искал да включи факта, че сме заповядали изтегляне. И без това щяхме да го направим, нали? Такъв беше планът. По дяволите, какво значение има сега или по-късно?

— Сроковете са от изключителна важност за китайците. Заповедта замина ли?

— Да. Замина онзи ден. Тай-сен беше толкова любезен да ни предложи да използваме императорските конни куриери. Изпратих заповедта по тях.

Да ти изтекат очите дано, помисли Струан. Невероятен тъпак си.

— Много е лошо да се използват техни услуги за наши заповеди. Ние загубихме престиж, а те печелят точка. Вече няма смисъл да пращаме кораб. — Гласът му беше твърд и студен. — Докато стигне Чъшан, изтеглянето ще е приключило. Стореното — сторено. Но е неразумно. Китайците ще го изтълкуват непременно като наша слабост.

— Мислех, че един акт на добра воля е прекрасна идея, прекрасна — продължи Лонгстаф, като се опитваше да преодолее нервността си. — В края на краищата получихме всичко, което желаехме. Контрибуциите им не са тежки — само шест милиона долара, а това е повече от стойността на опиума, който унищожиха. Кантон отново е открит за търговия. А получихме Хонконг. След толкова време! — Сега очите му искряха. — Всичко е според плана. Остров Чъшан не е от значение. Вие казахте да го завладеем само като уловка. Но Хонконг е наш. И Тай-сен каза, че до месец ще назначи мандарин за Хонконг и те ще...

— Той ще... какво? — Струан беше поразен.

— Ще назначи мандарин за Хонконг. Защо?

Сдържай си нервите, отправи Струан предупреждение към себе си с огромно усилие. Толкова дълго бе търпелив. Този малоумен некадърник е най-важното оръжие, с което разполагаш.

— Уил, ако сега му позволите да направи това, вие му предоставяте власт над Хонконг.

— Съвсем не, скъпи приятелю. Хонконг е британски. Друговерците ще бъдат под нашия флаг и под наше управление. Някой трябва да отговаря за бедните дяволи, нали така? Трябва да има някой, на когото да плащат митата. Не е ли най-добре това да става на Хонконг? Те ще имат собствени чиновници, сгради и...

— Те ще... какво? — Думата отекна о дъбовите ковчезета. — В името на Христовата кръв, вие не сте се договорили за това, нали?

— Но аз не виждам нищо лошо в това, Дърк. Честна дума, то не меня нещата, нали? Спестява ни много безпокойство. Не трябва да бъдем в Кантон. Можем да правим всичко оттук.

За да се удържи да не смачка Лонгстаф като дървеница, Струан заобиколи бюрото и си наля бренди. Овладей се! Не го унищожавай сега! Моментът не е подходящ. Трябва да го използваш.

— Договорихте ли се с Тай-сен, че той може да назначи мандарин за Хонконг?

— Е, драги приятелю, не че се договорихме. Това не е част от договора. Просто казах, че съм съгласен, че изглежда добра идея.

— Писмено ли направихте това?

— Да. Вчера. — Лонгстаф бе объркан от настойчивостта на Струан. — Но не е ли това, което се опитвахме да постигнем от толкова време? Да се обръщаме пряко към мандарините, а не през китайските търговци от хонгите?

— Да. Но не и на наш остров, да му се не види! — Гласът на Струан бе равен, но той усилено мислеше. Ти, недодялана пародия на началник, ти, тъпа, аристократична, нерешителна купчина лайна. — Ако позволим това, по-добре да потопим Хонконг. Губим всичко.

Лонгстаф подръпваше крайчето на ухото си, вехнейки под погледа на Струан.

— Защо, татко? — запита Кълъм.

За облекчение на Лонгстаф погледът се отмести към Кълъм и той си помисли: „Да, защо? Защо да губим всичко? Мислех, че това е просто прекрасно решение.“

— Защото са китайци.

— Не разбирам.

— Знам, сине. — За да преодолее мъката от загубата на семейството си, която внезапно избликна дълбоко в него, и за да отклони вниманието си от трескавото безпокойство за загубата на

състоянието им, той реши да обясни — колкото на Кълъм, толкова и на Лонгстаф. — Първото, което трябва да се разбере, е следното: в продължение на петдесет века китайците са наричали Китай Средното цар — земята, която боговете са поставили между небето *отгоре* и земята *отдолу*. По правило китаецът е уникално висше творение. Те всичките вярват, че който и да било друг — който и да било — е варварин и няма никакво значение. Че те единствени имат даденото им свише право, като единствена наистина цивилизована нация, да управляват света. Доколкото ги засяга, кралица Виктория е варварски васал, който трябва да отдава почит. Китай няма флот, няма армия и ние можем да правим с него каквото си искаме — но те *вярват*, че са най-цивилизованите, най-силните, най-богатите — за последното мисля, че са потенциално прави — на земята. Известни ли са ви Осемте правила?

Кълъм поклати глава.

— Е, добре, това са условията, при които императорът на Китай се е съгласил да търгува с „варвари“ преди сто и петдесет години. Правилата ограничават цялата „варварска“ търговия до едно — единствено пристанище — това е Кантон. За чая и коприната трябва да плаща само в сребро, не се разрешава какъвто и да било кредит. Контрабандата била забранена. На „варварите“ било разрешено да строят складове и кантори на парче земя с размери половин миля на двеста ярда до Кантон. „Варварите“ били напълно затворени в тази оградена със стена площ — селцето до Кантон — и можели да остават само докато траел есенният навигационен сезон — от септември до март, когато те трябвало да заминат на Макао. При никакви обстоятелства в Селцето не били допускани „варварски“ семейства. Достъпът на жени бил забранен. Оръжието от какъвто и да било вид било забранено в рамките на Селцето. Забранени били и изучаването на китайски език, карането на лодки за развлечение, използването на носилки и общуването с китайци. На „варварските“ бойни кораби било забранено да навлизат в устието на Перлената река. Всичките „варварски“ търговски кораби трябвало да пускат котва при Уампоа, на тринадесет мили надолу по течението, където товарите следвало да бъдат прехвърляни и експортните мита заплащани в сребро. Целият „варварски“ бизнес трябвало да се осъществява единствено чрез монопол — чрез една гилдия от десет китайски търговци, която

наричаме Ко-хонг. Ко-хонгът също бил единственият доставчик на храни, единствен имал право да издава разрешителни за определен брой прислужници, лодкари и компрадори. И накрая онова правило, което ни връзва ръцете — и което договорът отменя, — в което точно се определя, че единствено Ко-хонгът е този, който приема всички „варварски“ петиции, молби и оплаквания, които по-нататък и единствено чрез тях биват предавани на мандарините.

Целият смисъл на правилата се заключава в това да ни държат наблизко, да ни тормозят и все пак да изстискат всяко възможно пени от нас. Запомни още нещо за китайците: те обичат парите. Но „изстискването“ благодетелства само управляващата класа на Манчу, не всичките китайци. Манчу считат, че нашите идеи — християнство, парламент, гласуване и най-вече равнопоставеност пред закона и системата със съдебни заседатели — са революционни, опасни и зли. Но те искат нашето сребро.

Когато правилата бяха в сила, ние бяхме беззащитни, търговия — бе контролирана и можеха да ни дерат по колкото си искат кожи. Но дори и така направихме пари. — Той се усмихна. — Направихме много пари, както и те. Много от правилата отпаднаха пора — алчността на властите. Но съществените — недопускане на военни кораби, забрана за установяване на официални контакти извън търговците от Ко-хонга, недопускане на съпруги в Кантон, забрана на престоя след март или преди септември — останаха в сила.

И типично по китайски, горките търговци от Ко-хонга отговаряха за нас. Каквото и „усложнение“ да възникнеше, гневът на императора се стоварваше върху тях. Което също е напълно по китайски. Изстискаха Ко-хонга и продължават да го изстискват, докато болшинството от тях банкрутират. Ние притежаваме шестстотин хиляди гвинеи в техни книжа без никаква стойност. И Брок има горедолу толкова. Според китайския обичай членовете на Ко-хонга трябва да си купуват местата от императора и от тях се очаква непрекъснато да изпращат огромни „подаръци“ на онези, които стоят над тях — петдесет хиляди таела сребро е обичайният „дар“ за императорския рожден ден от всеки един от тях.

Над Ко-хонга стои личният събирач на данъци на императора. Ние го наричаме Хопо. Той отговаря за набирането на средства от мандарините в Кантон, от Ко-хонга и отвсякъде, където може. Хопо

също купува поста си — между другото той е най-големият търговец на опиум и трупа състояние от него.

Така че ако допуснете мандарин на Хонконг, вие пускате цялата система. Мандаринът ще се превърне в Хопо. Всички китайци ще му бъдат подчинени. Всеки китаец, който дойде да търгува, ще трябва да си „купи“ разрешително, ще бъде изстискай и от своя страна ще изстиска нас. Хопо ще унищожи онези, които ни помагат, и ще насърчи онези, които ни мразят. И никога няма да отстъпят, докато не и изгонят оттук.

— Защо?

— Защото са китайци. — Струан се протегна, за да се отпуснат раменете му. Като почувства, че умората пълзи по цялото му тяло, той се отправи към шкафа и си наля още бренди. Как бих искал да бъда китаец за около час, помисли изнурено той. Тогава бих могъл ловко да измъкна милион таела отнякъде, без затруднения. Ако това е отговорът, каза си той, тогава се опитай да мислиш като китаец. Ти си тай-панът на „варварите“, мандаринът с неограничена власт. Как е ползата от властта, ако не я употребиш да обърнеш „джос“ в твоя полза? Как би могъл да използваш властта си? Кой има милион таела? Кого можеш да притиснеш, за да ги получиш? Кой ти дължи услуга?

— Какво ще правим, Дърк? Искам да кажа, напълно съм съгласен с теб — каза Лонгстаф.

— Най-добре ще е незабавно да изпратите писмо на Тай-сен. Кажете му... не, заповядайте му... — Струан внезапно прекъсна, щом умът му се проясни. Умората го напусна. Ти си тъп, дрънкащ, малоумен лакей. Тай-сен! Тай-сен е твоят изход. Един мандарин. Това е всичкото, което трябва да организираш. Два прости хода: първо, да се отмени съглашението на Лонгстаф, тъй като и без това трябва да се отмени. Второ, след седмица или две да се направи тайно предложение на Тай-сен, че срещу един милион в сребро ще накараш Лонгстаф да промени позицията си и да допусне един мандарин на Хонконг. Тай-сен ще се вкопчи в предложението, защото незабавно ще си възвърне всичко, което войната го бе накарала да отстъпи. Той ще изстиска този милион от Ко-хонга, а те ще бъдат щастливи да платят, защото незабавно ще ги прибавят върху цената на чая, който умират да ни продадат и ние умираме да купим. Клетият малък Уили решава всичките си проблеми, а никой от останалите търговци няма да възрази

срещу един мандарин. Ние даже няма да го наричаме „мандарин“, ще му измислим друго име, за да хвърлим прах в очите им. „Комисар по търговията“. Търговците няма да възразят срещу китайски „комисар по търговията“, защото той ще подпомага търговията и ще опрости плащането на митата. Сега да видя кой да направи тайното предложение. Очевидно старият Джин-куа. Той е най-богатият и най-хитрият от Ко-хонга и е нашият главен доставчик, а освен това го познаваш от двадесет години. Без съмнение той е човекът, който ти трябва.

Един мандарин гарантира бъдещето на „Ноубъл хаус“. Аха. Но ще унищожи Хонконг. Ще ликвидира плана. Ще рискуваш ли да направиш сделката, като знаеш, че по-късно ще трябва да ги надхитриш? Рисуваш страхотно — добре знаеш, че един мандарин означава цялата система. Не можеш да оставиш такова дяволско наследство на Роб, Кълъм или техните деца. Но без сребърни слитъци няма „Ноубъл хаус“, няма и бъдеще.

— Ти казваше, Дърк?

— Заповядайте на Тай-сен от името на кралицата да забрави, че Хонконг може да има мандарин.

— Точно това си мислех. — Лонгстаф щастливо се настани зад бюрото си и взе перото. — Какво да напиша?

А пък аз какво да правя, клети ми Уили, за да осъществя втория ход, запита се Струан. Целта оправдава средствата?

— Напишете следното: „До Тай-сен, в Кантон. Специална декларация: Единствено Нейно британско Величество кралица Виктория притежава властта да назначава официални управители на британския остров Хонконг. Тук няма да има китайски управители, нито китайски митници. — Тук той се поколеба, но продължи обмислено, усещайки, че моментът го позволява. — Отсега нататък всички китайци, живеещи в колонията Хонконг на Нейно Величество, ще се считат британски поданици и ще се подчиняват единствено на законите на Англия.“

— Но това превишава пълномощията ми!

— Прието е пълномощниците да надвишават властта си. Ето защо те биват толкова внимателно подбирани, Уил. Ето защо имаме империя. Рефълз, Хейстингс, Клайв, Рейли, Уелингтън. На вас ви е дадена пълномощна власт от правителството на Нейно Величество да

уредите договор с Китай. Какво знаят или ги интересува Китай в родината? Но вие сте новатор, вие сте творец на историята, Уил. Вие сте готов да приемете един малък, неплодороден, почти ненаселен остров, когато световният навик е да се заграбват цели континенти, когато можете да имате целия Китай, ако искате. Вие сте много по-умен.

Лонгстаф трепна и захапа края на перото.

— Да, но аз вече се съгласих, че китайците на Хонконг ще се подчиняват на китайските закони. Всички форми на изопачаване са изключени. — Капчица пот се бе спряла на брадичката му. — Това беше клауза от договора и излязох със специална декларация.

— Променили сте решението си, Уил. Точно както Тай-сен е променил своето. Няма клауза за назначаването на мандарин.

— Но се подразбираше.

— Не от вас. Или от мен. Той се опитва да ви изиграе. Както направи с Чъшан.

— Точно — съгласи се Лонгстаф, щастлив да бъде убеден. — Прав си Дърк. Абсолютно. Ако им позволим някакъв контрол — ти си напълно прав. Те пак ще се върнат към техните дяволии, нали? Да. И е време китайците да разберат какво е законност. Закон и ред. Да. Прав си.

— Завършете писмото, както би го направил императорът: „Страхувайте се и с трепет се подчинете.“ И го подпишете с цялата си титла — каза Струан и отвори вратата на каютата.

— Полицейският офицер!

— Слушам, сър!

— Негово Превъзходителство желае секретарят му, мистър Синклер, да дойде на втората палуба.

— Слушам, сър.

Лонгстаф спря да пише. Препрочете писмото.

— Не е ли малко рязко, Дърк? Искам да кажа, без да употребим нито една от титлите му и да завършим като императорски едикт?

— В това се заключава всичко. Ще поискате да се публикува във вестника.

— Но това е частен документ.

— Това е исторически документ, Уил. Документ, с който можете да се гордеете. И с който ще доставите удоволствие на адмирала.

Между другото, защо беше ядосан?

— О, както винаги. — Лонгстаф направи гримаса, с която подражаваше на адмирала. — „Дяволите да ме вземат, сър, ние сме изпратени тук да се бием с езичници, а след два десанта без съпротива, която си струва да бъде спомената, вие сключвате позорен договор, който ни дава далеч по-малко от това, което външният министър вие наредил да искате. Къде са откритите пристанища, които ви бе наредено да изисквате?“ Сигурен ли си, Дърк, че е правилно да искаме по-малко? Зная, че преди бяхте казали така, но, изглежда, търговците го считат за голяма грешка. Да не искаме открити пристанища, искам да кажа.

— Хонконг е по-важен, Уил.

— Щом си сигурен. Освен това адмиралът е много ядосан от няколко дезертъори и от това, че се забавя осъществяването на заповедта за контрабанда. Има и друго — сред търговците се шири недоволство.

— Начело с Брок?

— Да. Мерзавец с отвратителни обноски.

Сърцето на Струан се сви.

— Казали сте на търговците, че отменяте заповедта?

— Е, Дърк, не съм им казал точно. Но споменах, че ще бъде отменена.

— И пред адмирала ли споменахте, че ще отмените заповедта?

— Е предположих, че не е желателно да я потвърди. Той беше разгневен и каза, че ще извести адмиралтейството за становището си. — Лонгстаф въздъхна и се прозя. — Честна дума, той няма никаква представа за проблемите. Никаква. Ще бъда много благодарен, Дърк, ако му обясните „търговията“ наистина. Опитах се, но той нищо не можа да разбере.

Ти също не можеш, Уили, помисли Струан. Ако Роб е купил опиума, сме затънали още по-дълбоко в блатото. И да не го е купил, сме свършени. Освен ако не помогне сделката — един проклет мандарин за един проклет милион.

— Не знам какво бих правил без съветите на баща ви, Кълъм. — Лонгстаф си взе енфие от обсипана със скъпоценни камъни кутия. — Дяволите да ме вземат, аз съм дипломат, а не военен. Губернатор на Хонконг е добро начало. След като вече съм губернатор на Хонконг,

може да последва нещо по-добро. Може би Бенгал. Ямайка... ето това е хубаво място. Канада? Не, прекалено е студено. Бенгал или някой друг от индийските щати. Всичко е много сложно в Азия, Кълъм. Трябва да се съобразяваш с толкова различни възгледи и интереси — на Короната, на търговците, на мисионерите, на Кралския флот, на армията и на китайците — всичките противоречиви. Освен това, дявол ме взел, китайците са разделени на враждуващи групировки: търговци, мандарини и върховните управители Манчу. — Той натъпка и двете си ноздри с енфие, смръкна дълбоко и кихна. — Предполагам, че ви е известно, че управниците на Китай не са китайци?

— Не, сър.

— И тук е половината беда, поне така ни казват. Те са манчу. От Манджурия. Диви варвари, живеещи на север от Великата стена. Те управляват Китай от двеста години или поне така твърдят. Сигурно ни мислят за глупаци. Казано ни е, че съществува огромна стена — като стената на Адриан — фортификация, обхващаща целия север на Китай за защита на дивите племена. Твърдят, че дължината е три и половина хиляди мили, височината — четиридесет фута, а дебелината — тридесет фута, и в горната си част била достатъчно широка осем конници да яздят един до друг. Предполага се, че има наблюдателници на всеки триста ярда. Била строена от тухли и гранит преди две хиляди години. — Той подсвирна. — Смехотворно!

— Аз вярвам в съществуването ѝ — каза Струан.

— Хайде стига, Дърк — каза Лонгстаф. — Не е възможно такава фортификация да бъде построена преди две хиляди години.

— Легендата разказва, Кълъм, че всеки трети мъж в Китай е бил мобилизиран да работи на стената. Била построена за десет години. Говори се, че милиони са загинали и били погребани в стената. Техните духове също я пазят.

Кълъм се ухили.

— Ако наистина е толкова грамадна, татко, манчу никога не биха намерили пролука в нея. Тя просто не може да съществува.

— Според легендата манчу са проникнали през стената с измама. Китайският генерал, който отговарял за стената, продал собствения си народ.

— Това е повече от вероятно — каза Лонгстаф с неудоволствие. — Тези ориенталци нямат никакво чувство за достойнство, нали?

Генералът е мислел, че ще може да узурпира трона, като използва неприятеля. Но манчу го използвали, след което го ликвидирали. Във всеки случай така говорят.

— Бива си я историята, сър — каза Кълъм.

Погледът на Струан стана твърд.

— Добре ще е да свикнеш със странните истории, Кълъм. А също и с една нова мисъл — китайците имат цивилизация от пет хиляди години. Книги, печатарски преси, изкуство, поети, правителство, коприна, чай, барут и още хиляди други неща. От хиляди години. Ние сме цивилизовани от петстотин години. Ако изобщо можем да се наречем такива.

На вратата се почука. Хорацио влезе забързано.

— Викали сте ме, Ваше Превъзходителство?

— Да. Искам незабавно да преведете това на китайски и да го изпратите по специален куриер. Изпратете и копие на мистър Скинър за публикуване.

— Слушам, сър. — Хорацио взе писмото и се обърна към Струан: — Опечален съм да науча ужасните новини, мистър Струан.

— Благодаря ви. Това е синът ми Кълъм. Хорацио Синклер.

Те се ръкуваха и от пръв поглед си допаднаха. Хорацио прочете писмото.

— Няма да ми отнеме много време да добавя правилните любезности, сър.

— Негово Превъзходителство иска писмото да звучи точно по такъв начин — каза Струан. — Без изменения.

Хорацио зина от изумление. Кимна слабо.

— Да, ще го, хм, направя веднага. Но Тай-сен никога няма да го приеме, мистър Струан. Никога. Ваше Превъзходителство! Престижът му би паднал невероятно.

Лонгстаф настръхна.

— Престиж? Ще му покажа аз престиж на дяволския езичник, пусто да остане. Поздравете адмирала от мен и го помолете да изпрати писмото с линеен крайцер до Уампоа със заповед незабавно продължи за Кантон, в случай че не бъде прието веднага!

— Слушам, сър!

— Нямало да го приеме, виж ти! — каза Лонгстаф, след като Хорацио беше излязъл. — Какво оскърбително високомерие. Те

всичките са езичници и варвари. Всичките до един. Китайци. Манчу. Те не познават справедливостта, а незначителното им на човешкия живот е невероятно. Продават дъщери, братя, сестри. Невероятно.

Кълъм внезапно помисли за майка си и братята си и за начина, по който умряха. Воднистото повръщане и изпражнения, зловонието и конвулсиите, агонията, хлътналите очи и спазмите. И пак конвулсии, и пак зловоние, а после — борба за всеки дъх и смърт. А след смъртта — внезапни спазми на мускулите. Майка му, починала преди час, изведнъж се обръща на леглото, отваряйки мъртва уста, отваряйки мъртви очи.

От стария страх започна да му се повдига и той заопипва мислите си за нещо, което да го отвлече, каквото и да било, да го изтръгне от ужаса.

— Относно разпродажбите на земята, сър. Първо, земята трябва да бъде измерена. Кой ще направи това, сър?

— Ще намерим някой, не се безпокойте.

— Може би Глесинг — предложи Струан. — Той има опит в картографирането.

— Добра идея. Ще поговоря с адмирала. Отлично.

— Бихте могли да обсъдите назоваването на брега, откъдето бе издигнато знамето, като „Глесинг пойнт“.

Защото добрите врагове са ценни, помисли Струан. А пък аз си имам нещо наум за Глесинг. Той би умрял, за да защити „Глесинг пойнт“, а това означава и Хонконг.

— Ще достави удоволствие на флота — каза Струан. — Просто една идея.

— Идеята е добра. Радвам се, че я предложихте.

— Е мисля, че е време да се връщаме на нашия кораб — каза Струан — Беше уморен. А имаше да върши още много.

* * *

Айзък Пери стоеше на кварталдека на „Гъндър клауд“ и наблюдаваше как пехотинците претърсват брезентите, спасителните лодки и раклите за дрехи. Той ненавиждаше пехотинците и флотските офицери. Някога го бяха вербували за флота.

— На борда няма дезертъори — каза той отново.

— Разбира се — отвърна младият офицер.

— Моля, заповядайте на хората ви да не създават такава бъркотия. Ще ни трябва цяла вахта да почистим след тях.

— Вашият кораб би бил ценен трофей, капитан Пери. Корабът и товарът — захили се офицерът.

Пери хвърли поглед към Макей, който беше на мостика под въоръжена стража. Ти си мъртвец, Макей, помисли Пери, ако си вмъкнал Рамзи на кораба.

— Лодка при прохода на кърмата — извика третият помощник.
— Собственикът се качва на борда.

Пери се втурна да посрещне Струан.

— Те мислят, че имаме дезертъор на борда, сър.

— Знам — отвърна Струан, като стъпи на палубата. — Защо боцманът ми е под стража? — обърна се той към арогантния млад офицер с опасно раздражение в гласа си.

— Просто като предпазна мярка. Той е роднина на Рамзи и...

— По дяволите предпазните мерки! Той е невинен до доказване на вината му, пусто да остане — изрева Струан. — Вие сте тук да претърсвате, а не да тормозите и да арестувате хората ми.

— Нищо не знам, сър — избухна Макей. — Рамзи не е на борда с моя помощ. Не е. Не е.

— Бог да ти е на помощ, ако е — каза Струан. — Вие сте задържан на кораба до следващата ми заповед. Слезте долу!

— Слушам, сър — отвърна Макей и изчезна.

— В името на кръвта Христова, Айзък! — вбеси се Струан. — Предполага се, че вие сте капитанът на този кораб. Според кой закон Кралският флот може да арестува човек без заповед като предпазна мярка?

— Според никой, сър. — Пери трепна и предпочете да не спори.

— Измитайте се от кораба ми. Уволнен сте!

Пери побеля.

— Но, сър...

— До залез — слънце да си напуснал моя кораб — Струан се насочи към прохода водеше към вътрешността на кораба. — Хайде, Кълъм.

Кълъм се изравни със Струан в коридора към главната каюта.

— Това не е честно — каза той. — Съвсем не е честно. Капитан и е най-добрият ти капитан. Поне така си казвал.

— Беше, сине — отвърна Струан. — Но не защитава интересите на хората си. Освен това се бои. Не знам от какво. Но уплашените са опасни и ние нямаме полза от тях.

— Но те не направиха нищо на Макей.

— Първият закон за моите капитани е да защитят кораба си. Вторият — хората си. Тогава и те ще го пазят. Можеш да командваш един кораб сам, но не можеш да го накараш сам да плава.

— Пери не е направил нищо лошо.

— Той позволи на флота да постави Макей под стража незаконно, да му се не види — каза остро Струан. — Един капитан трябва да знае повече, отколкото да управлява кораб, за бога! Айзък трябваше да се опълчи срещу това пале. Той се страхуваше и не подкрепи един от хората си във важен момент. Следващия път може да предаде кораба. Няма да рискувам.

— Но той ти служи от години. Това не се ли брои?

— Да. Това означава, че в продължение на години сме имали късмет. Сега не му вярвам. Така че той напуска и точка! — Струан отвори вратата на каютата.

Роб се беше разположил зад бюрото, загледан през един от кърмовите прозорци. По земята бяха разхвърляни кутии, чекмеджета, детски дрешки и играчки. Сара, жената на Роб, се бе свила в едно от креслата и дремеше. Беше дребна жена в напреднала бременност. В съня лицето ѝ бе уморено и сбръчкано. Когато Роб забеляза Струан и Кълъм, се опита неуспешно да изобрази усмивка.

— Здравей, Дърк. Кълъм.

— Здравей, Роб.

За два дена е остарял с десет години, помисли Струан. Сара се стресна и се събуди.

— Здравей, Дърк. — Тя тежко се надигна и се запъти към вратата. Здравей, Кълъм.

— Как си, лельо Сара?

— Уморена съм, мило. Много уморена. Мразя да съм на кораб. Искате ли чай?

— Не, благодаря.

Роб наблюдаваше Сара с тревога.

— Какво бих могъл да кажа?

— Нищо, Роби. Те са мъртви, ние сме живи и това е.

— Това ли е, Дърк? — Сините очи на Сара гледаха твърдо. Тя приглади червеникавата си коса и опъна дългата си зелена рокля с турнюр. — Това ли е?

— Аха. Ще ни извиниш ли, Сара? Искам да поговоря с Роб.

— Да, разбира се. — Тя погледна мъжа си и го презря за слабостта му. — Ние заминаваме, Дърк. Напускаме Ориента. За добро. Твърдо съм решена. Отдадох на „Струан и компания“ пет години от живота си и едно дете. Сега е време да си вървя.

— Това е мъдро решение, Сара. Напоследък Ориентът не е място за семейства. След година, като застроим Хонконг, е, тогава ще бъде много хубаво.

— За някои може би, но не и за нас. Не и за моя Роди или Карин, или Наоми, или Джейми. Нито за мен. Ние никога няма да живеем на Хонконг. — Тя излезе.

— Купи ли опиум, Роб?

— Купих малко. Похарчих всичките ни пари и заех около сто хиляди — не знам точно колко. Цените не са паднали много. После, хм, загубих интерес.

Ето ни още по-дълбоко в блатото, помисли Струан.

— Защо точно нашето семейство? Това е ужасно, ужасно — каза Роб с измъчен глас. — Защо цялото ни семейство?

— Джос.

— Тегли му една на „джос“. — Роб се втренчи във вратата на каютата. — Брок иска да те види колкото е възможно по-скоро.

— Защо?

— Не каза.

Струан седна и за момент разхлаби ботуша си. Замисли се за Брок. После каза:

— Направих Кълъм съдружник.

— Хубаво — отвърна Роб. Но гласът му беше безразличен. Все още гледаше вратата.

— Татко — обади се Кълъм, — бих искал да ти разкажа за това.

— По-късно, сине. Роб, има още нещо. И друга беда ни сполетя.

— Има нещо, което трябва да ти кажа незабавно. — Роб откъсна поглед от вратата. — Дърк, напускам Ориента със Сара и децата. Със

следващия кораб.

— Какво?

— Никога няма да бъда тай-пан и не искам да бъда.

— Напускаш, защото Кълъм е съдружник?

Мисля, че добре ме познаваш. Вярно е, че би трябвало да го обсъдиш с мен, но няма значение. Искам да си отида.

— Защо?

— Смъртта в родината ме накара да се замисля. Сара е права. Животът е твърде кратък, за да се потим и умрем тук. Искам спокойствие. Имаме повече от достатъчно пари. Можеш да откупиш моя дял. Искам да замина със следващия кораб.

— Защо?

— Уморих се. Уморих се!

— Просто си слаб, Роб. Сара пак те е навивала, нали?

— Да, слаб съм. Да, тя пак ме е навивала, но аз съм решен. Прекалено много смърт. Прекалено много.

— Не мога да откупя дела ти. Ние сме в банкрут. — Струан му подаде писмото от банкера. Роб прочете писмото. Лицето му още повече се състари.

— Гръм да ги удари всичките!

— Аха. И все пак сме в банкрут. — Струан опъна ботуша си и се изправи. — Съжалявам, Кълъм, съдружието е безсмислено. Имало е наплив в банката.

Въздухът в каютата като че ли се сгъсти.

— Имаме сто хиляди в Шотландия — каза Роб. — Позволи ми да получа половината от тях, а ти вземи останалото.

— Благодаря, Роби. Това е мъжка приказка.

Роб удари бюрото с юмрук.

— Не съм виновен, че банката е фалирала!

— Аха. Така че не искай половината ни пари, когато всяка стотинка ще ни трябва.

— На теб ще ти трябва, не на мен. Ти ще намериш разрешение. Ти винаги намираш.

— Петдесет хиляди лири няма да стигнат на Сара за пет години.

— Това е моя грижа! Тези пари не са заведени в книгите, така че са си само наши. Ще взема половината. Моят дял от бизнеса струва двадесет пъти повече!

— Ние сме в *банкрут*! Не можеш ли да си го набиеш в главата?
В *банкрут*!

Вратата на каютата се отвори и влезе малко момиченце със златиста коса. В ръцете си държеше сламена кукла.

Беше се нацупила.

— Здравей, тате! Здравей, чичо Дърк! — Тя се втренчи в Струан.
— Аз грозна ли съм?

Струан с усилие откъсна поглед от Роб.

— Какво, Карин, миличко?

— Аз грозна ли съм?

— Не. Не. Разбира се, че не, Карин. — Струан я вдигна. — Кой говори такива ужасни неща, скъпичко?

— Ние си играехме на училище на „Рестинг клауд“. Беше Лилибет.

— Лилибет Брок?

— О, не. Тя е най-добрата ми приятелка. Лилибет Еди-коя си.

— Е, добре тогава. Не си грозна. Кажи на Лилибет Еди-коя си, че не е хубаво да се говорят такива неща. Ти си много хубавка.

— О, колко хубаво! — Карин широко се усмихна. — Татко винаги ми казва, че съм хубава, но аз исках да питам теб, защото ти разбираш. Ти от всичко разбираш. — Тя силно го прегърна. — Благодаря ти, чичо Дърк. Свали ме долу. — С танцови стъпки се отправи към вратата. — Радвам се, че не съм грозна.

Роб се тръшна на стола си. Накрая каза:

— По дяволите банкерите. Съжалявам. Аз съм виновен — и съжалявам, казах, че... съжалявам.

— Аз също съжалявам.

Роб напразно се опита да мисли.

— Какво можем да направим?

— Не знам. Ти няма да направиш това, нали, Роб? Дай ми няколко месеца. Ще изпратим Сара и децата с първия кораб. Колкото по-скоро, толкова по-добре. Няма да хванат сезона на тайфуните.

— Може би ще мога да уредя някакъв заем. Ще трябва да изплатим сметките при предявяване. Ще загубим корабите — всичко. — Роб застави мозъка си да не мисли за Сара. — Но как за краткото време, с което разполагаме? — Пръстите му нервно се свиха. — Пощата пристигна вчера. Нищо важно за нас. Никакви новини от

родината. Може би другите знаят за фалита на нашата банка. Имаме няколко акции в банката на Брок — просто да ги държим под око. Вероятно той знае за фалита на нашата. Затова ли иска да те види?

— Възможно е. Във всеки случай ние сме му в ръцете, ако разбере. Ако той самият не го е организирал. Той ще изкупи нашите книжа и ще ни разори.

— Защо? — попита Кълъм.

— Защото аз бих го разорил, ако имах и половината от тази възможност.

Кълъм искаше да узнае защо и да им съобщи, че той също се връща в родината със следващия кораб. Но баща му изглеждаше толкова измъчен, а Роб беше толкова мрачен. Утре ще му каже.

— Трябва да поспя няколко часа — каза Струан. — Слизам на бре — Ти и Сара ще се върнете на „Рестинг клауд“, нали? Пери трябва да напусне до залез — слънце. Уволних го.

— Кой ще заеме мястото му?

— Не знам — каза Струан, докато излизаше. — Прати да кажат на Брок, че искам да се срещна с него на брега по залез-слънце.

ТРЕТА ГЛАВА

Струан спа малко. Храната на масата бе недокосната. През вратата на палатката той гледаше корабите, които се поклащаха на котва. Слънцето умираше. Замъглена луна се бе показала ниско над хоризонта. Огромни масиви от купести облаци бяха обхванали небето. Вятърът донесе обещание за буря.

Тай-сен, продължаваше да звучи в съзнанието му. Тай-сен. Само той може да те спаси. Е, да, но това е предателство към всичко, в което вярваш, към всичко, за което си се трудил.

Макей влезе със запален фенер и го постави на масата. Палатката бе просторна и удобна. На каменистия под бяха постлани килими.

— Голямата лодка на Брок се приближава към брега, сър.

— Заведи хората му там, където няма да ни чуват, Макей.

— Слушам, сър.

— Разбра ли се дали вече са намерили Рамзи?

— Не, сър.

— Къде е той?

— Не знам, сър.

Струан кимна разсеяно.

— Утре изпрати наши шпиони да го открият.

— Моля за извинение, сър, аз вече го направих, сър. — Макей се опитваше да прикрие безпокойството си. — Ако е на борда, това е нечия дяволия. — После добави: — Съжалявам за капитан Пери, сър.

Погледът на Струан внезапно стана твърд.

— Давам ти петнадесет дена да докажеш, че бях прав за Айзък. Петнадесет дена или си уволнен заедно с него.

— Слушам, сър. — Макей усети как нещо го прободеше в слабините и се надигна към стомаха му. Той се прокле, че си беше отворил устата. Никога ли няма да се научиш, глупак такъв?

Стъпките на Брок отекнаха тежко по брега. Той застана входа на палатката.

— Разрешаваш ли да се кача на борда, Дърк?

— Влизай, Тайлър.

Макей излезе. Брок се разположи до масата и Струан му щедра доза бренди.

— Лошо става, че загуби семейството си. Знам как се чувстваш. Загубил съм две съпруги при раждане заедно с децата. Лоша работа.

— Аха.

— Не е кой знае какво — каза Брок, като огледа палатката.

— Гладен ли си? — Струан посочи храната.

— Благодаря сърдечно. — Брок взе едно пиле, разкъса го на две и откъсна половината бяло месо. На малкия си пръст носеше голям смарагд, обкован в злато. — Като че ли късметът на „Ноубъл хаус“ избяга.

— „Джос“ е голяма дума.

Брок се изсмя.

— Хайде, Дърк, една компания трябва да има сребро, за да поддържа кредита си. Дори и „Ноубъл хаус“.

— Аха.

— Отне ми много време, Дърк, и много мангизи да те проуча. — Брок откъсна останалата част от гърдите на пилето и я погълна. — Имаш добър готвач. Кажу ми, че ще го взема на работа при мен.

— Той харесва тази, която има.

— Без мангизи няма работа, баровец. Без банка, без кредит няма нито кораби, нито нищо! — Брок разкъса още едно пиле. — Да имаш шампанско? Това е специален случай, да му се не види!

Струан умело отвори бутилката и наля в чисти чаши на Брок и на себе си.

— Охладено е точно колкото трябва, момко. Точно колкото му трябва. — Брок млясна с устни. — Двадесет и пет хиляди не са милион, а?

Струан не отговори. Лицето му беше спокойно.

— Шест пенса за лира, казват. Вчера получих писмо. Загубих десет хилядарки. Много лошо от страна на банката да рискува парите на клиентите си. — Брок цъкна. — „Без да искам“ срещнах оня педераст Скинър. Той също рече, че е зле. Ще пише статия — уводна, обзалагам се. И съвсем правилно.

Той си отрязва парче ябълков пай и го изяде с наслада.

— А между другото притежавам осемстотин хиляди от сметките, се изплащат при предявяване на „Струан и компания“. През

последните шест месеца купувах, като се подготвях за такъв случай. Е поне синът ми Морган и агентите ни в Лондон купуваха.

— Добра инвестиция, Тайлър. Много добра.

— Да И Скинър тъй мисли, Дърк, момко. Той беше бая изненадан от лошия ти „джос“, но му рекох, че ще запазя имената на корабите ти. Лош знак е да се сменят имената. Но те ще станат още по-добри под моя флаг.

— Първо ще трябва да ги получиш.

— След трийсет дена са мои, момко. Когато представя сметките. Пък и всички ще узнаят. Тъй че няма да получиш кредит в Ориента. Свършен си, момче.

— По-скоро ще потопя корабите си, отколкото да ти позволя да ги вземеш.

— Не и ти, Дърк. Добре те познавам. Всеки друг, но не и ти. По туй си приличаме. Корабът е нещо специално. По-хубав от всяка мръсница. — Той свърши шампанското си. Струан отново му напълни чашата. Брок се оригна. — Извинявай — после отново отпи. — Шампанското май е подходящо за тази цел, а?

— Ти ли организира фалита на банката?

— Не. Ако се бях сетил, щях да го направя, и то много по-рано.

Това наистина е хитра работа. Представям си как се чувстваш, като ритнат в топките.

— Ще разбере, ако е било умишлено.

— Умишлено беше, момко.

— Кой го направи?

— Морган — отвърна Брок. — Трябва да му го призная — сукалчето е пораснало. Да. Моето момче го направи и аз съм безкрайно горд. — Той доволно почеса гъмжащата от въшки брада — това бе обичайно тук. — Така че си ликвидиран, Дърк. След толкова години. Свършен си.

— Много неща могат да се случат за тридесет дни.

— Да, може. Чух, че синът ти отговаря за разпродажбата на земите.

— Аха. Но тя ще бъде честна. Който даде най-много, получава земята. Ние не мамим? Тайлър. Виж, други го правят. Ние нямаме нужда.

— Да пукнеш дано! — измуча Брок. — Искаш да кажеш, че аз мамя?

— Мамиш през цялото време — избухна Струан. — Мамиш и хората, и корабите си, и това е, което ще те довърши някой ден. Не можеш вечно да строиш с камшик в ръка.

— Правя го точно толкова, колкото и останалите, да му се не види. Това, че ти имаш бързливи модни идеи, не означава, че останалите не са прави. Камшикът държи сганта в подчинение. Сганта!

— Ти живееш от камшика и от него ще умреш.

— Не искаш ли да си уредим сметките сега? Камшик срещу камшик? Нож срещу нож? Сега, дявол го взел! Или все още си страхливец?

— Веднъж вече ти казах и ще повтора за последен път. Един ден ще те погна с камшика. Може би довечера, може утре, може вдругиден. Но, за бога, един ден ще дойда за теб. Ще ти кажа и още нещо. Ако случайно умреш, преди да съм готов, ще преследвам Горт и Морган и ще унищожа твоята компания. Брок беше извадил нож.

— Може би, момче, сега ще ти прережа гърлото.

Струан наля още шампанско. Бутилката остана празна.

— Отвори друга. Има още много.

Брок се изсмя.

— Ах ти, Дърк, момко, рядка птица си ти. Разорен си, а още се преструваш. С тебе е свършено, чуваш ли, момче? Твоята „Ноубъл хаус“ няма пукнат грош. А ти си страхливец!

— О, не съм страхливец, Тайлър. И ти добре го знаеш.

— Нали знаеш хълма, дето ще бъде твоята Голяма къща? — попита Брок със светнал поглед.

— Аха.

— Той е мой, момко. Купувам го. Колкото и да дадеш, аз ще предложа повече.

Струан усети кръвта да се качва в главата му, защото знаеше, че сега няма пари да съперничи на Брок. Но не и ако направи сделката с Тай-сен. Не и ако продаде Хонконг.

— Дано изгниеш в ада!

— Мой е, момче. И цялата тая воняща скала. — Брок пресуши чашата си и се оригна отново. — След като компанията ти бъде

ликвидирана, ще те изхвърля — теб и твоите хора — от тия морета. — Извади кесия и отброи двадесет златни гвинеи. После ги хвърли на пода на палатката. — На, купи си ковчег.

Той важно излезе навън.

* * *

— Моля за извинение, сър — каза Макей. Струан излезе от своята замисленост.

— Да?

— Мистър Кълъм е на брега. Исква да ви види.

Струан с изненада видя, че предвещаващата дъжд луна се е издигнала високо на небосклона и нощта е напреднала.

— Ще го приема.

— И други идваха, сър. Оня китаец, Гордън Чен. Мис Синклер. Двамина, които не познавам. Старият Куанс. Казах им, че утре ще ги приемете. Надявам се, че съм постъпил правилно, като не пуснах мистър Кълъм да дойде без разрешение. — Макей забеляза златните гвинеи на пода, но не каза нищо.

— Докато се подчинявате на заповеди, никога няма да сгрешите, Макей.

Кълъм бе застанал до входа на палатката.

— Безпокоя ли те, татко?

— Не, синко. Седни.

Кълъм видя суверените на земята и започна да ги събира.

— Остави ги там, където са.

— Защо?

— Защото аз искам да останат там.

Кълъм седна.

— Исквах да говоря с теб.

— Не съм в настроение за разговори, сине.

— Беше ли сериозен, когато ме направи съдружник?

— Аха.

— Аз не искам да бъда съдружник. Не искам да остана в Ориента. Искам да се върна в родината.

— Аз знам по-добре от теб, Кълъм. Дай си време.

— Това няма да промени нищо.

— Млад си, сине. Имаш много време пред себе си. Бъди търпелив с мен. И с Китай. Роб каза ли ти какво да правиш с разпродажбата на земите?

— Да. — „По дяволите чичо Роб — помисли Кълъм. — Ако само неизбухнал пред татко и не бе казал, че заминава. По дяволите, по дяволите, по дяволите. Гръм да удари тази проклетата банка. Развали всичко. Горкият татко.“ — Мисля, че ще се справя с това.

— Няма да имаш никакви проблеми, докато се провежда честно. Който даде най-много, получава земята.

— Да, разбира се — Кълъм се взря в гвинеите. — Защо искаш те да останат там?

— Това са парите за моя ковчег.

— Не разбирам.

Струан му разказа какво се беше случило между него и Брок.

— По-добре е да знаеш за него, Кълъм. Пази си гърба, защото той няма да те остави на мира, както и аз бих постъпил с Горт.

— Синовете не са виновни за греховете на бащите.

— Горт Брок е копие на баща си.

— Нима Христос не ни учи да прощаваме?

— Да, синко. Но аз не мога да им простя. Те олицетворяват всичко най-лошо на земята. Те са тирани и вярват, че камшикът решава всички въпроси. Една истина за живота тук, на земята: парите са всесилни — независимо дали си крал, земевладелец, вожд на клан или арендатор. Без сила не можеш да защитиш това, което имаш, нито да направиш добро на другите.

— Значи искаш да кажеш, че учението на Христос е погрешно?

— Не е погрешно, сине. Казвам само, че някои хора са светци. Други са щастливи да бъдат смирени, обикновени и без амбиции. Раждат се и хора, доволни да заемат второто място — но аз не мога. Нито Брок. А ти?

— Не знам.

— Някой път ще бъдеш подложен на изпитание. Тогава ще разбереш.

— Тогава искаш да кажеш, че парите са всичко?

— Казвам, че без сила не можеш да бъдеш светец в наше време.

Силата като самоцел е грях. Парите като самоцел са грях.

— Толкова ли е важно да имаш пари и сила?

— Не, сине — каза Струан с иронична усмивка, — важна е липсата на пари.

— Защо искаш власт?

— А ти, Кълъм?

— Може би не искам.

— Аха. Може би. Нещо за пиене, сине?

— Ще взема малко шампанско.

— Ял ли си?

— Да, благодаря ти. Все още не се познаваме добре — каза Кълъм.

— Има време, синко. Толкова се радвам, че си тук. Толкова се радвам.

Кълъм отново погледна монетите.

— Всъщност няма значение, нали? За партньорството и всичко. С компанията е свършено. Какво смяташ да правиш?

— За още двадесет и девет дена нищо не е свършено. Ако джос е против нас, този вариант на „Ноубъл хаус“ отпада. Започваме отново.

Не се заблуждавай, помисли си той, никога няма да започнеш отново.

— Вечната битка?

— А ти какво си мислиш, че е животът, сине?

— Може ли да се оттегля от съдружие, ако не ми харесва или ако счита, че не ме бива или не си струва? По мое желание?

— Да. Но не и ако някога станеш тай-пан. Тай-панът никога не се оттегля, докато не се увери, че компанията е в добри ръце. Той *трябва* да бъде сигурен. Това е последната му отговорност.

— Ако китайските търговци ни дължат толкова много, защо не съберем дълговете си? Тогава ще имаме пари да платим на Брок.

— Няма толкова. — „Дявол го взел — каза си Струан, — вътре си с двата крака. Реши се. Или Тай-сен, или нищо.“

— А Негово Превъзходителство? Той не може ли да ни отпусне аванс? От парите за откуп?

— Те са собственост на Короната. Парламентът може да уважи иска му, но може и да откаже да плати. Среброто ще си остане там, където е повече от година.

— Но все ще ги получим. Брок сигурно ще приеме поръчителството ти?

Гласът на Струан стана груб.

— Вече ти обясних размера на Броковото милосърдие. Аз не бих му дал и двадесет гвинеи, ако той беше на моето място. Да върви по дяволите заедно с проклетите си изчадия.

Кълъм неудобно се размърда на стола си. Обувката му закачи една монета и тя внезапно проблесна.

— Негово Превъзходителство не е много... добре де, не е ли много глупав?

— Той е като риба на сухо тук, в Азия — това е всичко. Не е подходящ за тази работа. Но пък е загуба за дворовете в Европа. Обаче той е пълномощник. Това е, което има значение. Да, не е много умен, но се пази и от него. Пази се от всички.

— Винаги ли прави каквото му кажеш?

Струан погледна в нощта през отвора на палатката.

— В повечето случаи приема съветите ми. В случай че съм последният, който ги предложи.

Кълъм побутна друга гвинея.

— Трябва да има нещо... някой, към когото да се обърнеш. Все трябва да имаш приятели.

Съзнанието на Струан неумолимо се изпълваше с името на единствения човек, който можеше да отвори капана: Тай-сен. Брок ще вземе корабите, без да му мигне окото, кипеше той от безсилна ярост. Без кораби не струваш, момко. Къщата, Хонконг, планът. Да, би могъл да започнеш отново, но не се заблуждавай. Не можеш да построиш и намериш хора за такава флота отново. Никога вече няма да настигнеш Брок. Никога. Ти ще бъдеш вторият. Ще бъдеш завинаги втори.

Струан усети пулсирането на вените на врата си. Гърлото му бе пресъхнало. Няма да бъда втори. В името Божие, не мога. Не мога. Не мога. След Брок или след когото и да било.

— Утре, когато се върне „Чайна клауд“, заминавам за Кантон. Ти ще дойдеш с мен.

— А разпродажбата на земите? Не трябва ли да я почна?

— По дяволите разпродажбата! Първо трябва да спасим компанията. Иди на „Рестинг клауд“, сине. Тръгваме веднага щом стане възможно.

— Добре. — Кълъм се изправи.

— Лека нощ, сине.

Монетите привлякоха погледа на Кълъм, хипнотизираха го. Той започна да ги събира.

— Казах ти да ги оставиш!

— Не мога. — Челото на Кълъм бе обсипано с капки пот. Монетите като че изгаряха пръстите му. — Аз трябва... аз трябва да ги взема.

— Защо, за бога?

— Не знам. Аз... аз просто ги искам. — Той сложи монетите в джоба си. — Сега са мои. Лека нощ, татко.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Струан вечеряше сам в просторната трапезария на тяхното величествено представителство в Селцето до Кантон. Голямата триетажна сграда бе построена преди четиридесет години от Остиндийската компания. Струан винаги бе копнял за нея като съвършено място за „Ноубъл хаус“. Преди осем години той я бе купил.

Трапезарията беше на втория етаж и гледаше към Перлената река. Под този етаж се намираше лабиринт от кантори и складове. Отгоре бяха помещенията за живеене и личното жилище на тай-пан, внимателно отделено. По цялата му дължина, отвътре и отвън, се намираха дворчета, проходи, апартаменти и спални. В сградата живееха и работеха четиридесет — петдесет португалски чиновници и десет — петнадесет европейци. Имаше стотина китайски прислужници мъже. Китайският закон не разрешава да има жени прислужнички.

Струан бутна резбования си стол далеч от масата и ядосано запали пура — Голям огън затопляше мрамора, който покриваше стените и пода. Масата можеше да побере четиридесет души, сребърните прибори бяха джорджиански, канделабърът — кристален и отрупан със свещи. Той отиде до прозореца и погледна надолу към търговците, които крачеха из градината отдолу.

Зад градината се намираше площад, който вървеше по дължината на Селцето и стигаше до кея на речния бряг. Както обикновено, на площада имаше стълпотворение от китайски улични търговци, зяпачи, продавачи и купувачи, гадатели, писмописци, просяци и кучета. Извън канторите само в Английската градина, както я наричаха, търговците можеха да се придвижват относително спокойно. На китайци, освен ако не бяха слуги, бе забранено да посещават канторите и градината. По терасата, оброчена с два реда дървета, която преминаваше през цялото селце, бяха разположени тринадесет постройки. Имаше още две тесни улички — Хог Стрийт и Олд Чайна Лейн. Само Струан и Брок притежаваха цели сгради. Другите търговци си поделяха останалото, заемайки места, където да приютят нуждите си, и плащаха

наем на Остиндийската компания, която бе построила Селцето преди един век.

Улицата на тринадесетте кантори ограждаше Селцето от север. Стените на Кантон бяха отдалечени на четвърт миля. Между градските стени и Селцето се бе разположил мравуняк от къщи и колиби. Реката бе задръстена от неизбежните плаващи градове на лодкарите. Над всичко това се носеше постоянното пулсиране и напевно мърморене на гигантски кошер.

В единия край на градината Струан забеляза Брок, потънал в разговор с Купър и Тилмън. Запита се дали те не обясняват тънкостите на испанската покупко-продажба на чай и опиум. Всичко е позволено в любовта и в търговията.

— Къде, по дяволите, е изчезнал Джин-куа? — каза той на глас.

В продължение на двадесет и четири дни Струан се бе опитвал да се срещне с Джин-куа, но всеки ден пратеникът му се връщаше в Селцето с един и същи отговор: „Него още не дошъл. Трябва чака. Утре може върне се в Кантон.“

Кълъм бе прекарал десет дена с него в Селцето до Кантон. На единадесетия пристигна спешно съобщение от Лонгстаф, в което той молеше Кълъм да се върне в Хонконг: бяха възникнали проблеми с разпродажбата на земята.

Заедно със съобщението на Лонгстаф бе пристигнало и писмо от Роб. Той пишеше, че статията на Скинър за банкрута на Струан бе предизвикала брожение сред търговците и повечето незабавно бяха изпратили разпореждания в родината, с които разпределяха парите си в различни банки. Че повечето изчакваха тридесетия ден. Че никакъв кредит не може да се получи и всички предложения, които бе направил на неприятели на Брок, се бяха оказали безрезултатни. Че флотът е бил дълбоко засегнат, когато официалното отменяне на заповедта на Лонгстаф за контрабандата на опиум е станало обществено достояние и адмиралът бе изпратил фрегата в родината с молба правителството пряко да му даде разрешението, от което има нужда. И най-накрая, че Чен Шенг, техният компрадор, е бил затрупан от искания на кредитори за изплащане на всички по-незначителни дългове, макар че биха могли да дочакат нормалния им срок.

Струан знаеше, че е победен, ако не намери Джин-куа до шест дни и отново се запита дали Джин-куа не го избягва, или наистина

отсъства от Кантон. Той е стар мошеник, помисли Струан, но никога не би ме отбягвал. И ако го видиш, момко, наистина ли ще направиш предложението на онзи дявол Тай-сен? Раздадох се ядосани напевни гласове, вратата рязко се затвори, като пропусна мърлява млада жена хокло и слугата, който се опитваше да я задържи. Жената носеше обичайната голяма конусовидна лодкарска шапка, омазани със сажди черни панталони и блуза и над тях — мръсен ватиран елек.

— Не мога спра туй тук кау чило, господарю — каза слугата на пиджин, вкопчен в съпротивляващата се девойка. Търговците общуваха със слугите си само на пиджин. „Кау“ означаваше „жена“. „Чило“ пък беше разваленото произношение на „дете“. „Кау чило“ означаваше „млада жена“.

— Кау чило вьн! Много бързо-бързо, сави? — каза Струан.

— Ти искаш кау чило, айейя? Кау чило много добре в легло муш-муш. Два долар готово — извика момичето.

Прислужникът я сграбчи, шапката ѝ падна и Струан можа за първи път да види лицето ѝ ясно. Саждите я бяха направили неузнаваема и той се преви от смях. Слугата го погледна изумено, като да е полудял, и пусна момичето.

— Туй тук кау чило — каза Струан през смях — може остане, нищо против.

Момичето поправи сърдито отвратителните си дрехи и изкрещя още един поток ругатни към излизация прислужник.

— Кау чило се много радва да види тебе, тай-пан.

— И аз, Мей-мей. — Струан погледна надолу към нея. — Какво, по дяволите, правиш тук и защо е тази мръсотия, да му се не види?

— Кау чило мисли ти правиш муш-муш с друг кау чило, айейя?

— За бога, мила, сега сме сами! Престани да използваш пиджин! Загубил съм много време и пари да те науча на кралски английски! — Струан я вдигна на една ръка разстояние. — Велики боже, Мей-мей, смърдиш като пор!

— И ти щеше да смърдиш, ако носиш таз воняща дреха.

— Ако *трябваше* да носиш *тези миризливи дрехи* — каза той, като автоматично я поправи. — Какво търсиш тук и защо в таз воняща дреха?

— Свали ме долу, тай-пан. — Той го направи и тя тъжно се поклони. — Пристигнах тук тайно и силно опечалена поради загубата

на твоята Старша жена и всичките деца от нея освен един син. — Сълзите струяха по саждите на лицето. — Съжалявам, толкова съжалявам.

— Благодаря ти, мила. Да. Но с това е свършено и никаква печал не може да ги върне обратно. — Той леко я потупа по главата и погали бузата ѝ, трогнат от съчувствието.

— Не знам обичаите ви. Колко време трябва да нося траур?

— Никакъв траур, Мей-мей. Те си отидоха. Не трябва да има никакво хленчене и траур.

— Запалих тамян за успешното им прераждане.

— Благодаря ти. А сега ми кажи какво правиш тук и защо напусна Макао? Казах ти да стоиш там.

— Първо баня, после преобличане и тогава разговор.

— Но тук нямам дрехи за теб, Мей-мей.

— Моята безценна прислужничка А Гип е долу. Тя носи дрехи и нещата ми, не се безпокой. Къде е банята?

Струан дръпна шнура на звънеца и ококореният слуга незабавно се появи.

— Кау чило в мой баня, сави? Слугиня може влезе. Донеси храна! — После се обърна към Мей-мей: — Ти му кажи каква.

Мей-мей повелително избърбори нещо на изумения слуга и излезе.

Особената ѝ люлееща се походка не преставаше да затрогва Струан. Крачетата на Мей-мей бяха превързани. Те бяха дълги само три инча. Когато Струан я беше купил преди пет години, той бе разрязал бинтовете и бе ужасен от деформацията, която древните традиции бяха обявили за основен признак на красотата на девойката — мъничките стъпала. Само девойка с превързани крака — лотосови крачета — можеше да бъде съпруга или конкубина. Онези с нормални стъпала бяха селянки, прислужнички, евтини проститутки, камериерки или работнички и биваха презирани.

Стъпалата на Мей-мей бяха осакатени. Без стягащата здравина на бинтовете агонията ѝ беше мъчителна. Така че Струан бе разрешил бинтовете да бъдат отново поставени и след месец болката бе вече понамаляла и Мей-мей отново можеше да ходи. Едва с напредването на възрастта стъпалата ставаха нечувствителни към болката.

Тогава Струан я беше попитал, като използваше Гордън Чен за преводач, как се прави това. Тя гордо му обясни, че майка ѝ е започнала да бинтова стъпалата ѝ, когато е била на шест години. „Превръзките бяха бинтове с ширина два инча и дължина дванадесет фута и бяха влажни. Майка ми ги обви здраво около стъпалата ми — около петата, над извивката и под табана, като изви четирите малки пръста под долната част на стъпалото и остави свободен палеца. Когато бинтовете изсъхнат, те се свиват и болката е ужасна. В продължение на месеци и години петата се свива към пръстите и сводът се извива. Веднъж седмично бинтовете се махат за няколко минути и ходилата се почистват. След няколко години малките пръсти изсъхват и загиват и се отстраняват. Когато станах почти на дванадесет, можех да вървя доста добре, но стъпалата ми все още не бяха достатъчно малки. Тогава майка ми се посъветва с една жена умела в изкуството на превързване на стъпала. На дванадесетия ми рожден ден учената жена дойде в нашата къща с остър нож и мехлем. Направи дълбок разрез в средата на табаните на стъпалата ми. Този дълбок разрез позволи петата да бъде притисната по-близо до пръстите, когато отново поставиха бинтовете.“

— Каква жестокост! Попитай я как е понесла болката.

Струан си спомни изпитателния ѝ поглед, докато Чен превеждаше въпроса и как бе отговорила с очарователна напевност.

— Тя казва: „Зад всеки чифт превързани крака стои езеро от сълзи. Но какво са сълзите и болката? Сега не се срамувам да позволя стъпалата ми да бъдат измерени.“ Тя иска да ги измерите, мистър Струан.

— Няма да направя нищо подобно!

— Моля ви, сър. Това ще я накара да се почувства много горда. Според китайския вкус те са свършени. Ако не го направите, тя ще почувства, че се срамувате от нея. Ужасно ще нарани престижа ѝ пред вас.

— Защо?

— Тя мисли, че сте свалили бинтовете, защото считате, че тя ви мамии.

— Защо ще трябва да мисли така?

— Защото вие сте — е, тя никога не е виждала европейец. Моля ви, сър. Единствено това, че се гордеете с нея, изплаща всичките

сълзи.

И така той бе измерил стъпалата ѝ и беше изразил радост, каквато не чувстваше, а тя три пъти дълбоко му се поклони. Той мразеше да гледа как мъже и жени се кланят дълбоко, коленичили, с чела, докосващи пода. Но древната традиция изискваше това принизяване на нисшестоящия пред висшестоящия и Струан не можеше да го забрани. Ако беше протестираше, Мей-мей отново щеше да се уплаши и щеше да накърни престижа си пред Гордън Чен.

— Попитай я дали сега краката я болят.

— Винаги ще я болят, сър. Но уверявам ви — много повече щеше да я боли, ако имаше големи, отвратителни стъпала.

Тогава Мей-мей бе казала нещо на Чен и Струан бе различил думата „фан куай“, която означаваше „дяволски варварин“.

— Тя иска да знае как може да достави удоволствие на не-китаеца — каза Гордън.

— Кажй ѝ, че фан куай не се различава от китайците.

— Да, сър.

— И ѝ кажй, че ще я учиш на английски. Незабавно. Кажй ѝ, че никой не трябва да знае за това. Никой не трябва да узнае, че тя говори английски. Пред другите тя ще говори само китайски или пиджин, на който също ще я научиш. И последно, ще я пазиш с цената на живота си.

* * *

— Сега може ли да вляза? — Мей-мей стоеше на вратата и деликатно се покланяше.

— Моля.

Лицето ѝ беше овално, очите ѝ — бадемовидни, веждите ѝ — съвършени полумесеци. Сега от нея се носеше ухание на парфюм. Косата ѝ бе вдигната във вид на полумесец високо над главата и бе украсена с нефритени игли. Беше висока за китайка и кожата ѝ беше толкова бяла, че почти прозираше. Тя бе от провинция Сучоу.

Макар че Струан я беше купил от Джин-куа и в продължение на седмици се бе пазарил за цената, той знаеше, че всъщност Тчънг Мей-мей беше дар за него от Джин-куа за многото услуги, които му бе

правил през годините. Че Джин-куа лесно можеше да я продаде на най-богатия мъж в Китай, на някой принц Манчу и дори на императора за теглото ѝ в нефрит — да не говорим за петнадесетте хиляди таела сребро, за които най-накрая се договориха. Тя бе уникална и безценна.

Струан я вдигна на ръце и нежно я целуна.

— А сега ми разкажи какво става. — Той се настани в дълбокото кресло и я задържа в прегръдката си.

— Първо, дойдох маскирана заради опасността. Не само за мен, но и за теб. Наградата за главата ти не е отменена. Освен това отвличането срещу откуп е древен обичай.

— Къде остави децата?

— При по-голямата сестра, разбира се — отвърна тя. По-голямата сестра беше името, с което Мей-мей наричаше бившата любовница на Струан Кай-сунг, както бе обичаят, макар да не бяха роднини. А сега Кай-сунг бе третата жена на компрадора на Струан. И въпреки всичко между Мей-мей и Кай-сунг съществуваше дълбока привързаност и Струан знаеше, че децата му ще бъдат в безопасност и глезени като нейни собствени.

— Добре — каза той. — Как са те?

— Окоето на Дънкан е насинено. Падна, така че трябваше да наложа с камшика скапаната му бавачка, докато ми отмалее ръката. Дънкан има лош нрав поради варварската си кръв.

— От теб — не от мен. А Кейт?

— Никне ѝ второто зъбче. Туй много добре. Преди втори рожден ден — за миг тя се намести в ръцете му. — После четох вестник. Тоя Скинър. Още лош джос, айейа? Таз купчина кучешка мърша Брок те съсипва с много пари, дето ги дължи. Вярно ли?

— Отчасти е вярно. Да, ако джос не се промени, ние сме свършени. Край на коприната и парфюмите, и нефрита, и къщите — подразни я той.

— Айейа-ай! — каза тя, като отметна глава. — Ти не си единственият мъж в Китай.

Той я плесна по задника, тя замахна към него с дългите си нокти, но той ловко я хвана за китката.

— Никога не казвай пак това — каза той и я целуна страстно.

— В името на кръвта Христова — каза тя, като се опитваше да успокои дишането си. — Виж сега какво направил на косата ми. Таз

мързелива мърла А Гип цял час я прави.

Знаеше, че той много я харесва, и беше горда, че сега, когато е на двадесет, може да чете и пише на английски и китайски и да говори английски и кантонски диалект така добре, както родния си диалект на Сучоу, а освен това владееше и мандарин — езика на Пекин и на императорския двор. Знаеше голяма част от онова, което Гордън Чен учеше в училище, защото той я занимаваше добре и между тях се бе създала силна привързаност. Мей-мей знаеше, че е единствена в цял Китай.

На вратата дискретно се почука.

— Европеец? — прошепна тя.

— Не, мила. Само слугата. Имам заповед да предупреждават за всичко. Да?

Прислужникът бе следван от още двама и всичките те се мъчеха да отклоняват поглед от Струан и девойката. Но любопитството им бе явно и те се мотаеха, докато нареждаха по масата китайски блюда и пръчици за ядене.

Мей-мей се нахвърли върху тях с излияние на кантонски и те се поклониха нервно и се изнизаха.

— Какво им каза? — попита Струан.

— Само ги предупредих, пусто да остане, че ако споменат на някой, че съм тук, лично аз ще им отрежа езиците и ще им избода очите, а после ще те накарам да ги приковеш към някой твой кораб да ги потопиш в океана заедно с проклетите им жени, деца и родители, но преди това ще насочиш Лошо око към проклетите им изчадия и родовете им ще изчезнат навеки.

— Престани да кълнеш, кръвожадно малко дяволче! И престани да се шегуваш с Лошото око.

— Това не е шега. Ти наистина го имаш, зли варварино. За всички, но не и за мен. Аз знам как да се оправям с теб.

— Върви по дяволите, Мей-мей. — Той отмести ръцете ѝ и прекъсна нежните милувки. — Яж, докато храната е топла. После ще се разправям с теб. — Той я вдигна и я отнесе до масата.

Тя му поднесе пържени скариди, крехко свинско и гъби, пикантно задушени в сол, индийско орехче, горчица и мед, после сипа и на себе си.

— Да му се не види, колко съм гладна! — каза тя.

— Няма ли да спреш да ругаеш?

— Забрави да добавиш „пусто да остане“, тай-пан! — Тя широко се усмихна и започна да се храни с голямо удоволствие.

Той взе пръчиците за хранене и ловко започна да си служи с тях. Храната бе превъзходна. Трябваше да изминат месеци, докато възприеме вкуса. Никой от европейците не ядеше китайска храна. Струан също преди предпочиташе обилната тежка храна на стара Англия, но Мей-мей го беше научила, че е по-здравословно да яде като китайците.

— Как стигна дотук? — попита Струан.

Мей-мей избра една от големите скариди, които първо бяха изпържени, а после задушени в ароматизиран със соя сос и подправки, изискано ѝ откъсна главата и започна да я бели.

— Пътувах на гемия. Купих фантастично евтин билет четвърта класа и се омазах със сажди за безопасност. Дължиш ми петдесет в брой.

— Плати ги от издръжката си. Не съм те викал тук.

— Туй кау чило много лесно намери пара.

— Престани и се дръж прилично.

Тя се засмя и му предложи скаридата. Започна да бели друга.

— Благодаря, но не искам повече.

— Яж ги. Полезни са за теб. Много пъти казала, те правят мъжете здрави и потентни.

— Престани, мила.

— Наистина — каза тя съвсем сериозно. — Скаридите са много полезни за твоята сила. Много е важно да бъдеш много силен! Една жена трябва да се грижи за мъжа си. — Тя почисти пръстите си с бродирана салфетка, после с пръчиците вдигна една глава на скарида.

— По дяволите, Мей-мей, трябва ли да ядеш и главите?

— Аха, пусто да остане, не знаеш ли, че те са най-вкусната част? — каза тя, като го имитираше и се смя толкова много, че се задави — Той я потупа по гърба, но съвсем леко, после тя пийна малко чай.

— Това да ти е за урок — каза той.

— Но главите си остават най-вкусната част. — Известно време тя се храни мълчаливо. — Толкова ли е зле с Брок?

— Зле е.

— Но това е много лесно да се уреди. Убий Брок. Сега е моментът.

— Това е един от начините.

— Един начин, друг начин, винаги се намира начин.

— Какво те прави толкова сигурна?

— Не би искал да ме загубиш.

— Защо трябва да те загубя?

— На мен също не ми харесва да бъда на второ място. Аз принадлежа на тай-пана. Не съм някаква си Хака, лодкарка или кантонска курва. Чай?

— Аха.

— Пиенето на чай с храната е полезно за теб. Няма да станеш дебел — тя наля чая и грациозно му подаде чашката. — Харесваш ми, когато си ядосан, тай-пан. Но не ме е страх от теб. Знаем, че твърде много ти харесвам, както и ти много ми харесваш. Когато бъда на второ място, някоя друга ще ме смени. Това е джос. За мен. Но също и за теб.

— Може би вече си на второ място, Мей-мей.

— Не, тай-пан, не още. По-късно може би, но не сега. — Тя се наведе, целуна го и се изплъзна, когато той се опита да я задържи.

— Айейя, не трябва да ти давам толкова много скариди! — Тя избяга от него, като се смееше, но той я хвана. Тя обвини врата му с ръце и го целуна. — Дължиш ми петдесет в брой!

— Дяволите да те вземат! — Той я целуна, като я желаше тъй силно, както и тя него.

— Много си вкусен. Но първо играем трик-трак.

— Не.

— Първо играем трик-трак, после се любим. Имаме много време. Ще остана при теб. Ще играем по един долар точката.

— Не.

— Един долар за точка. Може да ме заболи глава, толкова съм уморена.

— Може и да не ти дам новогодишния подарък, както мислех.

— Какъв подарък?

— Няма значение.

— Моля те, тай-пан, няма да те измъчвам повече. Какъв подарък?

— Няма значение.

— Моля те, кажи ми. Моля те. Да не е нефритова игла? Или златна гривна? Или коприна?

— Как е главоболието ти?

Тя сърдито го плесна, после засили прегръдката си около врата му.

— Ти си толкова лош към мен, а аз съм толкова добра към теб. И хайде да се любим.

— Ще изиграем четири игри. По хиляда долара за точка.

— Но това е голям риск! — Тя видя насмешливото предизвикателство, изписано на лицето му, и очите ѝ пламнаха. — Четири игри. Ще те бия, пусто да остане.

— Не, няма, пусто да остане!

Те изиграха четири игри. Тя ругаеше, възклицаваше, хленчеше, смееше се и се задъхваше, обхваната от вълнение, когато играта се обръщаше. Загуби осемнадесет хиляди долара.

— По дяволите, аз съм разорена, тай-пан. Разорена. О, горко ми, горко ми, горко ми. Всичките ми спестявания, че и повече. Моята къща... Още една игра — помоли тя. — Трябва да ми позволиш да опитам да си възвърна парите.

— Утре. Същия залог.

— Никога вече няма да играя при такъв залог. Никога, никога, никога, никога. Освен още една игра утре.

* * *

След като се бяха любили, Мей-мей се надигна от леглото с балдахин и се запъти към камината. Един железен чайник меко съскаше върху малка желязна подставка близо до огъня.

Тя коленичи и изля топлата вода от чайника върху чисти бели кърпи. Пламъците танцуваха по гладката чистота на тялото. Стъпалата ѝ бяха обути в мънички нощни пантофки, превръзките спретнато обхващаха глезените. Краката ѝ бяха дълги и красиви. Тя отметна назад искрящата си синьо-черна коса и се върна в леглото.

Струан протегна ръка към една от кърпите.

— Не — каза Мей-мей. — Позволи на мен. Доставя ми удоволствие и е мое задължение.

След като го изсуши, тя се изми и кротко се намести до него под завивките. Хладен ветреца караше завесите от дамаска да шумолят, а пламъците в огнището да съскат. По стените и по високия таван танцуваха сенки.

— Виж, това е дракон — каза Мей-мей.

— Не. Кораб е. Топло ли ти е?

— Както винаги, когато съм до теб. Това е пагода.

— Аха. — Той я обгърна с ръка, щастлив от допира на гладката прохлада на кожата.

— А Гип приготвя чай.

— Чудесно. Чаят ще ни дойде добре.

След чая се почувстваха освежени и се върнаха в леглото. Той духна лампата. Отново загледаха сенките.

— Според вашия обичай можеш да имаш само една жена, айейя?

— Аха.

— Китайският обичай е по-добър. Тай-тай е по-мъдро.

— Какво е това, любима?

— Главата на Главния. Съпругът е глава на семейството, разбира се, но у дома първата жена стои над него. Това е според китайския закон. Законът позволява много жени, но тай-тай е една — тя поправи дългата си коса да ѝ е по-удобно. — След колко време ще можеш да се ожениш? Какъв е вашият обичай?

— Не мисля да се женя отново.

— Би трябвало. За шотландка или англичанка. Но първо трябва да се ожениш за мен.

— Аха — отвърна Струан. — Сигурно трябва.

— Аха, сигурно трябва. Аз съм твоята тай-тай. — Тя се намести удобно до него и се остави да потъне в спокоен сън.

Струан дълго гледа сенките. После заспа.

* * *

Той се пробуди точно на разсъмване. Усещаше опасност. Като взе ножа си изпод възглавницата, той тихичко се промъкна до прозореца и

дръпна пердето настрани. За свое учудване видя, че площадът е пуст. Зад площада, в реката, над плаващите села, бе надвиснала напрегната тишина.

После се чуха приглушени стъпки, които се приближаваха към стаята. Той погледна бързо към Мей-мей. Тя още спокойно спеше. С ножа в готовност Струан се долепи до стената зад вратата и зачака, заглъхнаха. Чу се леко почукване.

— Да?

Прислужникът тихо влезе в стаята. Беше уплашен и като видя Струан гол и с нож в ръка, едва можа да си поеме дъх.

— Господарю! Господар с гърбав нос и Господар с черна коса тук долу. Казал бързо-бързо слезъл долу.

— Кажи бързо-бързо иде.

Струан бързо се облече. Изпусна една четка за коса и Мей-мей се разбуди.

— Много е рано за ставане. Ела в леглото — каза тя сънливо, гушна се дълбоко между завивките и веднага заспа отново.

Струан отвори вратата. А Гип търпеливо клечеше в коридора, където и спеше. Струан се бе отказал да я убеди да спи другаде, защото А Гип се усмихваше, кимаше, казваше „Добре, господарю“ и продължаваше да спи до вратата. Беше ниска, пълничка и като че ли усмивката бе завинаги прикрепена към кръглото ѝ сипаничаво лице. От три години тя бе лична робиня на Мей-мей. Струан беше платил три таела сребро за нея.

Той ѝ махна да влезе в стаята.

— Миси остане спи. Ти чака тук в стая, сави?

— Сави, господарю.

Той забърза надолу.

Купър и Волфганг Маус го чакаха в трапезарията. Маус унило проверяваше pistolетите си.

— Извинявай, че те обезпокоихме, тай-пан. Има проблем — каза Купър.

— Какъв?

— Шири се слух, че две хиляди манджурски войници знаменосци са пристигнали снощи в Кантон.

— Сигурен ли сте?

— Не — отвърна Купър. — Но ако е истина, ще има неприятности.

— Хау-куа изпрати да ме повикат тази сутрин — каза тежко Маус.

— Каза ли дали Джин-куа се е върнал?

— Не, тай-пан. Каза, че баща му все още отсъства. Но дълбоко в себе си не го вярвам, айейя? Хау-куа беше много уплашен. Той ми каза, че бил събуден рано тази сутрин. Бил му връчен императорски едикт, който нареждал търговията с нас да бъде незабавно прекратена. Прочетох го. Печатите са истински. Целият Ко-хонг е на крак.

На площада се разнесе дрънчене. Те се втурнаха към прозореца. Под тях една рота манджурски войници на коне препусна в тръс към източния край на площада и се спеша. Бяха едри мъже, тежковъоръжени — мускети, големи лъкове, мечове и увенчани със знамена копия. Някои имаха бради. Наричаха ги знаменосци, защото бяха императорска войска и носеха императорските знамена. В техните полкове китайци не бяха допускани. Бяха елитът на императорската армия.

— Е, вероятно има четиридесет-петдесет в Кантон — каза Струан.

— А ако са две хиляди? — запита Купър.

— По-добре ще е да сме готови да напуснем Селцето.

— Знаменосците са лош знак — каза Маус. Той не искаше да напуска Селцето. Искаше да остане при новопокръстените китайци и да продължи да проповядва пред езичниците, което запълваше цялото му време, когато не превеждаше за Струан. — Шреклиях лош.

Струан прехвърли възможностите и позвъни на прислужника.

— Голямо ядене бързо-бързо. Кафе — чай — яйца — месо — бързо-бързо!

— Знаменосците са на площада, а вие мислите да закусвате! — каза Купър.

— Няма смисъл да се тревожим на празен стомах — каза Струан.

— Тази сутрин съм гладен.

Маус се засмя. Той бе чул слугите да шепнат, че легендарната любовница на тай-пана тайно е пристигнала. По предложение на Струан преди две години той тайно бе обяснил християнството на Мей-мей и я беше покръстил. Да, помисли той гордо, тай-панът ми има

доверие. Заради него, о, Господи, поне една душа е спасена. Заради него и други биват спасявани за Твоята божествена милост.

— Закуската е добра идея.

Застанал до прозореца, Купър можеше да вижда търговците да бързат през градината към канторите си. Знаменосците бяха разпилени в нееднородни групи, клечаха и си приказваха.

— Може би ще направят като предишния път. Мандаринът ще ни задържи, за да иска откуп — каза Купър.

— Не и този път, момко. Ако започнат нещо, първо ще се опитат да ни избият.

— Защо?

— Защо иначе да изпращат знаменосци в Кантон? Те са бойци — не като местната китайска армия.

Влязоха прислужници и започнаха да слагат голямата маса. После внесоха храната. Имаше студени пилета, варени яйца, цели хлябове, топло задушено, ябълки в тесто, топли пайове с месо и масло, мармалад и сладка.

Струан и Маус ядоха солидно, но Купър нямаше охота за храна.

— Господарю? — обърна се един прислужник.

— Кажй?

— Едноок господар тук. Може?

— Може.

Брок надменно влезе в стаята. Съпровождаше го синът му Горт.

— Добро утро, господа. Добро утро, Дърк, друже.

— Закуска?

— Благодаря много.

— Добре ли пътувахте, Горт?

— Да, благодаря, мистър Струан. — Горт бе висок колкото баща си. Беше твърд мъж, целият в белези, със счупен нос, с побеляла коса и брада. — Следващия път ще победя „Тъндър клауд“.

— Следващия път, синко — каза Брок насмешливо, — ти ще му бъдеш капитан. — Той седна и започна да се тъпче. — Бихте ли ми подали задушното, мистър Купър? — Той размаха крив палец към прозореца. — Ония копелета там не са на добро.

— Аха. Какво мислиш, Брок? — запита Струан.

— Ко-хонгът ще си подвие опашката. С търговията е свършено за известно време. За пръв път виждам проклетите знаменосци.

— Да евакуираме Селцето?

— Няма да се оставя да ме гонят никакви китайчуги или знаменосци. — Брок си сипа още задушено. — Е, мога и да отстъпя малко. Когато аз реша. Повечето от нас заминават утре за разпродажбата на земите. Но няма да е зле незабавно да свикаме съвет. Имате ли оръжие тук?

— Недостатъчно.

— Имаме достатъчно за обсада. Горт го донесе. Туй място е най-добро за защита. И без туй си е почти наше — добави той.

— С колко хора разполагате?

— Двадесет. Момчета на Горт. Всеки от тях ще разкъса сто китайци на парчета.

— Аз имам тридесет заедно с португалците.

— Остави португалците. По-добре да сме си ние. — Брок избърса уста, разчупи едно малко хлебче на две и го омаза с масло и мармалад.

— Не можеш да отбраняваш Селцето, Брок — каза Купър.

— Можем да отбраняваме тази кантора, момко. Не се грижи за нас. Ти и останалите американци задръжте вашата. Те вас няма дави пипат — ние им трябваме.

— Така е — каза Струан. — И освен това ще имаме нужда от вас да се грижите за търговията ни, ако се наложи да напуснем.

— Има още една причина да дойда тук, Дърк. Искам да говорим открито за търговията и за „Купър — Тилмън“. Направих предложение, което беше прието.

— Предложението бе прието, при условие че „Струан и компания“ не е в състояние да изпълни поетите ангажименти — каза Купър.

— Даваме ви тридесет дни, Дърк. На тридесетия ден ще говорим.

— Благодаря, Джеф. Това е много щедро.

— Това е глупаво, момко. Но нямам нищо против срока и ще бъда великодушен с моя срок. Давам ти още пет дена, а, Дърк?

Струан се обърна към Маус.

— Върни се в Ко-хонга и разбери каквото можеш. Бъди внимателен и вземи един от моите хора.

— Нямам нужда да ме съпровождат. — Маус надигна туловището си от стола и излезе.

— Ще проведем съвета долу — каза Струан.

— Добре. Може би всички трябва да се преместим тук. Има достатъчно място.

— Ще се издадем. По-добре да се подготвим и да чакаме. Може да се окаже уловка.

— Напълно си прав, момко. Ще сме в безопасност, щом слугите си отидат. Хайде, Горт. Значи съветът ще е след час? Долу?

— Аха.

Брок и Горт си отидоха. Купър наруши мълчанието.

— Какво означава всичко това?

— Мисля, че това е номер на Тай-сен да ни нервира. Да ни подготви за отстъпките, които ще иска да направим. — Струан положи ръка на рамото на Купър. — Благодаря за трийсетте дни. Няма да го забравя.

— Мойсей е разполагал с четиридесет дни. Смятам, че тридесет ти стигат.

* * *

Съвещанието бе шумно и напрегнато, но Брок и Струан владееха положението.

Всички търговци — с изключение на американците — се бяха събрали в голямата величествена зала, която Струан използваше като частен кабинет. На едната стена в редици бяха подредени буренца с коняк, уиски, ром и бира. Другата заемаха рафтове книги и регистри. По стените висяха картини на Субанс — пейзажи от Макао, портрети и кораби. Имаше шкафове и витрини, през които се виждаха оловни халби и сребърни чаши. Редица абордажни саби и мускети. Барут и гюлета.

— Много шум за нищо — изгрухтя Мастърсън. Той беше червенолик, дебелогушест мъж в началото на тридесетте и оглавяваше фирмата „Мастърсън, Роуч и Роуч“. Беше облечен, както и останалите мъже, в тъмен сюртук от фино черно вълнено сукно, безупречна жилетка и филцов цилиндър.

— Китайците никога не са ни досаждали в Селцето — от самото му създаване, да му се не види.

— Аха. Но това беше, преди да им обявим война и да я спечелим. — На Струан му се искаше всички да се разберат и да си отидат. Беше поднесъл напарфюмирана кърпичка до носа си, за да неутрализира миризмата на киснатото, която се разнасяше от телата им.

— Аз пък викам да изхвърлим гадните знаменосци от площада, и то незабавно — предложи Горт, като отново доля бира в халбата си.

— Ако трябва, и това ще направим. — Брок уцели оловния плювалник. — Писна ми цялото това дрънкане. Съгласни ли сме с плана на Дърк или не? Той огледа присъстващите.

Повечето търговци отвърнаха на погледа му. Бяха около четиридесет — англичани и шотландци, — с изключение на Еликсен Датчанина, който бе представител на една лондонска фирма, и тучния парс Румажи от Индия в развяваща се роба. Присъстваха Макдоналд, Кърни и Молби от Глазгоу и Месър, Вивиън, Тоуб и Смит от Лондон — все главни представители. Всичките до един — яки, непоклатими мъже в разцвета на трийсетте.

— Надушвам беда, сър — каза Румажи и подръпна дългия си мустак. — Предлагам да отстъпим незабавно.

— За бога, Румажи, целият план се заключава в това да не отстъпим — каза язвително Роуч. — Ще отстъпим само ако е наложително. Гласувам за плана. Съгласен съм с мистър Брок. Прекалено много дрънкаме и това ме уморява.

Планът на Струан бе прост. Всички трябваше да чакат в канторите си. Ако нещата се размътеха, след сигнал на Струан те щяха да се стекат към кантората му под прикриващия огън на неговите хора, ако се наложеше.

— Да отстъпим пред езичниците? Никога, пусто да остане!

— Може ли да предложи нещо, мистър Струан? — попита Еликсен.

Струан кимна на високия светлокос мълчалив мъж.

— Разбира се.

— Може би някой от нас ще се наеме да отнесе известие до Уампоа. Някоя бърза гемия ще може да пробие оттук до флота в Хонконг. Просто в случай че ни обкръжат и ни отрежат пътя като преди.

— Добра идея — каза Вивиън, който беше висок, блед и много пиян. — Хайде всички да отидем. Може ли още едно уиски? Ти си добро момче.

Изведнъж всички заговориха и се изпокараха за това кой да замине. Накрая Струан ги умири.

— Дължим предложението на мистър Еликсен. Ако не възразява, защо той да няма честта?

Те се скупчиха в градината да видят как Струан и Брок съпровождат Еликсен през площада до гемията, която Струан бе оставил на разположение. Знаменосците не им обърнаха никакво внимание, освен дето сочеха към тях и издаваха подигравателни възгласи.

Гемията отплава надолу по течението.

— Може би никога няма да го видим отново — каза Брок.

— Смятам, че няма да го пипнат. Иначе немаше да го пусна.

Брок изгрухтя.

— За чужденец си го бива. — Той се запъти заедно с Горт към собствената си кантора. Останалите търговци се втурнаха към техните.

Когато Струан провери и остана доволен от разположението на въоръжения пост в градината и до задната врата, която водеше към Хогстрийт, той се върна в апартамента си.

Мей-мей я немаше. Както и А Гип.

— Къде е Миси?

— Не знае, господарю. Аз не виждам кау чило.

Той претърси цялата сграда, но те бяха изчезнали. Сякаш изобщо не бяха идвали тук.

ПЕТА ГЛАВА

Струан стоеше в градината. Беше точно преди полунощ. Напрежение витаеше във въздуха. Той знаеше, че повечето търговци ще спят облечени, с оръжие подръка. Той хвърли поглед към знаменосците през портата. Някои спяха. Други си говореха около огъня, който бяха запалили на площада. Нощта бе хладна. Почти не се долавяше движение по реката.

Струан се отдалечи от портата и замислено обиколи градината. Къде, по дяволите, бе Мей-мей? Той знаеше, че тя няма да напусне Селцето умишлено. Може да е била отвлечена. Може би... не, в името на светата кръв Христова, не трябваше да мисли така. Но знаеше, че и най-богатият военачалник в Китай не би се поколебал да я вземе — ако трябваше и насила, — стига да я зърнеше.

Някаква сянка се прехвърли през стената. Струан усети ножа в ръката си.

Беше китаец, който, треперейки, му подаде късче хартия. Беше нисък гъвкав мъж със счупени зъби и изпънато лице, пожълтяло от опиума. На хартията се открояваше знакът на Джин-куа — личен печат, използван само за договори и специални документи.

— Господарю — каза меко китаецът. — Трябва дойде. Сам.

Струан се поколеба. Беше опасно да остави сигурността на Селцето и хората си. Направо безразсъдно.

— Не може. Джин-куа дойде тук.

— Не може. Дойдеш. — Китаецът посочи печата. — Джин-куа иска види, бързо-бързо.

— Утре — отвърна Струан.

Китаецът поклати глава.

— Сега. Бързо-бързо, сави?

Струан осъзна, че е вероятно печатът на Джин-куа да е попаднал в чужди ръце и да се окаже в капан. Но не смееше да вземе със себе си Маус или когото и да било от хората си, защото срещата трябваше да бъде тайна. И колкото по-скоро, толкова по-добре.

Той внимателно разгледа листа под светлината на фенера и напълно се увери, че печатът е истински. Кимна.

— Идвам.

Китаецът го поведе към страничната стена и се изкатери по нея. Струан го последва, готов за клопка. Китаецът забърза покрай страничната стена на кантората и зави по Хог стрийт. Невероятно — улицата бе пуста. Но Струан усещаше очи, които го наблюдават.

В края на Хог стрийт китаецът зави на изток. Там ги чакаха две закрити носилки. Кулитата, които ги носеха, бяха ужасени. Ужасът им се усили, като видяха Струан.

Струан зае едната носилка, китаецът — другата. Кулитата ги вдигнаха незабавно и заподскачаха по улицата на Тринадесетте кантори. Завиха на юг по тясна пуста уличка, непозната на Струан. Скоро загуби всякаква ориентация. Той се отпусна назад и прокле глупостта си, но в същото време тържествуваше в очакване на опасността. Накрая кулитата спряха в някаква мръсна, заградена със стена пряка, засипана с гниеци отпадъци. Едно изгладняло куче ровеше из тях за храна.

Китаецът даде на кулитата някакви пари и когато те се изпариха в мрака, почука на някаква врата. Тя се отвори и той отстъпи, за да направи път на Струан. Струан му махна да влезе пръв и предпазливо го последва в един вонящ на прокиснало обор, където го очакваше друг китаец с фенер. Последният се обърна и мълчаливо прекоси обора до другата врата, без да поглежда назад. Сега те се отправиха през просторен склад нагоре по неустойчиво стълбище и пак надолу, където няколко стъпала ги отведоха в друг склад. Плъхове се щураха в мрака.

Струан разбра, че се намират близо до реката, защото чу да се плиска вода и проскърцването на буксирни въжета. Бе готов незабавно да реагира — бе свил ръкохватката на ножа в ръка, като прикриваше острието в ръкава.

Мъжът с фенера наведе глава и се мушна под мост от амбалажни сандъци и поведе към още една полускрита врата. Той почука и отвори вратата.

— Добре дошъл, тай-пан — каза Джин-куа. — Отдавна не срещал тебе.

Джин-куа беше много стар, крехък и дребен. Кожата му бе като пергамент. Редки кичури побеляла брада падаха на гърдите му. Робата му бе от тежък брокат, а шапката — обсипана със скъпоценни камъни. Носеше богато бродирани обувки с дебели подметки. Плитката му бе дълга и лъскава. Ноктите на малките му пръсти бяха защитени от калъфчета, украсени със скъпоценни камъни.

Джин-куа кимна щастливо и се потътри към един от ъглите на склада, където се разположи на маса, отрупана с храна и чай.

Струан се настани срещу него с гръб към стената. Джин-куа се усмихна. Имаше само три зъба, облечени в злато. Джин-куа каза нещо на китайски на човека, който бе довел Струан, и той си излезе през врата.

— Чай? — попита Джин-куа.

— Може.

Джин-куа кимна на слугата, който носеше фенера, и той наля чай и поднесе храна. После се оттегли настрана, откъдето наблюдаваше Джин-куа. Струан отбеляза, че мъжът е мускулест и въоръжен с нож, втъкнат в колана му.

— Моля — каза Джин-куа, подканвайки Струан да се храни.

— Благодаря.

Струан порови в храната си, отпи малко чай и зачака. Джин-куа трябваше да започне разговора.

След като се бяха хранили в мълчание, Джин-куа запита:

— Ти искал види мене?

— Джин-куа добре потъргувал във от Кантон?

— Бизнес върви лошо тия дни.

— Търговия сега спряна?

— Сега спряна. Хопо много лош мандарин. Много войник, много. Мой плаща голям налог за войник. Айейя!

— Лошо. — Струан отпи от чая си. Сега или никога, си каза той. Но сега, когато благоприятният момент най-сетне беше настъпил той разбра, че никога не би могъл да продаде Хонконг. Тогава трябваше да бъде убит Брок. Но убийството не е решение при банкрут. Така че Брок ще живее, още повече че всички очакват да реша проблема именно по този начин. Но щеше ли да живее? И къде, по дяволите, е Мей-мей?

— Чува, едноок дявол Брок стиснал тай-пан за гуша.

— Чува, дявол Хопо стиснал Ко-хонг за гуша — отвърна Струан. Сега, след като беше взел решението да не сключва сделката, се чувстваше много по-добре. — Айейа!

— Тъй. Мандарин Тай-сен много — много ядосан.

— Защо така?

— Господар „Височайш пенис“ написал много, много лош писмо.

— Чаят много хубав, първи сорт — каза Струан.

— Господар „Височайш пенис“ прави какво тай-пан каже, айейа!

— Някой път прави.

— Лошо, кога Тай-сен много ядосан.

— Лошо, кога господар Лонгстаф много ядосан.

— Айейа. — Джин-куа изгънчено взе малко храна и я изяде, като очите му още повече се стесниха. — Сави кунг хай фат чой?

— Китайската Нова година? Сави.

— Нова година скоро дойде. Ко-хонг има голям дълг от минали години. Хубав джос почнеш Нова година без дълг. Тай-пан има много книжа на Ко-хонг.

— Нищо. Може чака. — Джин-куа и останалите търговци от Ко-хонга дължаха шестстотин хиляди на Струан.

— Едноок дявол може чака?

— Книжа на Джин-куа може чака. Толкоз. Храна много хубав, първи сорт.

— Много лошо. — Джин-куа пийна чай. — Чул, умрели Старша жена и чило на тай-пан. Лош късмет, жалко.

— Лош късмет, много — каза Струан.

— Нищо. Ти много млад, много нов кау чило. Ти има кау чило Мей-мей. Що тай-пан има само един син? Тай-пан може има нужда от цяр. Имам.

— Като имам нужда, кажа — каза вежливо Струан. — Чува, Джин-куа пак има син. Кой поред син е тоз?

— Десет и седем — отвърна Джин-куа светнал.

Велики боже, помисли си Струан. Седемнадесет синове и вероятно още толкова дъщери, които Джин-куа не брой. Той наведе глава и свирна от възхищение. Джин-куа се засмя.

— Колко чай ще искаш туй сезон?

— Търговия спряна. Как мога търгувам?

Джин-куа смигна.

— Може.

— Не знам. Продай на Брок. Като поискам чай, ще кажа, айейа?

— Трябва знае до два дена.

— Не.

Джин-куа остро каза нещо на слугата, който се приближи до един от влажните сандъци и махна капака. Беше пълен със сребърни слитъци. Джин-куа махна към останалите сандъци.

— Тук има четиридесет лака пара.

Един лак приблизително се равняваше на двадесет и пет хиляди лири стерлинги. Четиридесет лака образуваха милион лири. Очите на Джин-куа още повече се присвиха.

— Аз дам тебе назаем. Твърдо. Много скъп. Искаш? Джин-куа може даде.

Струан се опита да скрие колко е шокиран. Знаеше, че всеки заем е свързан с нелеки условия. Знаеше, че Джин-куа трябва да е заложил живота си, душата си, дома си и бъдещето си, както и това на синовете и приятелите си, за да събере тайно толкова сребро.

Сребърните слитъци е трябвало да бъдат пазени в тайна, иначе Хопо щеше да ги присвои, а Джин-куа просто щеше да изчезне. Ако до ушите на пиратите и бандитите, които изобилстваха в и около Кантон, достигнеше вестта за дори една стотна част от такова съкровище подръка, Джин-куа щеше да бъде отписан.

— Много лак пара — каза Струан. — Услугата изисква услуга.

— Таз година купиш два пъти повече чай на цена от минала година. Може?

— Може.

— Таз година продадеш два пъти повече опиум от минала година на предишна цена. Може?

— Може. — Струан трябваше да плати по-висока от пазарната цена за чая и да продаде опиума на по-ниска от сегашната пазарна цена, но пак щеше да реализира огромна печалба. Ако останалите условия се окажеха приемливи, напомни си той. В края на краищата може би не всичко бе свършено. Ако Джин-куа не искаше мандарин.

Струан отправи мълчалива молитва мандаринът да не бъде част от сделката. Но знаеше, че ако на Хонконг нямаше мандарин, нямаше да може да има и Ко-хонг. А ако нямаше Ко-хонг и монопол, Джин-куа

и останалите търговци щяха да останат вън от бизнеса. Те също трябваше да имат система.

— Купува само от Джин-куа или син на Джин-куа за десет години. Може?

Велики боже, помисли си Струан, ако му предоставя монопол върху компанията, ще може да ни изстиска, както си иска.

— Може, ако цена на чай, коприна също, като други Ко-хонг.

— За двайсет години.

— Добави пет процента. Може.

— Осем.

— Пет.

— Седем.

— Не може. Няма печалба. Много висок процент — каза Струан.

— Айейа, много голяма печалба. Седем!

— Десет години — шест процента, десет години — пет процента.

— Айейа — отзова се разгорещено Джин-куа. — Лошо, много лошо. — Той размаха крехка ръка по посока на сандъците. — Много скъп! Голяма лихва. Много голяма. Десет години шест, десет години пет, прибави още десет години по пет.

Струан се запита дали гневът бе истински или престорен.

— Я си представи — няма Джин-куа, няма син на Джин-куа?

— Много син — много син на синове. Може?

— Още десет години при четири процента.

— Пет.

— Четири.

— Лошо, лошо. Много висок лихва, много. Пет.

Струан се опитваше да не гледа към среброто, но усещаше как то го обгражда. Не ставай глупак. Вземи го. Съгласи се с всичко. Спасен си, момко. Имаш всичко.

— Мандарин Тай-сен казал един мандарин на Хонконг — внезапно каза Джин-куа. — Ти защо казал не?

— Джин-куа не обича мандарин, айейа? Защо тогава аз искам мандарин, айейа? — повтори Струан. Стомахът му се бе свил.

— Четиридесет лак пара, един мандарин. Може?

— Не може.

— Даже много лесно. Ти защо казва не може? Може.

— Не може. — Струан дори не мигна. — Мандарин не може.

— Четирийсет лак пара. Един мандарин. Евтино.

— И четиридесет пъти по четиридесет лака да бяха, пак не може.

Само през трупа ми. — Струан реши да приключи пазарлъка. — Край — каза дрезгаво. — В името на предците стига! — Той стана и се запъти към вратата.

— Защо да тръгва? — запита Джин-куа.

— Няма мандарин — няма пара. Защо само да приказваме? Айейя?

За изумление на Струан, Джин-куа се закиска и каза:

— Тай-сен иска мандарин. Джин-куа не заема пара на Тай-сен.

Джин-куа дава пара на Джин-куа. Добави още десет години по пет процента. Може?

— Може. — Струан отново седна. Главата му се въртеше.

— Пет лака пара купи на Джин-куа земя на Хонконг. Може?

„Защо? — безпомощно се запита Струан. Ако Джин-куа ми даде парите, би трябвало да знае, че с Ко-хонга е свършено. Защо му трябва да се разорява сам? Защо му е да купува земя на Хонконг?“

— Може? — отново попита Джин-куа.

— Може.

— Разбрахме се за пет лака пара. — Джин-куа отвори малка кутия от тиково дърво и извади оттам два печата. Те бяха малки, четвъртити, направени от слонова кост и дълги около два инча. Старецът ловко ги хвана едновременно и притисна краищата им, които бяха тънко резбовани, към мастило за печати и ги притисна към лист хартия. Джин-куа подаде единия на Струан, а другия върна в кутийката.

— Кой донесе тоя тук знак, дадеш земя и пари, пет лака, сави?

— Сави.

— Догодина ще пратя син на Хонконг. Ти пък пратиш твой син учи в Лондон. Може?

— Може.

— Твой син, Гордън Чен. Добър син. Или не?

— Добър. Чен Шенг го хвали.

Очевидно от Струан се очакваше да направи нещо с Гордън Чен. Но защо и как Гордън се бе вместил в комбинациите на Джин-куа?

— Мисля, че мога да предложа на Гордън по-важна работа.

— Че защо по-важна работа? — каза презрително Джин-куа. — По-добре му заеми един лак пари.

— При каква лихва?

— Половината печалба.

Печалба от какво? Струан чувстваше, че Джин-куа си играе с него като котка с мишка. Но ти не си му в ноктите, момко, искаше му се да извика. Ще получиш среброто без мандарин.

— Може.

Джин-куа въздъхна и Струан предположи, че сделката е направена. Но не беше. Джин-куа пхна ръка в джоба на ръкава си и измъкна оттам осем половини от монети и ги постави на масата. Всяка от четирите монети бе грубо разчупена на две. С един от калъфите, предпазващи ноктите му, Джин-куа побутна половинките на всички монети през масата.

— Последно. Четири услуги. Който донесе едно от тези, ти изпълниш услуга.

— Каква услуга?

Джин-куа се отпусна на стола си.

— Не знам, тай-пан — каза той. — Четири услуги някой ден. Може и да не е, докато съм жив. Може син ми да ги поиска. Не знам кога, но искам четири услуги. Всяка половинка монета — услуга. Може?

Пот ороси раменете на Струан. Да се съгласи с подобно искане, означаваше открито да призове гибелта си. Но ако откажеше, със златото бе свършено. Залагаш си главата в дяволски капан, каза си той. Така е. Решавай. Искаш ли да имаш бъдеще или не? Познаваш Джин-куа от двадесет години. Винаги е бил честен. Но беше също и най-проницателният човек в Кантон. От двадесет години той ти помага и те насочва. Заедно придобихте и власт, и състояние. Довери му се. Можеш да му се довериш. Не, на никой не можеш да се довериш, най-малкото на Джин-куа. Ти успя с него само защото винаги държеше последния коз. А сега от тебе се иска да дадеш на Джин-куа четири джокера от колодата на живота и смъртта ти.

За пореден път Струан бе ужасен от потайността и дяволската изобретателност на китайския ум. От величието му. От безскрупулността му. В такъв случай, каза си Струан, и двамата залагаме много високо. И двамата залагаме на взаимната си честност,

защото нищо не гарантираше, че услугите ще бъдат извършени. *Освен ако не ги гарантираш и трябва да ги гарантираш, защото сделката си е сделка.*

— Може — каза той, като протегна ръка. — Нашият обичай е да стисне ръце. Не китайският обичай. — Той никога преди това не беше се ръкувал с Джин-куа и знаеше, че ръкостискането се възприемаше като варварство.

Джин-куа се обади:

— Услуга може се окаже против закон. Мой, твой, сави?

— Сави. Ти си приятел. Ти или твой син не прати монета да иска лоша услуга.

Джин-куа притвори за миг очи и се замисли за европейските варвари. Те бяха космати и маймуноподобни. Обноските им бяха отблъскващи и грозни. Воняха невероятно. Нямаха нито култура, нито стил, нито изящество. Дори най-долният кули беше десет хиляди пъти по-добър от най-добрия европеец. А това, което се отнасяше до мъжете, в пълна сила важеше и за жените.

Той си припомни единственото посещение, което бе направил на английската курва варварка в Макао, която говореше китайски. Беше отишъл по-скоро от любопитство, отколкото заради удоволствието, насърчен от приятелите си, които твърдяха, че ще има незабравимо преживяване, тъй като нямало тънкости, която тя прилежно да не приложи, стига да бъде окуражена.

Той се потърси при мисълта за косматите й ръце и подмишници, космати нозе и лоно, грубата й кожа и лице, зловонието на пот, примесено с евтин парфюм.

Ами храните, които употребяваха варварите — отвратителни. Той много пъти бе присъствал на техни вечери и бе принуден да понася безбройните блюда, като му се гадеше почти до припадък и се преструваше, че не е гладен. Да наблюдава погнусен изумителните количества полусурови меса, които те пъхаха в устите си, набодени на нож, докато кървавият сос се стичаше по брадите им. Ами количествата влудяващи напитки, които лочеха. Ами гнусните им варени безвкусни зеленчуци. А несмилаемите, тежки пайове. Всичко в чудовищни количества, като свине — като потни, лакоми подобия на Гаргантюа. Невероятно!

Те нямат качества, които да ги изтъкнат, помисли той. Нито едно. Освен склонността им да убиват и това те правеха с изключителна жестокост, ала без никаква изтънченост. Е, поне са средство да забогатеем.

Варварите са олицетворение на дявола. Всички до един, с изключение на този мъж — този Дърк Струан. Преди Струан бе като останалите варвари. Сега бе отчасти китаец. По начина на мислене. Мисленето е важното, защото да си китаец, донякъде е умствено състояние. Той е чист и мирише на чисто. Възприел е някои от нашите маниери. Все още е жесток, варварин и убиец. Но е малко променен. А щом един варварин може да бъде преобразен в цивилизована личност, защо да не могат и повече?

Планът ти е мъдър, каза си Джин-куа. Той отвори очи, пресегна се и деликатно докосна ръката на Струан със своята.

— Приятел.

Джин-куа махна на слугата да налее чай.

— Мой хора донесе сребро в твой кантора. Два дни. Нощес. Много тайно — рече Джин-куа. — Много опасност, сави? Много-много.

— Сави. Дам книжа и печата мой за сребро. Утре изпрати.

— Няма печат, няма книжа. Дума по-добре, айейа!

Струан кимна. Как би могъл да обясни това — да речем, на Кълъм, — че Джин-куа му предоставя един милион в сребро, знаейки, че може да постави всякакви условия, да сключва честна сделка и дава всичко, което поискаш само срещу едно ръкостискане?

— Три пъти десет лака пари платил Джин-куа дългове на Ко-хонг. Сега нова година без дълг. Добър джос — заяви гордо Джин-куа.

— Аха — потвърди Струан. — Добър джос за мен.

— Много голям опасност, тай-пан. Нищо не може направи.

— Аха.

— Много-много голям опасност. Трябва почака две ноци.

— Айейа, опасност! — каза Струан. Той прибра четирите половинки от монети. — Благодаря ти, Чен-дзь Джин Арн. Много ти благодаря.

— Не благодаря. Д'рк Стр'н. Приятел.

Внезапно в стаята се втурна човекът, който бе довел Струан до Джин-куа — Той настойчиво заговори на Джин-куа, който уплашен се

обърна към Струан.

— Слуга трябва ходи! Ходи в Селце. Всички отива!

ШЕСТА ГЛАВА

Струан се настани в носилката и се залюля в такт с нея, когато кулитата носачи се впуснаха в тръс по притихналите алеи. Вътрешността на закритата със завеси носилка бе мръсна. Имаше петна от пот. От време на време той се взираше в уличките през страничните отвори в завесите. Не виждаше небето, но знаеше, че скоро ще съмне. Вятърът разнасяше мириса на гниещи плодове, изпражнения, боклуци, на готвено, подправки и примесваше в тях миризмата на пот на кулитата.

Той и Джин-куа бяха разработили по-безопасен план за пренасяне на среброто до Хонконг. Беше уредил Джин-куа да натовари слитъците в сандъците, в които бяха, във въоръжена лорча. След две нощи лорчата тайно трябваше да пристигне на кея на Селцето. Точно в полунощ. Ако това се окажеше невъзможно, лорчата трябваше да бъде оставена недалеч от южната страна на пристана с по един фенер на фокмачтата и на носа. За по-голяма сигурност и за да не стане грешка, Джин-куа бе казал, че ще остави знак — щеше да боядиса в червено по-близкото око на лорчата. Всяка лорча имаше по две очи, издълбани в тиковото дърво на носа. Очите бяха за късмет, а също и да позволят на душата на лодката да вижда далеч напред. Китайците знаеха, че за лодките е много важно да имат очи, с които да гледат.

Но защо Джин-куа ми позволява да получа Хонконг? — запита се той. Ясно е, че Джин-куа осъзнава колко е важен мандаринът. И защо му е син, изучен в Лондон? Беше ли Джин-куа единствен от всички китайци, които познаваше, толкова прозорлив, че най-сетне да е разбрал, че трябва да се осъществи съединяване на богатствата на Китай с богатствата на Британия?

Чу кучетата да лаят и през завесата ги видя да нападат краката на предния кули. Но кулитото, който носеше фенера пред носилката, се върна тичешком и с привична ловкост замахна към псетата с тоягата си, която имаше железен връх. Със скимтене кучетата изчезнаха в мрака.

Изведнъж Струан забеляза група пеши знаменосци — вероятно около стотина, — насядали до една отдалечена пряка. Бяха въоръжени и носеха фенери. Бяха зловещо мълчаливи. Неколцина се надигнаха и се отправиха към носилката. За облекчение на Струан кулитата свиха в някаква уличка. „Онова, което трябва да правиш сега, момко, каза си той, е да пренесеш благополучно среброто до Хонконг или до Уампоа, където ще можеш да го прехвърлиш на «Чайна клауд». Но докато не попадне благополучно на борда, ти не си в безопасност, момко.“

Носилката се наклони, защото един от кулитата почти се препъна в една дупка, с каквито бе осеян пътят. Струан се накланяше насамнатам, като се опитваше да намери опора. По-надолу успя да различи мачтите на корабите, полуприкрити от колибите. Отпред не се виждаше нищо. Носилката зави и се отправи към реката, после мина направо през същата тясна уличка към друга. Най-накрая отпред, над покривите на къщичките, той успя да разпознае част от сградите на Селцето, които просветваха на лунната светлина.

Внезапно носилката спря и бе поставена на земята, като отхвърли Струан на една страна. Той разкъса завесите, отметна ги встрани и изскочи навън с нож в ръка точно когато три копия промушиха тънките облегалки на стола.

Тримата копиеносци отчаяно се опитваха да освободят оръжията си, когато Струан се стрелна към най-близкия, заби ножа си отстрани и се извъртя, защото другият бе замахнал с двуостра бойна секира. Острието ѝ засегна рамото му, той изкриви лице от болка, но успя да направи крачка встрани и се сборичка с мъжа, за да му вземе секирата. Изтръгна я от ръката му. Мъжът изкрещя, защото копието, насочено към Струан, го прониза. Струан опря гръб в стената. Последният копиеносец му прегради пътя като се задъхваше и ругаеше. Струан направи лъжливо движение и замахна към него с брадвата, но не уцели и мъжът му нанесе удар. Копието му прониза жакета на Струан, но той успя да се изтръгне и заби ножа си до дръжката в стомаха му и го завъртя да го изкорми.

Струан прескочи телата с гръб, все още усещащ защитата на стената, и зачака. Човекът, когото бе намушкал, виеше. Другият лежеше неподвижно. Онзи, когото беше изкормил, се държеше за стомаха и пълзеше нататък.

Струан изчака за миг, събирайки сили, и една стрела се заби в стената над главата му. Той издърпа едно от копията и се втурна по улицката към Селцето. Зад гърба си чу стъпки и затича по-бързо.

Като зави зад ъгъла, видя, че улицата на Тринадесетте кантори е точно пред него. Той хвърли копието, пресече улицата на зигзаг и влезе в Хог стрийт. Затича надолу по нея и прекоси площада, на който имаше повече знаменосци отпреди.

Преди знаменосците да успеят да му преградят пътя, той бе преминал през градинската врата. Един мускет се заби в стомаха му.

— О, това си ти, Дърк — каза Брок. — Къде, по дяволите, се губиш?

— Навън. — Струан жадно поемаше въздух. — Дявол го взел, някакви вонящи разбойници ме нападнаха.

— Туй твоя кръв ли е или тяхна?

В светлината на фенера Струан отлепи жакета и ризата от раненото си рамо. Разрезът, чист и плитък, минаваше през ранения мускул.

— Комар те е ухапал — присмя се Брок. Взе бутилка с ром, изля малко върху раната и се усмихна, когато Струан изстена. — Колко бяха?

— Трима.

— И се остави да те ранят? Остаряваш! — Брок наля ром в две чаши.

Струан отпи и се почувства по-добре.

— Мислех, че спиш. Вратата ти бе заключена. Къде беше?

— Какво става тук?

— Слугите изчезнаха преди около час. Ето какво. Сметнах, че най-добре ще е да не пуцам никой тук до разсъмване. Сигурно не помалко от сто пушки те прикриваха, докато търчеше.

— Тогава защо, по дяволите, ме мушкаш с мускет в корема?

— Да те посрещна, както подобава. — Брок отпи от рома. — Исках да знаеш, че съм нащрек.

— Някой знае ли защо слугите са си отишли?

— Не. — Брок отиде до портата. Знаменосците се готвеха отново да си легнат. Нервно утро се колебаеше на хоризонта. — Изглежда дяволски зле — каза той. Лицето му изглеждаше твърдо. — Това тук хич не ми харесва. Ония копелета там долу не правят нищо — само си

седят и от време на време бият барабаните си. Май ще е най-добре да се измъкваме, докато може.

— Още няколко дни сме в безопасност.

Брок поклати глава.

— Имам лошо предчувствие. Нещо не е наред. По-добре да тръгваме.

— Това е уловка, Брок. — Струан откъсна парче от ризата си и попи потта от челото си.

— Може. Но имам такова предчувствие, а когато го имам, значи е време да се оттегля. — Брок размаха палец към знаменосците. — Преброихме ги. Сто и петдесет. Хау-куа каза, че повече от хиляда са пръснати из Селцето.

— Видях около двеста или триста от тях. На изток.

— Къде беше?

— Навън. — Струан се изкушаваше да му каже. Но това няма да помогне, помисли той. Брок ще направи всичко, което е по силите му, да попречи на среброто да пристигне благополучно. А без среброто си свършен. — Тук наблизко има едно момиче — отвърна лекомислено той.

— Чумата да я тръшне! Не си толкова глупав, че да излезеш заради една мръсница. — Брок докачено подръпна брадата си. — Ще ме смениш ли след час?

— Аха.

— По обяд се оттегляме.

— Не.

— Казах, по обяд.

— Не.

Брок се намръщи.

— Какво толкова те задържа тук?

— Ако си тръгнем, преди наистина да стане нещо, много ще се изложим.

— Тъй. Знам. Не ми харесва да бягам. Но нещо ми казва, че трябва.

— Да изчакаме няколко дни.

Брок бе изпълнен с подозрения.

— Знаеш, че никога не съм грешил за момента, когато трябва да се махна. Защо искаш да останеш?

— Това са само старите номера на Тай-сен. Този път грешиш. Ще те пусна след час — каза Струан и влезе вътре.

Какво ли е намислил Дърк сега, чудеше се Брок. Той шумно се изхрачи. Не му се нравеше мирисът на опасност, който като че ли витаеше в умиращата нощ.

Струан се отправи към апартаментите си по мраморното стълбище. По стените бяха окачени картини на Куанс и копринени китайски драперии. На площадките имаше гигантски дракони от тиково дърво от епохата на Минг и шкафове, също от тиково дърво. Коридорите, които тръгваха от първата площадка, бяха украсени с картини на кораби и морски битки, а на поставка се намираше умалено копие на „Викъри“, кораба на Нейно кралско Величество. Вратата бе заключена.

— Отворете — нареди той и зачака. А Гип го пусна вътре.

— Къде, по дяволите, беше, Мей-мей? — каза той, като се опитваше да скрие облекчението си.

Тя бе застанала в сянката близо до прозорците. Каза нещо на А Гип и ѝ направи знак да излезе.

Струан пусна резето на вратата.

— Къде, по дяволите, беше?

Тя излезе от светлината на фенера и той се стресна от бледността ѝ.

— Какво има?

— Носят се различни слухове, тай-пан. Говорят, всички варвари ще минат под ножа.

— В това няма нищо ново. Къде беше?

— Знаменосците е ново. Казват, Тай-сен в немилост. Казват, осъден на смърт.

— Това са глупости. Той е братовчед на императора и вторият по богатство човек в Китай.

— Слух казва, император страхотно ядосан. Тай-сен правил договор. Тай-сен подложат публични мъчения.

— Това е лудост. — Струан застана до огъня и свали жакета и ризата си. — Къде беше?

— Какво е станало с теб? — възкликна тя, като видя раната.

— Нападнаха ме разбойници.

— Видя ли Джин-куа?

Струан бе изумен.

— Откъде разбра за Джин-куа?

— Ходих да се моля в храма и да поднеса почитанията си на Старшата му жена. Тя ми каза, че току-що се е върнал и е пратил да те повикат.

Струан не знаеше, че Мей-мей познава първата съпруга на Джин-куа, но беше толкова ядосан, че не му обърна внимание.

— Защо, по дяволите, не ми каза къде отиваш?

— Защото тогава нямаше да ме пуснеш — отвърна троснато Мей — Исках да я видя. А също да си направя косата и да се посъветвам с астролог.

— Какво?

— Жените на Джин-куа имат страхотна фризьорка. Много добре прави коса. Известна цял Квантунг. Много скъпа. Астрологът казал, джос добър. Много добър. Но да внимаваме със сгради.

— Рискувала си живота си да приказваш с гадатели и да си правиш косата? — прекъсна я той. — Че какво, по дяволите, ѝ е на косата ти? Много си е хубава!

— Ти не разбираш тия работи, тай-пан — отвърна тя гласно. — Там аз чувам клюките. При фризьорката. — Тя взе ръката му и го накара да докосне косата ѝ. — Ето, виж. Нали е много по-мека?

— Не! Не е! Пусто да остане, ако още веднъж излезеш, без да ме предупредиш къде отиваш, така ще те наплескам, че цяла седмица няма да можеш да седнеш.

— Само се опитай, тай-пан, пусто да остане! — каза тя и го погледна.

Той бързо я сграбчи и я понесе, боричкаща се, към леглото. Отметна робата и фустите ѝ и така я плесна по задника, че ръката го заболя, и я бутна на леглото. Никога досега не беше ѝ вдигал ръка. Мей-мей се нахвърли върху него от леглото и злобно замахна към лицето му с дългите си нокти. Един фенер се строши на пода, когато Струан отново я хвана здраво и поднови ударите си. Тя се изтръгна от хватката му и ноктите ѝ се насочиха към очите му, като не улучиха с частица от инча и одраха лицето му. Той хвана китките ѝ, обърна я, разкъса робата ѝ и бельото и започна да я налага по задника с длан. Тя яростно се извиваше, опита се да го удари с лакът в слабините и отново замахна към лицето му. Като събра цялата си сила, той я

прикова към леглото, но тя освободи главата си и впи зъби в предмишницата му. Той се задъха от болка и отново я удари с опакото на ръката си. Тя захапа по-силно.

— По дяволите, никога вече няма да ти се случи да ме ухапеш — процеди той през стиснатите си зъби. Нейните се впиха по-дълбоко, но той нарочно не издърпа ръката си. Очите му се насълзиха от болка, но той удряше Мей-мей все по-силно и по-силно, и по-силно, само по задника, докато ръката го заболя. Накрая тя отпусна челюсти.

— Недей... повече... моля... моля... — изхленчи тя и заплака във възглавницата беззащитна.

Струан си пое дъх.

— А сега се извини, че си излязла без разрешение. Задникът ѝ, целият на петна и зачервен от ударите, се стегна и тя трепна в очакване на удара, но той не вдигна ръка. Знаеше, че духът на доброто възпитание изисква само да насочваш, не да пречупваш.

— Давам ти три секунди.

— Съжалявам... съжалявам. Ти ме удари, ти ме удари — ридаеше тя.

Той се надигна от леглото и разгледа раната, като поднесе ръката си към светлината на фенера. Зъбите на Мей-мей бяха проникнали дълбоко. Процеждаше се кръв.

— Ела тук — каза той спокойно. Тя не помръдна, а продължи да плаче. — Ела тук — повтори той, но този път гласът му я шибна като камшик и тя скочи. Той не погледна към нея. Тя бързо загърна остатъците от робата си и започна да се измъква от леглото.

— Не съм казал да се обличаш! Казах да дойдеш!

Тя забърза към него. Очите ѝ бяха зачервени. Пудрата и гримът се бяха размазали по лицето ѝ.

Той се облегна здраво на масата с протегнатата ръка, отърси капките кръв и сипа бренди във всяка раничка.

Запали клечка кибрит и ѝ я подаде.

— Сложи пламъка във всяка рана, една по една.

— Не!

— Една по една — заповяда той. — Човешкото ухапване е толкова отровно, колкото и на бясно куче. Побързай.

Бяха ѝ необходими три клечки и с всяка една риданията се усилиха. Гадеше ѝ се от мириса на горяща плът, но ръката ѝ не

трепна. И всеки път, когато брендито се запалеше, Струан стискаше зъби и не казваше нищо.

Когато свършиха, той плисна още бренди върху почернелите рани. Мей-мей намери гърнето и повърна. Струан бързо изля топла вода от чайника върху една кърпа и нежно потупа Мей-мей по гърба. Когато тя свърши, той внимателно избърса лицето ѝ и я накара да изплакне уста с малко топла вода от чайника. После я вдигна на ръце, отнесе я до леглото и се приготви да излезе. Но тя се вкопчи в него и заплака с онези съкровени сълзи, които отмиват омразата.

Струан я милва и успокоява, докато заспи. После излезе и смени Брок.

* * *

По обяд се състоя още един съвет. Мнозина искаха да тръгнат незабавно. Но Струан надделя над Брок и убеди търговците да изчакат до утре. Те неохотно се съгласиха и решиха да се преместят в неговата кантора, за да се защитават взаимно. Купър и американците се върнаха в собствените си кантори.

Струан се качи в апартамента си.

Мей-мей страстно го приветства. Успокоени, те заспаха. Веднъж се събудиха едновременно. Тя го целуна сънливо и прошепна:

— Беше прав да ме набиеш. Виновна съм, тай-пан. Но никога не ме удряй, когато не съм виновна. Защото все някога ще заспиш и тогава ще те убия.

По време на следващото дежурство покоят им бе нарушен. Волфганг Маус удряше по вратата.

— Тай-пан! Тай-пан!

— Какво има?

— Бързо! Слизайте! Бързо!

Вече можеха да чуят тълпата, която се събираше на площада.

СЕДМА ГЛАВА

— Аз ви казвах, да пукнете дано! — изрече Горт, като се извърна от прозореца на трапезарията и си проби път сред търговците.

— И преди са се събирали тълпи — каза остро Струан. — Знаете, че винаги ги контролират. Мандарините са тези, които им заповядват.

— Да, но не и този път — каза Брок.

— Трябва да се е случило нещо. Засега няма от какво да се безпокоим.

Площадът под тях гъмжеше от развълнувани китайци. Някои носеха фенери, други — факли. Неколцина бяха въоръжени. И крещяха в хор.

— Трябва да са две-три хиляди, копелетата му — каза Брок, после викна: — Хей, Волфганг! Какво крещат проклетите му езичници?

— Смърт на „проклетите варвари!“

— Колко гадно! — каза Роуч. Той беше дребничък като врабец мъж с мускет, по-висок от самия него.

Маус отново погледна тълпата. Сърцето му биеше учестено, обливаше го пот. Удари ли часът Ти, Господи? Часът на несравнимото Ти мъченичество?

— Ще изляза и ще им говоря, ще проповядвам — каза той гърлено, като едновременно копнееше за тази жертва и се ужасяваше от нея.

— Достойна идея, мистър Маус — одобри Румажи. Очите му сновяха от Маус към тълпата и обратно. — Те би трябвало да се вслушат във вашата проповед, сър.

Струан забеляза струйките пот и невероятната бледност на Маус и го пресрещна близо до вратата.

— Няма да направите такова нещо.

— Време е, тай-пан.

— Няма толкова лесно да си купите спасение.

— Кой сте вие да съдите? — Маус започна да го избутва, но Струан стоеше на пътя му.

— Искам да кажа, че спасението е дълъг и мъчителен процес — каза той любезно. Два пъти преди бе забелязвал същата странност на Маус. Всеки път бе преди сражение с пирати. После, по време на самата битка, Маус бе хвърлял оръжието си и се бе отправял към неприятеля в религиозен екстаз, търсейки смъртта си. — Това е дълъг процес.

— Божественият... божественият покой не се постига лесно — измънка Маус със свито гърло, доволен, че е спрял. Мразеше се, че е доволен да бъде спрял. — Просто исках...

— Съвсем правилно. Известно ми е всичко за спасението — намеси се Мастърсън. Той допря длани, образувайки пирамида, в благочестив жест. — Господ да ни пази от проклетите неверници! Напълно съм съгласен, тай-пан. По дяволите целият този шум. А?

Маус се овладя с усилие. Чувстваше се гол пред Струан, който още веднъж бе проникнал до дъното на душата му.

— Вие сте прав. Да, прав сте.

— Кой ще проповядва Словото, ако вие загинете? — попита Струан, решен да не изпуска Маус от погледа си, в случай че наистина ги нападнат.

— Точно така — отвърна Мастърсън и шумно се изсекна.

— Какъв е смисълът да хвърлят един добър християнин на вълците? Тази сган не е в състояние да слуша проповеди след порядъчна порция камшик. Бог да ни закриля! Да ги вземат мътните, тай-пан, нали ви казах, че ще ни нападнат!

— Как ли пък не! — провикна се Роуч от другия край на стаята.

— Кой, по дяволите, те пита какво мислиш? Просто разговаряме с тай-пана и с преподобния Маус! — възмути се Мастърсън. После се бърна към Маус: — Хайде, помолете се за нас! Нали всички сме християни, за бога. — След това се втурна към прозореца. — Да можеше човек да види какво става навън!

Маус изтри потта от челото си. О, Господи Исусе! Смили се над нас! Нека сподвижници и мисионери продължат делото Ти! Благословен да си, че ми изпрати тай-пан — моите очи и съвест.

— Благодаря, тай-пан, — каза той.

Вратата зейна широко и в стаята нахлуха още търговци. Всички бяха въоръжени.

— Какво, по дяволите, става? Нещо не е наред ли?

— Никой не знае — отвърна Роуч. — Отначало всичко беше спокойно, после изведнъж започнаха да прииждат.

— Обзалагам се, че повече няма да видим горкия Еликсен. Сигурно нещастникът е загубил главата си — занарежда Мастърсън, изпълнен със злоба, и захвана да пълни мускета си. — Тази вечер ще изпукаме в леглата си.

— Млъкни, за бога! — извика Роуч.

— Виж го ти него, намерил с какво да ни утешава! — озъби се към Мастърсън едрият като бик търговец Вивиън. — Върви се изпикай в шапката си!

Другите търговци избухнаха в смях и тогава Горт си проби път към вратата.

— Ще взема моите главорези и ще пратя онези вън по дяволите!

— Не! — Гласът на Струан изплющя като камшик. — Още нищо не са ни сторили. Какво има, Горт? Уплаши се от няколко псуващи мъже?

Горт почервеня и понечи да се спусне към Струан, но Брок го задържа.

— Върви долу! — заповяда той. — Застани на пост в градината и щом се появи китаец, пръсни му черепа!

Горт се овладя с усилие и напусна стаята. Всички заговориха отново.

— Не дразни момчето, Дърк! — каза Брок, като напълни една халба бира и я изпи на един дъх. — Някой ден може да ти пререже гръкляна.

— Така е. Но може и да се научи да се държи по-прилично.

— Извинете ме, мистър Струан — прекъсна го Румажи, чиято любезност бе отстъпила пред страха. — Има ли охрана на задния вход?

— Да, трима от моите хора. Те ще удържат цяла армия от тази паплач.

Сред търговците избухна спор и тогава се намеси Роуч:

— Горт е прав. Трябва незабавно да се измъкваме с бой.

— Така и ще направим — каза Струан и добави: — Ако се наложи.

— Да — замисли се Брок. — Ако тръгнем веднага, ще си намерим белята. По-добре да останем и да вардим, докато се зазори. Може да се махнат до тогава.

— Какво ще стане, ако не се махнат, а? Кажи ми да знам.

— Тогава ще пролеем кръв. Изпратих тайно трима от моите момци към средата на реката с лорчата. На борда има десет фунта барут.

Струан се засмя:

— Мисля, че мистър Брок заслужава доверие.

— Вие сте истински гений, мистър Брок! — извика Мастърсън.
— Три пъти ура за мистър Брок!

Те извикаха ура и Брок се ухили.

— Много ви благодаря, момчета. А сега вървете да спите. В безопасност сме.

— Гот им химел! Погледнете! — Маус беше облещил очи към прозореца.

Под звуците на гонгове и барабани и със запалени фенери на площада се изливаше процесия, идваща от улица Хог. Пред нея крачеха знаменосци с бухалки в ръце и си пробиваха път през тълпата. Отпред вървеше охранен мъж. Богато облечен, но гологлав и без шапка, той залиташе, окован в тежки вериги.

— Господи! — възкликна Струан. — Та това е Тай-сен!

Процесията изви към центъра на площада и спря. Тук бяха всички търговци, с изключение на Джин-куа. Церемониалните сановни знаци бяха откъснати от шапките им и сега те стояха разтреперани пред тълпата, която засъска и започна да ги обсипва с подигравки. След малко един висок чернобрад воин, водач на знаменосците, удари по огромен гонг и множеството отново замря.

Появи се открита носилка, нарамена от двама знаменосци, които я внесоха на площада.

На стола, облечен от главата до петите в церемониално пурпурно и сиво облекло, седеше върховният хопо — Хипйа-кхо. Беше мандарин от Манджурия, трътлест и дебел, почти без врат. В ръката си държеше имперското ветрило на своя сан, изработено от слонова кост и обсипано с нефрити. След като столът на хопото бе положен в Центъра на площада, водачът на знаменосците изкрещя някаква заповед.

Всички присъстващи докоснаха три пъти земята с чела и после отново се изправиха.

Хопото разгъна завита на руло хартия и зачете с писклив глас на светлината на фенер, носен от един гвардеец. Брок се обърна към Маус:

— Какво казва?

— Ето го нашия приятел Хау-куа — изписка Мастърсът, — вижте как се тресе целият.

— Моля ви, замълчете! Нищо не мога да чуя — скара им се Маус. Той се надвеси от прозореца и всички наостриха уши:

— Това е заповед на императора — промълви задъхано Маус. — „Предателят Тай-сен, наш досегашен братовчед, да бъде незабавно изпратен в столицата под страх от смъртно наказание и... — нищо не мога да чуя, хайн! Чакайте... — и позорният договор, наречен Чуенпийска конвенция, подписан от него без нашето благоволение, да бъде незабавно анулиран. Варварите се задължават да напуснат царството Кантон и Хонконг под страх да бъдат подложени на бавна и мъчителна смърт...“

— Не го вярвам — засмя се Роуч.

— Млъкни! Остави Волфганг да чуе за какво става дума. — Маус се вслушваше внимателно в кресливите закани, които се разнасяха в зловещата тишина.

— Заповядват да напуснем страната и да платим обезщетение за всички нанесени щети. Не се разрешава никаква търговия освен регламентираната с Осемте правила. Кралица Виктория се задължава да се яви лично в Кантон, облечена в траурни дрехи. Говори се нещо за... звучи като награда за главите ни и още... „в знак на нашето недоволство престъпникът Тай-сен да бъде бичуван публично и да му бъде конфискувана цялата собственост. Треперете пред нашия гняв и изпълнявайте заповедите безпрекословно!“

Главният знаменосец се приближи до Тай-сен и посочи с бухалката си към земята. Бял като платно, Тай-сен коленичи и знаменосецът стовари с все сила бухалката върху гърба му, после отново и отново. Единственият шум, долитащ от площада, бе съскането на камшика. Тай-сен падна по очи на земята и знаменосецът продължи да го налага.

— Не мога да повярвам — продума изумено Мастърсът.

— Това е невъзможно — откликна Маус.

— Щом се осмеляват да сторят това на Тай-сен, кълна се в кръста — те ще ни убият.

— Глупости! Можем да превземем целия Китай по всяко време.

Брок се изкиска.

— Какво смешно има, хайн? — попита нетърпеливо Маус.

— Това би означавало нова война — отвърна Брок, — великолепно! — После погледна подигравателно към Струан. — Казах ли тя, момче? Ето каква е наградата ни за облекчения договор, който сключихме с тази пасмина!

— Това прилича на клопка. — Струан изглеждаше спокоен, но вътрешно беше потресен от това, което ставаше. — Тай-сен е най-богатият човек в Китай. Сега той стана изкупителна жертва на императора, който го осъди на бичуване и конфискация на цялото имущество. Така изглеждат нещата отвън. Всъщност императорът се мъчи да спаси авторитета си.

— Ами твоят авторитет, момче? — Веселието на Брок се бе изпарило. — Не виждаш ли, че си загубен? Край на договора — край на търговията, край на Хонконг и с теб е свършено. А ти ми говориш за авторитет!

— Грещиш, Тайлър. Това е само началото на Хонконг — каза Струан, — началото на много неща.

— Да. Война, по дяволите.

— Да речем, че ще избухне война. Къде тогава е базата на флотата, а? Както винаги, няма голяма полза от Макао. Тъй като е част от сушата, китайците могат да го нападнат всеки момент. Но, кълна се в бога, не и нашия остров. Поне докато го отбранява флотата. Съгласен съм, че ако Хонконг падне, с нас е свършено. Без него ние никога не ще успеем да проведем кампания на север. Никога! Нито пък ще можем да отбраняваме пристанищата и селищата, които ще завладяваме в бъдеще. Чуваш ли, Тайлър. Хонконг е ключът към Китай. Хонконг ни е стиснал за гърлото.

— Знаем как да превърнем един остров в крепост. — Гласът на Брок се извиси над одобрителните възгласи. — Но Хонконг не е единствен, казвам ви. Чъшан е по-добър.

— Много по-лесно е да защитаваме Хонконг, отколкото Чъшан — въодушеви се Струан, като знаеше, че всички са готови за

саможертва, включително и Брок. — Цялото ваше скапано бъдеще зависи от това, което наричате „проклета гола скала“.

— Може би да, а може би не — отвърна Брок кисело. — Ще видим. Но ти самият едва ли ще имаш възможност да се радваш на Хонконг. Аз ще получа опело, а ти — кръст.

— Не бъди толкова сигурен.

Очите на Струан отново се обърнаха към площада. Бухалката продължаваше да нанася удари. Беше му жал за Тай-сен, който бе попаднал в клопката, без да иска. Той не беше молил да го назначат за китайски пълномощен министър, напротив, бяха му заповядали ад заеме този пост. Виновна бе епохата, в която живееше. Беше го измамила, а също така беше измамила и Струан, Лонгстаф, Брок и хопото, след като бяха направили първата крачка. Резултатът щеше да е също тъй неумолим като бухалката — както и преди, щяха да предприемат действия срещу Кантон. Първо щяха да превземат подстъпите към града, а после да го обсадят. Нямаше да бързат да го превземат, а щяха първо да поискат откуп. По-нататък, когато през лятото ветровете отново се усилят на север от устието и пристанищата на река Пей Хо, императорът, измамен като всички други, щеше още веднъж да моли за мир. Мирният договор щеше да бъде спазен, тъй като беше справедлив. После, след години, китайците щяха да започнат доброволно да отварят пристанищата си, след като се уверят, че британците са в състояние да им предложат в замяна закони, справедливост, свобода и неприкосновена собственост.

А обикновените китайци искат това, което искаме и ние, мислеше си той — няма никаква разлика между тях и нас. Ние можем да работим всички за благото на всички. Може би ще успеем да помогнем на китайците да отхвърлят варварите на Манджурия. Всичко това ще стане възможно, след като бъде подписан мирен договор, а ние приемем китайското понятие за време и търпеливо започнем да се съобразяваме с техните закони. Времето не се измерва с дни или години, а с векове. Но докато чакаме, можем да търгуваме. Без търговия светът ще заприлича на това, което е бил преди години — ад, в който властва силната ръка и тежката бухалка. Слабите никога няма да наследят земята, но поне могат да бъдат защитени със закон, който да им осигури по-сносен живот.

След стоте удара знаменосецът изправи Тай-сен на крака. От лицето и врата му струеше обилно кръв, а сюртукът на гърба му беше разкъсан и окървавен. Тълпата го обсипа с викове и подигравки. Един от знаменосците удари по гонга, но никой не обърна внимание и той тръгна напред, като размахваше бухалката и раздаваше удари. Разнесоха се викове и тълпата отстъпи, отново смълчана.

Хопото направи повелителен жест с ръка към градината. Носилката бе вдигната и знаменосците тръгнаха напред, размахали бухалки, за да разчистят пътя си към търговците.

— Хайде! — обърна се Струан към Маус и Брок. — Останалите се пригответе за атака!

Той се втурна в градината навън, а Брок и Маус изтичаха подире му.

— Да не си се побъркал? — извика Брок.

— Не.

Наблюдаваха напрегнато как тълпата се раздели на две. Знаменосците се появиха на портата. Без да напуска стола, хопото се провикна важно от носилката. Маус преведе:

— Заповяда да вземем едно копие от указа, мистър Струан.

— Отговорете му, че не сме облечени в церемониалните си дрехи. Такова важно събитие е редно да бъде отбелязано тържествено, с подобаваща церемония.

Хопото беше озадачен. След миг заговори отново:

— Казва: „Варварите нямат никакви церемонии. Те не зачитат абсолютно нищо. Но Небесният син обещава прошка за всички, които се боят от него. Сутринта, в часа на змията, ще чакам да изпратите делегация в палата ми.“

— Кога, по дяволите, е това? — попита Брок.

— В седем часа — отговори Маус.

— Няма да завираме сами главите си в проклетата им примка.

Кажи му да се удави в лайната си — ядоса се Брок.

— Кажи му — поде Струан, — че нямаме право да се срещаме лично с височайшия хопо. Осемте правила повеляват това. Документите трябва да получим чрез Ко-хонга тук, в Селцето. Часът на змията не ни оставя достатъчно време.

Той погледна към небето, което вече розовееше, и попита:

— Кога се пада единайсет часът вечерта?

— В часа на плъха — отговори Маус.

— Тогава кажи му, че ще очакваме да получим документа от Ко-хонга тук, на това място, в часа на плъха, с подобаваща церемония.

Утре вечерта.

— Подобаваща церемония — чудесно, Дърк! Разполагаме с достатъчно време да им приготвим кърваво угощение!

Маус слушаше внимателно хопото.

— Казва, че Ко-хонгът ще предаде указа днес в часа на змията — значи седем часа сутринта. А всички варвари ще напуснат Селцето в часа на овцата — един часа следобед — още днес.

— Кажи му, че един часът следобед не ни оставя никакво време. Утре в часа на овцата.

— Той настоява да опразним Селцето днес в три часа следобед — в часа на маймуната, — а дотогава няма да ни закачат и ще можем да заминем невредими.

— Настоявай — утре, в часа на маймуната.

Хопото каза нещо в отговор и после излая една заповед към знаменосците. Вдигнаха носилката и процесията отново потегли.

— Нарезда да заминем днес в часа на маймуната, значи в три часа следобед.

— Да върви по дяволите!

Струан побесня. Процесията се отправи към улица Хог. Един от знаменосците застави Тай-сен да върви след носилката и всеки път когато той се спъваше, го налагаше с бухалката. Към потока, идващ от площада, се присъединиха още знаменосци. Останалите се разделиха на две групи. Едната се приближи към фабриката и преграда пътя към улица Хог, а другата бе разположена да охранява откъм запад. Постройката бе заобиколена от всички страни.

— Защо настояваш да заминем по-късно? — попита Брок.

— Просто преговарям.

— Знаеш много добре, че след случая с Тай-сен хопото трепери за кожицата си. Наистина какво ли те кара да останеш още една нощ, а? И без това повечето от нас заминават днес да купуват земя. Какво ще кажеш?

„Господи Исусе!“ — изтръпна Струан при мисълта, че Брок е прав. Какво да направя, за да дочакам среброто?

— Какво ще кажеш? — повтори Брок.

— Няма причина.

— Не, има и още как — сопна се Брок и влезе във фабриката.

Точно в часа на змията на площада се изсипа ново попълнение от кохонгски търговци, съпроводени от петдесет знаменосци, биещи гонгове. Охраната ги пропусна и затвори редиците си след тях. Джинкуа отново отсъстваше, но синът му — видният кохонгски търговец Хау-куа — беше тук. Топчест мъж на средна възраст, винаги усмихнат. Но днес бе мрачен, облян в пот и толкова уплашен, че едва не изпусна императорския указ, навит здраво на руло и пристегнат с яркочервена панделка. Колегите му търговци изглеждаха също обезумели от ужас.

Облечени в най-хубавите си рединготи, с бели шалчета и цилиндри, Струан и Брок бяха излезнали да ги посрещнат в градината. Струан бе гладко избръснат, а Брок бе сресал брадата си. В илиците им имаше забодени цветя. Знаеха, че тази церемония издига много авторитета им и намалява този на хопото.

— Така е — засмя се Брок дрезгаво. — Струан и аз ще получим скапания указ, но ако не се държим като тях, те могат да ни унищожат като мишки в капан, без да изчакаат обещаното време. А, не, ще правим точно това, което ни каза Струан.

Пратениците спряха пред портата. Маус я отвори, а Струан и Брок пристъпиха към прага. Знаменосците се чумереха насреща им. Двамата мъже си мислеха мрачно за наградите, определени за главите им, но външно не издаваха безпокойството си, защото знаеха, зад гърба им от прозорците ги прикриват скрити оръжия, а гемията, закотвена в средата на реката, е насочила към тях оръдие. Главният знаменосец размахна бухалката и заговори разпалено.

— Заповядва ни да излезем и да получим указа — преведе Маус.

Струан само повдигна шапката си и като зае още по-твърда поза, протегна напред ръка.

— Хопото нареди да ни предадете указа. Предайте го!

Ръката му остана протегнатата. Маус преведе думите му и след кратко напрегнато мълчание знаменосецът изкряска нещо. Тутакси Хау-куа се приближи бързо и подаде на Струан навитото руло.

Струан, Брок и Маус веднага свалиха шапките си и викнаха с всички сили: „Бог да пази кралицата!“ При този сигнал Горт запали фишеците и ги хвърли във водата. Кохонгските търговци отскочиха назад, а знаменосците изтеглиха лъковете и сабите си. Но Струан и

Брок останаха невъзмутимо на местата си с тържествени лица и високо вдигнати шапки.

Фишеците изпълниха градината с пушек. Когато експлозиите престанаха, Маус, Струан и Брок извикаха за ужас на кохонгските търговци: „Бог да убие манджурите!“ — а от фабриките долетяха три ответни възгласа ура. Главният знаменосец нададе заплашителен крясък и пристъпи напред към Маус.

— Той пита, тай-пан, какво означава това.

— Отговори му с думите, които ти казах.

Струан улови погледа на Хау-куа и му смигна тайно, понеже знаеше ненавистта му към манджурите.

Маус заговори на ясен и звънлив мандарински език.

— Така правим винаги при важен случай. Не всеки ден имаме честта да получим такъв ценен документ.

Знаменосецът изпсува и после нареди на Ко-хонга да се оттегли. Кортетът тръгна и напрежението спадна.

Брок се разсмя и смехът му се предаде на хората във фабриката, а оттам отекна до другия край на площада, където се намираще другата фабрика — на американците. Спуснаха от един прозорец знаме и го развяха смело.

— Не е зле да се приготвим за тръгване — заяви Брок. — Това до тук беше добре.

Струан не отговори. Хвърли указа на Маус.

— Преведи го съвсем точно, Волфганг — нареди той и се върна в стаята си.

Когато той влезе, А Гип се поклони и се зае отново с тенджерите. Мей-мей беше вече облечена и лежеше в леглото.

— Какво се е случило, Мей-мей?

Тя го изгледа гневно и му обърна гръб, като повдигна робата си и му показа посинелите си бедра.

— Ето какво случило — отговори тя с престорен гняв. — Виж какво ти направил, груб варварин фан куай. Аз трябва или стоя, или лежа на мой корем.

— Трябва да лежа — поправи я той и замислено се отпусна на стола.

Мей-мей придърпа обратно робата си и предпазливо стана от леглото.

— Защо не засмял? Мисля, че това накара теб засмееш.

— Извинявай, момиче, наистина трябваше. Но имам много грижи.

— Какви?

Той посочи към А Гип.

— Ти отиваш навън, айейа, разбира? — заповяда той и после заключи вратата след нея. Мей-мей коленичи до тенджерата и разбърка съдържанието с пръчица.

— Наредено ни е да заминем в три часа — каза Струан. Да речем, че трябва да останеш тук до утре, какво ще направиш?

— Ще крия — отговори тя без колебание — в това — как казва — малка стая горе под покрив?

— Таван?

— Да, таван. Защо искаш да оставаме?

— Смяташ ли, че ще претърсят фабриката след нашето заминаване?

— Защо оставаме? Много глупаво да оставаме.

— Мислиш ли, че знаменосците ще ни броят, когато си отиваме?

— Този скапан сган не може да брой. — Тя се изхрачи шумно и плю в огъня.

— Престани да плюваш!

— Аз казвам много пъти, тай-пан, важно е, мъдър китайски обичай — отвърна тя. — Ставаш много болен, ако не изхрачиш. Колко по-шумна хращка, толко бог отрова плаши.

— Това са глупости, отвратителен навик!

— Айейа — загуби търпение тя. — Ти не разбираш английски? Понякога чудя защо мъча да обясня толко много цивилизовани китайки обичаи. За какво трябва да крием тука? Опасно е. Ще бъде опасно лошо, ако знаменосци видят мене. Защо крием?

Той разказа за гемията. И за среброто.

— Сигурно имаш много доверие на мене?

— Аха.

— Какво трябва да дадеш на Джин-куа в замяна?

— Търговска отстъпка.

— Така. Какво друго?

— Само търговска отстъпка.

Настъпи мълчание.

— Джин-куа хитър мъж. Той няма да иска търговска отстъпка — замисли се тя. — Каква отстъпка. Питам аз, ако на място на Джин-куа! Всичко на кое съгласен. Всичко!

— Какво би поискала?

Тя впери поглед в пламъците. Питаше се какво ли би казал Струан, ако знаеше, че тя е внучка на Джин-куа — втора дъщеря на най-големия му син от петата му жена. Питаше се също защо бяха забранили да казва на Струан под страх името ѝ да бъде завинаги заличено от семейните архиви. „Странно“ — каза си тя и потръпна при мисълта да бъде изгонена от семейството, тъй като това означаваше да изгонят не само нея, но и децата ѝ, и техните деца, и всички следващи, а това ги лишаваше от тяхната закрила и съдействие — гранитен стълб на китайското общество. Вечен стълб. Единствената и истинска ценност, чиято сигурност и полза бе изпитана и доказана от цивилизацията, живяла пет хиляди години. Семейството!

Почуди се защо всъщност я бяха дали на Струан.

„Втора дъщеря на пета жена — беше казал баща ѝ на петнайсетия ѝ рожден ден. — Моят изтъкнат баща е решил да ти окаже голяма чест и да те даде на варварина тай-пан.“

Това я бе ужасило. Никога не бе виждала варварин и вярваше, че те всички са мръсни и отвратителни канибали. Бе плакала и молила за милост, а после тайно ѝ показаха Струан в компанията на Джин-куа. Огромният му ръст я изплаши, но скоро разбра, че той не е маймуна. Въпреки това продължи да умолява да я омъжат за китаец.

Но баща ѝ остана непреклонен и я лиши от избор. „Подчини се или напусни къщата и бъди прокълната завинаги.“

Така тя бе отишла в къщата на Струан в Макао с наставления да го забавлява. Да научи езика на варварите. И да запознае Струан с някои китайски обичаи, без той да разбере това.

Веднъж в годината Джин-куа и баща ѝ изпращаха при нея човек, който да узнае как се справя тя и да занесе новини от семейството.

„Много странно наистина — мислеше си Мей-мей. — Едно е ясно не са ме изпратили да шпионирам, а да бъда наложница на Струан. Очевидно нито баща ми, нито дядо ми не биха сторили подобно нещо с кръвен роднина без сериозно основание. Нима не бях любимата внучка на дядо ми?“

— Толко много сребро — каза тя, без да отговори на въпроса му.

— Това страхотно голяма съблазън. Огромна! Всичко накуп, само веднъж риск, атака или кражба, а после — двайсет, четирийсет поколения спокойствие.

„Колко глупава бях, че се страхувах от тай-пана. Той прилича на всеки друг мъж и е мой господар. Велик мъж. Освен това скоро ще ме направи тай-тай. Не след дълго. Много скоро ще получа авторитет.“

Тя се поклони до земята.

— Чест за мене, че доверяваш мене. Винаги ще благославям твой джос, тай-пан. Правиш огромна чест и даваш толко много авторитет. Защото всеки гледа как да открадне, а не да даде. Всеки!

— Как би постъпила ти на мое място?

— Пратя А Гип при хопо — каза тя, без да мисли, и започна да бърка отново в тенджерата. — За четирийсе процента гаранция той пренебрегне император. Позволи на тебе да останеш, ако искаш тайно, докато гемия дойде. Кога сигурен, че това точно тая гемия, той тебе остави качиш тайно и пресрещне надолу по река. Пререже гърло. А после измами мен, вземе мой дял и направи своя жена. Мръсно говно! Дори за цял чай на Китай не искам тая развратна свиня. Той знае мръсни трикове. Знаеш, че той почти импотентен?

— Какво? — попита Струан разсеяно.

— Всички знаят — продължи тя, като опита ястието с изискан жест и добави соев сос. — На него трябва две момичета едновременно. Едно трябва играе с него, когато друго работи. После той много малък и слага разни огромни неща отгоре. Освен това той обича да спи с малки деца.

— Престани да говориш тези безсмислици!

— Какво значи „безсмислици“?

— Глупости.

— Не, това не глупости. Всеки знае. — Тя кимна красиво с глава и перото в косата ѝ затанцува. — Аз съвсем не разбирам тебе, тай-пан. Ти шокираш, кога аз говоря за обикновени работи. Много хора използват такива неща да подобрят любов. Много важно е да подобри, ако може. Яде добри храни, използва добри лекарства. Ако ти малък, айейа, не зле да подобриш твой джос и да дадеш на момиче повече удоволствие. Но не като мръсна свиня! Той прави това и просто боли.

— Няма ли да спреш, жено?

Тя престана да бърка яденето и го погледна. На лицето ѝ се изписа лека гримаса.

— Всички ли европейци като теб, тай-пан? Не обичат да говорят открито за нещо между мъж и жена, айейя?

— Някои неща не се обсъждат и точка по въпроса!

Тя поклати глава:

— Това неправилно. Добре е да обсъждат. Как иначе човек подобри? Мъж е мъж, а жена е жена. Ти не шокиран от храна! Защо толко див, а? Секс е храна, нищо лошо. — Очите ѝ се свиха закачливо и го огледаха от главата до петите. — Всички ли господари могат да друсат като теб, айейя?

— Всички ли китайски момичета са като теб?

— Да — отговори тя спокойно. — Повече като мене, но мисля — не толко добри. — Тя се засмя. — Мисля, че ти много специален. Аз също специална.

— И скромна.

— По дяволите, скромна! Аз честна, тай-пан. Китайци честни. За какво аз да не оценява себе? И тебе. Аз наслаждавам на тебе, ти харесваш мене. Глупаво е да преструваме.

Тя надзърна в тенджерата, извади малко месо с пръчица и го вкуси. После свали яденето от огъня и го сложи близо до пламъците, за да остане топло. Отвори вратата и пошепна нещо на А Гип, която се затътри навън. Мей-мей се върна при огъня.

— Къде отиде тя?

— Да намери нас място да крием.

— Аз ще намеря.

— Тя направи това по-добре. Първо ние ядем, после решаваме за Брок.

— Какво да решаваме?

— Той не позволи на тебе да скриеш лесно и да останеш тук, айейя?

— Вече съм решил какво да правя с него. — Лицето на Струан се стопи в широка усмивка. — Ти си много, много специална, Мей-мей.

— Достатъчно специална да направиш мене тай-тай? Твоя върховна дама, по твой обичай?

— Ще реша този въпрос, след като изпълня три неща.

— Какви три неща?

- Първото е да закараме среброто до „Чайна клауд“.
 - Друго?
 - Да осигурим безопасността на Хонконг.
 - А последно?
 - Не съм сигурен. Потърпи и ще узнаеш.
 - Аз помогна тебе в първи две. Последно не знам. Аз китайка.
- Китайци много търпеливи. Но аз също жена.
- Да — съгласи се той, след като помълча малко.

ОСМА ГЛАВА

Струан беше на долния етаж в кабинета си и пишеше послание до Роб. Беше почти два часът. Навън търговците със своите чиновници, кулитата и слугите изнасяха вещите от фабриките и ги товареха в гемии. Хопото бе отменил заповедта за незабавно освобождаване на всички слуги. На тях и на кулитата разрешиха да останат до часа на маймуната — три часа — времето, когато трябваше да се опразни Селцето. На площада все още дежуряха знаменосци, не допускаха никого до американската фабрика.

Струан довърши писмото, постави своя специален търговски символ и удари печат с восък и герб. Пишеше на Роб да не се безпокои, защото предстои да пристигне с добри новини в Хонконг. В случай че самият той закъснее, нареждаше на брат си да отиде на разпродажбата и да закупи цялата земя, за която се бяха разбрали предварително. Да купи също и могилата на каквато и да е цена. Роб трябваше всеки път да наддава с един долар повече от Брок, независимо от цените, които предлага.

Сега Струан изправи гръб, избърса уморените си очи и се захвана да проверява плана си, като се опитваше да открие недостатъците му. Подобно на всички планове, които се съобразяваха с човешките реакции, този също разчиташе на известна случайност. Но той чувстваше, че ветропоказателят на неговия шанс е насочен назад към старите времена, когато бе винаги защитен и когато нещата ставаха така, както той искаше.

Високият старинен часовник отброи два удара. Струан стана от гравираното тиково бюро и отиде при слугите, които сновяха навън-навътре от фабриката, надзиравани от португалските чиновници.

— Почти свършихме, мистър Струан — каза Мануел де Варгас.

Португалецът беше възрастен побелял човек с жълтеникаво лице и благородна осанка. Вече дванадесет години работеше като главен чиновник в „Ноубъл хаус“. Преди това бе притежавал собствена компания с главна квартира в Макао, но не бе устоял на конкуренцията на британските и американските търговци. Не им се сърдеше. Воля

Господна, казал незлобиво, подбрал жена си и децата си и отишъл на литургия да благодари на Мадоната за всичките добрини. Приличаше на повечето португалци — предан, непридирчив, спокоен и бавен.

— Добре ли се чувствате, Варгас?

— Имам лека треска, сеньор. Но ще ми мине, щом се установим на едно място. — Варгас поклати глава. — Лошо е да сме все в движение.

После заговори остро на кантонски диалект, като се обърна към един кули, който минаваше наблизко, превит под тежестта на счетоводни книги.

— Това са последните книги, мистър Струан.

— Добре.

— Много тъжен ден. Носят се лоши слухове. Някои са нелепи.

— Какви?

— Че ще ни пресрещнат по пътя и ще ни избият всички. Че с Макао е свършено, а нас ще ни изхвърлят завинаги от Ориента. Както и обичайните слухове, че след месец ще се върнем и търговията ще бъде по-добра от всякога. Дори разправят, че в Кантон има четирийсет лака сребро.

Струан продължаваше да се усмихва.

— Дори в цялата провинция Квантунг няма толкова голямо богатство.

— Така е. Това е глупост, макар и забавна. Предполага се, че среброто е събрано от кохортата, за да умилостиви императора.

— Небивалици!

— Да, небивалици. Никой не би държал толкова много сребро на едно място. Всички китайски бандити биха се нахвърлили върху него.

— Вземете това писмо и го предайте на мистър Роб. Колкото може по-скоро — нареди Струан. — После заминете незабавно за Макао. Искам да организирате групи от строители. Да се явят на остров Хонконг след две седмици. Петстотин човека.

— Да, сеньор.

Варгас въздъхна, недоумяващ още колко време ще може да се преструва. Всички знаем, че е свършено с „Ноубъл хаус“. Петстотин човека? Защо са ни хора, когато нямаме пари да купим земя?

— Ще бъде трудно, сеньор.

— След две седмици — повтори Струан.

— Ще бъде трудно да намерим добри работници — допълни Варгас учтиво. — Всички търговци ще се надпреварват да ги спечелят, а и императорският указ анулира договора. Може би те няма да искат да работят на Хонконг.

— Ще ги спечелим с добри надници. Нужни са ми петстотин човека. Най-добрите. Ако трябва, предложете им двойни надници.

— Да, сеньор.

— В случай че нямаме пари — добави Струан с мрачна решителност, — Брок ще ви плати добре. Не се безпокойте.

— Не се безпокоя за себе си — отвърна Варгас с достойнство, — а за съдбата на къщата. Не ми се иска „Ноубъл хаус“ да загине.

— Да, зная това. Вие бяхте добър служител, Варгас, и аз ценя това. Сега вземете всичките чиновници. Аз ще тръгна с Маус и моите хора.

— Аз ли да заключа или вие, сеньор?

— Заключете, когато всичките чиновници се качат на борда.

— Добре. Сбогом, сеньор.

— Сбогом, Варгас.

Струан прекоси площада. Край него сновяха мъже, бързаха да натоварят останалия багаж в последните минути. Натезжалите кораби бяха подредени по протежението на пристана. Малко по-нататък забеляза Горт и Брок да сипят ругатни и заповеди по своите моряци и чиновници. Някои от търговците бяха вече заминали и той замаха приветливо с ръка, когато един от корабите се отправи надолу, по течението. От другата страна на реката лодкарите наблюдаваха заминаването и шумно предлагаха да теглят съдовете до средата на течението, тъй като вятърът пречеше на отделянето от дока.

Лорчата на Струан беше двумачтова, доста широка и дълга четирийсет фута. Маус беше вече на кърмата.

— Всичко се изясни, тай-пан. Говори се, че хопото завзел къщата на Тай-сен. Там открили пет милиона рупии в сребро.

— И какво?

— Нищо. Слух, хайн? — Маус изглеждаше уморен. — Всички, които покръстих, изчезнаха.

— Ще се върнат, не се безпокойте. А в Хонконг ще покръстите още много други — отзова се Струан съчувствено.

— Хонконг е единствената ни надежда, нали?

— Да — Струан тръгна по пристана. Видя как от американската фабрика се отдели един висок кули и се сля с тълпата на площада. Струан се отправи също нататък.

— Айейа. Какви вие, янки, прави кан?

— По дяволите, тай-пан — чу се възгласът на Купър изпод шапката на кулото. — Толкова ли личи, че съм преоблечен?

— Височината ви издава, приятелю.

— Исках просто да ви пожелаая попътен вятър. Не зная кога отново ще ви видя. Разбира се, разполагате с трийсет дни.

— Но вие не вярвате, че те са достатъчни?

— Ще разбере след трийсет и няколко дни, нали така?

— Между другото купете осем милиона фунта чай.

— С какво, тай-пан?

— С какво обикновено плащате за чая?

— Ние наистина сме ваши агенти. Поне още трийсет дни. Но аз нищо не мога да ви купя без пари.

— Продадохте ли всичкия си памук?

— Не още.

— Не е зле да побързате да го продадете.

— Защо?

— Търговията на пазара спада.

— Тогава ще се намеси Индипендънс.

— Ще бъде жалко, нали?

— Надяваме се, че ще се справите някак с Брок. И ще построите свой „Индипендънт клауд“. Искам да имам удоволствието лично дави победа.

— Не бързайте — отвърна Струан миролюбиво — и се пригответе да купувате бързо и в големи количества. Ще ви дам знак.

— Без нас ще бъде различно, тай-пан. Всеки от нас ще загуби по нещо, ако заминете.

— А може изобщо да не замина.

— Донякъде желая да ви няма. Повече от всички други вие заграбихте и отдавна държите голяма част от пазара. Време е да освободите моретата.

— Да ги освободим за американските кораби?

— И за други. Но не при условията, диктувани от Британия.

— Ние винаги ще владеем моретата. Длъжни сме. Вие сте аграрна страна, а ние сме индустриалци. Моретата са ни нужни.

— Един ден ние ще завладеем моретата.

— Може би тогава те няма да са ни нужни повече, защото ще владеем небесата.

Купър се засмя.

— Не забравяйте нашия облог.

— Това ми напомня, че получих писмо от Аристотел преди няколко дни. Моли да му изпратим заем, за да излезе от затруднението. Пише, че... „онази прелестна комисия ще почака до лятото, тъй като се разболяла от шарка...“ Разполагаме с много време да я гоним до дупка или... да я гътнем в леглото.

— Не вярвам да е Шиваун. Тя е студена като лед.

— Отново ли ви отблъсна?

— Да. Бихте ли вметнали една добра дума за мен?

— Нямам намерение да се намесвам в преговорите.

Зад гърба на Струан Купър зърна Брок и Горт да се приближават към тях.

— Ако Брок не стигне до Хонконг, вие ще имате на разположение много време, нали?

— Имате предвид едно малко убийство?

— Няма да е малко. За вас то ще означава много нещо, тай-пан.

Добър ден, мистър Брок.

— Сигурен бях, че това сте вие, мистър Купър — засмя се Брок.
— Много мило от ваша страна, че сте дошли да ни изпратите. — После се обърна към Струан: — Тръгваш ли вече?

— Да. Горт ще трябва да гледа задницата на кораба ми оттук до Уампоа. После от „Чайна клауд“, та чак до Хонконг. Както обикновено.

— След четири дни ще гледаш единствено своя задник, защото ще те хвърлят в затвора за длъжници, където ти е мястото! — каза Брок с пресипнал глас.

— Чак до Хонконг, Горт — повтори Струан. — Но няма смисъл да се надбягвам с теб. Не те бива дори и за лодкар.

— Кълна се, че съм по-добър от теб.

— Ако не беше баща ти, щеше да станеш за смях в Азия.

— Върви по дяволите, куч...

— Дръж си езика! — излая Брок. Той знаеше много добре, че Струан ще бъде доволен, ако Горт го нарече „кучи син“ на публично място, защото тогава може да го извика на дуел. — Защо се заяждаш с момчето, а?

— Не се заяждам с него, Тайлър. Просто говоря обективно. Не е зле да го научиш как да се държи и как да стане добър моряк.

Брок се въздържа и не отговори. Засега Горт все още не може да се сравнява със Струан. Поне засега. След една-две години, когато захитрее, нещата ще се променят. Но, дявол го взел, все още е рано. Освен това не подобава на един англичанин да ритне в червата врага си, който лежи безпомощен на земята. Като той скапан Струан.

— Приятелски бас. Обзалагам се на хиляда гвинеи, че момчето ми ще те победи. Преди теб ще докосне пилоната със знамето в Хонконг.

— Двайсет хиляди гвинеи. Ще бъдат негови, не твои — каза Струан, без да сменя присмехулен поглед от Горт.

— Как ще плащаш, тай-пан? — попита Горт презрително.

Глупостта му накара Брок да кипне.

— Той се шегува, Дърк. Нека бъдат двайсет хиляди.

— Да, разбира се. Щом казваш, Тайлър.

* * *

Външно Струан изглеждаше спокоен, но вътре в себе си ликуваше. Бяха налупали въдицата! Сега Горт и Брок щяха да бързат да стигнат в Хонконг преди него — двайсет хиляди гвинеи бе порядъчно богатство, но не можеше да се сравни с четирите милиона, които оставаха непокътнати на „Чайна клауд“. Брок щеше да бъде отстранен от пътя. И все пак играта бе опасна. За малко да се пролее кръв. Макар че лесно щеше да убие Горт.

Струан подаде ръка на Купър.

— Договорът ни е в сила още трийсет дни — стиснаха си ръцете, после Струан погледна към Горт. — Не забравяй — пилоната в Хонконг! Щастлив път, Тайлър!

След това той се отправи към лорчата си, която вече обръщаше нос към средата на реката. Скочи на планшира, погледна назад и като махна подигравателно с ръка, изчезна под палубата.

— Извинени сме, нали, мистър Купър? — каза Брок и хвана Горт под ръка. — Ще държим връзка с вас!

Побутна Горт към лорчата. На палубата го блъсна грубо и го залепи за парапета.

— Проклет, ненормален, гнусен червей! Искаш да ти прережат скапаното гърло чак до мръсните уши! В тези води наречеш ли някого „кучи син“ — спукана ти е работата. Само го наречи така, и той има право да те убие! — Брок замахна и удари сина си през лицето с опакото на ръката си. От устата на Горт потече кръв. — Сто пъти съм ти казвал да се пазиш от този дявол! И аз се пазя, но ти трябва да се пазиш много повече, дявол го взел!

— Аз мога да го убия, татко, зная, че мога!

— Казвал съм ти сто пъти, внимавай с него. Той чака удобен момент да ти пререже гръкляна, глупако. И ще го направи. С този дявол ще се дуелираш само веднъж. Ясно ли е?

— Да.

Вкусът на кръвта накара Горт да побеснее. Баща му продължи:

— Следващия път ще си мъртъв, глупако. И още нещо. Никога не се обзалагай с такъв човек. Нито го удряй в слабините, когато е слаб и немощен. Това не е по правилата!

* * *

— По дяволите правилата!

Брок отново го удари през лицето.

— Брок живеят по правилата. Открито. По мъжки. Внимавай да не ги нарушиш или ще изхвъркнеш от „Брок и синове“!

Горт изтри кръвта от устата си.

— Не ме удряй повече, татко!

Брок усети гнева на сина си и лицето му се изопна.

— Не го прави, татко! Кълна се в небесата, че ще отвърна на удара — изръмжа Горт, забил крака в земята и стиснал здраво юмруци.

— За последен път ти казвам — удариш ли ме още веднъж — няма да се спра! Кълна се, че ти е за последен път.

Вените на врата на Брок се издуха и почервеняха. Готов за бой, той измери сина си — вече не син, а враг. Не, не враг, а син, но

пораснал. Син, предизвикал баща си, както много други синове. И двамата знаеха — ако се сбият — ще проляят кръв и някой ще отпадне от фирмата. Никой не искаше това, обаче ако се стигнеше дотам, щяха да останат кръвни врагове.

Брок ненавиждаше Горт, задето го караше да чувства възрастта си. От друга страна, обичаше сина си, защото той винаги го подкрепяше, тъй като без съмнение знаеше, че баща му е по-ловък в кървавите разпри от самия него.

— Я по-добре тръгвай за Хонконг.

Горт отпусна юмруци неохотно.

— Добре — каза той дрезгаво, — но ти гледай да си разчистиш сметките с това копеле, ако си достатъчно умен, или следващия път ще се разправям, както аз си знам. — После стрелна гневен поглед към боцмана. — А ти какво чакаш, измет такъв? Веднага слизай долу!

Изтри кръвта от брадата си и плю зад борда. Но сърцето му все още биеше учестено и сега съжеляваше, че не е имало трети удар. Бях готов. Господи, и щях да го набия, както бих набил и онова зеленооко куче. Наистина!

— Кой курс да следваме, татко? — попита той, защото имаше много различни пътища. Подстъпите към Кантон по реката бяха осеяни с големи и малки острови и пътищата бяха многобройни.

— Ти сам забърка тази каша, Горт. Сам определяй маршрута!

Брок се отправи към пристанището. Почувства се ужасно стар и уморен. Спомни си баща си железар и как трябваше да търпи като момче боя и назиданията, да понася гнева му и да изпълнява всичките му заповеди. Докато един ден, вече на петнайсет години, кръвта нахлу в главата му. Когато погледът му се избистри, видя, че стои надвесен над неподвижното тяло на баща си.

„Божичко — изтръпна той, — за малко да стане същото. Не трябва да се бия с него. Не искам да загубя сина си.“

— Няма ли да тръгнеш след Дърк Струан, Горт? — попита той с по-мек глас.

Не получи отговор. Брок потърка празното око и намести отново превръзката. Наблюдаваше другата гемия. Тя вече беше стигнала до средата на реката, но Струан не се забелязваше на борда. Сампанът побутна носа на кораба и леко го заобиколи. Моряците се скупчиха,

задърпаха въжетата и с песен започнаха да вдигат платната. Сампанът загреба към гемията на Варгас.

„Дърк няма навик да бърза така — мислеше си Брок. — Нещо не е в ред.“ Погледна към кея и видя, че Варгас и всички чиновници на Струан са все още там, а корабът — неотвързан. Не, Струан никога не постъпва така. Не заминава преди чиновниците си. Странни действия. Мдаа...

* * *

Струан се криеше в каютата на сампана. Когато лодката заобиколи лорчата, той захлупи още по-дълбоко шапката „кули“ на главата си и пристегна подплатеното китайско яке. Собственикът на сампана и семейството му сякаш не го забелязваха. Бяха им платили добре да не чуват и да не виждат нищо.

При сегашните обстоятелства планът, изготвен съвместно с Маус, бе най-разумен. Маус трябваше да избърза и да стигне пръв до „Чайна клауд“, закотвен близо до остров Уампоа на тринайсет мили оттук. Щеше да поеме най-прекия път на север и там да нареди на капитан Орлов да вдигне всички платна и да потегли с пълна скорост към другия край на острова. Там да смени курса и като го заобиколи, да се отправи нагоре по течението, по южния канал, отново към Кантон. Струан бе подчертал изрично, че Брок не трябва в никакъв случай да забележи маневрата. В това време той самият щеше да дочака среброто и да тръгне по по-дългия път, хитро да се промъкне до другия край на острова, където щеше да бъде срещата. Край Мраморната пагода. Самата сграда се извисяваше на двеста фута и се забелязваше отдалеч.

— Но защо, тай-пан? — беше попитал Маус. — Опасно е. Защо е нужен целият този риск, хайн?

— Просто бъди там, Волфганг — бе отговорил той. Когато сампанът докосна пристана, Струан вдигна няколко предварително приготвени коша и бързо се запъти през тълпата към градинската порта. Никой не му обърна внимание. Щом влезе, хвърли панерите настрана и изтича до прозореца в трапезарията, за да надникне през пердетата.

Лорчата му се бе отдалечила на значително разстояние. Корабът на Брок бе в средата на канала и набираше скорост с издути от вятъра платна. Горт беше застанал на кърмата и псувните му долитаха отдалеч до Струан. Брок стоеше до планшира, загледан надолу по течението. Варгас тъкмо бе преброил чиновниците и бе тръгнал обратно към градината.

Струан изскочи от трапезарията и се втурна нагоре по стълбите. От площадката видя как Варгас влезе в салона, направи последен оглед и излезе. Ключът се превъртя в ключалката. Струан въздъхна с облекчение и се изкачи по тясната стълба до тавана. Промъкна се край стари амбалажни сандъци и се приближи внимателно до предната част на къщата.

— Здравей, тай-пан — поздрави Мей-мей.

Облечена в ужасни панталони „хокло“ и подплатено яке, но с чисто лице, тя бе коленичила на възглавничка до малко вързопче с дрехи и готварски съдове. Мей-мей посочи една друга възглавница отсреща и табла за игра с подредени фигури.

— Играем със залагане, айейа?

* * *

— Един момент, малката.

На тавана имаше две малки прозорчета, едното от които гледате пред къщата. Оттук Струан можеше да оглежда целия площад, без да го забележат. Все още сновяха хора, ругаеха и вземаха решения за промяна в последния момент.

— Забелязахте ли ме?

— О, да, много — отговори тя. — Но ние наблюдавали тебе отгоре.

Долу може никой не видял. Защо Брок ударил свой син, айейа?

— Не видях това.

— Да. Два пъти. За какво натупал така? Ние смяхме, докато задавили. Негов син за малко да удари баща. Искам те да бият, да убият един друг — после ти няма да връщаш пари. Аз още мисля — ти ужасно луд, че не платиш на пират да убие него.

Тя седна на възглавницата, но изохка и отново застана на колене.

— Какво има?
— Моя дупе още боли.
— Моето — поправи я той.
— Моя! Това шега. Айейа! Този път аз бия тебе по дяволи и печеля обратно свои долари — и добави невинно: — Колко много дължа?
— Четиринайсет хиляди?
— Много добре си спомняш.
Той седна и вдигна чашата със заровете.
— Четири игри. После ще спим. Предстои ни дълга нощ. — Той хвърли заровете и тя изпъшка:
— Какъв джос имаш! Дюшеш! По дяволи дюшеш!
Тя хвърли на свой ред заровете и получи същия резултат, удари чашата в земята и извика възторжено:
— Хубав, мил, сладък дюшеш!
— Не викай така или ще престанем да играем!
— Няма опасност, тай-пан. Хвърляй! Мой джос днес добър!
— Да се надяваме, че и утре ще бъде също така добър!
— Айейа, утре, тай-пан! Днес! Днес важно! — И хвърли зара отново. Нов дюшеш. — Мил, сладък зар, обожавам тебе! — После се намръщи. — Какво значи „обожавам“?
— Обичам.
— А „обичам“?
— Хайде да не започваме спора отново.
Веднъж той се бе помъчил да ѝ обясни какво означава любов. Оказа се, че в китайския език не съществува дума за английското понятие „любов“.

* * *

Старинният часовник започна да отброява единайсетия час. Струан се раздвижи уморено на поста си до предното прозорче. Мей-мей спеше свита на кълбо, а А Гип беше заспала, облегната на един плесенясал сандък. Преди няколко часа той задряма за малко, но сънищата му бяха странно примесени с реалността. Видя се легнал на борда на „Чайна клауд“, притиснат от тежестта на сребърното

съкровище. Освободи го Джин-куа, който влезе в каютата и отнесе среброто, а му даде в замяна един ковчег и дваайсет златни гвинеи. После изведнъж се оказа извън кораба — на брега, в Голямата къща, построена на могилата. Уинифред му донесе три яйца и той започна да закусва с тях. Тогава Мей-мей се обади зад гърба му: „Господи, как можеш да ядеш неродени кокоши яйца?“ Той се обърна и видя, че тя е гола и изумително красива. Уинифред попита: „Толкова ли беше красива мама, когато беше без дрехи?“, а той отговори: „Да, но по друг начин“ — и се събуди внезапно.

Сънят за семейството му го разстрои. „Ще трябва скоро да се връщам у дома. Дори не знам къде са погребани.“

Протегна се и започна да наблюдава движението по реката, като си мислеше за Роналда и за Мей-мей. Те са различни, толкова различни. Обичах и двете еднакво. Роналда би се радвала на Лондон и на голямата хубава къща, би ходила всеки сезон на бани в Брайтън и Бат. Би била чудесна домакиня, би давала вечери и балове. Но сега аз съм сам.

Ще заведе ли Мей-мей у дома? Може би. Ще я представя като тай-пан? Невъзможно! Защото онези, от които се нуждая, ще ме изоставят.

Той прекъсна разсъжденията си и отново се съсредоточи върху площада. Сега бяха останали само неясни сенки, облени от бледа лунна светлина. Пустотата му се стори странна и зловеща. Спеше му се. „Не бива да спиш — каза си той, — но колко съм уморен!“

Изправи се и още веднъж се протегна. Часовникът удари четвърт, после половин час и той реши да събуди Мей-мей и А Гип след още четвърт час. „Не виждам смисъл да бързам“ — помисли си той. Избягваше да мисли какво ще стане, ако лорчата на Джин-куа не пристигне. Пръстите му опипаха четирите половинки от монети в джоба и той отново се запита каква ли беше ползата за Джин-куа.

Отчасти разбираше неговите мотиви сега. Всичко стана ясно, след като Тай-сен бе опозорен. Явно нещата отиваха към война. Британците определено щяха да спечелят войната. Търговията отново щеше да потръгне. Но никога вече под диктата на Осемте правила. Оттук следваше, че Ко-хонгът щеше да изгуби монопола си и всеки човек щеше да търгува самостоятелно. В продължение на следващите трийсет години. Ето как Джин-куа циментираше търговските си

връзки за трийсет години напред. Чисто по китайски — изгодата се преценява далеч в бъдещето, а не само за настоящия момент.

„Какво ли наистина е намислил Джин-куа? Защо ли му е да купува земи в Хонконг? Защо да обучава сина си на «варварски» обичаи и какво ще спечели от това? Какви са тези четири услуги? И как сега да изпълня обещанието си, след като съм се съгласил и обещал? Как да направя така, че Роб и Кълъм да не провалят сделката?“

Струан се замисли върху това. Прехвърли десетки възможности, преди да стигне до отговора. Знаеше какво му предстои и му беше крайно неприятно. След като взе решение, той насочи мислите си към други неща.

Какво да прави с Брок? Ами Горт? Там, на пристана, за малко да тръгне след Горт. Още една дума, и щеше да го призове публично на дуел. Честта щеше да го застави — и да му позволи — да усмири Горт. С нож в корема! Или с камшик!

А Кълъм? Какво смята да прави? Защо не е писал? И Роб също? И каква пакост беше направил Лонгстаф?

Малките камбанки удариха единайсет часа. Струан събуди Мей-мей. Тя се прозя и протегна сладко, като котка. А Гип беше станала още когато се беше размърдал Струан и сега събираше вързопите.

— Гемия дойде? — попита Мей-мей.

— Не. Но можем да слезем долу и да се приготвим. Тя пошепна нещо на А Гип, която махна карфиците от косата ѝ и я среса енергично. Мей-мей затвори блажено очи. После А Гип оплете косата ѝ като на „хокло“ и я завърза с червена панделка, после я спусна отзад на гърба.

Мей-мей отри ръце в праха и почерни лицето си.

— Какво правя аз за тебе, тай-пан! Тази мръсотия прах ще развали съвършенство на красива кожа. Ще трябва много злато да поправи това. Колко, мислиш, че трябва, айейа?

— Хайде, приготвяй се!

Той тръгна внимателно надолу по стъпалата, които водеха към трапезарията, направи им знак да останат търпеливо по местата си и отиде до прозореца. Площадът беше все още пуст. По скупчените сампани на плаващите села горяха газови фенери. От време на време пролайваха кучета, избухваха фишеци и долитаха караци се, а

понякога щастливи гласове, които после замлъкваха. Чуваше се непрекъснатото потропване на играещите маджонг, които блъскаха плочките по дъските на палубите и масите и бърбреха напевно. От огньовете се извисяваше пушек. Джонки, лорчи и сампани изпълниха устието на реката. Звуците, миризмите, гледките — всичко изглеждаше съвсем нормално. Освен голия площад. Той се бе надявал, че по него ще има хора. А сега те трябваше да прекосят безлюдно пространство. На лунната светлина щяха да ги забележат отдалеч.

Часът удари полунощ.

Той чакаше, наблюдаваше и пак чакаше.

Минутите започнаха да се точат бавно и след безкрайно дълга пауза камбанките отброиха четвърт час. После половин.

— Може лорча намира на юг. — Мей-мей едва сдържа прозявката си.

— Възможно. Ще почакаме още един час, после ще видим.

Още неизтекъл часът, и Струан видя лорча с два фенера да приближава до реката. Корабът беше доста далеч и не се различаваше нарисуваното червено око. Притаи дъх и зачака. Лорчата се движеше безшумно, но лениво и бавно. Това беше добър знак — сигурно среброто тежеше тонове. След като заобиколи Селцето откъм север, тя смени курса и се плъзна към кея. Двама китайци скочиха на брега и завързаха въжетата. За негово облекчение един друг китаец отиде до фенера на кърмата, изгаси го и отново го запали според предварително уговорения сигнал.

Струан се взря в полумрака, за да види дали не се крие някаква опасност. Не забеляза нищо. Провери пищовите си и ги затъкна в пояса си.

— Бързо ме последвайте! — заповяда той.

Отиде безшумно до входната врата, отключи я предпазливо и се шмугна в градината. Там отвори портата и после бързо прекоси площада. Струан имаше усещането, че цял Кантон го наблюдава. Когато стигна до лорчата, ясно видя нарисуваното червено око и в моряка, застанал на кърмата, позна човека, който го бе отвел при Джин-куа. Сега той помогна на Мей-мей да се качи на борда. А Гип рипна на кораба сама.

— Мога взема два кау чило, айейя? Какво каже кан?

— Твое име какво кан? — попита Струан.

— Уанг, айейа!

— Кау чило мои. Потегляй, Уанг!

Китаецът забеляза малките крачета на Мей-мей и присви очи. Скрито под ниско прихлупената сампанска шапка, лицето ѝ не се виждаше. Струан не хареса колебанието на Уанг и начина, по който я огледа.

— Потегляй! — повтори рязко той и сви юмруци.

Уанг изграчи някаква заповед. Въжетата бяха освободени и гемията се отдели плавно от пристана. Струан поведе Мей-мей и А Гип по мостика към долната палуба. После зави към главната каюта, където откри петима китайци. Подкани ги със знак да излязат оттам. Те станаха неохотно и напуснаха стаята, като не пропуснаха да огледат Мей-мей от главата до петите, при което също забелязаха малките ѝ стъпала.

Каютата беше малка, с четири койки, грубо скована маса и пейки. Миришеше на коноп и развалена риба. Застанал до вратата на каютата, Уанг беше вперил поглед в Мей-мей.

— Мога взема кау чило? Какво каже кан?

Струан не го удостои с внимание.

— Мей-мей, затвори врата, айейа? Само отваряш врата мое чук-чук, разбира?

— Разбира, маса.

Струан излезе в коридора и повика Уанг навън. Чу как залостиха след него вратата и чак тогава каза:

— Заведи мене в трюм!

Китаецът го заведе в трюма. Четирийсет сандъка бяха подредени чинно в две редици до стената с широк проход по средата.

— Какво има в сандък, айейа? — попита Струан.

Уанг го погледна учудено.

— Какво говори, айейа? Всичко, кое маса Джин-куа каже.

— Колко човек знае?

— Само мен! Всички зная, айейа! — Уанг прокара пръст по гърлото си.

Струан изръмжа:

— Пази врата!

После извади напосоки един сандък и изкърти капака му с лост. Вторачи се в среброто и вдигна един от най-горните късове. Усети

напрегнатия поглед на Уанг и това усили напрежението му. Постави слитъка обратно и затвори капака.

— Какво каже за кау чило, айейа? — отново повтори въпроса си.

— Кау чило мой. Точка!

Струан се увери, че капакът отново е здраво затворен. Уанг втъкна палци в дрипавите си панталони.

— Чоу? Кан?

— Кан.

Струан се качи на палубата да провери такелажа и платната.

На носовата част и на кърмата имаше по един четирифунтов топ. И двата топа бяха заредени и готови за стрелба, а бурето — пълно догоре със сух барут. До него имаше подредени гюлета. Той заповяда на Уанг да събере екипажа и вдигна от земята един кнехт. Оказа се, че в лорчата има осем моряци.

— Слушай — обърна се той към Уанг, — всички ножове, всички бум-бум на палуба бързо-бързо.

— Айейа, не може — възпротиви се Уанг. — Много пират в река. Много.

Юмрукът на Струан се стовари върху врата му и го заправи към планшира. Моряците зашумяха гневно, готови да се нахвърлят върху чужденеца, но ги спря заплашително вдигнатият предмет.

— Всички ножове, всички бум-бум на палубата, бързо-бързо! — Гласът на Струан бе стоманен.

Уанг се надигна тежко и промърмори нещо на кантонски. Последва злобно мълчание, след което той хвърли ножа на палубата и останалите го последваха неохотно. Струан заповяда на Уанг да събере и да завърже всички ножове в парче брезент, което се валяше в краката им. После нареди на моряците да се обърнат с гръб и ги претърси. В третия от тях откри малък пистолет, взе го и стовари дръжката върху главата на виновния. Тукати още четири ножа издрънчаха по палубата. С крайчеца на окото си зърна как Уанг хвърли зад борда бойна секира.

След като претърси хората, Струан им нареди да останат на палубата, а сам взе оръжията със себе си и отиде да огледа останалата част на кораба. Долу не се криеше никой. Зад някакви сандъци откри таен склад с четири мускета, шест саби, четири лъка и стрели и три бойни жезла. Взе ги и ги отнесе в каютата си.

— Айейа, Мей-мей, ти чуваш какво горе кан? — попита той тихо.

— Да — пошепна тя в отговор. — Ти казваш ние можем да говорим безопасно английски пред А Гип. Сега не искаш говориш?

— Забравих. Просто навик. Всичко е наред, момиче.

— Защо ударил Уанг? Той нали довереник на Джин-куа?

— Товарът е магнитната стрелка на нашето пътуване.

— Магнитната стрелка?

— Магнит. Стрелката на компаса.

— О, разбирам.

Мей-мей беше седнала на койката и бърчеше нос от вонята на гниещата риба.

— Аз много лошо, ако остана тук. Мога да отида на палуба?

— Почакай, докато се отдалечим от Кантон. Тук си в много по-голяма безопасност.

— След колко време стигнем до „Чайна клауд“?

— Малко след зазоряване, ако Волфганг не сбърка мястото на срещата и не отклони кораба.

— Това възможно?

— С такъв товар всичко е възможно. — Струан вдигна единия от мускетите. — Знаеш ли как се стреля с това?

— Защо трябва да стрелям пушки? Мен, аз цивилизирана, пълна със страх жена, вярно, че красива, но пушки — нее!

Той показа:

— Ако някой влезе в каютата, убий го!

После се върна на палубата с другия мускет. Лорчата беше стигнала до средата на обляния в лунна светлина канал и плаваше тромаво, с около четири възела в час, потънала дълбоко под тежкия товар. Не бяха отминали покрайнините на Кантон и от двете страни на реката се низеха гъсти редици от плаващи села. От време на време подминаваха лодки, сампани и джонки, движещи се нагоре по течението. Тук реката беше широка половин миля и пълна с големи и малки съдове, които плаваха по нея.

Струан погледна небето и установи, че времето ще е хубаво, но вятърът бе някак безпътен и мек, а дъхът му — безводен и сух. Той знаеше, че този вятър ще намали скоростта и ще забави движението

им. Но не това го тревожеше. Толкова пъти бе минавал оттук и познаваше всички плитчини, реки, притоци и пропускателни пунктове.

Близо до Кантон трябваше да минат през лабиринт от различни по големина острови, които покриваха площ, дълга двацет и широка пет мили. Имаше най-различни начини да се плува нагоре по течението. Както и надолу.

Струан бе щастлив, че отново е на път. Също, че е започнало пътуването до Мраморната пагода. Той се поклащаше леко с клатушкането на палубата. Уанг застана до кормчията, а моряците се пръснаха, навъсени и зли. Струан забеляза, че постовият е на мястото си на кърмата.

Половин миля напред реката се разделяше на два ръкава и заобикаляше един остров. Близо до разклонението имаше плитчина, която трябваше да избягнат. Струан не каза нищо и зачака. Чу Уанг да говори с кормчията, който завъртя румпела и внимателно отклони лорчата от плиткото място. „Добре — помисли си той, — поне е ясно, че Уанг познава част от водните пътища. Трябва да видя кой път ще избере. И двата са добри, но северният е по-безопасен.“ Лорчата започна да завива на север, без да се отклонява от курса си. Струан поклати отрицателно глава и посочи към южния канал. Допускаше евентуална засада.

Кормчията погледна към Уанг за потвърждение. Струан направи леко движение към тях и завъртя кормилото рязко. С остро пляскане на платната лорчата пое по новия път.

— За какво върви този път, айейа? За какво удря мене? Много лошо! Много!

Уанг се приближи до планшира и впери зъл поглед в нощта.

Вятърът се усили леко и лорчата заплава по-бързо по южния ръкав. В края на набелязания път Струан направи знак на кормчията да завърти кормилото. Корабът направи бавен завой и платната заплюяха на вятъра. Утлегарите заскърцаха по цялата палуба. Килнаха се леко, но скоростта отново се усили и корабът заплава по-бързо.

Струан заповяда да оправят платната. Плаваха гладко в продължение на половин час и покриха част от маршрута. Точно тогава той забеляза с крайчеца на окото си голяма лорча, която летеше право към тях откъм вятъра. На носа стоеше Брок. Струан се наведе,

изтича бързо до кормилото и блъсна моряка встрани. Стреснати, Уанг и кормчията заговориха развълнувано, а екипажът се вторачи в Струан.

Той завъртя румпела по посока към щирборда. Молеше се лорчата да реагира бързо. Отдалеч долетя гласът на Брок:

— Дясно на борд, чудесен ход!

Вятърът отпусна платната. Струан с все сила дръпна кормилото в обратна посока, но лорчата не реагира и корабът на Брок се изравни с тях. В корпуса се впиха здраво абордажни куки. Струан вдигна мускета и се прицели.

— Я гледай ти! Това си бил ти, Дърк! — извика Брок с престорено учудване. Беше се надвесил над перилата, широко ухилен.

— Куките са пиратски акт, Брок! — каза Струан и подхвърли ножа си към Уанг с дръжката напред. — Режи бързо-бързо куки!

— Прав си, момче. Извинявай за куките. Мислех си, че лорчата ти е закъсала и че някой трябва да я изтегли. Не виждам флага на мачтата. Сигурно те е страх да го вдигнеш.

Струан видя, че хората на Брок са въоръжени и готови за бой. Горт бе застанал на кърмата до леко подвижно оръдие, заредено за стрелба, макар и не насочено към тях.

— Ако още веднъж използвате абордажни куки срещу мен, ще ви сметна за пирати и ще ви откъсна главите.

— Разрешаваш ли да се кача на кораба ти, Дърк?

— Да.

Брок се провря през такелажа и скочи на борда. Трима от хората му стъпиха на планшира, готови да го последват, но Струан вдигна мускета и извика:

— Не мърдайте! Ще пръсна черепа на всеки, който се качи на кораба без разрешение!

Хората останаха по местата си.

— Правилно — подигра го Брок, — закон на морето! Капитанът решава кого да покани и кого не. Останете по местата си!

Струан подкани Уанг:

— Режи куки!

Уплашеният китаец се спусна към въжетата. Горт завъртя оръдието и Струан се прицели него.

— Остави, Горт! — извика Брок.

Законът на морето бе на страната на Струан — абордажът се считаше за пиратски акт. При това да стъпиш на кораб, въоръжен и без разрешение, си беше чисто пиратство. Никой друг закон на Англия не бе съблюдаван и прилаган така ревностно като закона за плавателните съдове и за властта на морския капитан. Съществуваше само едно наказание за пиратството — бесило!

Уанг преряза последното въже и корабите започнаха да се раздалечат. Когато лорчата на Брок отплава на трийсет фута, Струан свали мускета и извика:

— Само да посмеете да се приближите на петдесет фута от мен, бога ми, ще ви обявя за пирати. — После се облегна на планшира. — Какво означава всичко това?

— Същия въпрос мога да ти задам и аз, Дърк — отвърна небрежно Брок и очите му блеснаха на светлината. — Вчера гледам, че тайно се промъкваш в оня сампан. После те виждам, облечен много странно, като кули, да се връщаш, представи си, обратно във фабриката. Чудно, казвам си, изглежда, нашият приятел Дърк се е побъркал. Или пък има нужда от помощ, с която да се измъкне спокойно от Кантон. И така ние тръгваме все надолу по течението, после се връща ме тайно назад и хвърляме котва на север от Селцето. Изведнъж те виждаме на борда на това смърдящо корито. Наедно с две гаджета.

— Моя работа е какво правя.

— Така е.

Струан мислеше трескаво. Корабът на Брок бе много по-бърз от неговия, екипажът му — опасен и въоръжен до зъби. Той не можеше да излезе насреща им сам.

Проклинаше се, че се оказа доверчив и не остави наблюдател. Но откъде можеше да знае, че Брок се е промъкнал тайно нагоре по течението.

„Как да се справи с него? Сигурно имаше някакъв начин. Той може лесно да ме нападне през нощта и дори да оцелея, трудно ще докажа истината. Брок ще се закълне, че е било инцидент. А и още нещо — Мей-мей не може да плува.“

— Старото корито гази много дълбоко във водата. Да не би да тече? Или товарът му е тежичък?

— Какво искаш да кажеш, Тайлър?

— Слухове, приятел. Вчера цяла сутрин се носеше слух. Преди да заминем. Слух за среброто на Тай-сен. Чу ли го?

— Имаше най-различни слухове.

— Да. Но във всички се говореше, че в Кантон има много богат откуп във вид на сребро. Тогава и през ум не ми мина, че това е вярно. Но когато те видях да се връщаш, си помислих — брей, че интересно! Точно преди това се беше обзаложил на двайсет хиляди гвинеи. Многоооооо интересно! После през нощта се качваш като крадец в една тежко натоварена лорча и тръгваш на юг, но не по канала по който трябва да вървиш. — Брок се протегна, после почеса енергично брадата си. — Старият Джин-куа да е случайно тук?

— Не, няма го в Кантон.

— Старият Джин-куа е твое куче. Или поне твой човек, а? — Устните му се разтегнаха в цинична усмивка.

— Говори по-ясно!

— Няма смисъл да бързам, приятел. Не, по дяволите! — каза той и хвърли бърз поглед към носа на лорчата. — Нещо е олекнало на носа, какво ще кажеш? — Брок имаше предвид широкия четири фута железен клин, който стърчеше над ватерлинията. Таранът, изобретен от Струан преди много години, бе простичък метод за потапяне на кораби. Брок и още много китайски търговци го бяха възприели.

— Да. Наистина сме тежички. Но сме и добре въоръжени.

— Виждам това. Топ отзад, топ отпред, но и двата са закрепени неподвижно — каза Брок и после добави след напрегнато мълчание: — След пет дни ще пристигнат полиците, нали?

— Да.

— Ще ги получиш ли?

— След пет дни ще стане ясно.

— Четирийсет или петдесет лака сребро са много нещо.

— Вероятно е така.

— Попитах Горт какво би сторил нашият приятел Дърк, ако не проработи късметът му. А Горт каза: „Ще се опита да го поправи.“ „Да — казах аз, — но как?“ „Ще тегли заем.“ „Да, наистина — казах, — ще тегли заем. Но откъде?“ Тогава, миличък, си помислих за Джин-куа и Тай-сен. С Тай-сен е свършено, значи трябва да е Джин-куа. Помисли малко. На борда има две жени. Ще се радвам да ги отведа до Уампоа и Макао. Където кажеш.

— Аз сам ще ги отведа.

— Да, но това корито може и да потъне. Не ми се ще да мисля, че жените може да се удавят без нужда.

— Няма да потънем, Тайлър.

Брок отново се протегна и извика на моряците си да изпратят голямата лодка. След това поклати тъжно глава.

— Е, момче, просто исках да осигуря превоз за жените. И за теб, разбира се. Този съд е много несигурен. Изключително несигурен.

— В тези води се въдят много пирати. Ако някой се приближи към нас, ще използвам топа си.

— Това е разумно, Дърк. Но представи си, че видя в тъмната нощ кораб пред себе си и се опитам да му избягам, а той е толкова нахален, че стреля срещу мен с топ. Е, тогава, момче, ще постъпя, както си знам. Ще реша, че са пирати, и ще ги вдигна във въздуха.

Така ли е?

— Ако все още си жив след първия залп.

— Да-а. В труден свят живеем. Неразумно е да стреляш с топ.

Голямата лодка се приближи до кораба.

— Много благодаря, Дърк. Не е зле да вдигнеш флага, докато е още цял. Тогава няма да стават гнусни грешки. Извинявай за куките. Ще се видим в Хонконг.

Брок се прехвърли през борда на кораба и стъпи в лодката. Махна подигравателно с ръка и бързо се отдалечи.

— Какво иска Едноок маса? — попита Уанг разтреперан. Моряците бяха направо ужасени от лорчата на Брок.

— Какво мислиш, айейа? Ако правиш също нещо, кое правя аз, няма умреш, кан — отсеке Струан. — Всички платна горе, бързо-бързо. Загаси огън, който вижда!

Съвзели се от страха, моряците загасиха фенерите и се понесоха, гонени от вятъра.

Когато Брок се качи на борда на своя кораб, той впери недоверчив поглед в нощта. Сред толкова много съдове, които плаваха надолу по течението, лорчата на Струан изобщо не можеше да се различи.

— Виждаш ли го? — попита той Горт.

— Да, татко.

— Ще слезна долу. Ако случайно потопиш някоя друга лорча, ще бъде лошо, ужасно лошо.

— На борда ли е среброто?

— Сребро ли, Горт? — Брок се престори на учуден. — Не зная за какво говориш. — После понижи глас: — Извикай ме, ако ти потрябвам. — Но никакви топове, освен ако той стреля по нас. Няма да действат като пирати. Вече имаме много врагове, които ще се радват да ни обявят за пирати.

— Бъди спокоен, татко — каза Горт.

В продължение на три часа Струан влизаше и излизаше от общия поток на корабите, връщаше се назад, после отново сменяше курса, минаваше в опасна близост до бреговете, като винаги се стремеше да има кораб между него и лорчата на Брок, която неотклонно го следваше по петите. Тъкмо излезнаха от южния канал, като заобиколиха малкия остров, и отново се шумгнаха в главното корито на реката. Знаеха, че там ще има повече място за маневри, но това щеше да даде на Брок още по-голямо предимство.

В южния канал Брок имаше възможност да се отдалечи по посока на вятъра, а после да нападне откъм подветрената страна. Струан нямаше да разполага с достатъчно вятър, за да обърне кораба, и щеше да получи залп под прав или под остър ъгъл или страничен удар с желязната сонда щеше да го изкоруби и прати на дъното. Тъй като топовете бяха закрепени неподвижно на носа и на кърмата, той не можеше да ги премести до средата на палубата и да осигури надеждна защита. Щеше да бъде съвсем различно, ако неговият собствен екипаж беше тук. Струан щеше да преустанови движението на кораба, сигурен, че хората му ще използват оръжията си, за да спрат приближаващата атака. Но той нямаше доверие в китайците и в старинните китайски мускети, които изглеждаха готови да избухнат при първото дръпване на спусъка. Брок също беше прав. Ако противникът му стреляше пръв в тъмнината, той щеше да отвърне на изстрела. Един умел залп — и той хвъркваше във въздуха.

За стотен път Струан погледна небето. Нуждаеше се отчаяно от внезапна буря или дъжд, от облаци, които да скрият луната. Но нямаше никакви признаци да завали или поне да се заоблачи.

Той се вгледа в тъмнината отзад и видя, че лорчата бързо ги настига. Беше на сто ярда от кърмата и се приближаваше към

наветрената страна, като напредваше по-бързо от тях.

Струан започна да мисли трескаво дано му хрумне някакъв план. Знаеше, че може лесно да избяга, ако изхвърли среброто зад борда, при което корабът щеше да олекне. Една миля напред реката отново се разклоняваше пред остров Уампоа. Щеше да е в по-голяма безопасност и можеше да избегне тарана, ако тръгнеше по северния ръкав. Но нямаше да може да се отдалечи на голямо разстояние, да преплава цялото протежение на Уампоа, а после да го заобиколи и да се срещне с „Чайна клауд“ далеч в южния край. Така че беше принуден да използва южния канал.

Не виждаше начин да се измъкне от клопката. След два или три часа щеше да се зазори и с него беше свършено. Трябваше някак да избяга в тъмнината и да се скрие, а после да се промъкне към мястото на срещата. Но как?

Далеч в мрака прозираше разклонението на реката, която обгръщаше остров Уампоа подобно на блестящ сребърен пояс. Струан забеляза А Гип на мостика. Тя го повика с пръст. Далеч зад кърмата се виждаше лорчата на Брок, която напредваше все откъм наветрената страна и беше готова да литне пред вятъра, ако Струан завиеше в южния ръкав. Ако тръгнеше по северния, Брок щеше отново да се окаже в по-изгодна позиция.

Той посочи една малка пагода на южния бряг и направи знак на кормчията да завие нататък.

— Разбира?

— Разбира, маса.

— Трябва да разбере добре! — Струан прокара пръст по гърлото си, после слезе бързо долу.

Мей-мей се чувстваше много зле. Ужасно ѝ се гадеше от вонята на риба, спарения въздух в каютата и клатушкането на кораба. Но все още стискаше мускета. Струан я вдигна на ръце и я понесе навън.

— Не — възрази немощно Мей-мей. — Повиках тебе зарад А Гип.

— Защо заради нея?

— Изпратила нея тайно горе. Да слуша екипаж. — Мей-мей спря да говори, задавена от спазъм, и когато той премина, продължи: — Тя чула човек да говори с друг човек. Те говорили за сребро. Аз мисля, те знаят всички.

— Да — отвърна Струан, — сигурен съм, че знаят. — После потупа А Гип по рамото. — Ти получиш много голяма заплата скоро, кен.

— Айейа, за какво заплата? — възрази А Гип.

— Брок все още по наши пети? — попита Мей-мей.

— Да.

— Може светкавица да удари него.

— Може. А Гип, направи на мис супа! Сави? Супа! А Гип поклати глава:

— Супа — не. Чай-а по-добър.

— Супа!

— Чай-а!

— Ох, няма значение — отстъпи Струан, подразнен, защото знаеше, че колкото да повтаря „супа“, винаги най-накрая щеше да бъде чай.

Той изнесе Мей-мей на палубата и я постави да седне върху буре с барут. Уанг, кормчията и екипажът не погледнаха към нея. Но Струан бе сигурен, че те чувстват остро присъствието ѝ и това усилва напрежението на кораба. После си спомни нейните думи за светкавицата и това веднага породя план. Притеснението го напусна и той се засмя гръмогласно:

— За какво ха-ха, айейа?

Мей-мей вдишваше дълбоко въздух и стомахът ѝ започна постепенно да се успокоява.

— Намислих начин да справим с Едноок маса — отговори Струан. — Айейа, Уанг. Ела насам. — После подаде на Мей-мей един пищов. — Щом дойде човек наблизко, ти — бум-бум, сави?

— Сави, маса.

Струан направи знак на Уанг да го последва. Стъпваше леко по палубата и китайските моряци се отдръпваха, за да му сторят път. Спря се за малко до бака да се увери още веднъж, че лорчата на Брок е далеч, и бързо слезе под палубата. Уанг го следваше по петите. Жилищното отделение се състоеше от една-единствена, широка колкото целия кораб каюта, с койки, наредени по протежение на двете ѝ страни. Под скарата на един открит люк имаше грубо зидано огнище и над дървените въглища висеше лъскаво котле. Наблизко се валяха

купчинки треви и сушени гъби, суха и прясна риба, свежи зеленчуци, чувал с ориз и най-различни видове пръстени съдове.

Той вдигна капака на едно гърне и помириса съдържанието.

— Маса иска покажа? Кан?

Струан поклати глава. В първото гърне имаше сол, във второто — сиропиран джинджифил. След това корен от сен-сен в оцет с подправки. Имаше също готварско олио: фъстъчено и слънчогледово. Струан хвърли по няколко капки от двата вида в огъня. Слънчогледовото олио горя по-продължително от фъстъченото.

— Уанг, занеси това горе! — каза той и посочи гърнето със слънчогледово олио.

— За какво, айейа?

Струан побърза да се върне на палубата. Лорчата приближаваше мястото, откъдето трябваше да завият на север или на юг. Струан посочи южния ръкав.

— За какво по-дълъг път, айейа? — попита Уанг, като остави гърнето.

Струан го изгледа и китаецът отстъпи една крачка. Кормчията беше вече извил кормилото. Насочиха се на юг. Лорчата на Брок зави бързо в същата посока. Между тях все още имаше доста лодки и известно време Струан бе в безопасност.

— Ти стой на място — обърна се той към Уанг. — Хей, кау чило. Стой на място. Използвай бум-бум, ако нужно.

— Сави, маса — отвърна Мей-мей, която беше вече много по-добре.

Струан влезе в главната каюта, събра всички оръдия и ги донесе обратно на носа. Взе един мускет, двата лъка със стрелите, едно бойно желязо и хвърли останалото оръжие зад борда.

— Пират кан, ние няма бум-бум — промърмори мрачно Уанг. Струан вдигна желязото и започна да го размахва небрежно във въздуха. Смъртоносно оръжие при ръкопашен бой, то се състоеше от дълги три фута желяза, свързани подвижно помежду си, и желязна топка с шипове на края. Късата желязна дръжка прилягаше добре в дланта и бе прикрепена към китката с предпазен кожен каиш.

— Пират дойде, много-много мъртви има — срязва го Струан. Уанг посочи гневно към лорчата на Брок.

— Него не може спре, айейа? — После показа към брега. — Там. Ние бяга бряг, ние спаси.

— Айейа!

Струан му обърна презрително гръб. Седна на палубата, здраво стиснал бойното желязо. Смълчаните моряци наблюдаваха с изумление как Струан накъса ръкава на ватеното си яке и потопа парчетата в олио. После внимателно нави едно от тях около металния връх на една стрела. Моряците се отдръпнаха, когато той опъна лъка. Набеляза по-далечна цел на мачтата и стреля. Стрелата не улучи целта, но попадна в тиковата врата на бака. С мъка успя да я изтегли.

Върна се назад, разви ватената ивица и я потопа в олиото. След това я поръси внимателно с барут, отново я уви около стрелата и завърза отгоре втора ивица от плата.

— Хола! — извика часовият на кърмата. Лорчата на Брок се приближаваше застрашително.

Струан пое кормилото и известно време управлява кораба. Рискува да мине съвсем близо до една тежко натоварена джонка, после ловко смени посоката и когато излезе на открито, се оказа в противоположното трасе. Брок извърши същата маневра, опита се да пресече пътя му, но трябваше да заобиколи редица движещи се на север джонки. Струан отстъпи кормилото на един от моряците и приготви още четири стрели. Уанг не можеше повече да се сдържа:

— Айейа, маса какво може прави?

— Донеси огън, който вижда, айейа?

Уанг тръгна, като сипеше ругателства, и след малко се върна с фенер.

— Огън, който вижда!

Струан посочи с жестове, че стрелата трябва да се потопа в огъня на фенера и да се изстреля пламтяща в грота на приближаващата лорча.

— Много огън, айейа? Те спира, ние напада, айейа?

Уанг зяпна от удивление. После избухна в смях и обясни плана на екипажа. Всички се заусмихваха на Струан.

— Ти много, мнооого тай-пан! Айейа! — извика възторжено Уанг.

— Много фантастичен ти! — присъедини се Мей-мей към общия смях. — Много надхитрил Едноок маса!

— Хола! — предупреди ги часовоят.

Лорчата на Брок бе преодоляла завоя и отново се приближаваше към тях. Струан пое румпела и отново поведе кораба във вътрешността на южния канал, като криволичеше, но винаги откъм наветрената страна. Струан знаеше, че Брок чака реката да се изчисти от кораби и да нанесе фаталния удар. Сега Струан беше по-малко уверен в себе си. „Ако стрелата улучи платното — си каза той — и ако го пробие, ако освен това не изгасне, докато лети във въздуха, ако грогът е достатъчно сух и се запали, ако те почакаат още четири мили, преди да ме нападнат, и най-сетне, ако имам късмет, тогава ще мога да се отърва от тях.“

— По дяволите Брок! — извика той на глас.

Корабите по реката чувствително намаляваха. Струан натисна рудара към вятъра, за да придвижи лорчата колкото може по-близо до южния край на реката и когато направи завой, въздухът да го подхване отзад и да го тласне пред себе си.

На юг реката бе пълна с опасни плитчини. Маневрата на Струан дълбоко по посока към вятъра бе изложила кораба на опасност. Сега лорчата на Брок изчакваше удобен момент да нападне. Но Струан бе подготвен добре за атаката. Времето бе дошло. Много преди това той беше усвоил основния закон на живота: Направи така, че ти да диктуваш условията на боя, а не врагът ти!

— Айейа, Мей-мей, върви долу!

— Аз наблюдавам. Може, няма против?

Струан взе още един мускет и го подаде на А Гип.

— Веднага долу!

Двете жени изчезнаха под палубата.

— Уанг, донеси огън, който вижда, втори.

Китаецът донесе втори фенер и Струан запали и двата. После пригответи стрелите и лъковете. „Вече няма връщане назад!“ — помисли си той.

Лорчата на Брок беше на двеста ярда и се движеше откъм вятъра. Постепенно корабите в реката изчезнаха. Двете лорчи останаха сами. В този момент корабът на Брок се люшна леко и се спусна към тях. Екипажът на Струан се пръсна и се втурна към противоположната страна. Моряците увиснаха по въжетата, готови всеки миг да скочат зад борда. Само Уанг остана на носа до Струан.

Сега се виждаше ясно как Горт направлява лорчата, а екипажът се готви за бой. Струан огледа палубата, но Брок не се забелязваше никъде. Питаше се каква ли дяволия бе намислил. Когато корабите бяха на разстояние петдесет ярда един от друг, Струан завъртя рязко румпела и тежко потегли пред вятъра, като тикна кърмата в лицето на Горт. Горт напредваше бързо и все оставаше откъм вятъра. Струан знаеше, че той е хитър и никога няма да сглупи да го нападне от подветрената страна. Направи знак на Уанг да поеме кормилото и да държи курса, а сам приготви лъка и стрелите и се мушна под планшира. Успя да види мачтите, които бързо и застрашително надвиснаха над него. Пъхна върха на стрелата в пламъка на фенера, напоената с олио материя пламна веднага. Той се изправи и се прицели. Лорчата беше на трийсет ярда от него. Стрелата описа огнена дъга и попадна право в грота. Но силата на удара загаси пламъка.

Горт извика нещо на екипажа си и продължи да напредва дори когато към него полетя втора стрела. Тя също се удари в грота, но се задържа, а по палубата се посипаха искри. Барутът във ватата се подпали и избухна в пламъци. Горт блъсна кормилото неволно, корабът потрепери силно и се килна настрана.

Струан бе приготвил трета стрела и я изстреля точно когато лорчата прелиташе край него. Стрелата се заби в огромния фок на носа. Пламъци лизнаха платното. Радостен, той насочи кораба срещу вятъра и в този момент видя как Брок изскочи на палубата и изблъска Горт от мястото му, после сграбчи румпела и извъртя кораба. С все сила изви кормилото докрай и се стрелна към средата на щирборда, като се опита да пресече бягството на противника.

Струан беше предвидил маневрата на Брок, но лорчата отказа да му се подчини. В този момент разбра, че е загубен. Запали последната стрела и зачака, облегнат с цялата си тежест върху румпела. Молеше се лорчата да ги заобиколи. Брок беше застанал на носа и крещеше на моряците, които се опитваха да изгасят пожара. До него се изсипа пламтящ куп въжета, но той не им обърна внимание, съсредоточен единствено върху точката по средата на щирборда, където възнамеряваше да нанесе удара.

Струан се прицели внимателно и щом лорчата се приближи на петнайсет ярда, стреля отново. Стрелата се заби в преградата до главата на Брок, но корабът му продължи настъплението си. Струан

започна да маневрира, но беше вече късно. При удара корпусът потрепери, дървото изскърца противно и се разцепи, когато шипът на другия съд се впи в бакборда. Удареният кораб се килна силно и едва не се преобърна.

Струан за малко не падна на палубата. Посипаха го искри от горящи въжета и платна и той с мъка се изправи на крака. Вцепенените от ужас китайци запищяха, а хората на Брок нададоха неистови крясъци. Екипажите на двата кораба поведоха борба с огнената плетеница. Сред врявата се чу и викът на Брок: „Моля за извинение!“ — и двете лорчи заплаваха в различни страни. Корабът на Брок продължи с горящите платна направо, а лорчата на Струан първо се изправи, залитна несигурно на една страна, после на друга и след като се задържа за малко хоризонтално, се наклони опасно към бакборда.

Струан сграбчи румпела и с все сила го завъртя. Лорчата се подчини неохотно и когато вятърът изду платната, той я насочи към брега, като се надяваше отчаяно, че ще се добере до него, преди тя да потъне.

Виждаше, че и двете платна на Брок горят. Трябваше да бъдат отрязани в движение, а после заменени. Внезапно откри, че палубата на собствения му кораб е наклонена с десет градуса към бакборда — в обратната страна на удара. С мъка се изкачи по наклонената палуба и се надвеси над борда, за да огледа огромната дупка в пострадалата страна. Долният край на дупката беше потънал само един инч под ватерлинията, от което Струан заключи, че силният удар беше запратил сандъците със среброто в другия край на трюма. Сега тежестта им държеше кораба наклонен.

Той повика Уанг да застане при румпела и да поддържа същия курс. После грабна бойното желязо, проби си път напред и го размаха пред очите на няколко моряци. Подбра ги и ги застави да слезнат долу. На път за трюма зърна Мей-мей и А Гип, невредими, но уплашени, застанали сред развалините на главната каюта.

— Вървете горе! Вземете бум-бум!

С жестове и ругатни им обясни, че трябва да избутат и струпат всички сандъци до стената. Нагазили до глезените във вода, китайците ужасно се страхуваха да не се удавят, но видът на желязното оръжие беше още по-ужасен и те се подчиниха безропотно. Лорчата заскърца и се наклони опасно и дупката се показа над водата. Струан довлече

резервното бизаново платно и започна да го тъпче в пробоя, като вместо клинове използва няколко сребърни кюлчета.

— По дяволите! — изрева той. — Бързо, бързо!

Моряците се спуснаха да помагат и скоро отворът бе запушен, така че да не влиза вода. Струан заповяда на хората да вдигнат резервния грот и да го занесат на палубата.

Макар че не пострадаха, Мей-мей и А Гип бяха потресени от случилото се. Мей-мей още стискаше пищова, а другото момиче — мускета. Парализиран от страх, Уанг не изпускаше кормилото. Струан побутна хората напред и с тяхна помощ провря грота под носа и под целия корпус на кораба, след което го обтегна здраво над разкъсаното място. Водното налягане натисна платното. В това време съдът се люшкеше безпомощно напред — назад и по едно време за малко не се преобърна.

Още веднъж Струан застави хората да слезнат в трюма, хубаво да уплътнят брезента и да подредят останалите сандъци до бакборда за по-добър баланс.

Върна се на палубата и провери внимателно как е завързан грогът. Отдъхна си едва когато се убеди, че е обтегнат здраво и държи.

— Добре ли си, Мей-мей?

— Какво, а?

— Нещо боли?

Тя посочи ръката си. На китката имаше кървяща рана. Той я разгледа внимателно. Болеше я, но не изглеждаше да е счупена. Струан сипа отгоре малко ром. После пи жадно и погледна назад. Течението влачеше лорчата на Брок. Гротът и фокът бяха обхванати от пламъци. Екипажът преряза въжетата и платната паднаха във водата, където продължиха да горят известно време. После всичко потъна в мрак. Наблизо имаше няколко джонки и сампани, но нито един съд не се притече на помощ на горящата лорча.

Струан се взря напред в тъмнината. Сикс рок чанъл — малко известен воден път — се простираше отляво на борда. Той натисна леко кормилото и корабът помръдна от мястото си. Вятърът изду платната и наклони съда силно, а дупката се оказа отново под водата. Чу се предупредителен вик и Струан веднага изправи кораба. „Опасно е да се плава така — помисли си той, — не смея да завия надясно. Най-малкият порив на водата ще откъсне покритието и ще ни прати на

дъното. Ако мина през Сикс рок чанъл, Брок няма да ме открие, но и аз няма да съм в състояние да маневрирам. Значи трябва да остана в тази част на реката. Да се движа по посока на вятъра по възможно най-права линия.“

Той провери къде се намира. Мраморната пагода беше на осем или девет мили надолу по течението.

Предпазното платно, обгърнало кила на кораба, играеше ролята на щурмова котва и спъваше движението на лорчата, която плаваше с два — три възела в час. Освен това Струан се придържаше към вятъра, за да избегне кормуването, а това също намаляваше скоростта. Надолу по реката се виждаха много завой. „Дано не се наложи да завивам надясно. Ще свалим платната и ще се оставим на течението, а после ще ги вдигнем отново, когато бъде възможно.“

Той подаде румпела на Уанг и слезе отново под палубата да провери завързаното платно. Ще издържи известно време и с малко повече късмет — помисли си той. Взе няколко чаени чаши и се качи горе.

Моряците се бяха струпали от едната страна на кораба, все така враждебни. Бяха само шест човека.

— Айейа, шест бул само? Къде още два?

Уанг посочи водата зад борда и се засмя:

— Бум — тряс и пада. Голяма работа! — помахаша той с ръка към кърмата.

— Божичко! Защо не ги спаси, айейа?

Струан знаеше, че е безполезно да обяснява. Според китаеца съдбата просто отрежда двама човека да паднат във водата и да се удавят. Боговете също решават какво ще стане с хората. Много погрешно е да се намесиш в тяхната работа. Спасиш ли човек от смърт, ти самият отговаряш за него до края на живота си. Защото намесиш ли се във волята на боговете, ти сам трябва да поемеш тяхната отговорност.

Струан наля чаша ром и я подаде на Мей-мей. Предложи на всеки по глътка, без да очаква благодарност и без да получи такава. „Странни хора — помисли той, — защо да ми благодарят, че им спасих живота? Това, че не потънахме, е просто съдба. Благодаря, Господи, че ми отреди такава съдба!“

— Хола! — извика развълнувано, един моряк, надвесен над водата.

Част от платното беше изплувало на повърхността. Струан изтича бързо надолу. Свали от ръката си бойното желязо и напъха подгизналото платно още по-навътре в дупката. Три фута дълбока вода плискаше по дъното. Той повдигна един сандък и го притисна поплътно до брезента, като заклони още няколко слитъка в процеците.

— Ще издържи — каза на глас. — Може би.

Вдигна отново желязото и влезна в главната каюта. Тя беше цяла развалина. Струан погледна с копнеж към койката, после нарами сламеника и се изкачи на мостика.

На последната стълба се втрещи. Уанг стоеше с насочен към него пистолет. Втори китаец държеше мускет, съборил в краката си А Гип. Един от моряците бе сграбчил Мей-мей и запушил устата ѝ с ръка. Точно когато Уанг стреля, Струан вдигна инстинктивно сламеника и се хвърли встрани от мостика. Почувства как куршумът одраска врата му, после се метна върху палубата с обгорено от барута лице и вдигнал трогателно сламеника пред себе си като щит. Вторият китаец стреля напосоки, но мускетът експлодира и откъсна ръцете му, а той се вторачи изумен в остатъка от крайниците си и запищя.

Струан размаха желязото, когато Уанг и екипажът му се втурнаха в атака. Бодливата топка зацепи бузата на Уанг и отнесе част от устата му. Той се олюля. Струан замахна отново и още един човек падна покосен, а друг скочи на гърба му и се опита да го удуши с плитката си. Но Струан го отхвърли от себе си. Човекът, който държеше Мей-мей, се метна напред и получи удар в лицето с дръжката на желязото, изпищя и се свлече на земята. Струан стъпи отгоре му. Двамата, които бяха останали невредими, побягнаха към носа. Струан си пое дъх и незабавно се хвърли след тях. Те скочиха зад борда. От кърмата долетя писък. Жалък и с бликаща от половината му лице кръв, Уанг се мъчеше слепешката да хване Мей-мей. Тя се изплъзна от ръцете му и закуца по-далеч от него.

Струан се върна назад и го уби.

Човекът без ръце надаваше ужасни писъци. Струан уби и него бързо и безболезнено. На палубата настъпи тишина.

Мей-мей впери ужасен поглед в откъснатата ръка и обхваната от силен спазъм, повърна. Един ритник изпрати ръката зад борда. Когато

се съвзе, Струан изхвърли всички тела освен едно във водата. Прегледа А Гип. Тя дишаше тежко и от устата ѝ струеше кръв.

— Мисля, че ще се оправи — каза той, учуден, че гласът му е толкова пресипнал.

Попипа лицето си. Заливаха го вълни от болка. Отпусна се тежко до Мей-мей и попита:

— Какво всъщност стана?

— Аз не зная — беше престанала да плаче. — Един момент държа пищов, друг момент — слагат ръка на моя уста и стрелят по теб. Защо ти не умрял?

— Имам чувството, че съм умрял.

Лявата част на лицето му бе силно обгорена, косата му — опърлена, половината вежда липсваше. Болката в гърдите утихваше.

— За какво те — Уанг и те — правят това? За какво? Той доверен на Джин-куа — промълви тя.

— Ти сама каза, че всеки би се опитал да открадне среброто. Да. Всеки. Не ги виня. Бях абсолютен глупак, че слезнах долу.

Той провери курса на кораба. Все още се влачеха във вярната посока.

Мей-мей забеляза раната на врата му.

— Още инч, половин инч — пошепна тя. — Моли богове за твои джос. Аз направя огромен дар.

Струан вдишваше миризмата на прясна кръв и сега, вече в безопасност, стомахът му се сгърчи. Довлече се пипнешком до парапета и повърна. След това намери дървено ведро и изми пода. Почисти и желязото.

— За какво трябва да оставиш този човек? — попита Мей-мей.

— Той не мъртъв.

— Хвърли зад борд!

— Когато умре. Или когато се събуди, ако наистина се събуди, може сам да скочи.

Струан вдъхваше дълбоко свежия въздух и отвратителното усещане го напусна. Краката го боляха от умора. Приблужи се до А Гип и я отнесе в каютата.

— Видя ли къде я улучиха?

— Не.

Струан разкопча ватеното ѝ палто и внимателно я прегледа. Гърдите и гърбът ѝ бяха незасегнати, но в основата на плитката имаше кръв. Зави я отново и я положи внимателно на койката. Лицето ѝ беше посивяло и петнисто, дишането ѝ — сподавено.

— Не изглежда добре.

— Колко време трябва вървим сега? — попита Мей-мей.

— Два-три часа. — Той пое кормилото. — Не зная. Може би повече.

Мей-мей се отпусна назад и остави на вятъра и хладния въздух да прояснят съзнанието ѝ.

Струан забеляза счупената бутилка от ром, която се търкаляше до улея.

— Върви долу. Виж дали няма друго шише. Мисля, че има още две.

— Извини мене, тай-пан. Аз почти убила нас с мой собствен глупост.

— Не, момиче. Беше среброто. Потърси в трюма.

Тя тръгна надолу. Забави се дълго.

* * *

Когато се върна, носеше чайник и две чаши.

— Аз направила чай — заяви гордо. — Правила огън и готвила чай. Шише ром счупило и аз готвила чай.

— Не знаех, че можеш да вариш чай, камо ли да стъкмиш огън — подразни я той.

— Кога аз стара и беззъба, аз стана слугиня.

Тя забеляза разсеяно, че последният китайски моряк е изчезнал. Наля чай и му предложи чаша със слаба усмивка.

— Благодаря.

А Гип дойде в съзнание, повърна, после отново припадна.

— Изобщо не ми харесва видът ѝ — каза Струан.

— Тя чудесна робиня.

Той отпи блажено от чая.

— Колко е водата в трюма?

— Под покрит с вода. — Мей-мей отпи от чая. — Мисля, бъде по-мъдро — как казва? — „купим“ морски бог на наша страна.

— Да спечелим. Така се казва.

Тя кимна с глава.

— Да. Умно бъде, ако аз спечеля морски бог.

— Как става това?

— Долу има много сребро. Един слитък бъде много добре.

— Не. Ще бъде много лошо. Голяма загуба на сребро. Много пъти сме обсъждали това. Има не богове, а един Бог.

— Вярно. Но моля, моля, тай-пан! Моля! — Очите й го гледаха умилно. — Ние нуждаем фантастично много помощ. Аз настоявам веднага — специална благословия на морски бог.

Струан отдавна се беше отказал да й внушава, че има само един бог, че Исус е Негов син и че християнството — единствената истинска религия. Преди две години се беше опитал да й го обясни.

— Ти искаш аз бъда християнка? Тогава аз християнка — беше му заявила весело.

— Не е чак толкова просто, Мей-мей. Трябва да вярваш.

— Разбира се, аз вярвам всичко, кое ти искаш от мене да вярвам. Има един Бог. Християнски варварски Бог. Нов Бог.

— Няма никакъв варварски Бог и никакъв нов Бог. Това е...

— Ваш Господ Исус не бил китаец, айейа? Значи варварин. И дори за какво казваш този Исус Бог не нов, кога той не роден дори преди две хиляди години. Това много, твърде ново. Айейа, наши богове пет-десет хиляди годишни.

Струан не беше компетентен по въпроса. Макар че беше християнин и ходеше на черква, понякога се молеше и познаваше Библията като повечето обикновени хора, той нямаше достатъчно знания и опит да я обучава. Помоли Волфганг Маус да й разясни евангелието на мандарин. Но след като Маус я посвети в религията и я покръсти, Струан откри, че тя все още посещава китайския храм.

— Защо ходиш там? Ти си оставаш езичница. Прекланяш се пред идоли.

— Но какво друго освен идол дървена гравюра на Господ Исус върху кръст в черква?

— Не е същото.

— Статуя Буда само символ на Буда. Аз не боготворя идол, момче. Аз китайка. Китайци не боготворят идоли, само идея на статуя. Ние, китайци, не глупави. Ние ужасно умни за тези божи работи. И как да разбере този Господ Исус, кой варварин, дали обичал китайци?

— Няма ли да престанеш да говориш такива неща? Това е богохулство. През последните три месеца Волфганг ти разтълкува цялото евангелие. Разбира се, че Исус обича всички хора еднакво.

— Тогава за какво християнски мъже свещеници, кои носят дълги поли и кои нямат жени, казват, че други християнски свещеници, кои обличат като мъже и правят много деца, са луди? Маса Маус казва — преди имало много войни и много убийства. Айейа, дългополи дяволи горели мъже и жени на огънове — каза тя и поклати упорито глава. — По-добре да сменим още сега, тай-пан. Хайде ние да бъдем дългополи християни. Ако ние загубим, няма да изгорят нас на клада. Ваши любезни християни не горят хора, нали така, айейа?

— Човек не се променя просто така и с такава цел. Католиците не са прави. Те...

— Казвам тебе, тай-пан. Мисля, ние трябва да бъдем дългополи християни. Аз също мисля ти да слушаш твой нов Исус Господ много внимателно и аз слушам Исус колко мога и в също време да си гледам наши истински китайски богове. — Тя тръсна решително глава и после се усмихна очарователно. — Така, той най-силен бог — ще грижи за нас.

— Не можеш да направиш такова нещо. Има само един Бог. Един!

— Докажи!

— Не мога.

— Ето, видиш? Как може смъртен човек да докаже бог, всеки бог? Но аз християнка като тебе. За щастие, също и китайка и в божи работи по-добре да мисля малко по китайски. Много мъдро, ако човек свободен да мисли. Много. Твой джос, че аз китайка. Дори само от моя страна мога да помоля китайски богове. Кои, разбира се не съществуват — добави тя бързо и се усмихна. — Нали чудесно?

— Не.

— Разбира се, ако аз имам избор — какъв нямам, защо само един Бог, — аз ще избирам китайски бог. Китайски богове не искат техни поклонници да убиват други богове или да избиват всички хора, кое се

кланят до земя — и отново побърза да обясни, — но християнски варварски бог, кой само един бог, прилича на бедна проста жена много кръвожадна и с труден характер, но, разбира се, аз вярвам на него. Така е — натърти тя накрая.

— „Така е“ не значи нищо.

— Аз мисля твое небе адски странно място. Всеки лети като птица и всеки има брада. Хора на небе правят любов?

— Не зная.

— Ако не можем да правим любов, не отивам на твое небе. О, не, абсолютно. Истински бог, неистински бог — това ще бъде много лошо място. Трябва да разбере, преди да отивам там. Наистина. И друго нещо, тай-пан. За какво трябва единствен истински Бог, кой следователно фантастично умен, да казва само една жена? Това ужасно глупаво, не? И ако ти християнин, за какво ние като мъж и жена, кога ти вече имаш жена? Прелюбодеяние, а? Много лошо. За какво ти нарушаваш толко много от Десет заповеди, айейа, и пак наричаш себе си християнин?

— Виж, Мей-мей, някои от нас са слаби и грешат. Господ Исус ще ни прости, ще прости на някои от нас. Обещал е да ни прости, ако се покаем.

— Аз няма! — каза тя много твърдо. — Дори ако бях най-единствен Бог. Не, не! И друго нещо, тай-пан. Как може Бог да бъде Троица и пак да има единствен син, кой също бог, роден от истинска жена, без да помага истински мъж, коя после става майка на Бог? Ей това аз не разбирам. Но не разбирай мене грешно, тай-пан. Аз християнка като всеки друг, кълна в Бог. Айейа?

Много пъти бяха разговаряли така и всеки път Струан се чувстваше въввлечен в спор без начало и без край. Оставаше му само вярата, че има един — единствен Бог, истински Бог, а също и убеждението, че Мей-мей никога няма да разбере това. Беше се надявал, че може би Той сам щеше да се разкрие пред нея, когато сам Той реши...

— Моля, тай-пан, една малка преструвка на никого не навреди.

Аз вече казала молитва на Единствен Бог. Все пак не забравяй, че ние в Китай и това китайска река.

— Но няма смисъл, разбери.

— Зная. О, да, тай-пан, зная абсолютно. Но аз само две години християнка, така че ти и Бог трябва да бъдете търпеливи с мене. Той прости на мене! — заключи тя победоносно.

— Добре — съгласи се Струан.

Мей-мей слезе под палубата. Когато се върна, лицето и ръцете ѝ бяха измити, а косата ѝ — оплетена. Държеше сребърен слитък, увит в хартия. Самата хартия беше изписана с китайски йероглифи.

— Ти ли написа знаците?

— Да, аз намерила писалка и мастило. Написала молитва за морски бог.

— Какво се казва в нея?

— „О, Голям мъдър и могъщ морски бог. Срещу този огромен дар, който почти сто таела сребро, моля докарай нас невредими до варварски кораб, наречен «Чайна клауд» и собственост на мой варварин, а оттам на остров Хонконг, който варварин открадвал от нас.“

— Не ми харесва много тази молитва — каза той. — В края на краищата, момиче, среброто си е мое и аз не желая да ме наричат варварин.

— Тази молитва учтива, тя казва истина. Морски бог китаец. За китаец ти варварин. Много важно да казва истина в молитва.

Мей-мей се спусна внимателно по наклонената палуба на кораба, като едва удържаше в протегнатата си ръка тежкия, сгънат в хартия сребърен слитък, затвори очи и запя монотонно молитвата, която бе написала. После, все още със затворени очи, разгъна внимателно среброто, пушна хартията във водата и бързо пхна слитъка в гънката на якето си. Отвори очи и загледа как водата край кораба всмука хартията и я погълна.

Мей-мей се изкачи обратно радостна и здраво стиснала среброто.

— Ето, сега можем да почиваме.

— Но това е измама, за бога! — кипна Струан.

— Какво?

— Не си хвърлила среброто зад борда.

— Шшшт! Не толко високо! Ти всичко разваляш! — После пошепна: — Не, разбира се. Да не мислиш аз глупачка?

— Вярвах, че искаш да принесем дар на боговете.

— Аз направила това — пошепна тя озадачена. — Ти не мислил аз наистина да хвърля всичко това сребро във вода? Божичко, аз да не

би да парче кучешко месо? Да не би случайно луда?

— Защо тогава цялата тази...

— Шшшт! — настоя Мей-мей. — Не толко високо! Морски бог може да чуе.

— Защо се престори, че хвърляш среброто зад борда? Това не е никакъв дар!

— Аз заклевам в Бога, тай-пан, аз съвсем не разбирам тебе. За какво на богове истинско сребро, айейа? За какво могат да използват? За истински дрехи, истинска храна? Богове са богове, китайци са китайци. Аз направила дар и спасила твое сребро. Кълна в Бог това варвари много странни хора.

Тя слезе долу, като мърмореше под носа си на сучоуски диалект: „Сякаш бих унищожила толкова много сребро! Да не съм императрица, че да хвърля среброто! Айейа! — Преодоля коридора и влезе в трюма. — Дори императрицата на дяволите няма да направи такава глупост“. Постави среброто в дъното на кораба, където го бе намерила, и се върна на палубата.

Струан я чу, че се връща и че все още мърмори ядно на китайски.

— Какво казваш? — попита я той.

— Казвам аз да не луда да разпилея пари, спечелени с толко много труд. Да не варварка? Разсипница?

— Е, добре. Но все пак не разбирам как смяташ, че морският бог ще чуе молитвата ти, когато така явно си го измамила? Цялата тази работа е ужасно глупава.

— Не говори високо! — смърри го тя. — Той получил дар. Сега ще пази. Не истинско злато иска бог, а само идея. Това той получил! — Тя тръсна глава. — Богове също като хора. Те вярват на всичко, ако кажеш как трябва. — После добави: — Може пък Бог излезнал и не помогне все пак и ние удавим. Много важно!

— Слушай — каза Струан строго, — защо шепнем, а? Нали е китайски морски бог? Откъде, дявол да го вземе, ще знае той английски език, айейа?

Мей-мей се стъписа. Сбърчи вежди и се замисли. После вдигна рамене.

— Бог е бог. Възможно е да говори варварски език. Искаш още малко чай?

— Благодаря.

Тя наля в неговата и в своята чаша. После седна на стълбата на люка, обхванала коленете си с ръце, и затананика песничка.

Лорчата се люшкаше, носена от течението на реката. Зазоряваше се.

— Ти си чудесна жена, Мей-мей!

— Аз също харесвам тебе. — Тя се сгуши до него. — Колко хора като тебе има в твоя страна?

— Около двацет милиона мъже, жени и деца.

— Казват, има три стотици милион китайци.

— Това би означавало, че всеки четвърти човек на земята е китаец.

— Аз безпокоя за мой народ, ако всички варвари като тебе. Ти убиваш толко много, толко лесно.

— Аз ги убих, защото те се опитваха да ме убият. А освен това ние не сме варвари.

— Аз се радвам, че видяла тебе как убиваш — каза тя загадъчно с блеснали очи и глава, обляна от светлината на изгряващото слънце. — Аз много радостна, че ти не умрял.

— Някой ден ще умра.

— Разбира се. Но аз се радвам, че видяла тебе как убива. Наш син Дънкан ще бъде достоен за тебе.

— Когато той порасне, няма да има убийства.

— Кога деца на деца на негови деца пораснат, все още ще има убийства. Човек — звяр убиец. Повече от хора убийци. Ние, китайци, знаем. Но варвари по-лошо от всичко. По-лошо.

— Мислиш така, защото си китайка. Вие имате много по-варварски обичаи, отколкото ние. Хората се променят, Мей-мей.

Тогава тя каза простичко:

— Научи от нас, от уроци на Китай, Дърк Струан! Хора никога не променят.

— Научи от нас, от законите на Англия, момиче! Светът може да стане такова място, където всички хора ще са равни пред закона. И законът ще е справедлив, честен. Без подкупи.

— Толко ли много важно, ако хора гладуват?

Той дълго размишлява върху това.

Лорчата се носеше по течението. Нагоре и надолу по реката минаваха други кораби и екипажите им се вглеждаха в тях с мълчаливо

любопитство. Напред реката правеше завой и Струан леко свърна към канала. Изглежда, парчето брезент държеше.

— Мисля, че е важно — продума той най-накрая, — много е важно. О да, исках да те попитам нещо. Каза, че си се срещала с Върховната дама на Джин-куа. Къде беше това?

— Бях слугиня в нейна къща — отговори Мей-мей спокойно и го погледна в очите. — Точно преди Джин-куа да продаде на тебе. Ти мене купиш, нали?

— Да, получих те според вашия обичай. Но ти не си робиня. Можеш свободно да напуснеш или да останеш. Казах ти го още първия ден.

— Аз не повярвала. Сега вярвам, тай-пан.

Те наблюдаваха брега и минаващите лодки.

— Никога преди не виждала убийство. Аз не обичам убийства. Това е, защото аз жена ли?

— И да, и не. Не знам.

— Ти обичаш да убиваш?

— Не.

— Жалко, твоя стрела не пронизала Брок.

— Не се целех в него. Не се опитвах да го убия, просто да го накарам да се отмести.

Тя беше поразена.

— Кълна в Бог, тай-пан! Ти особено фантастичен!

— Кълна се в Бога, Мей-мей — поде той и очите му се присвиха в усмивка, — ти си особено фантастична!

Тя лежеше на хълбок и го гледаше с очи, изпълнени с любов. После заспа.

Когато се събуди, слънцето вече беше изгряло. От двете страни бреговете на реката бяха ниски и тънеха в мъгла в далечината. Обширна земя, осяяна с безброй оризища, зелени и разлюлени под зимното небе. Далеч от тях — забулени в облаци висини.

Наблизо по реката се виждаше Мраморната пагода. В подножието плаваше „Чайна клауд“.

КНИГА ВТОРА

ДЕВЕТА ГЛАВА

Четири дни по-късно „Чайна клауд“ акостира тайно в Дийпуотър бей от южната страна на остров Хонконг. Беше студено утро, небето — облачно, морето — сиво.

Струан бе застанал до ромбовидните прозорци в главната каюта, загледан в острова. Голите планини се спускаха стръмно към морето, оградено от бреговете на залива, а върховете бяха забулени от облаци. В горния край на острова се простираше тясна пясъчна ивица и от там сушата отново политваше в облаци, скалиста и самотна. Долитаха писъци на морски чайки. Вълните се плискаха леко по корпуса и камбаната на кораба удари шест пъти.

— Да — отзова се Струан в отговор на почукването.

— Сътър се е върнал — съобщи уморено капитан Орлов.

Капитанът беше широкоплещест и прегърбен, висок едва пет фута, с масивни ръце и огромна глава. На китката му висеше бойно желязо. Откакто бе пристигнало среброто, той носеше желязото ден и нощ и спеше с него.

— Кълна се в брадата на Один, нашият товар е по-страшен и от чума.

— Нови тревоги?

— Тревоги ли казвате? На борда на моя кораб — изключено! Кълна се в брадата на Девата! — Дребничкият уродлив човек се закиска със злостна радост. — Няма да стане, докато съм буден, чувате ли, Зеленооки!

Преди много години Струан бе открил Орлов да скита из уличките на Глазгоу. Беше от северните страни, претърпял корабкрушение и не можеше да си намери нов кораб. Макар че моряците са без национална принадлежност, никой собственик не би поверил кораба си на странник, който не назовава никого „сър“ или „мистър“ и който не би се съгласил на по-ниска служба от тази на капитан.

— Няма по-добър от мене! — викаше Орлов и петнистото му украсено с орлов нос лице се тресеше злобно. — Служил съм като

моряк — и никога повече! Пробвайте ме и ще ви докажа, кълна се в сатаната!

Струан беше проверил знанията му за морето и вятъра, а също така силата и смелостта му и беше установил, че те са налице. Орлов говореше английски, френски, руски, финландски и норвежки. Умът му беше блестящ, а паметта — изумителна. И макар че приличаше на таласъм и при нужда убиваше като акула, беше честен и напълно заслужаваше доверие. Струан му бе поверил малък, а после и по-голям кораб. След това клипер. Миналата година го бе направил капитан на „Чайна клауд“ и знаеше — Орлов беше всичко това, което твърдеше, че е.

Струан си наля още чай, горещ, сладък и подправен с ром.

— Щом мистър Роб и Кълъм се качат на борда, веднага тръгвате към пристанище Хонконг.

— По-добре по-рано, така ли?

— Къде е Волфганг?

— В каютата си. Трябва ли ви?

— Не. И гледайте да не ни безпокоят.

Орлов поправи гневно влажните си моряшки дрехи и тръгна към вратата.

— Колкото по-рано се отървем от този чумав товар, толкова по-добре. Не съм виждал по-отвратително нещо!

Струан не отговори. Беше изтощен, но мозъкът му работеше трескаво. „Почти пристигнахме — каза си той. — Още няколко часа и ще бъдем в безопасност в пристанището. Слава богу, че Кралската флота е там. Можем да отдохнем до една от фрегатите.“

Главната каюта беше просторна и луксозна. Но сега бе пълна с мускети, бойни железни саби, ками и ножове. Беше иззел оръжието на целия екипаж още преди да качи среброто на борда. Сега само той и капитан Орлов носеха оръжие. Струан усещаше напрежението, което цареше на кораба. Среброто беше заразило всички. „Да — мислеше си той, — никой няма да остане незасегнат. Дори и Роб. Дори Кълъм. Може би дори Орлов.“

* * *

По време на пътуването от Мраморната пагода А Гип беше изпаднала в кома и бе умряла. Струан поиска да я погребат в морето, но Мей-мей го беше помолила да не го прави.

— А Гип била вярна слугиня — каза му тя. — Лош джос, ако не върнем нея на родители и не погребем като китайка. О, абсолютно много лошо, ужас, тай-пан.

Така Струан смени курса и отиде в Макао. Там купи с помощта на Маус чудесен ковчег и предаде А Гип на родителите ѝ. Брои им също десет сребърни таела за погребението. Родителите ѝ живееха в лодка хокло. Благодариха му и го помолиха да вземе по-малката сестра на А Гип. А Сам беше на петнайсет години, бе весело, кръглолико момиче, което говореше пиджин и стягаше краката си — нещо необичайно за хокло. Мей-мей я одобри, защото я познаваше от рано, и Струан се съгласи. Родителите ѝ поискаха триста сребърни таела. Струан бе готов да плати, но Мей-мей го предупреди, че двамата ще загубят авторитета си, ако платят първата поискана цена. Така тя се спазари с родителите и смъкна цената на сто и шестнайсет таела.

Струан постъпи, както беше редно, и купи момичето, защото такъв беше обичаят. Но след края на сделката, която според китайския обичай го бе направила робовладелец, той скъса документа пред А Сам и ѝ каза, че вече не е робиня, а слугиня. А Сам не го разбра. Струан знаеше, че по-късно тя щеше да попита Мей-мей защо е скъсал документа, а тя щеше да отговори, че някои варварски обичаи са странни. А Сам щеше да се съгласи и страхът ѝ от него щеше да порасне.

Докато „Чайна клауд“ се намираше в Макао, Струан бе наредил екипажът, без Волфганг Маус, да не напуска кораба. Страхуваше се да не се разчуе, че на кораба има сребро. И макар че в общи линии вярваше на моряците, сега, когато тук имаше такова голямо богатство, което просто само се тикаше в ръцете им, доверието му се бе стопило. Очакваше пирати отвън и отвътре. В Макао едва не избухна бунт и заедно с офицерите той трябваше за пръв път да използва камшика, без да подбира, да постави постове на кварталдека и да акостира далеч в плиткото пристанище. Забраниха на всички сампани да приближават на разстояние сто ярда от „Чайна клауд“.

Беше изпратил напред в Хонконг първия си помощник-капитан Кудахи с катера да доведе Роб и Кълъм на тайна среща в Дийпуотър

бей със строга заповед да не казват нищо за среброто. Знаеше, че това е допълнителна опасност, но трябваше да поеме риска. След като среброто беше вече в безопасност на „Чайна клауд“, имаше време да помисли за Джин-куа и за „Ноубъл хаус“, за Роб и Кълъм, както и за това какво ще направи в бъдеще. Знаеше, че е дошло време да оформи бъдещия модел на компанията. Със или без Роб и Кълъм. На всяка цена!

Беше оставил Мей-мей в Макао, в къщата, която ѝ бе подарил. Преди да отплава, посетиха заедно Чен Шенг.

Двегодишният му син Дънкан се беше опитал да му се поклони до земята, но той го вдигна на ръце и му каза никога и пред никого да не прави това отново. Дънкан отговори „Да, тай-пан“ и прегърна него и Мей-мей.

Бебето Кейт получи същия подарък, както и Дънкан, а Чен Шенг се суетеше като стара кокошка. Донесоха чай и храна и после Чен Шенг помоли за разрешение да представи Кай-сунг, която желала да се поклони на тай-пана.

Кай-сунг беше навършила трийсет и шест години. Беше облечена в красиви дрехи в пурпур и злато и украсени с нефрити. В катраненочерната ѝ коса бе забодена сребърна карфица. Сякаш не бяха минали седемнайсет години. Лицето ѝ бе като алабастр, а очите ѝ — дълбоки, както в младостта.

Но по бузите ѝ се стичаха сълзи и тя шепнеше нещо на кантонски, а Мей-мей превеждаше с ясен глас:

— По-голяма сестра много съжالياва, че тай-тай умряла. По-голяма сестра казва всеки път кога искаш деца да останат тук, те ще бъдат като нейни. Тя също благодари, че бил внимателен с нея и с неин син.

— Кажи ѝ, че е много красива и че ѝ благодаря.

Мей-мей преведе, после двете сестри поплакаха малко, а след това се развеселиха. Кай-сунг се поклони отново и си отиде. Чен Шенг се приближи до Струан.

— Чуй, може ти има добър джос, тай-пан. — По едрото му лице се разля усмивка.

— Може би.

— Аз купува човеци строят Хонконг много евтин с добър джос!
— Чен Шенг се беше хванал за огромния си търбух и се тресеше от

смях. — Айейа, тай-пан! Купи девствен робиня. Ииска? Аз купя тебе, айейа? Евтин, евтин.

— Айейа, девствена! Имам достатъчно грижи!

Струан и Мей-мей взеха децата и се върнаха в дома си. Парите, които тя бе загубила, бяха повече от стойността на къщата. Официално му връчи нотариалния акт с голяма церемония и едновременно с това му поднесе тесте карти.

— Удвоявам или губя свой дълг, тай-пан.

Той изтегли вале, а тя се завайка и заскуба косата си:

— Горко ми, горко ми! Аз парче кучешко месо, никаквица, разсипница! За какво аз отворила мазна уста?

На лицето ѝ се изписа жестока болка. Тя затвори очи и избра една карта, после цялата се сви и отново ги отвори. Беше дама. Тя извика щастливо и се хвърли в ръцете му.

След като уговори с Мей-мей да се върне скоро от Хонконг или да изпрати за нея „Чайна клауд“, Струан отплува в Дийпуотър бей.

* * *

Вратата на каютата се отвори.

— Здравей, татко.

— Здравей, Дърк — поздравя го Роб.

— Добре дошли на борда. Добре ли пътувахте?

— Сравнително добре.

Роб се отпусна на стола. Около очите му бяха изписани тъмни кръгове.

— Изглеждаш много уморен, Роб.

— Уморен съм. Опитах всичко, всичко. — Той съблече тежкото си запотено палто. — Никой няма да ми даде заем. Загубени сме. Какви са твоите добри новини, Дърк? — попита той и измъкна от моряшката си полушубка запечатан плик. — Това е за теб от вчерашната поща. От татко.

Цялата радост на Струан от постигнатото досега се изпари. „Унифред — помисли си той, — сигурно ми съобщава за нея.“

Взе писмото. Печатът беше цял. Позна тънкия почерк на баща си.

— Какви са новините от дома? — попита той с възможно най-равен тон.

— Това е единственото писмо. За мен няма нищо. Съжалявам. Как си ти? Какво се е случило с лицето ти? Изгорил ли си го? Съжалявам, че не мога да ти бъда от голяма полза.

Струан остави писмото на бюрото.

— Купи ли земята?

— Не, отложиха продажбата — каза Роб, като се опитваше да не гледа към писмото.

— Продажбата е утре, татко. Нямахме достатъчно време за оглеждане на парцелите. Така че я отмених.

Кълъм се олюля, когато корабът се наклони под напора на вятъра. Изправи се и се подпря на бюрото.

— Да отворя ли писмото ти?

— Не, благодаря. Срегнахте ли Брок?

— „Уайт уич“ се върна от Уампоа преди два дни — отговори Роб.

— Аз лично не съм го виждал. Всъщност сега сме във война.

— Да — потвърди Струан. — Флотата все още ли е в Хонконг?

— Тук е. Но когато Еликсен пристигна с новините, тя се разгърна и зае бойна позиция. В източния и западния край изпратиха патрули.

— Ще нападнат ли Хонконг?

— Не ставай смешен, Роби.

Роб се бе загледал в дирята на кораба. Дърк изглежда променен — помисли си той. После забеляза бъркотията в каютата.

— Защо има толкова много оръжие тук, Дърк? Какво се е случило?

— Какво е намислил Лонгстаф, Кълъм? — попита Струан.

— Не знам. Видях го само веднъж, и то когато трябваше да взема разрешение за отсрочката.

— Аз също не съм го виждал, Дърк. След това, което писаха за нас във вестника, беше ми трудно да се срещна с много хора. Особено с Лонгстаф.

— Така ли? Какво стана?

— Видях го на следващия ден. Той ме попита: „Честна дума, вярно ли е?“ и когато му казах да, той смръкна от енфието си и рече:

„Жалко. Е, много съм зает, Роб. Довиждане“, след което изпи още една чаша порто.

— А ти какво очакваше?

— Не знам, Дърк. Сигурно съчувствие. Или помощ.

— Лонгстаф не уволни Кълъм. Това е в негова полза.

— В момента аз му трябва, защото няма друг, който да върши работата — обясни Кълъм.

През последните седмици бе започнал да се поправя и не изглеждаше така ужасно блед.

— Мисля, че злорадства, задето фалирахме. Поне — добави той бързо — не аз съм от значение. Искях да кажа, че фалира „Ноубъл хаус“.

— Ако не ние, ще бъде някоя друга компания, Кълъм.

— Да, зная, татко. Искях да кажа, че... въ, смятах, че сте близки с Лонгстаф. Той се прекланяше пред теб заради богатството ти. Когато махнем богатството, ти оставаш без нищо. Нямах потекло, а без него ти си неравностоен. Нямах и знания. Нищо! Мисля, че това е много тъжно.

— Откъде си се научил да правиш метани до земята?

— Почакай, докато стигнем в Хонконг.

— Какво значи това, момче?

— Ще пристигнем след няколко часа. Сам ще видиш — гласът на Кълъм стана по-рязък. — Отвори писмото, татко!

— Новините ще почакаат. Когато ти замина, Унифред си отиваше. Нима очакваш чудеса?

— Защо не? Молах се да стане чудо.

— Елате с мен долу — каза Струан.

Под люлеещия се фенер в трюма блестяха тайнствено чинно подредени купчинки от сребърни слитъци. Въздухът беше спарен и навсякъде проникваше сладникавата миризма на суров опиум.

— Това е невъзможно! — пошепна Роб и докосна среброто.

— Не знаех, че на света има толкова много сребро, събрано на едно място — възкликна Кълъм поразен.

— Ето го, на.

С трепереща ръка Роб вдигна един от слитъците, за да се увери, че не сънува.

— Невероятно!

Струан разказа как се бе сдобил със среброто. Повтори думите на Джин-куа отначало докрай. Единствено не спомена нищо за споразумението с четирите половинки от монети и петте лака, вложени в хонконгска земя, оставените настрана пет лака и този лак, който бе дал на Гордън Чен. Описа им морската битка с Брок. Не спомена нищо за Мей-мей.

— Мръсен пират! — избухна Кълъм. — Лонгстаф ще обеси и него, и Горт, щом научи.

— Защо? — попита Струан. — Брок не е направил нищо повече от това, което направих аз. Просто се натъкна на мен.

— Но това не е вярно. Мога да докажа, че той...

— Нищо не мога и няма да доказвам. Брок се опита и не успя. Това е всичко. То си е само наша работа.

— Не ми харесва това — заяви Кълъм. — Преднамереното пиратство трябва да се разглежда по съвсем друг начин.

— Ще дойде време и ще си уредим сметките.

— Божичко, спасени сме — промълви едва чуто Роб. — Сега ще провалим всички международни валутни операции. Ще бъдем най-богатата компания в Ориента. Бог да те благослови, Дърк. Ти си невероятен!

Сега бъдещето е сигурно. Роб ликуваше вътрешно. Ще има достатъчно за Сара и нейното разточителство. Мога веднага да се върна у дома. Може би Дърк ще реши нещо друго и няма да замине, няма да се върне и ще забрави Парламента. Край на ядовете. Сега мога да си купя замък и да си живея в мир и спокойствие. Децата ще се оженят и ще живеят добре, ще има за внуци и правнуци. Родите може да завърши университета, да стане банкиер и никога да не помисли за Ориента. „Бог да те благослови, Дърк!“

Кълъм също беше изпаднал в екстаз. Главата му бе замаяна. Та това не е просто сребро, а власт. Власт да купува оръдия или гласове и да се издигне в Парламента. Ето отговора на Хартата и на чартистите. Като тай-пан ще мога да използвам силата на цялото това богатство, и то с определена цел. Благодаря, Господи, о, Господи — молеше се той горещо за навременната помощ.

Сега Струан изглеждаше много по-различен в очите на сина си. През последните седмици Кълъм бе мислил много върху думите на баща си за богатството, властта и как да се използват те. Беше се

сближил с Глесинг, като същевременно продължаваше да се движи в периферното полезрение на Лонгстаф. След гибелта на „Ноубъл хаус“ започна да забелязва прикритите усмивки и откритите подигравки и разбра, че когато човек е сам, без потекло или власт, той е беззащитен.

Струан забеляза алчността на Роб и Кълъм. „Вярно — каза си той, — но нека бъдем честни. Това правят парите с човека. Погледни себе си! Ти уби осем, не, десет души, за да запазиш богатството. Би убил и сто. Виж какво си принуден да направиш със сина си и брат си.“

— Има нещо, което съм длъжен да разясня и на двамата. Това сребро ми е дадено в заем. Срещу честната ми дума. Отговарям за него пред Джин-куа. Отговарям аз. Не „Ноубъл хаус“.

— Не разбирам, Дърк — каза Роб.

— За какво говориш, татко?

Струан извади една Библия.

— Първо, искам да се закълнете пред светата Библия, че това, което ще чуете, ще остане тайна.

— Необходимо ли е да се заклеваме? — попита Роб. — Разбира се, че на никого няма да кажем.

— Ще се закълнеш ли, Роб?

— Разбира се.

Двамата с Кълъм се заклеха, че ще мълчат. Струан постави Библията върху среброто.

— Това сребро ще бъде използвано за спасението на „Ноубъл хаус“, при условие че когато и ако някой от вас стане тай-пан, ще бъде съгласен, първо: да посвети компанията изцяло на нуждите на Хонконг и на китайската търговия; второ: главната квартира на компанията да остане постоянно в Хонконг; трето: моите задължения и моят девиз да преминат изцяло върху Джин-куа и приемниците му; четвърто: да гарантирате, че приемникът, посочен от вас за тай-пан, ще направи същото, и последно — Струан посочи с ръка към Библията: — да се споразумеем още сега, че само християнин, роднина, може да стане тай-пан. Закълнете се в светата Библия, както ще накарате и вашия приемник да се закълне, че ще спазвате условията още преди контролът да бъде прехвърлен.

Последва мълчание. После Роб, който добре познаваше мисленето на брат си, попита:

— Знаем ли какви условия е поставил Джин-куа?

— Не.

— Какво друго има?

— Ще ви кажа, след като се закълнете. Можете да ми се доверите или не, както искате.

— Това не е много честно.

— Самото сребро не е честно спечелено, Роб. Трябва да съм сигурен. Това не е детска играчка. И в момента на нито един от вас не гледам като на роднина. В ръцете ни е цяло столетие! Две столетия!

— Очите на Струан блестяха яркозелени на слабата светлина на полюляващия се фенер. — Аз посвещавам „Ноубъл хаус“ на Китай и неговото време! Със или без вас двамата!

В стаята увисна напрежение. Раменете и вратът на Роб се обляха в пот. Кълъм впи очи в баща си поразен.

— Какво означава изцяло да посвети компанията за нуждите на Хонконг? — попита Роб.

— Означава да оказва помощ, да го защитава и да го превърне в постоянна търговска база. Търговска — защото ще открие път към Китай. Цял Китай. Ще приобщи Китай към лоното на нациите.

— Но това е невъзможно! — възрази Роб. — Невъзможно!

— Може би. Но „Ноубъл хаус“ ще се опита да направи точно това.

— Искаш да кажеш, че ще помагаме на Китай да се превърне в световна сила? — попита Кълъм.

— Да.

— Но това е опасно! — извика Роб. — Чиста лудост! И без това светът гъмжи от тревоги, че да помагаме на тази огромна маса езичници! Та те ще ни залоят. Всички нас! Цяла Европа!

— И сега всеки четвърти човек на земята е китаец, Роб. Имаме огромния шанс да им помогнем днес. Да ги научим на нашия начин на живот. Британския. Законност, ред и справедливост. Християнство. Някой ден те сами ще продължат. Но сега трябва да им покажем пътя.

— Но това е невъзможно. Никога няма да ги промениш! Никога! Няма смисъл!

— Това са условията. След пет месеца ти ставаш тай-пан. След време ще те наследи Кълъм — ако заслужава.

— О, Господи! — избухна Роб. — Към това ли си се стремил през всичките тези години?

— Да!

— Знаех, че си мечтател, Дърк. Но такова нещо — това е прекалено! Не знам дали е чудовищно или чудесно. Но аз не го разбирам!

— Възможно е — каза Струан и гласът му беше твърд. — Но това е условие за твоето оцеляване, Роби, както и за бъдещето на твоето семейство. След пет месеца ставаш тай-пан. Най-малко за една година.

— И по-рано съм ти казвал, Дърк, че това е още едно неправилно решение. — Лицето на Роб се изкриви от гняв. — Нито мога, нито съм достатъчно хитър, за да се справя с Лонгстаф или да задържа „Ноубъл хаус“ на предната линия в цялата тази интригантска война. Или пък да се разбера с китайците.

— А аз мога. И зная какъв риск поемам. Но Хонконг е вече наш. Войната ще свърши също тъй бързо, както и предишната. — Струан посочи среброто. — Всичко това е скала, която не може лесно да се разруши. Отсега нататък ще се използва за търговия. Ти си добър търговец.

— Не става дума само за търговия. Трябва да ръководя движението на корабите, да водя война с пирати, да се справя с Брок и още хиляди неща.

— За пет месеца ще решиш най-важните от тях. Останалите — когато намериш за добре.

— Така ли?

— Така. Защото това сребро е на стойност три милиона. Един милион ще е за мен, когато ви напусна. И двацет процента от печалбата ще получавам пожизнено. Същото важи и за теб — погледна към Кълъм, — а в края на твоя мандат цената ни ще е десет милиона, защото ти и „Ноубъл хаус“ ще имате протекцията ми срещу Парламента. Освен това аз ще те направя неописуемо богат. Няма да е нужно повече да разчиташ на помощта на сър Чарлз Крос, Доналд Макдоналд, Мак Фий, Смит, Рос и всички други, които подкрепяхме, за да наддават в наша полза. Аз ще върша това сам! И непрекъснато ще снова до Хонконг и обратно, така че няма защо да се безпокоите.

— Искам само едно — достатъчно богатство, за да спя спокойно и да се събуждам в мир — каза Роб и добави: — в Шотландия, не в Ориента! Не искам да умирам тук. Заминавам още със следващия кораб.

— Година и пет месеца не е много време.

— Това е заповед, не молба, Дърк.

— Не те насилвам. Преди един месец, Роб, ти беше готов да приемеш петдесет хиляди и да напуснеш. Е, добре. Това предложение е все още в сила. Ако искаш да получиш това, което ти принадлежи по право — повече от един милион, — ще го имаш в рамките на една година. — После се обърна към Кълъм: — А от теб, момче, искам да ми посветиш две години от живота си. И още три години, в случай че станеш тай-пан. Всичко пет години.

— А ще трябва ли да напусна, ако не се съглася с условията? — попита Кълъм с пресъхнали устни и свито сърце.

— Не. Ще останеш съдружник, макар и по-дребен. Но никога няма да бъдеш тай-пан. Никога! Ще се наложи да намеря и да обуча някой друг. Няма да поискам кой знае колко — от Роб ще настоявам да се съгласи на една година. Не е честно да искам повече. Той вече е единайсет години в строителството. — Струан вдигна един от слитъците. — Дори и да се съгласиш сега, ще трябва да докажеш на какво си способен. Трябва да заслужиш наследството. Няма да дебелееш на мой гръб или на гърба на Роб. Това е семеен и житейски закон. Всеки човек трябва да стои на своите собствени крака. Разбира се, ще ти помагам доколкото мога и докато съм жив, но ти сам трябва да докажеш собствената си цена. Само един истински мъж може да застане на върха.

Кълъм се изчерви.

Роб проговори и погледът му бе пълен с ненавист.

— Не от тай-пан ще имаш нужда пет месеца, Дърк. Ще ти трябва бавачка за една година, нали така?

— Гарантирай, че ще поемеш ръководството за пет години и си избери когото искаш за помощник.

— Значи мога веднага да елиминирам Кълъм, ако дам обещание за пет години?

— Да — отговори Струан веднага. — Смятам, че ще сбъркаш, но ще се съглася, ако това е решението ти.

— Виждаш ли какво прави властта с човека, Кълъм? — В гласа на Роб се долавяше напрежение.

— Без среброто не съществува вариантът „Ноубъл хаус“ — отвърна Струан спокойно. — Съобщих условията си. Решавайте!

— Разбирам защо те ненавиждат по тези места — каза Кълъм.

— Така ли, момче?

— Да.

— Никога няма истински да разбереш това, преди да изтекат твоите пет години.

— Тогава, татко, нямам избор. Пет години или нищо?

— Нищо или всичко, Кълъм. Ако смяташ да останеш на второ място, по-добре заминавай още днес. Това, което искам да те накарам да проумееш, е, че трябва да се примириш с мисълта да съществуваш самостоятелно, да те ненавиждат, да си поставиш безсмъртна цел и да си готов да жертваш всеки, в когото не си сигурен. Защото ти си мой син. Днес аз ти предоставям случай, без дори да те подлагам на изпитание, да получиш върховна власт в Азия. От тук и сила да владееш света. Не го предлагам с лека ръка. Зная какво значи да си тай-пан. Избирай, за бога!

Кълъм бе втренчил поглед в Библията. И среброто. „Не искам да съм на второ място — мислеше си той, — в никакъв случай! Така никога няма да мога да постигна много. Засега не е нужно да се безпокоя за условията, за Джин-куа и китайците, и за всички световни проблеми. Може би няма да почувствам и грижите на тай-пан. Току-виж, че Роб не ме одобрил. Боже милостиви, помогни ми да докажа, че съм достоен да стана тай-пан — така ще мога да използвам властта си за добро. Нека това бъде средство да изпълня волята Ти. Хартата трябва да се приеме. Няма друг начин!“

На челото му избиха капчици пот. Той вдигна Библията:

— Заклевам се във Всевишния да спазвам тези условия, ако и когато стана тай-пан. И да ми помага Бог!

Пръстите му трепереха, когато положи Библията обратно.

— Роб? — каза Струан, без да вдига поглед.

— Пет години като тай-пан и мога да изпратя Кълъм обратно в Шотландия? Сега? Да променя абсолютно всичко, както аз намеря за добре?

— Да, за бога. Пак ли трябва да повтарям? След пет месеца ще правиш каквото пожелаеш. Ако, разбира се, си съгласен да приемеш другите условия. Да!

В трюма настъпи дълбока тишина. Чуваше се само непрекъснатото шумолене на плъхове в тъмнината.

— Защо искаш да ме отстраниш, чичо? — попита Кълъм.

— За да нараня баща ти. Ти си последната издънка от неговия корен.

— Така е, Роб. Той е последният.

— Но как можеш да говориш така? Това е ужасно! — Кълъм бе потресен. — Та ние сме роднини! Роднини!

— Да — призна Роб с болка, — но ние говорим истината. Баща ти е готов да жертва мен, теб, децата ми, за да постигне целите си. Защо да постъпваме като него?

— Може би и ти ще го направиш, Роб. Може би — каза Струан.

— Знаеш, че нищо не бих направил да ти навредя. Господи, ти, който гледаш отвисоко, кажи какво става с нас? Видяхме се с пари и изведнъж побесняхме от алчност и какво ли още не. Моля те, остави ме да си замина! След пет месеца. Моля те, Дърк!

— Аз трябва да замина. Само от Парламента ще мога да осъществявам контрол над Лонгстаф и неговите приемници — както и ти, когато напуснеш Азия. Остани една година като тай-пан и после замине! Така наистина ще можем да осъществим плана. А и Кълъм трябва да бъде обучен.

— Как да бъда обучен за такова кратко време?

— До пет месеца ще разбера дали ще може да стане тай-пан. Ако не е годен, ще внесе промени.

— Какви промени?

— Съгласен ли си с условията, Роб? Ако си, закълни се в Библията и да се качваме горе.

— Какви промени?

— По дяволите! Съгласен ли си или не, Роб? Една или пет години? Или няколко?

Роб прехвърли тежестта си върху другия крак, когато корабът се люшна под напора на засилващия се вятър. С цялото си същество искаше да се откаже от клетвата. Но не можеше. Не можеше заради семейството си. Пое Библията и тя натежа в ръцете му.

— Дори и да ненавиждам Ориента и всичко, свързано с него, кълна се в Бога, да спазвам условията и да дам всичко, на което съм способен. Да ми помага Бог! — Подаде Библията на Струан. — Мисля, че ще съжаляваш, задето ме оставяш да бъда тай-пан — за една година.

— Възможно е. Но Хонконг няма да съжалява.

Струан отвори Библията и им показа четирите половинки от монети, залепени от вътрешната страна с восък. Изброи всичките условия на Джин-куа, без да споменава единия лак за Гордън Чен. Това си е моя работа, каза си Струан и изведнъж помисли как би реагирал Кълъм, ако разбере за природения си брат и за Мей-мей. Роб знаеше за китайката, но никога не я беше срещал. Струан се питаше дали враговете му не са разказали вече на Кълъм за Гордън и за Мей-мей.

— Мисля, че правилно постъпи, Дърк, дето ни накара да се закълнем. Един господ знае що за дяволия има в тези монети.

* * *

Когато се върнаха в каютата, Струан отиде до бюрото и счупи печата на писмото. Прочете първите няколко реда и извика радостно:

— Тя е жива! Слава богу, Унифред е жива! Значи е оздравяла! Роб грабна писмото от ръцете му. Струан бе извън себе си от радост — прегърна Кълъм и затанцува джигата, а после рил, и склучили ръце, двамата повлякоха със себе си Роб. Изведнъж цялата омраза и недоверие се стопиха.

После Струан им препречи пътя с могъщия си ръст.

— Хайде сега заедно! Едно, две, три — и тримата нададоха латинския боен вик на клана с пълни гърла: — „Фери“ — Мери се в целта! — После се прегърнаха отново и изреваха: „Стюард!“

Морякът дотърча начаса:

— Слушам, сър?

— По половин глътка на всички. Тръбачът — на кварталдека! Донеси бутилка шампанско и още чай. Изпълнявай!

— Слушам, сър!

Така тримата мъже се помириха. Но дълбоко в себе си знаеха, че между тях всичко се е променило. Бяха си казали твърде много неща.

Скоро пътищата им щяха да се разделят. Всеки щеше да остане сам.

— Слава богу, че отвори писмото след това, Дърк — обади се Роб. — Слава богу, че получихме това писмо. Чувствах се ужасно! Ужасно!

— Аз също — каза Кълъм. — Прочети го докрай, татко.

Струан седна удобно в дълбокия кожен моряшки стол и им прочете писмото. Беше на келтски, написано преди четири месеца — месец, след като Кълъм бе отпътувал от Глазгоу.

Парлан Струан пишеше, че животът на Уинифред висял на косъм в продължение на две седмици, след което започнала да се поправя. Лекарите не могли нищо да обяснят, а само свивали рамене и казвали: „Божа работа.“ Двамата живеели в малкия имот, който той им купил преди години.

— Тя сигурно е щастлива там — каза Кълъм, — но освен прислуга и кози едва ли има с кого да говори. Къде ли ще ходи на училище?

— Нека първо да оздравее. После ще мислим за това — отвърна Роб. — Продължавай, Дърк.

По-нататък следваха новини за семейството. Парлан Струан имаше двама братя и три сестри. Всички бяха женени, а сега вече и децата им се бяха оженили и имаха свои деца. Неговите собствени деца, Дърк и Флора от първия му брак и Роб, Ютиния и Сюзън от втория — всички те бяха се задомили.

Много от наследниците му емигрирали било в канадските колонии, било в Съединените американски щати. Някои се пръснали из Далечния изток и испанска Южна Америка.

Парлан Струан пишеше, че Алистър Маклауд, който бе женен за сестрата на Роб Сюзън, напуснал Лондон със сина си Хектор и отишъл да живее отново в Шотландия. Смъртта на Сюзън и дъщеря му Клеър от холера тегнела на съвестта му и едва не го съсипала. Получил и писмо от Кърнови: Флора, сестрата на Дърк, се омъжила за Фаран Кен и предишната година отпътували за Норфък, Вирджиния. Пристигнали благополучно: пътуването им минало много добре, те и децата им били здрави и доволни. Писмото продължаваше:

„Кажки на Роб, че вчерa Роди замина да учи в университета. Качих го на дилижанса за Единбург с шест шилинга в джоба и храна за четири дни. Братовчед ти Дугъл Струан пише, че ще го вземе при себе си през ваканцията и ще се грижи за него до връщането на Роб. Позволих си да изпратя от името на Роб платежно нареждане за петдесет гвинеи, с които да плати пансиона и храната си за една година и да разполага с един шилинг дневно за харчене. Дадох му също една Библия и го предупредих да се пази от леки жени, пиянство и комар да прочете този откъс от пиесата на Уил Шекспир, в който се казва нито вземай, нито давай в заем, да си го препише и прикрепи към корицата на светата книга. Той има красив почерк.

Твоята скъпа Роналда и децата са погребани в чумна яма. Съжалявам, синко, но законът повелява всички мъртви да бъдат погребвани така, след като ги изгорят и залейт с негасена вар. Но погребението се извърши по всички правила на нашата вяра и земята беше осветена. Мир на праха им.

Не се безпокой за Уини. Момиченцето разхубавя и тук, край Лох Ломънд, където е стъпил кракът на Господ, тя ще порасне и ще стане чудесна и богобоязлива жена. Сега внимавай: не позволявай на варварите езичници от индийския Китай да погубят душата ти, заключи вратата внимателно и не допускай злото, което вирее в тези дяволски земи. Няма ли да се връщаш скоро? Здравето ми е, слава богу, добро. Остават ми още само седем години до седемдесетте, обещани ми от Бога, но само един на четиристотин човека може да дочака тази зла участ. Сега съм много по-добре. В Глазгоу, Бирмингам и Единбург има лоши вълнения — пише във вестниците. Вълнения на чартистите. Фабричните работници настояват за повишаване на заплатите. Преди два дни в Глазгоу обесиха човек за кражба на овци. Проклети англичани! В какъв свят живеем, щом обесиха един свестен шотландец за това, че откраднал една английска овца! И то да го съди шотландец!

Ужас! Същевременно стотици други бяха откарани в австралийските земи на Ван Димен по обвинение в непокорство, стачка и палез на фабрика. Приятелят на Кълъм — Бартоломю Ангъс — беше осъден на заточение в Нови Южен Уелс за чартистко бунтовничество в Единбург. Хората са...“

* * *

— Боже мой! — възкликна Кълъм.

— Кой е Бартоломю? — попита Струан.

— Бяхме съквартиранти в университета. Бедният Барт!

Струан го сряза:

— Не си ли знаел, че е чартист?

— Разбира се, че знаех. — Кълъм се приближи до прозореца и се загледа в следата от кораба.

— Ти чартист ли си, Кълъм?

— Самият ти казваше, че Хартата е добра.

— Да, но също ти обясних и какво мисля за въстанието. Занимаваш ли се с активна чартистка дейност?

— Ако бях у дома, щях да се занимавам. Повечето студенти поддържат Хартата.

— Тогава, слава богу, че не си там. Щом е оглавил въстание, Бартоломю заслужава двегодишната присъда. Имаме добри закони и най-добрата парламентарна система в света. Промените не се извършват чрез въстания, бунтове и стачки.

— Какво още пише в писмото, татко?

За миг погледът на Струан се задържа върху гърба на сина му и в ушите му зазвучаха думите на Роналда. Мислено отбеляза да се вгледа по-внимателно в бъдеще в чартистките истории. После зачете отново:

„... Ежедневно в Глазгоу пристигат хора от Хайлъндс, където земевладелците продължават да ограждат земите на клановете и да отнемат техните рождени права. Злият демон, херцог Струан, Господ да го

убие, набира полк за индийските колонии. Под знамето му се тълпят хора, примамени от обещанията му за плячка и земя. Носи се слух, че отново ще воюваме с проклетите американци за канадските колонии, а също разправят, че между онези дяволи — французите и руснаците избухнала война заради османските турци. Проклети французи! Сякаш не сме страдали достатъчно заради този сатана Бонапарт.

В тъжна страна живеем, синко. О, забравих да спомена, че има планове до пет години Глазгоу и Единбург да се свържат с железница. Ще бъде чудесно, нали? Може би ние, шотландците, ще се обединим, ще отхвърлим дявола англичанин и ще възкачим наш собствен крал. Прегръщам теб и брат ти. Целуни Кълъм от мен. Твоят почтен баща, Парлан Струан.“

Струан вдигна глава и се усмихна кисело:

— Все така кръвожаден.

— Ако херцогът набира полк за Индия, може и да мине оттук — каза Роб.

— Аха. И аз си помислих същото. Е, момко, ако някога полкът стигне до владенията на „Ноубъл хаус“, ще се върне у дома обезглавен, така че Господ да ни помага!

— Господ да ни помага! — повтори Кълъм.

На вратата се почука и стюардът влезе бързо с шампанско, чаши и чай.

— Капитан Орлов ви благодари от името на екипажа, сър.

— Поканете го заедно с Волфганг да дойдат при нас, когато свърши вахтата.

— Слушам, сър.

След като наляха виното и чая, Струан вдигна чашата си:

— Наздравица. За Унифред, която възкръсна отново!

Пиха и Роб каза:

— Още една наздравица. За „Ноубъл хаус“. Дано никога повече не помислим да причиним зло един на друг!

— Съгласен! Отново пиха.

— Роб, пиши на нашите агенти, когато стигнем в Хонконг. Кажим им да открият директорите на нашата банка, които са виновни за просрочения кредит.

— Дадено, Дърк.

— А после, татко? — попита Кълъм.

— После ще ги унищожим — отвърна Струан, — тях и техните семейства.

Кълъм потръпна от неумолимата решителност, с която баща му изрече присъдата.

— Защо семействата им?

— А тяхната алчност не засегна ли нашите семейства? Нас самите? Нашето бъдеще? Години наред ще имаме да плащаме заради алчността им. Те ще платят в същия размер! Всички до един!

Кълъм стана и тръгна към вратата.

— Къде си тръгнал, синко?

— Отивам до клозета. Искан да кажа отходното място.

Вратата зад него се затвори.

— Съжалявам за това, което казах. Но то трябваше да стане.

— Зная. И аз съжалявам. Ти обаче си прав за Парламента. Там ще се концентрира все по-голяма власт и солидните търговски сделки ще се уреждат оттам. Аз ще се грижа за финансирането и двамата с теб ще наблюдаваме Кълъм и ще му помагаме. Все пак новината за Уинифред е чудесна, нали?

— Да.

— Разсъжденията на Кълъм по много въпроси са правилни, нали.

— Той е прекалено млад. Нали знаеш как отгледа Роналда децата — стриктно следваше евангелието. Някой ден Кълъм ще трябва да порасне.

— Какво ще правиш с Гордън Чен?

— Интересува те дали ще кажа на Кълъм? — Струан се беше загледал в морските гларуси. — Ще трябва да реша този въпрос щом се върнем в Хонконг.

— Бедният Кълъм. Не е лесно да си млад, нали?

Струан поклати глава:

— Никога не е лесно.

Роб помълча малко и каза:

— Помниш ли моето момиче — Минг Су?

— Да.

— Често се питам какво ли стана с нея и детето.

— Сигурно се е устроила като принцеса и си е намерила чудесен съпруг с парите, които ѝ остави, Роб. Омъжила се е за някой мандарин. Не е нужно да се безпокоиш за нея.

— Предполагам, че малката Изабел е навършила вече десет години. — Роб се увлече в приятни за душата спомени. Припомни си смеха ѝ и удовлетворението, което бе получил от нея. Огромно удовлетворение — мислеше си той. Беше му дала повече любов и ласки, нежност и съчувствие в един ден, отколкото Сара му бе дала през целия им съвместен живот. — Ти трябва да се ожениш отново, Дърк.

— Ще има време да помисля за това. — Струан хвърли разсеян поглед към барометъра. Показваше 30,1 инча, ясно време. — Роб, дръж изкъсо Кълъм, когато станеш тай-пан.

— Непременно — обеща Роб.

* * *

Когато Кълъм излезе на палубата, „Чайна клауд“ се полюля и изплава от канала, образуван между малкото островче Тунг Ку Чау и Хонконг. Корабът напусна бързо тесния, ограден с планински вериги проток и зави на югозапад. Поклю Чау — друг по-голям остров — се намирал на две мили вляво. Остър североизточен мусон браздеше вълните, а отгоре бе надвиснал тежък сив облак.

Кълъм тръгна напред, като внимателно заобикаляше спретнатото навитите корабни и пристанищни въжета. Мина покрай блестящите редици на топовете, изумен от чистотата на всяко нещо. Беше се качвал на много други търговски кораби в пристанището на Хонконг и всички му се бяха сторили мизерни.

Лявото отходно място бе заето от двама моряци и той се прекатери до десния борд. Увисна на въжетата, с мъка свали панталоните си и клекна предпазливо в мрежата.

Приблужи се млад червенокос моряк, ловко се преметна през планшира в отходното място и смъкна гащите си. Беше бос и клекна,

без да се държи за въжетата.

— Добро утро, сър — поздрави морякът.

— Добро утро — отвърна Кълъм, стиснал начумерено въжетото.

Морякът свърши бързо. Наведе се към планшира, взе от една кутия квадратно парче вестник и се избърса, после хвърли внимателно хартията долу и завърза гащите си около кръста.

— Какво беше това? — попита Кълъм.

— А? О, хартията ли, сър? Мътните ме взели, ако знам, сър. Заповед на тай-пана. Ако не избършеш задника си с хартия, губиш двумесечна заплата и служиш десет дена на гадната бригантина. — Морякът се засмя. — Моля за извинение, тай-панът не е виновен. Корабът си е негов, така че бършем проклетите си задници. — Скочи леко на борда и потопа ръце в кофа с морска вода, после плисна водата върху краката си. — Измий и ти ръцете и краката си, за бога, защото ще отидеш в проклетата бригантина! Много странно! Направо лудост... моля за извинение, сър. Но животът е направо гаден: все миеш проклетите си ръце, бършеш проклетия си задник и веднъж в седмицата се къпеш и обличаш чисти дрехи.

— Гаден, ама друг път — обади се един моряк, който дъвчеше парче тютюн, надвесен над планшира. — Ще ти плащат в чисто сребро. Когато то пристигне, ако е рекъл Господ! Ще живееш като принц. Ще се валяш в купища пари. Какво още искаш, Чарли? — После се обърна към Кълъм: — Не знам как тай-панът постига това, сър, но на корабите му има по-малко заболявания от чума и скорбут, отколкото на всеки друг плаващ кораб — той плю по посока на вятъра, — така че аз си бърша задника и съм щастлив от това. Извинете ме, сър, ако съм на ваше място, ще правя същото. Тай-панът ужасно държи заповедите му да се изпълняват!

— Зарифи марселите и брамселите! — изрева капитан Орлов от кварталдека и гласът му бе невероятно мощен за дребната му фигура.

Моряците се разделиха с Кълъм, като докоснаха чела, и се присъединиха към хората, които се изкачваха по вантите.

Кълъм използва хартията, изми ръцете си, слезе долу и зачака удобен момент да се присъедини към разговора.

— Защо трябва да се използва хартия?

— А? — попита Струан.

— В отходното място. Ако не използваш хартия, десет дена на бригаantinата.

— О, забравих да ти кажа, момчето ми. Китайците смятат, че има известна връзка между изпражненията и болестите.

— Та това е просто смешно — каза насмешливо Кълъм.

— Китайците не мислят така. Нито пък аз. — Струан се обърна към Роб: — От три месеца съм го въвел на „Чайна клауд“. За отбелязване е, че болестите намаляха.

— Дори в сравнение с „Тъндър клауд“?

— Да.

— Чисто и просто съвпадение — каза Кълъм.

Роб изръмжа:

— Изглежда, има доста съвпадения на нашите кораби, Кълъм. Има повече от петдесет години, откакто капитан Кук откри, че лимоните и свежите зеленчуци лекуват скорбута. Може би наистина изпражненията имат някаква връзка със заболяванията.

— Кога се къпа за последен път, Кълъм? — попита баща му.

— Не зная — преди месец — не, не си спомням. Капитан Бери настояваше да се къпя заедно с екипажа веднъж седмично в „Тъндър клауд“. Едва не умрях от студ. Защо питаш?

— Кога за последен път пра дрехите си?

Кълъм примигна и погледна тежките си кафяви вълнени панталони и сюртука си.

— Никога не съм ги прал. Защо да ги пера?

Очите на Струан блеснаха и той каза:

— Отсега нататък, било на кораба или на брега, ще къпеш цялото си тяло веднъж в седмицата! Ще използваш хартия и ще миеш ръцете си! Ще переш дрехите си всяка седмица! Няма да пиеш вода, а само чай! И всеки ден ще си миеш зъбите!

— Но защо? Защо не вода? Това е лудост! Да пера дрехите си? Тате ще се свият и кройката ще се развали, и кой знае още какво ще стане!

— Това ще правиш! Тук е Ориентът! Желая да останеш жив! Да си добре! И да си здрав!

— Няма да правя това! Аз не съм дете и не съм ти подчинен!

— Най-добре прави, както казва баща ти — намеси се Роб. — Аз също се противопоставях. На всяка негова нова идея. Накрая той

неизменно доказваше, че е прав. Не знам защо става така. Но ето че навсякъде хората умират като мухи, а ние сме здрави.

— Изобщо не си прав — възрази Кълъм. — Нали ми каза, че през цялото време боледуваш?

— Да. Но това е от много години. Навремето не повярвах на баща ти, когато ми казваше за водата, и продължих да я пия. Сега червата ми кървят и ще продължават да кървят. Вече е твърде късно за мен, но кълна се, за бога, че съжалявам, дето не опитах. Сигурно червата ми сега нямаше да се скапват. Дърк изобщо не пие вода. Само чай.

— Това правят и китайците, момче.

— Не вярвам.

— Слушай, докато се мъчиш да откриеш истината — озъби се Струан, — ще изпълняваш тези заповеди! Разбери, заповеди!

Кълъм стисна упорито зъби:

— Заради някакви езически китайски обичаи трябва да променям целия свой начин на живот. Това ли искаш да ми кажеш?

— Да! Готов съм да се поуча от тях. Ще направя всичко, за да съхраня здравето си, а и ти също, за бога! — Струан изрева. — Стюард!

Вратата се отвори.

— Слушам, сър!

— Веднага пригответи баня за мистър Кълъм! В каютата ми. И чисти дрехи също!

— Слушам, сър!

Струан прекоси каютата и се изпъна в целия си огромен ръст пред сина си. Разгледа главата му.

— В косата си имаш въшки.

— Изобщо не мога да те разбера!? — избухна Кълъм. — Всички имат въшки. Въшките ходят по нас, независимо дали това ни харесва или не. Малко се почешеш и край.

— Аз нямам въшки, нито Роб.

— Значи вие сте специални. Уникални! — Разтреперан от гняв, Кълъм отпи една глътка от шампанското. — Всеки знае, че когато човек се къпе, той рискува здравето си.

— Ти воняш, Кълъм.

— Всички вонят — отвърна нетърпеливо синът му. — Защо тогава носим винаги със себе си помада? Вонята е също начин на живот. Въшките пък са проклетие за човека. И точка по въпроса!

— Нито аз, нито Роб и семейството му вонят. Моите хора също не вонят, затова имаме най-доброто здраве в Ориента. Ще правиш това, което ти казвам. И въшките, и вонята са напълно излишни.

— По-добре се връщай в Лондон, татко. Там ще намериш най-голямата воня. Ако хората те чуят какво говориш за въшките и за вонята, ще те вземат за луд.

Баща и син впиха зъл поглед един в друг.

— Ще се подчиниш на заповедите ми. Ще се миеш, по дяволите, или ще накарам боцмана да те мие насила! Марш на палубата!

— Послушай го, Кълъм — намеси се Роб. Той усещаше презрението на сина и непреклонността на бащата. — Какво значение има? Направи компромис. Опитай пет месеца, а? Ако дотогава не се почувстваш по-добре, ще се върнеш към старите си навици.

— А ако откажа?

Погледът на Струан бе неумолим:

— Обичам те, Кълъм, повече от всичко друго на света. Но ще вършиш каквото ти казвам! В противен случай ще те накажа като обикновен моряк за непокорство!

— Как така?

— Ще те тегля след кораба десет минути и така ще се изкъпеш.

— Вместо да заповядваш — избухна недоволно Кълъм, — защо не казваш от време на време моля?

Струан се засмя от сърце.

— Господи, имаш право, момче — и тупна сина си по гърба. — Моля те, изпълни това, което искам от теб! Божичко, та ти си прав! Почесто ще казвам моля. И не се безпокой за дрехите си. Ще ти вземем най-добрия шивач в Азия. И без това се нуждаеш от повече дрехи. — Струан погледна към Роб. — Какво ще кажеш за твоя шивач, Роб?

— Добре. Веднага щом се установим в Хонконг.

— Още утре ще изпратим да го извикат от Макао с целия му екип. Ако не е пристигнал вече в Хонконг. Нали пет месеца, момче?

— Съгласен съм. Макар че все още смятам това за приумица.

Струан напълни отново чашите.

— А сега смятам да отпразнуваме възраждането на „Ноубъл хаус“.

— Как, Дърк?

— Ще дадем бал.

— Какво? — развълнува се Кълъм, забравил възмущението си.

— Да. Бал! За всички европейци. В пищен стил. След един месец.

— Това означава да забъркаме голяма каша! — заяви Роб.

— Какво искаш да кажеш?

— Сред дамите ще започне невероятна паника. Ще избухне съперничество за най-добро облекло — по последна мода! Ще изтормозят мъжете си и ще се опитат да отнемат фризьорите на конкурентките си. Господи, хрумна ми чудесна идея! Питам се какво ли ще облече Шиваун.

— Нищо — ако това ѝ харесва! — Очите на Струан блестяха. — Да, бал! Ще има награда за най-красиво облечена дама. Мисля, че наградата...

— Не си ли чувал за това какво е отсъдил Парис?

— Да. Но сега съдия ще бъде Аристотел.

— Той е прекалено умен за такава роля.

— Ще видим. — Струан помисли малко. — Наградата трябва да има висока стойност. Какво ще кажете за хиляда гвинеи?

— Шегуваш се! — възкликна Кълъм.

— Хиляда гвинеи!

Кълъм бе поразен от мисълта за такова разточителство. Та това е просто безнравствено. Криминално деяние. С хиляда гвинеи човек може да живее в Англия като цар пет или десет години. Надницата на един фабричен работник, работещ от тъмно до тъмно шест дни в седмицата и без почивка през годината, е петнайсет до дваайсет лири годишно. И от тази надница той поддържа дома, отглежда децата, храни жена, плаща наем, храна, облекло, въглища. Баща ми е луд, мислеше си, парите са го побъркали. Ами двайсетте хиляди гвинеи, които пропиля, да, направо пропиля с този глупав бас с Брок и Горт. Но хайде, това беше облог, за да се отърве от Брок. Един полезен облог, след като се е оказал сполучлив — ето че среброто е на борда на „Чайна клауд“ и ние отново сме богати. Богати!

Сега Кълъм съзнаваше, че да си богат е различно нещо от това да си беден. Знаеше, че баща му има право — не парите имаха значение, а тяхната липса.

— Но това е много, твърде много!

— Да. В определена степен. — Струан запали една пура. — Но „Ноубъл хаус“ трябва да държи на авторитета си. Новината ще потопи всичко. И историята ще се разнася сто години. — Той постави ръка на рамото на Кълъм. — Има още едно правило, синко, което не бива да забравяш — когато залагаш високо, рискуваш много. Ако не си съгласен да рискуваш, откажи се от играта.

— Такава голяма сума ще накара... може да накара някои хора да рискуват повече пари, отколкото могат да си позволят. Нима това е добре?

— Парите имат смисъл тогава, когато се харчат. Бих казал, че тези пари ще бъдат похарчени добре.

— Но какво печелиш от това?

— Авторитет, момче. — Струан се обърна към Роб: — Кой е печелившият?

Роб поклати глава безпомощно.

— Не знам. Красотата — Шиваун. Но най-добре облечената? Някои положително ще рискуват и цяло състояние за честта да получат наградата.

— Познаваш ли Шиваун, Кълъм?

— Не, татко. Срегнах я веднъж да се разхожда по пътя с Джордж — Джордж Глесинг е този, който трасира пътя от Глесинг пойнт до Хепи вели. Мис Тилмън е много красива. Но смятам, че мис Синклер е по-привлекателна. Чаровна. Аз и Джордж бяхме с нея малко време.

— Я виж ти! — Струан се опита да потисне внезапно възникналия интерес.

— Да — отвърна Кълъм простиодушие. — Бяхме на прощална вечеря с мис Синклер и Хорацио на кораба на Джордж. Бедният Джордж — взеха му кораба. Това много го разстрои. Наистина ли ще дадем бал?

— Защо загуби Джордж кораба си?

— Лонгстаф го назначи за шеф на пристанището и главен инспектор, а адмиралът му заповяда да приеме назначението. Мис

Синклер се съгласи с мен, че това разкрива добри възможности за него, но той е на друго мнение.

— Харесва ли ти той?

— Разбира се. Отнася се много добре с мен. — Кълъм за малко не добави, „въпреки че съм син на тай-пана“. Трябваше да благодари за случайното съвпадение на интересите им — и двамата бяха чудесни играчи на крикет. Още в университетския отбор Кълъм беше капитан и последната година беше играл за първенството на своето графство.

— Ей богу — беше казал Глесинг, — сигурно си страхотен. А аз съм играл само за флотата. Ти като какъв си играл?

— Като вратар.

— Я виж ти! Аз не бях нищо повече от втори слип. Дявол го взел, Кълъм, приятелю, защо да не отделим едно местенце за игрище, а? Ще можем да си тренираме.

Кълъм се засмя вътрешно, много доволен, че е играч на крикет. Беше сигурен, че ако не беше така, Глесинг щеше да го отбягва и тогава той нямаше да има удоволствието да бъде близо до Мери. Сега си мислеше дали ще може да я придружи до бала.

— Мис Синклер и Хорацио те харесват много, татко.

— Мислех, че Мери е в Макао.

— Беше, татко, но се върна за няколко дни в Хонконг преди около седмица. Чудесна е, нали?

Внезапно зазвъня корабната камбана, чуха се бързи стъпки и долетя вик:

— Всички моряци на палубата!

Струан изхвърча от каютата.

Роб понечи да го последва, но се спря на изхода.

— Бързо да си кажем две неща, докато сме сами, Кълъм. Първо: върши това, което казва баща ти, и бъди търпелив с него. Той е странен, идеите му са особени, но някак си повечето от тях се реализират. Второ: ще ти помогна с каквото мога да станеш тай-пан.

После се втурна навън от каютата. Кълъм го следваше по петите.

Когато Струан дотърча на палубата, моряците бяха вече в пълна готовност и отваряха пролуците на оръдията, а въжетата горе гъмжаха от хора.

Право пред тях чак до хоризонта плуваше заплашително флотилия от военни джонки.

— Гръм да го удари, та това е цяла армия! — възкликна капитан Орлов. — Преброих повече от сто, тай-пан. Обръщай кораба!

— Дръж курса, капитане. Ние имаме голяма преднина. Очистете палубите! Ще се приближим и ще огледаме. Вдигнете бомбраселите и форбрамстенгите!

Орлов изкрещя към мачтите:

— Вдигай бомбраселите и форбрамстенгите! Всички платна горе!

Офицерите подеха вика и моряците рипнаха по вантите, разгънаха платната и набрал скорост, „Чайна клауд“ се понесе по вълните.

Корабът се намираще в канала между големия остров Поклю Чау, на две мили отляво, и остров Ап Ли Чау, на половин миля отдясно. Ап Ли Чау бе също на четвърт миля от Хонконг и образуваше чудесен залив, наречен Абърдийн. На брега на Абърдийн имаше малко рибарско селце. Сега се забелязваха повече сампани и рибарски лодки отпреди месец.

Роб и Кълъм излязоха на кварталдека. Роб видя джонките и косата му се изправи.

— Кой са тези, Дърк?

— Не знам. Хей, пазете се!

Роб и Кълъм отскочиха, за да дадат път на група моряци, които слязоха от такелажа и се захванаха дружно да опънат въжетата, после се втурнаха към кърмата и заеха позиции. Струан подаде бинокъла на Маус, който се бе дотърлил до него.

— Различавате ли флага, Волфганг?

— Не, не още, тай-пан.

Волфганг се взираше с пресъхнало гърло в огромната и тежка военна джонка начело на флотилията — една от най-големите, които бе виждал — дълга повече от сто фута и тежаща петстотин тона. Вирнатата кърма леко се поклащаше под тежестта на три грамадни платна.

— Гот им химел! — твърде са много за пиратска флотилия. Дали не са случайно армада от нашественици? Не вярвам да се осмелят да нападнат Хонконг, когато нашите кораби са така близо.

— Скоро ще разберем — отговори Струан. — Два румба надясно!

— Два румба надясно! — повтори кормчията.

— Дръж така!

Струан прегледа платната. Плющенето на вятъра и опънатият такелаж го изпълваха с радостно вълнение.

— Погледнете! — извика капитан Орлов и посочи назад. Откъм южния край на Поклю Чау се задаваше друга флотилия от джонки и се канеше да пресече пътя им за отстъпление.

— Засада! Готови за...

— Спрете, капитане! Аз съм тук, на кварталдека!

Капитан Орлов се намръщи и отиде до кормчията близо до компасната будка, като проклинаше разпоредбата, че тай-панът поема командването на всеки кораб на „Ноубъл хаус“, щом се качи на кварталдека.

— Е, желая сполука, тай-пан! Ако не се разкараме по-бързо оттук, тези обесници ще ни пресекат пътя, онези отпред ще ни залеят и край на красивия ми кораб. По дяволите, няма да го бъде! Ще изпратим трийсет от тях в пъклените пещи на Валхала и ще минем през тях като валкирии.

За първи път от четири дни насам той забрави среброто и радостно потри ръце при мисълта за приближаващата битка. Корабната камбана удари осем пъти.

— Разрешавате ли да слезна долу, капитане? — попита Орлов.

— Разрешавам. Вземете със себе си мистър Кълъм и му покажете какво трябва да прави.

Орлов тръгна пред Кълъм и се отправи към вътрешността на краба.

— При осем удара на камбаната сутрешна вахта — това е пладне, брегово време — капитанът е длъжен да навие хронометъра — обясни той, доволен, че не е на кварталдека, където Струан бе узурпирал командването. Но, от друга страна, помисли си той, ако аз бях на неговото място, щях да постъпя по същия начин. Никога нямаше да допусна някой друг да върши най-хубавата работа, когато аз съм наблизко.

Малките му сини очи оглеждаха изпитателно Кълъм. Още в началото бе усетил неговата враждебност и скритите погледи, които хвърляше към гърба и късите му крака. Четирийсет години не бе свикнал с подобни погледи и мразеше да го смятат за хилав.

— Роден съм върху плаващ леден блок по време на една виелица. Майка ми казваше, бил съм толкова красив, че злият дух Ворг ме смазал с копитата си само час след раждането ми.

Кълъм се размърда неловко в тъмнината:

— О, така ли?

— Ворг има разцепени копита — подсмивва се Орлов. — Вярвате ли в духове?

— Не. Не мисля.

— Но в дявола вярвате. Като всички добри християни.

— Да. — Кълъм се опита да прогони страха от лицето си. — Какво да правим с хронометъра?

— Да го навием. — Орлов отново се подсмихна. — Ако вие бяхте роден като мене, щяха да ви казват може би Гърбавия Кълъм вместо Красавеца Кълъм, а? Оттук нещата ще изглеждат различно.

— Съжалявам... Сигурно животът ви е тежък.

— Не е тежък. Вашият Шекспир го е казал по-добре. Но не се безпокойте, Великане. Аз мога лесно да убия два пъти по-едър от мене човек. Желаете ли да ви науча как се убива? По-добър учител няма да намерите. Освен тай-пан.

— Не. Благодаря.

— Трябва да се научите. Трябва. Питайте баща си. Един ден това знание ще ви бъде нужно. М-да, много скоро. Знаете ли, че видях бъдещето?

Кълъм потръпна:

— Не.

Очите на Орлов лъщяха, а усмивката му още повече го правеше подобен на зъл гном.

— Има много да учите. Нали искате да станете тай-пан?

— Да. Надявам се. Някой ден.

— Този ден ръцете ви ще почервенеят от кръв.

Кълъм потръпна.

— Какво искате да кажете с това?

— Нали имате уши. Ръцете ви в този ден ще почервенеят от кръв. Да. Скоро ще почувствате нужда от човек, на когото да се осланяте в бъдеще. И докато Норщед Страйд Орлов е капитан на един от вашите кораби, вие ще можете да разчитате на него.

— Ще запомня, капитан Орлов — каза Кълъм и си обеща, че когато стане наистина тай-пан, същият този Орлов няма никога да бъде негов капитан. После погледна лицето на човека със странното усещане, че той чете мислите му.

— Какво има, капитане?

— Попитайте себе си — отвърна Орлов и отвори капака на хронометъра. За да стигне до него, той трябваше да се качи на стълбата.

После започна да навива внимателно часовника с голям ключ.

— Навивате този часовник трийсет и три пъти.

— Защо го правите вие, а не някой от офицерите? — попита Кълъм, без особено да го интересува отговорът.

— Това е задължение на капитана. Едно от задълженията. Навигацията е тайнство. Ако всеки моряк на борда владее навигацията, ще има непрекъснато бунтове. Добре е, че само капитанът и неколцина от офицерите умеят това. Без тях моряците са безпомощни и загубени. Ние държим хронометъра заключен тук за безопасност. Нали е красив? А направата? Изработен от блестящи английски умове и сръчни английски ръце. Показва точно лондонско време.

Кълъм усети, че му прилошава от задухата в коридора. Чувството бе примесено със страх от Орлов и от приближаващата битка.

Но той се овладя и реши да не се оставя на капитана да го предизвиква и да се опита да не обръща внимание на киселата миризма в дъното на кораба, която проникваше навсякъде. Вътрешно се закле, че някой ден ще си разчисти сметките.

— Толкова ли е важен хронометърът!?

— Учил сте в университета и задавате такива въпроси! Без този красавец сме загубени. Чували ли сте за капитан Кук? Той пръв го е използвал преди шейсет години и доказал неговата полза. Преди това не сме могли да определяме географската дължина. Но сега, като имаме лондонското време и секстана, знаем с точност до една миля къде се намираме. — Орлов затвори отново капака и стрелна Кълъм с поглед. — Знаете ли как се работи със секстан?

— Не.

— Ще ви покажа, когато потопим джонките. Смятате ли, че можете да бъдете тай-пан и да ръководите от сушата? А?

Чу се шум от тичащи стъпки по палубата и почувстваха как „Чайна клауд“ се понесе още по-стремително по вълните. Тук, долу, целият кораб сякаш оживя и затрептя. Кълъм облиза сухите си устни.

— Можем ли да потопим толкова много джонки и да избягаме?

— Ако не можем, ще плуваме. — Малкият човек се ухили на Кълъм.

— Някога да сте претърпявали корабкрушение или да са ви потапяли?

— Не. Не мога да плувам.

— Ако си моряк, по-добре е да не знаеш да плуваш. Плуването само удължава неизбежния край, ако ти е дошло времето и ако морето те иска. — Орлов провери дали веригата е здрава. — Трийсет години съм бил по моретата и не мога да плувам. Повече от десет пъти са ме потопявали от китайските морета до Беринговия пролив, но винаги съм намирал било рейка, било лодка. Някой ден морето ще ме грабне. Когато удари часът — каза той и намести желязото на китката си. — Бих се радвал да съм сега на пристанището.

Кълъм го последва по мостика с чувство на облекчение.

— Изглежда, не вярвате на моряците си.

— Капитанът вярва на кораба и само на кораба си. И на себе си, разбира се.

— Вярвате ли на баща ми?

— Той е капитанът тук.

— Не разбирам.

Орлов не отговори. Провери платната на кварталдека и се начумери. Твърде много платна в опасна близост до брега. Толкова непознати рифове, а и намирисва на буря. Редиците от джонки отпред напредваха в полукръг, неумолими и безшумни, вече на две мили от тях.

Корабът беше разпънал всички платна освен все още зарифените гротове и целият му корпус туптеше радостно. Радостта се предаде на екипажа. Когато Струан заповяда да отпуснат рифовете, моряците се хвърлиха към такелажа и с песни разгънаха платната, забравили среброто, което им бе взело ума. Корабът се люшна, набра скорост и водата наоколо закипя.

— Мистър Кудахи. Поемете вахтата долу и качете горе оръжия.

— Слушам, сър!

Кудахи, първият помощник-капитан, бе червенокос ирландец с игриви очи и позлатена халка на ухото.

— Дръж курса! Вахта на палубата! Пригответи топа! Зареди!

Хората се втурнаха към топовете, търкулнаха ги от местата им, заредиха ги с гюлета и после отново ги върнаха обратно.

— Разчет номер три получава право на допълнителна глътка ром! Разчет осемнайсет ще чисти трюма!

Чуха се радостни възгласи и ругатни.

Този обичай бе въведен от Струан преди много години. Когато се готвеха за бой, оръдейният разчет, пригответил пръв оръдието, получаваше награда, а останалият на последно място — най-черната работа.

Струан огледа небето и опънатите платна, после насочи бинокъла към огромната военна джонка. Видя, че е снабдена с много топове. На носа имаше фигура на дракон и флаг, който не можеше да се различи от това разстояние. На палубата се тълпяха множество китайци със запалени факли.

— Пригответе варелите с водата! — заповяда Орлов.

— За какво са те, татко? — попита Кълъм.

— За да гасим огъня, момче. На джонките се виждат горящи факли. Положително има огнехвъргачки и димки. Димките се правят от черна смола и сяра. Внасят смут, когато се хвърлят неочаквано.

Струан погледна назад. Втората флотилия от джонки вече навлизаше в канала зад тях.

— Прерязаха ни пътя, нали? — попита Кълъм със свито сърце.

— Да. Но само глупак би продължил напред. Виж вятъра, момче. Налага се да плаваме срещу него, а нещо ми подсказва, че той ще продължава да се променя и ще духа все по-силно срещу нас. Но така ще получим голяма преднина пред джонките. Погледни, момчето ми, приличат на впрегнати коне, които се състезават с хрътка. Ние сме десет пъти по-бързи в сравнение с всяка една от тях.

Един от фаловете на върха на гротмачтата се счупи внезапно, дървото изсвистя и се удари в мачтата, а платното се откачи и заплющя.

— Лява вахта на върха! — изрева Струан. — Издигнете подемното въже на бомбрамстенга!

Кълъм наблюдаваше моряците, които се изкачиха почти до върха на гротмачтата, вкопчени със зъби и нокти в нея, блъскани от вятъра, и знаеше, че той никога не би могъл да направи същото. Почувства как страхът излива отрова в корема му и си спомни думите на Орлов — ръцете ти ще почервенеят от кръв. Чия кръв? После залитна към планшира и повърна.

— Ела тук, момчето ми — повика го Струан и му предложи торбичка с вода, която беше закачена на една кука.

Кълъм я отблъсна, изпълнен с неприязън към баща си, задето бе забелязал състоянието му.

— Измий си устата, за бога! — скара му се Струан. Отпи от течността и отново му прилоша. След това изплакна устата си и пи на много малки глътки. Чувстваше се ужасно.

— Когато влязохме за пръв път в битка, ми стана лошо, сякаш бях пиян, по-лошо не можеше да бъде. Бях уплашен до смърт.

— Не вярвам — каза Кълъм съвсем тихо. — Нито си се страхувал нито ти е ставало някога лошо.

Струан изръмжа:

— Е, можеш да не вярваш, но е истина. Беше при Трафалгар.

— Не съм чувал да си бил там! — изненада се Кълъм и в миг забрави, че му е лошо.

— Пренасях барут за оръжията. В големите кораби флотата наема деца да пренасят барут от трюма до палубата. Коридорът беше съвсем тесен — това не позволяваше да се разпространяват пожари и да причиняват експлозии.

Струан помнеше рева на оръдията и писъците на ранените, разпръснатите крайници по палубата, хлъзгава от проляната кръв, миризмата и червения цвят на водата. Вонята на повърнато в безкрайното черно коридорче, мазно от мръсотията. Спомни си как се промъкваше в тъмното пипнешком с буретата към бълващите огън оръдия, после тръгваше обратно в ужасяващата тъмнина с раздирани от пламък дробове, сърце, превърнато в бясно биеща машина, и сълзи от ужас, стичащи се по лицето му — час след час.

— Умирах от ужас.

— Бил ли си наистина в Трафалгар?

— Да. Бях на седем години. Най-голям в групата, но най-уплашен. — Струан потупа сина си сърдечно по рамото. — Не се безпокой.

В това няма нищо срамно.

— Вече не се страхувам, татко. Просто ми прилоша от миризмата в трюма.

— Не се заблуждавай. Струва ти се, че е миризма на кръв... и се страхуваш да не е твоята.

Кълъм се надвеси бързо навън и отново повърна. Макар че подухваше вятър, той не можеше да прогони от ума си неприятната сладникава миризма и думите на Орлов.

* * *

Струан отиде до буренцето с бренди и отпи глътка, после го подаде на Кълъм и го наблюдаваше, докато той пи.

— Моля за извинение, сър — каза стюардът. — Банята, която поръчахте, е почти готова, сър.

— Благодаря — каза Струан и почака, докато стюардът се присъедини към оръдейния разчет, после се обърна към сина си: — Слизай долу, момче!

Кълъм усети да го облива вълна на унижение.

— Не. Чувствам се добре тук.

— Слизай долу!

Въпреки че беше заповед, тя бе изказана спокойно и Кълъм разбра, че му е предоставен избор да слезе долу и така да запази авторитета си.

— Моля те, татко — каза той разплакан. — Нека остана. Съжалявам.

— Няма нужда да съжаляваш. Попадал съм в подобна ситуация хиляди пъти, така че за мен е лесно. Знам какво да очаквам. Слизай, момче. Имаш достатъчно време да се изкъпеш и да се качиш отново горе. Също и да участваш в битката, ако се стигне дотам. Моля те, слез!

Кълъм увеси нос и се подчини.

Струан насочи вниманието си към Роб, който се беше облегнал на планшира с посивяло лице. Брат му помисли малко, после се приближи до него.

— Направи ми една услуга, Роб. Отиди при момчето. То не се чувства добре.

Роб направи усилие да се усмихне.

— Благодаря, Дърк. Но този път трябва да остана. Независимо дали ми е зле или не. Това армада от нашественици ли е?

— Не, братко. Не се безпокой. Ако е нужно, ще си пробием път с бой.

— Знам, знам.

— Как е Сара? Време е да ражда, нали? Извинявай, че забравих да попитам.

— Състоянието ѝ е нормално — такова, каквото трябва да бъде, когато остават няколко седмици. Ще се радвам, щом свърши всичко.

— Да. — Струан се извърна и коригира малко курса.

Роб се помъчи да не мисли за джонките, с които морето бе пълно чак до хоризонта. Дано пак да е момиче. Момичетата се отглеждах полесно. Надявам се да се хареса на Карин. Милата мъничка Карин.

Ненавиждаше се, задето ѝ се развика тази сутрин. Нима беше тази сутрин, когато всички бяха заедно на „Тъндър клауд“. Карин се беше загубила и двамата със Сара помислиха, че е паднала зад борда. Бяха отчаяни, но след като започнаха търсенето, момиченцето изскочи весело на палубата от трюма, където се беше свряло да си поиграе. От облекчението, че я вижда, Роб ѝ се развика и тя разплакана се хвърли в прегръдките на майка си. Знаеше, че жена му не е виновна и въпреки това той не се сдържа и започна да я хули, че не полага достатъчно грижи за детето. След няколко минути Карин подобно на много други деца забрави всичко и весело се разсмя. А той и Сара подобно на всички родители, които не забравят нищо, останаха с чувство на неприязън и раздражение един към друг.

Отпред и отзад джонките преграждаха пътищата им за отстъпление. Роб видя брат си, облегнат на компасната будка, да пали лула от една тлееща оръдейна свещ и му се прииска да бъде и той също така спокоен. „О, Господи, дай ми сили да издържа пет месеца, а после още дванайсет, както и пътуването до дома и моля те — нека Сара да роди лесно.“

Наведе се над планшира и повърна обилно.

— Два румба наляво! — заповяда Струан, като наблюдаваше внимателно брега на Хонконг. Беше много близко до скалите, намиращи се вдясно на борда, и далеч към вятъра спрямо редиците от джонки. Още няколко минути, и можеха да завият и да нападнат джонката, която Струан бе набелязал да унищожи, а после щяха безпрепятствено да се врежат в редиците, стига да нямаше горящи кораби или силен вятър, да нямаше още скрити рифове или плитчини, които да ги разрушат.

На север небето тъмнееше. Мусонът продължаваше да духа, но Струан знаеше, че в тези води вятърът можеше да промени посоката си с четвърт или повече градуса, и то съвсем внезапно или можеше да се надигне страшна буря от морето. С толкова много вдигнати платна той рискуваше, защото вятърът щеше да ги скъса, преди да са ги навили, и да ги откъсне от мачтите. Освен това можеше да се каже, че има много рифове и плитчини, които чакаха да разпорят корема на кораба. Тези морета не бяха обозначени на картата. Но Струан бе сигурен, че единствено скоростта можеше да ги спаси. И съдбата.

— Гот им химел! — Маус се взираше през бинокъла. — Та това е Лотъс! Силвър Лотъс!

Струан грабна бинокъла и го фокусира върху флага, който се вееше над огромната джонка — сребърно цвете на червен фон. Нямаше грешка. Беше Силвър Лотъс, флагът на У Фанг Чой, краля на пиратите, известен със своя садизъм и многобройните си флотилии, които вилнееха и заплашваха бреговете на цял Южен Китай, като събираха данъци на хиляди мили на север и на юг. Предполагаемата столица бе Формоса.

— Какво прави У Фанг Чой в тези води? — попита Маус, който отново почувства, че в него се надига странното чувство на надежда и страх. Да бъде волята Господна!

— Привлякло ги е среброто — отвърна Струан. — Сигурно е то. В противен случай У Фанг Чой никога не би рискувал да дойде насам, когато нашата флотилия е толкова наблизо.

Години наред португалците и всички други търговци бяха плащали данък на У Фанг Чой, гарантиращ безопасността на техните кораби. Данъкът излизаше по-евтино от загубата на търговски плавателен съд и джонките му прочистваха южните китайски морета

от пирати през повечето време. Но с идването на експедиционния корпус през миналата година британските търговци бяха преустановили плащането за това свободно преминаване и един от пиратите на У Фанг бе започнал да плячкосва водите и брега в близост до Макао. Четири фрегати от Кралската флота бяха открили и унищожили повечето пиратски джонки и подгонили останалите, които потърсили убежище в Баяс бей — пиратско пристанище на четирийсет мили северно от Хонконг. Там фрегатите разбили напълно пиратските джонки и сампани и опожарили две пиратски селища. Оттогава У Фанг не бе дръзвал да развее флага си наблизко.

На пиратския кораб изгърмя топ и неочаквано всички джонки освен една се обърнаха срещу вятъра, свалиха гротовете и оставиха късите платна отзад, за да осъществят маневрата. Една малка джонка се отдели от останалите кораби и се насочи към „Чайна клауд“.

— Завий срещу вятъра! — заповяда Струан и „Чайна клауд“ се подчини. Платната запляскаха яростно, корабът забави ход и почти спря.

— Дръж носа право срещу вятъра!

— Слушам, сър!

Струан наблюдаваше малката джонка през бинокъла. На върха на мачтата се развяваше бял флаг.

— Дявол да ги вземе! Каква е тази игра? Китайците никога не използват знамето на мира!

Корабът се приближи още повече и Струан беше безкрайно изумен, когато видя огромен чернобрад европеец, облечен в тежки моряшки дрехи, с кама на пояса, да управлява джонката. До него стоеше китайско момче в пищна зелена туника от брокат, панталони и меки черни ботуши. Струан видя европееца да насочва телескопа си към „Чайна клауд“. След миг свали телескопа, засмя се гръмогласно и махна с ръка към тях.

Струан подаде бинокъла на Маус.

— Кой, мислите, че е този човек? — После се наведе към капитан Орлов, който също наблюдаваше джонката през телескоп. — Капитане?

— Пират, разбира се. — Орлов подаде телескопа на Роб. — Още един слух се потвърждава — че У Фанг държи при себе си европейци.

— Но защо ли всички смъкнаха платната, Дърк? — попита недоверчиво Роб.

— Пратеникът ще ни каже. — Струан се приближи до края на кварталдека и извика на Кудахи: — Мистър, бъдете готов да изстреляте един снаряд в носа.

— Слушам, сър! — Кудахи изтича до първия топ и го насочи в целта.

— Капитан Орлов! Пригответе голямата лодка. Вие ще оглавявате делегацията! Ако не ги потопим преди това.

— Защо трябва ние да ходим при тях, Дърк? — попита Роб, като се доближи до Струан.

— Някоя пиратска джонка не трябва да се приближава на разстояние от петдесет ярда. Може първият кораб да е пълен с барут. В днешно време човек може да очаква всякаква дяволия.

Кълъм се появи неловко на стълбата на палубата, облечен в моряшки дрехи — дебела вълнена риза и вълнен жакет, панталони с широки крачоли и въжени обувки.

— Здравей, момче — каза баща му.

— Какво става тук?

Струан обясни ситуацията и добави:

— Дрехите ти подхождат. Така изглеждаш по-добре.

— Аз наистина се чувствам по-добре.

Кълъм се чувстваше притеснен и някак чужд. Когато пиратската джонка се приближи на сто ярда от тях, Струан изпрати изстрел в носа и вдигна рупора до устата си.

— Завивай обратно — извика той — или ще те направя на парчета! Джонката послушно зави срещу вятъра, отпусна платна и легна в дрейф.

— Хей, „Чайна клауд“! Моля за разрешение да се кача на борда — извика чернобрадият мъж.

— Защо? Кой сте вие?

— Капитан Скрагър, някога живял в град Лондон — отвърна човекът присмехулно. — Искам да ви пошепна нещо, милорд Струан. На четири очи.

— Качете се на кораба сам! Без оръжие!

— С бялото ли знаме, капитанче?

— Да! — Струан отиде до кварталдека и извика на Кудахи: — Дръжте джонката под прицел!

— Слушам, сър!

От джонката спуснаха малка лодка. Скрагър скочи ловко в нея и загреба към „Чайна клауд“. Когато се приближи, запя с дълбок звънлив глас. Пееше морска песничка — „Хвърли го във въздуха“.

— Самонадеян педераст! — каза Струан, без да иска развеселен.

— Скрагър е необичайно име — забеляза Роб. — Не беше ли леля Етел омъжена за някой си Скрагър от Лондон?

— Да, същото си помислих и аз, братко — ухили се Струан, — може и да сме сродени с пират.

— А ние не сме ли пирати? Струан се ухили още по-широко.

— „Ноубъл хаус“ ще бъде в безопасност, когато премине в твоите ръце, Роб. Ти си умен човек, по-умен, отколкото си мислиш. — После погледна назад към лодката. — Самонадеян педераст!

Скрагър бе на около трийсет години. Дългата му несресана коса и брадата му бяха гарвановочерни. Очите му — бледосини и малки, а ръцете — подобни на шунка. На ушите му висяха позлатени обеци и лявата страна на лицето му бе прорязана от неравен белег.

Той завърза лодката и се покатери чевръсто по мрежестата стълба. Когато скочи на палубата, докосна кварталдека с чело престорено учтиво и направи сложен поклон.

— Добро утро, ваше благородие! — каза той и после посочи към моряците, които го бяха зяпнали. — Добро утро, приятелчета! Моят шеф, У Фанг Чой, ви пожелава приятно връщане у дома! — Той се засмя и в устата му лъснаха счупени зъби, после се приближи и спря пред Струан. Беше по-нисък от него, но по-пълен. — Да слезем долу.

— Мистър Кудахи, претърсете го!

— Хайде сега, нали нося бяло знаме и не съм въоръжен. Честна дума! Ето, заклевам се — каза Скрагър с невинен вид.

— Въпреки това ще ви претърсим!

Скрагър се остави да го претърсят.

— Доволен ли сте, тай-пан?

— Засега.

— Тогава да слизаме долу. Сами. Както вече казах.

Струан провери дали пищовът му е зареден и посочи мостика.

— Всички да останат на палубата!

За учудване на Струан, Скрагър тръгна напред, като се движеше с увереността на човек, който познава добре кораба. Когато стигнаха до каютата, пиратът се отпусна на моряшкия стол и блажено протегна краката си.

— Ще ми се да наквася устата си, преди да започнем, ако обичате. Гребането усилва жаждата.

— Ром?

— Бренди. Ах, бренди! Ще бъда много благодарен, ако ми се намери буренце.

— В какъв смисъл благодарен?

— Ще бъда търпелив. — Очите на Скрагър бяха като от стомана.

— Вие сте точно такъв, какъвто си представях.

— Казахте, че сте живели в Лондон.

— Да-а. Така беше. Преди много време. А, благодаря — каза Скрагър, като пое чашата, пълна с чудесно бренди. Подуши го любовно, после го изпи на един дъх, въздъхна и избърса мокрите си мустаци. — Ах, бренди, бренди! Единственото нещо, което ми липсва там, където съм. Действа ми като мехлем.

Струан напълни отново чашата.

— Благодаря, тай-пан.

Струан започна да играе с пистолета.

— От коя част на Лондон сте?

— Шордич, драги. Там израснах.

— Как е първото ви име?

— Дик. Защо?

Струан сви рамене.

— Хайде сега, кажете защо сте дошъл.

В себе си той взе решение да изпрати по следващата поща писмо и да поиска сведения дали Дик Скрагър не е потомък на леля му.

— Ще кажа, тай-пан, ще кажа. У Фанг иска да разговаря с вас. Сам. И то още сега.

— За какво?

— Не го питах, а и той не ми каза. „Отиди и доведи тай-пана!“ — и заръча и ето, тук съм. — Скрагър изпразни чашата и се захили доволно. — Говори се, че на кораба има сребро, а?

— Кажете му, че ще го приема тук. Може да се качи сам и без оръжие.

Скрагър се засмя гръмогласно и неволно се почеса по възливата глава.

— Знаете, че той няма да направи това, тай-пан, както и вие няма да отидете сам и без закрила на неговия кораб. Видяхте ли момчето на борда на джонката ми?

— Да.

— Това е най-малкият му син. Той е заложник. Вие трябва да отидете на кораба, ако желаете, разбира се, а момчето ще остане тук. Можете да носите оръжие.

— А какво ще стане, ако момчето се окаже просто преоблеченият син на някой кули и аз загубя главата си?

— О, не — отвърна Скрагър обиден. — Разполагате с моята и с неговата клетва, за бога! Ние не сме банда непрокопсани пирати, флотилията ни наброява хиляда кораба и както знаете, контролира тези брегове. Виждате, че се заклев. Той също.

Струан забеляза белезите по китките на Скрагър и заключи, че и на глезените му има също такива.

— Защо вие — англичанин — сте тръгнали с него?

— Защо наистина, драги? — Скрагър се изправи. — Мога ли да си пийна още грог? Любезно благодаря. — Той върна шишето на масата и отново седна. — Във флотата му има повече от петдесет английски моряци и около петнайсет други — главно американци и един французин. Капитани, оръжейни майстори, стрелци, помощник-капитани. По професия съм помощник-боцман — продължи той разпалено, въодушевен от алкохола. — Преди малко повече от десет години претърпах корабкрушение на някакви северни острови. Мръсните езически копеленца ме сгасиха и превърнаха в роб. Бяха японци. Предадоха ме на други езически копелета, но аз избягах и се присъединих към У Фанг. Когато разбра, че съм помощник-боцман, ми предложи подслон и голяма свобода. — Изпразни чашата и отново я напълни. — Сега ще тръгваме или не?

— Защо не останете с мен на кораба? Спокойно мога да си пробия път през редиците на У Фанг.

— Благодаря, любезни, но по ми харесва там, където съм.

— Откога сте каторжник?

Чашата на Скрагър увисна във въздуха и изражението му стана недоверчиво.

— Отдавна, приятел. — Погледна към белезите на китките си. — Раните от железата ли? Да, белезите ще се виждат още много години.

— Откъде избягахте? От Ботъни бей ли?

— Да, май бе от там. — Скрагър отново стана дружелюбен. — Още като момче или поне като по-млад бях осъден на петнайсет години каторга. Тъдява съм от около двайсет и пет. А вие на колко години сте?

— На колкото трябва.

— Не мога да кажа със сигурност. Може да съм на трийсет и пет или на четирийсет и пет. Мдаа, петнайсет години са това. Само задето ударих по мутрата един лайнян помощник-капитан на борда на една лайняна фрегата.

— Имате късмет, че не ви обесиха.

— Да, наистина. — Скрагър се оригна щастливо. — Харесва ми да си приказваме така, тай-пан. За мен е разнообразие. Да, изселиха ме от Блайти. Девет месеца в морето, окован заедно с още четиристотин нещастници, между които жени или нещо подобно. Бяхме оковани под палубата девет или повече месеца. На вода и сухар, без никакво пиво. Така не бива да се отнасят към човека, съвсем не бива. Само сто души доживяха да стигнат до сушата. В пристанището в Сидни счупихме оковите. Убихме всички лайняни надзиратели. После се крихме в гората една година и аз си намерих кораб. Търговски. — Скрагър се закиска злобно. — Поне се хранехме с търговци. — Погледна в дъното на чашата си и усмивката му изчезна. — Да, всички ние бяхме осъдени на бесило. Господ да убие всички лайняни полицаи — изръмжа той. Замълча за миг, отдал се на спомените си: — Но както вече казах, претърпях корабокрушение и всичко останало.

Струан запали пура.

— Защо трябва да служите на такова диво пиратско куче, такава отрепка като У Фанг?

— Ще ви кажа, приятел. Аз съм свободен като вятъра. Имам три жени и колкото си искам ядене, плащат ми и съм капитан на кораб. Той се отнася към мен по-добре, отколкото всичките ми проклети от Бога роднини. Проклети роднини! Мдаа. За тях аз съм престъпник, достоен за бесило. Но за У Фанг не съм. И къде другаде, кажете, такива като мен могат да имат жени, храна и плячка, да живеят без полицаи и без бесилки? Разбира се, че ще остана с него или с всеки друг, който ми

предложи същото — каза той и стана. — Сега ще дойдете ли с мен, както той иска, или ще трябва да ви взема на абордаж?

— Вземете ме на абордаж, капитан Скрагър. Но първо изпийте брeндитo. Ще бъде последното в живота ви.

— Срещу вас имаме повече от сто кораба.

— Сигурно ме смятате за последен глупак. У Фанг никога не би дръзнал сам в тези води. Никога! Особено когато нашите кораби се намират от другата страна на Хонконг. У Фанг не е във вашата флотилия.

— Много сте хитър, тай-пан — изкикоти се Скрагър. — Предупредиха ме. У Фанг не е с нас, но с нас е главният му адмирал — У Куок — най-големият му син. И момчето е негово. Това е истина.

— Истината има много лица, Скрагър. Сега пръждосвайте се от кораба ми! Ще ви покажа какво е мнението ми за скапаната ви пиратска флотилия.

— Вярвам ви, тай-пан. При удобен случай... О, забравих — каза той и измъкна кожена торбичка, която висеше на врата му. Извади сгънато парче хартия и го подаде през масата, — трябваше да ви дам това — каза той и лицето му се изкриви насмешливо.

Струан разгъна хартията и видя знака на Джин-куа. И една монетна половинка.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Струан седеше отпуснат на носа на голямата лодка с ръце, пъхнати дълбоко в джобовете на дебелото моряшко палто, с желязо, прикрепено към китката му, и с пистолет в пояса. Хората му гребяха напрегнато, тежковъоръжени. Скрагър седеше по средата и пееше с пиянски глас моряшка песничка. Пиратският флагман беше на сто ярда от тях. По предварителна уговорка със Скрагър — и по настояване на Струан — флагманът се беше отделил от охраняващата го флотилия от джонки и се бе приближил до брега откъм подветрена — та страна на „Чайна клауд“. Там, легнал в дрейф, единствено с малкото задно платно, флагманът бе изложен на прицела на „Чайна клауд“ и на неговата милост. Но останалата армада от джонки бе заела позиция на блокада около двата кораба.

Струан знаеше, че е опасно да предприеме сам абордаж на пиратския кораб, но половинката от монетата не му оставяше никакъв избор. Щеше да вземе със себе си Маус — трябваше му преводач, — а и Маус се биеше дяволски добре. Но Скрагър бе отказал.

— Сам, тай-пан. Там, на кораба, има езичници, които говорят английски! Сам! Ако искате, вземете оръжие, но сам! Така искат!

Преди да напусне „Чайна клауд“, Струан бе дал последни заповеди пред Скрагър.

— Ако флагманът вдигне платна, взривете го! Ако до един час не се върна, хвърлете го във въздуха!

— Вижте какво, тай-пан — засмя се Скрагър нервно, — не бива да гледате така на тази покана. Съвсем не! Забравихте ли белия флаг драги приятелю?

— Хвърлете го във въздуха! Но първо обесете момчето на мачтата!

— Не се безпокойте — закани се Орлов. — Считайте момчето за мъртво и кълна се в Исуса Христа, че няма да напусна тези води, докато има и една джонка останала.

— Спри гребането! — заповяда Струан, когато скутерът се изравни с джонката. От двете страни се бяха строили сто китайски

пирати, бърбеа разпалено и подигравателно. Струан забеляза оръдейните амбразури. Преброи по дващсет от всяка страна. Общо четирйщсет оръдия.

Качи се по стълбата и веднага забеляза, че топовете са в добро състояние, буретата с барут — разпилени навсякъде. Имаше безброй много димки и запалителни бомбички, а пиратският екипаж беше многоброен. Навсякъде бе мръсно, но без следи от болести и скорбут. Корабните платна бяха в добро състояние, а такелажът — добре опънат. Трудно, ако не и невъзможно, да се превземе с ръкопашен бой. Но няма да е трудно за „Чайна клауд“ да ги потопи, ако има удобен случай.

Той последва Скрагър, който го заведе долу в главната каюта под задната палуба, като подсъзнателно отбелязваше мостиците и евентуалните пречки в случай на отстъпление. Стигнаха до мръсно антре, препълнено с хора. Скрагър си проби път до една врата в далечния ъгъл, охранявана от неотстъпчив китаец, който посочи оръжията на Струан и започна да ругае Скрагър. Но Скрагър се развика също на кантонски, презрително го избута с една ръка и отвори вратата.

Каютата бе огромна. Мръсни възглавници се валяха върху леко повдигнат подиум. Отгоре имаше ниска масичка, боядисана в яркочервен лак. Стаята, както и целият кораб, вонеше на пот, развалена риба и кръв. Зад подиума се издигаше решетъчна стена, богато гравирана и със завеса от другата страна, където спеше върховният командващ. „Невъзможно е да се види оттук — помисли си Струан. — Но може лесно да се стреля или да се забие кама.“ Забеляза четири решетъчни прозореца и шест газови фенера, които висяха от гредите на тавана.

В решетъчната стена се отвори врата.

У Куок беше нисък, широкоплещ човек на средна възраст. Лицето му бе кръгло и жестоко, плитката — дълга и мазна. Богатият зелен копринен халат, завързан около дебелия корем, беше накапан с мазнина. На краката си носеше красиви кожени моряшки ботуши и на китките — голям брой безценни нефритени гривни.

Той огледа внимателно Струан, после направи знак да го последва до подиума и седна от едната страна на масата. Струан седна

срещу него. Скрагър се облегна на затворената врата и започна да се чеше разсеяно, с подигравателна усмивка на лице.

Струан и У Куок се загледаха един в друг, без да отместват поглед и без да помръднат. Най-после У Куок вдигна леко ръка — приближи се слуга с пръчици, чаши, чай и полукръгли сладкиши — мънички и крехки сладки от оризово брашно, пълни с бадемов крем, и чиния с различни видове дим сум.

Дим сум представляваха също малки и крехки соленки от оризово брашно, пълни със скариди, пържено свинско или пилешко месо, зеленчуци или риба. Някои бяха приготвени на пара, други — пържени в много олио.

Слугата наля чай.

У Куок вдигна чашата си и направи знак на Струан да направи същото. Пиха мълчаливо със затворени очи. После пиратът взе пръчиците и си избра дим сум. Постави го на малка чинийка пред Струан и му направи знак да яде. Струан беше сигурен, че китаецът очаква от него да яде с ръце, а не с пръчици, от което авторитетът му щеше много да пострада. „Хайде — каза си той, — вдигай насраните от мухите пръчки“ — и си помисли с благодарност за Мей-мей. Хвана сръчно пръчиците и поднесе парчето дим сум към устата си, после ги положи обратно върху порцелановата съдинка и задъвка с удоволствие. Беше още по-доволен от учудването на пирата — как може варварин да яде като цивилизован човек!

Струан вдигна отново пръчиците и придирчиво избра още едно дим сум от чинията — най-малкото и най-тънчкото — това, което беше най-трудно да се вдигне. Беше парена и пълнена със скариди соленка от бяло и толкова тънко тесто, че беше почти прозрачно. Вдигна го бързо и без усилие, като се молеше да не го изпусне. Задържа го на една ръка разстояние и го предложи на У Куок.

Пръчиците на У Куок се приближиха гъвкаво, поеха соленката и я поднесоха към малката съдинка. Но на масата падна мъничко парченце от скаридата. У Куок остана невъзмутим, но Струан разбра, че е загубил авторитета си и че вътрешно кипи от гняв.

Струан нанесе последен съкрушителен удар. Наведе се напред да вдигне късчето скарида, пушна го в своята съдинка и избра още едно мъничко парченце. Отново го предложи. У Куок го взе. Този път не изпусна нищо.

Той подаде на свой ред една соленка на Струан, който я пое спокойно във въздуха и изяде с наслаждение, но отказа следващата. Върхът на китайското благоприличие изискваше гостът да се престори пред домакиня, че е преситен от обилната храна, макар и двамата да са в състояние да продължат лакомо да се хранят.

— Хапвайте си, приятелче! Има още много от това — каза У Куок внезапно в качеството си на домакин.

Струан бе толкова изненадан от грубия диалект кокни, на който заговори У Куок, че удоволствието му от постигнатия успех, особено от това, че го накара да заговори пръв, силно намаля.

— Благодаря. Радвам се, че говорите английски език. Това улеснява нещата. Много по-лесно е.

— Да, така е. — У Куок беше много горд, че говореше на варварския език.

— Откъде научихте английски език? — Струан се понаведе и се почеса по глезена. Навсякъде по пода и по възглавничките имаше бълхи.

— Откъде вие и такива като вас са се научили да ядат като китайци, а?

Струан избра още едно парче.

— Много пъти съм се опитвал да науча кантонски. Но не съм добър ученик и езикът ми не произнася звуците правилно. — Той изяде баничката деликатно и отпи от чая. — Чаят е великолепен.

У Куок поклати глава.

— Лин Тин. Обичате ли сучоуски чай?

— Лин Тин е по-добър.

— Научих английски от Скрагър и други. Учих години наред.

Китаецът изяде едно парче и после отново подкани Струан да опита от вкусната храна.

— Яжте още малко, приятелю. Вие сте странен човек. Много се радвам да се запозная с подобен тип. Естествен сте. Кълна се, че много дни ще ви трябват да умрете, много дни.

Очите на Струан станаха по-тъмнозелени и по-блестящи.

— А вие ще умрете много бързо. Моите методи са различни от вашите. Един миг сте жив, другия — мъртъв — щракна с пръсти. — Така е най-добре — и за приятел, и за враг. Или за бясно куче!

— Защо говорите така странно, а? — попита У Куок след зловеща пауза.

— Моля?

— Вие не говорите като мен. Трудно ви разбирам. Звучи различно.

— Има много диалекти, различни видове английски език — обясни спокойно Струан.

— Той е франт, У Куок, както вече казах — обясни Скрагър. — Контетата говорят различно. Ходят на училище, както казах.

— Този обесник Скрагър истината ли казва? Моят английски правилен ли е?

— Кой говори по-правилно кантонски — селянинът или учителят? Езикът на селяните е правилен за полето, а на учителя — за училището.

У Куок се облакът на възглавницата и отпи от чая. После заговори:

— Чухме, че на борда на кораба си имате много сребро. Четирийсет лака.

— Кой ви даде това? — Струан разтвори дланта си и постави половинката от монетата на масата.

— Една половинка — една услуга. Така ли е, приятел?

— Да — отвърна Струан, ядосан на себе си, че се е хванал в клопката на Джин-куа. — Откъде имате това?

— От баща ми.

— А той откъде го има?

— Какво мислите, драги, откъде този стар разбойник Джин-куа се е сдобил с четирийсет лака сребро? От старите си корабни другари, разбира се. Десет лака на баща ми са на борда на вашия кораб. — Коремът на У Куок се разтресе от смях. — Налей на негово благородие малко грог, Скрагър! Той има нужда от него.

— У Фанг Чой и Джин-куа са корабни другари?! — попита Струан потресен.

— Така е думата, приятел. Ние охраняваме морската му търговия да не попадне в ръцете на лайняни пирати. Контролираме морето. Почтено е да се плаща за услугите, нали? Така че понякога ние инвестираме парите му, за да получим печалба, така ли? Инвестираме понякога. Чай, коприна, опиум. Заеми. — У Куок се държеше за корема

и от смеха на тесните му очички се появиха сълзи. — Така излиза, че ние също сме партньори — ние и „Ноубъл хаус“. Има ли по-изгодна инвестиция, а, приятел?

— Какво предлагате като „услуга“, У Куок?

— Да прием за среброто и за вашия джос, тай-пан. После ще говорим.

— Той каза да обесят момчето, ако се забавим повече от час — напомни Скрагър, като напълни три чаши с ром. — А ако вдигнем платно, да ни хвърлят във въздуха и да обесят момчето.

— Колко прави един час, приятел?

— Достатъчно дълго.

У Куок продължи да яде известно време.

— И ще обесите момчето?

— А вие? — Струан извади часовника си и го постави на масата. — Половината време измина.

У Куок взе една чаша от Скрагър и пи бавно. Струан почувства как косата на тила му се изправи от напрежение. Чуваше приглушените звуци от китайската реч, скърцането на опънатите въжета и на дъските.

Отвън долиташе тихият шум на дъжд. У Куок взе клечка за зъби и започна да чисти зъбите си, учтиво покрил уста с ръка. Дъждът се усили.

— Услугата, която У Куок иска! — започна той. — Флотилията ви се състои от двайсет клипера, така ли?

— Деветнайсет.

— Добре, деветнайсет. На всеки един ще поставяме по един наш човек. Обучавате ги като капитани. Офицери. Деветнайсет човека. Както е редно, за да станат добри капитани. Биете ги, влачите ги под кила на кораба, каквото пожелаете, само не ги убивате. Пет години ще са ваши, после се връщат обратно. Второ. След една година и един ден получаваме клипер. Като „Чайна клауд“. Цената му ще платим в сребро. Вие плащате в пари и в друго, ние — в сребро. Оборудван с топове, такелаж и платна. Десет от нашите хора отиват в Блайт и наблюдават построяването му, после се връщат с него. Къде и как ще получим кораба — ще решим по-късно, нали така, Скрагър?

— Мда.

— Последно, даваме ви един малчуган — трима малчугани — да образувате. Три момчета да изучите като контета. В най-доброто лондонско училище — каза У Куок, — каквото и да струва.

— Най-добрите дрехи, карети, квартири и храна — добави Скрагър, да станат като проклетите контета. Да получат най-изискано образование. Оксфорд или Кеймбридж. Да. Университет и после у дома.

— Това не е една услуга, а много — взмути се Струан.

— Много — малко, това е услугата — каза У Куок троснато. — Това искаме, по дяволите. Ако не, мога да си взема обратно десетте лака, а също и трийсетте. После ще си купя кораб. С пари всичко може да се купи, нали така, драги? Да, мога да взема обратно парите и да се споразумея с Едноокия дявол. Как се казва?

— Брок — отвърна Струан.

— Да, Брок. Да се споразумея с Брок или с някой друг. Споразумението си е споразумение. Просто искам да изучите хората. И да построите кораб. Почтена молба. Казвате да или не.

— Аз ще склуча друго споразумение с вас. Ето ви монетата и със или без мен на борда на „Чайна клауд“, опитайте да си вземете обратно среброто, за бога.

— Имаме двеста кораба чак до хоризонта. Ще загубя сто, двеста кораба, какво значение има. Ще взема среброто, тай-пан. Ще взема среброто.

Струан вдигна половинката от монетата и стана.

— Съгласен ли сте с моето споразумение?

— Не съм съгласен. Съгласен съм да бъде услуга. Да не би тай-панът на „Ноубъл хаус“ да е загубил честта си, айейа? Да или не?

— След един месец доведете сто човека. Не искам нито един от тях да е преследван от мандарините за престъпления, всички да могат да четат и пишат. От тях ще избира деветнайсет за капитани. И десет човека, които да надзирават строежа. После доведете и трите момчета.

— Много опасно, приятел — каза У Куок, — толкоз много хора. Какво ще кажеш, Скрагър?

— Няма да е опасно, ако ги докараме, да речем, в Абърдийн, няма нищо непочтено и лошо в това да направим подбор. Нали?

У Куок помисли за момент.

— Съгласен съм. След месец в Абърдийн.

— Аз ще предам кораба лично на вас. Или на У Фанг Чой... единствено. На никой друг — заяви Струан.

— На този, когото изпратя.

— Не.

— Или на мене, драги? — попита Скрагър.

— Не. На У Куок или на У Фанг Чой. И то в открито море.

— Защо? — попита У Куок. — Кажете защо? Каква гадост се мъти в главата ви, приятел?

— Нали корабът ще бъде ваш? Не е редно такъв красавец да попадне в други ръце. Къде е вашето достойнство, а?

— Съгласен съм — каза У Куок накрая. — Без предателство, за бога, или ще си го върна.

Струан замълча презрително и тръгна към вратата, но Скрагър препречи пътя му.

— А къде е свещената клетва, тай-пан?

— Вече я дадох на Джин-куа, Скрагър. Знаете цената на моята клетва, по дяволите!

Скрагър кимна към У Куок и се отдръпна.

— Благодаря, тай-пан.

— Като виждам, че давате съгласието си по такъв любезен и приятелски начин, тай-пан, си спомням, че баща ми ви е изпратил подарък и послание.

Той махна с ръка към Скрагър, който отвори един моряшки сандък, извади вързоп и го подаде на Струан.

Вързопът съдържаше флаг с емблемата на лъва и дракона. Също и корабния дневник на изчезналия Скарлет клауд.

Струан отвори дневника на последната страница и прочете:

„16 ноември. Пладне. N 11° 23' 11" 114° 9' 8". Бурята продължава. Ураганна сила на вятъра. В три бела по средата на вахтата миналата нощ бурята отнесе платната и мачтите. Неуправляем, корабът ни се натъкна на Тизардските рифове, където заседна с божията воля с разкъсан кил и продънен корпус.

18 ноември. 4 часът. Зърнахме четири джонки на изток-североизток. Последни приготовления за напускане

на кораба.

18 ноември. 5 часът. Четирите джонки промениха курса и се насочват към нас. Раздадох мускети. Опитах се да разгърна топа, но наклонът на кораба не позволи. Пригответх се, доколкото успяхме. В случай че са пирати.

18 ноември. 8 часът. Нападнаха ни пирати. Унищожихме първите от нападателите, но те са...“

Струан затвори дневника.

— Всички ли убихте?

— Джонките не се числят към редовната ни флотилия, приятел, по-голямата част.

— Всички ли убихте?

— Те сами избиха себе си, тай-пан. Аз не бях там.

— Знаете какво представляват тези непрокопсаници, тай-пан — намеси се Скрагър. — Ако това бяха хора на У Фанг Чой... защо ще връща дневника, а? Историята стигна до неговите уши. Той ме изпрати да огледам мястото. Когато пристигнах там, на борда нямаше никакви хора. Нито тела. Нищо.

— Ограбихте ли го?

— Познавате морските закони, тай-пан. Корабът беше претърпял корабкрушение и беше изоставен. Спасихме половината товар. Шестнайсет топа, барут и гюлета.

— Къде е хронометърът?

Скрагър отмести погледа си.

— Е, на борда на моята джонка, разбира се, макар че не мога да си служа с него. Поне засега. Ще намеря някой да се грижи за него. Нека бъдем справедливи. Но знаете ли, тай-пан, знаете ли какво направиха онези мръсни негодници? Оставиха инструмента да спре. Представете си! Истината казвам, ей богу! Оставиха го да спре! Чак след седмици открихме един търговец, който знаеше лондонското време. Американец. Бостън Скайларк. — Скрагър се разсмя, после добави: — Четири от техните момчета решиха да дойдат с нас.

— А останалите?

— Оставихме ги на дрейф край Филипините. Близко до брега. Честна дума. Преди три или четири седмици.

У Куок се размърда на възглавниците, като се почесваше лениво.

— Последно, тай-пан, баща ми каза: „Десет таела на кораб не е много, за да ви осигурим свободно плаване. Десет таела на кораб и английският флаг получава протекцията на У Фанг Чой.“ Чух, че разполагате с нова котвена стоянка тук, в Хонконг. Съгласен ли сте?

— Мога да му дам един таел.

— Най-малко шест. Най-малко. Така каза баща ми, а той знае, че с вас се преговаря трудно. Шест!

— Един!

— Седнете. Да прием още грог. Ще донесат и ядене — каза У Куок.

— След пет минути този кораб ще хвъркне във въздуха и заложникът ще бъде обесен!

У Куок се оригна.

— Няма да обесите сина ми, приятелю.

— Разбира се, че не — отвърна презрително Струан. — Само едно бедно преоблечено момче.

У Куок се ухили самодоволно и отпи голяма глътка.

— Много сте хитър, тай-пан. Два таела на кораб тогава съгласен ли сте? И слушайте какво ще ви кажа. Задръжете момчето — обесете го, хвърлете го във водата — ваше е. Изпратете го обратно и ние ще ви го обесим.

— Какво? — избухна Скрагър. — Момчето не е ваш син?

— Разбира се, Скрагър. Да не мислите, че съм глупак? — каза Струан дрезгаво. — Зная колко струва клетвата на подобна твар — тръгна гордо към вратата.

— Но нали аз и вие се заклехме — извика Скрагър ужасен. — Дадохме му честната си дума! Вие казахте, че това е ваш син. Така ми казахте, за бога!

— Тай-панът никога не би изпратил собствения си син на борда на нашия кораб. Защо аз да пращам моя син при него?

— Но аз му се заклех, за бога! Това е измама!

У Куок се изправи бавно.

— Наричаш ме измамник, приятел, така ли?

— Не, разбира се — побърза да отговори Скрагър, като се опита да прогони гнева от лицето си, — просто се заклех и държа на клетвата

си. Това, което направихте, не е редно, съвсем не е редно. Това е всичко.

У Куок поклати уморено глава и се оттегли в покоите си.

— Варварите са много странни, приятел. Наистина са много странни.

Решетъчната врата се затвори след него.

Скрагър се качи на палубата. „Господи — помисли си той и едва не заплака от гняв, — край на всичко! Ще го науча аз него — тоя мръсен развратен езичник, гаден педераст. Дяволите да ме вземат, ако не го унищожат. Но след като мине изборът на хората. Не по-рано. Не смея преди това, защото всичко ще пропадне. Но след това, ей богу, след това...“

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

От небето се изливаше пороен дъжд. „Чайна клауд“ пореше водата северно от южния бряг на остров Хонконг по посока на главното северно пристанище.

Струанови обядваха в главната каюта: ястие от миди, студено пържено пиле, моряшки бисквити, ябълков пай и плодови консерви. Изстудено в морската вода сухо бяло вино и шампанско. И чай.

— Четирийсет лака — четири монети — каза Роб, докато чоплеше храната. — Едната е на У Фанг Чой. Интересно в кого ли са другите три?

— Сигурен съм, че в Джин-куа има една. Може би две — каза Струан. Пресегна се през масата и си взе още една пушена херинга.

— Услугата, която искат, е огромна — каза Роб. — Тези дяволи са дали десет лака. С клипер като „Чайна клауд“ могат да нападат дори фрегати. Ще прережат всички азиатски пътища към империята. Един кораб и освен това десет човека, които ще се научат да строят нови. Деветнайсет човека ще бъдат обучени за капитани, за да могат самите те да обучават нови! Попаднахме в капан и сме обречени. Ужасно!

— Джин-куа те измами. Измами те! — каза Кълъм.

— Не. Надхитри ме, но и това не е точната дума. Не проявих достатъчно далновидност. Самият аз, момче! Когато човек седне на масата за преговори, всяка от преговарящите страни е длъжна да направи най-добрата сделка. Много просто. Аз се оказах по-слаб от него, това е всичко. Но дори и да знаех, че монетите са разпределени между повече хора, пак трябваше да сключа сделката, както той искаше. Нямах никакъв друг избор.

— Щом успяха да надхитрят теб, Дърк, какъв шанс имам аз? А Кълъм?

— Никакъв. Освен ако не се научите да мислите самостоятелно и не се поучите от грешките на другите. Не бива да се отнасяте с китайците като с европейци. Те са различни.

— Така е — съгласи се Кълъм, — грозни, отвратителни езичници. Освен това изглеждат толкова еднакви, че не можеш да ги

различиш.

— Не съм съгласен. Това, което казах, е, че те не мислят като нас — обясни Струан.

— Тогава какъв отговор да дадем, татко?

— Ако знаех, нямаше никога да греша. Те просто са пет хиляди години пред нас. Сега ми подай яденето, моля. Благодаря.

Кълъм му подаде блюдото и Струан си сипа трета порция.

— Не изглеждаш много разтревожен, Дърк — каза Роб. — Това може да ни разори. Да разруши търговията ни в Азия.

— Яж, Роб. И ти, Кълъм. Яжте. — Струан откъсна още една пилешка кълка и я постави в чинията си. — Положението не е чак толкова страшно. Първо, деветнайсетте човека. Те сигурно са шпионина У Фанг Чой и неговата пасмина. Но преди да започнем обучението, ще трябва да ги научим на английски език, нали така? А след като сме в състояние да им говорим, защо да не ги променим? От пирати да ги превърнем в полезни граждани? Може и християни, какво ще кажете? Деветнайсет възможности да ги спечелим на наша страна. Бих казал, че имаме добри изгледи. Ако ги спечелим на наша страна — дори един от тях, — ще успеем да се доберем до пиратските бърлоги. Ще ги завладеем и унищожим когато пожелаем. Второ, клипера. След година и един ден ще се готвя за морска битка. Това е всичко. Ще им предам кораба, после ще го потопя. Не съм давал обещание да не го потапям.

— Защо да не сложим бурета с барут в трюма и бавно горяща свещ? — предложи Роб.

— У Куок е много хитър и няма да се хване на въдицата.

— Няма ли начин от външната страна на корпуса да провесим мини, скрити под водата.

— Вероятно ще можем. Може и да не ги открият. Колкото и да сме натясно, трябва да се измъкнем от ситуацията, без да нарушаваме свещената клетва, която сме дали. Не бива да лъжем. В противен случай ще загубим авторитета си. Аз ще убия У Куок.

— Защо?

— За да му покажа, че клетвата има цена. И за да бъдем достойни за следващите поколения. Настъпи тишина.

— Мислех, че след пет месеца ще се върнеш у дома — каза Роб.

— Ще се върна. Ще откарам новия кораб, когато е готов. Ще го кръстим „Лотъс клауд“. — Струан избърса устата си със салфетка. — Разбирам мотива им за хората и за кораба. Но защо трябва да изучим три момчета като контета. Това не разбирам. Не знам защо мисълта за момчетата ме безпокои.

— Да не би да са синовете на У Куок?

— Или са синове, или са племенници, това е сигурно. Но защо — Какво печелят от това?

— Ще се доберат до всичко, което е английско. До всички наши тайни — отговори Кълъм.

— Не, момчето ми. Това, което важи за останалите, важи и за момчетата. Нещо повече. Те могат по-лесно да възприемат нашия начин на живот. У Фанг и У Куок сигурно са помислили за това. Защо са готови да жертват синовете си? Защо контета, а не капитани, войници, корабостроители, оръжейници или нещо полезно? Защо контета?

Не получи отговор.

* * *

Когато „Чайна клауд“ влезе през западното пристанище в залива на Хонконг, Струан се изкачи на кварталдека и застана до Кълъм и Роб. Дъждът бе престанал и задуха свеж вятър. Смрачаваше се. Струан се почувства бодър и весел. Но още щом стъпи на палубата, радостта му се стопи.

— Всемогъщи боже!

Пристанището гъмжеше от азиатски търговски съдове и от корабите на кралската флотилия. А брегът бе отрупан с палатки, в които бяха разквартирувани четирите хиляди войници на експедиционния корпус.

Обаче Струан бе най-много потресен от вида на стотиците китайски сампани на север от Глесинг пойнт. Рояци от напускащи и прииждащи джонки и сампани. По склоновете на един от хълмовете бяха изникнали като гъби хиляди мънички колибки.

— Още откакто се върнах от Кантон, започнаха да прииждат китайци — обясни Кълъм. — Господ знае колко са на брой. Поне

четири или пет хиляди. Те ще ни погълнат. Пристигат натоварени джонки или сампани и се изливат на брега. После затъват в тази каша. През нощта хитрите дяволи се промъкват и крадат всичко, което е преносимо.

— Всемогъщи боже!

— Първо се разполагаха по целия остров. После накарах Лонгстаф да им определи временно този склон. Наречекоха го Тай Пинг Шан или нещо подобно.

— Защо не ми казахте?

— Аз и чичо искахме да го видиш с очите си. Няколко часа нямаше да са от особено значение. Европейското население — освен войниците — наброява сто и петдесет човека. Лонгстаф продължава да си скубе малкото коса, която му остава. Всяка нощ прибираме от пристанището десет или петнайсет китайски трупа. Убити или удавени.

— Трябва да видиш в каква мръсотия живеят — каза Роб, — в каква мизерия! Отначало имаше достатъчно място, но те продължиха да прииждат на вълни.

— Е — каза Струан, — поне няма да ни липсват кулита и помощници. — После се обърна към Орлов: — Поздравете флагмана и изпратете сигнал от ваше име: „Искам разрешение да акостирам на разстояние осем кабела.“ Моряците на палубата и всички елате отзад.

Орлов кимна с глава.

Топовете на „Чайна клауд“ изгърмяха и веднага се чу отведен залп. Бяха получили разрешение. Събраха екипажа. Тогава Струан се приближи до релсата на кварталдека.

— Всички остават на кораба до утре на обяд. И никой да не се качва на борда в това време. Нито дума за нашия товар. Или че аз съм на кораба. Ще накажа най-сурово всеки, който каже и една дума. Утре сутринта ще платя в сребро двойна месечна заплата. Офицерите да осигурят въоръжена охрана до вахтата на кварталдека. Свободно.

Моряците извикаха три пъти ура за тай-пана и се разпръснаха.

— Кога е продажбата на земята, Кълъм?

— Утре в три часа, татко. В Хепи вели.

— Роб, уточни своевременно номерата на парцелите.

— Да, донесъл съм списък. Ще купим ли могилата?

— Разбира се.

Роб помисли малко.

— Ако Брок е непреклонен като теб, можем да жертваме цялото си бъдеще заради този проклет хълм.

— Да. — Струан направи знак на Орлов. — В два бела от сутрешната вахта изпратете сигнал на Брок от името на Роб и го поканете на борда в четири бела. Събудете ме в два бела. Дотогава никой да не ме безпокои. Сега вие сте отново командир.

— Добре — отвърна Орлов.

— Ще отида да поспя малко, Роб. Ти и Кълъм направете същото. Утре ни чака дълъг ден. А, да! Кълъм, ти може би желаш да се погрижиш за бала. Къде и кога да стане. След трийсет и един дена — След това слезе долу.

Когато „Чайна клауд“ се приближи до флагмана, Кълъм отиде до Орлов.

— Спуснете, ако обичате, голямата лодка, щом хвърлим котва.

— Тай-панът каза всички да останат на борда. Никаква лодка няма да спускам без негово разрешение.

— Това явно не се отнасяше до нас — до мистър Струан и мен! — отговори рязко Кълъм. Орлов се позасмя.

— Не познавате баща си, Великане. Той каза всички. И така ще бъде.

Кълъм тръгна към люка, но Орлов го спря. Бойното желязо се поклащаше леко на ръката му.

— Той заповяда да не го безпокоят. Това са неговите заповеди.

— Махнете се от пътя ми!

— Той никога не заповядва нещо без причина. Попитайте чичо си. Никой няма да слиза на брега, докато аз съм капитан на „Чайна клауд“! Ако той искаше вие да слезете на брега, щеше да го каже.

— Ще трябва да останем на кораба до пладне, Кълъм — намеси се Роб.

Въпреки гнева си, Кълъм си помисли дали и на него биха се подчинявали така безусловно, когато някой ден стане тай-пан. Знаеше добре, че никой не се подчиняваше така безропотно само заради титлата. Това трябваше да се заслужи.

— Така да бъде, капитане.

Той отиде до Роб. Застанали на планшира, двамата се загледаха в приближаващия остров. Скоро видяха и могилата.

— Това ще ни разори — каза Роб.

— Сега имаме сребро и на Брок няма да му се състезава.

— Напротив. Той ще наддава и ще наддава, като знае, че Дърк ще го купи на каквато и да е цена. Брок ще спре да наддава, когато цената стане астрономическа. Дърк се е посветил на могилата, както ние — на „Ноубъл хаус“. Въпрос на чест, на глупава чест! Тяхната глупава омраза накрая ще унищожи и двамата.

— Татко каза, че ще се справи с него след пет месеца, нали?

— Да, момче. Трябва. Аз не мога. Нито пък ти.

Кълъм обърна поглед към могилата и Хонконг.

„Независимо дали ми харесва или не — каза си той и стомахът се сви, — това е мое царство. Стига да имам сили да го поема. И смелост!“

Изведнъж почувства страх.

На сутринта Орлов изкара всички моряци и ги накара да почистят и излъскат и без това безупречния кораб. В два бела изпрати сигнала и слезе долу.

— Добро утро. Два бела — каза Орлов пред залостената врата.

— Добро утро, капитане — поздрави Струан, като отвори вратата. — Влезте.

Беше в халат от зелен копринен брокат, облечен на голо. В студ той спеше гол.

— Поръчайте ми закуската. И помолете Роб и Кълъм да дойдат при мен след половин час.

— Поръчано е вече.

— Къде е Волфганг?

— Гор е.

— А китайското момче?

— С него. Следва го навсякъде като куче. — Орлов подаде на Струан четливо написан списък. — Тези лодки се приближиха до нас миналата нощ и сутринта. Питаха за вас. Жената на брат ви също изпрати лодка с молба да слезе на брега колкото може по-скоро. Капитан Глесинг пита за вашия син и мис Тилмън също пита. Тя се интересува за вас, ето, записана е в списъка. От флагмана дойде сигнал — синът ви да побърза да отиде там. Капитан Глесинг руга като последен хамалин, когато го върнах обратно.

— Благодаря.

На вратата се почука.

— Да?

— Добро утро, сър! — каза морякът. — Сигнал от „Уайт уич“:
„С удоволствие.“

— Благодаря, моряко.

Човекът бързо се отдалечи. Струан подаде на Орлов банков чек за хиляда гвинеи.

— Моите поздравления, капитане.

Орлов прочете сумата. Примигна и пак прочете.

— Това е много щедро. — Той го върна обратно. — Аз само изпълнявах задълженията си.

— Но среброто не влизаше в сметката. Вземете ги. Заслужихте ги.

Орлов се поколеба, после сложи чека в джоба си. Свали бойното желязо и го постави на рафта при другите.

— Синът ви — каза той най-накрая, — най-добре е да го наблюдавате. Предстои му голяма беда.

— Какво? — Струан отмести поглед от списъка стреснат.

— Да. — Орлов потри небръснатата си брада.

— Какво значи това? Някоя ваша нова дяволска магия?

— Ако става дума за моите предчувствия, тогава да.

— Каква беда? — Струан знаеше от личен опит, че Орлов не прави току-тъй предсказания. Твърде много пъти странният човечец е излизал прав.

— Не зная — внезапно лицето на капитана се озари от усмивка.
— Когато стане тай-пан, той смята да ми отнеме кораба.

— Тогава ще трябва да заслужите уважението му, за да промени мнението си. В противен случай ще загубите кораба.

Орлов се ухили.

— Да, не се страхувайте. Така ще стане! — После усмивката му изчезна. — Но денят, в който го отнеме, ще бъде лош. Ръцете му ще бъдат изцапани с кръв.

Струан замълча, после попита:

— Чия? Моята ли?

Орлов сви рамене.

— Не зная. Но на вас ще донесе много ядове. Сигурен съм в това.

— Кой син не го прави?

— Тук сте прав. — Орлов си спомни семейството си в Нарвик, синовете си — двама левенти на двайсет години. И двамата го мразеха, презираха го, макар че той обожаваше и тях, и жена си Лека — лапландка. Бяха щастливи, докато синовете не я настроиха против него.

— Да — каза той. Чувстваше се много уморен. — Прав сте. Както винаги.

— По-добре отидете да поспите малко — посъветва го Струан. — Обадете ми се в осем бела.

Орлов излезе.

Струан дълго се вглеждаше в пустотата. Какви неприятности? Чия кръв? Защо лош ден? После изключи мислите си от въпросите, които нямаха отговор, и ги насочи доволен към днешния ден, възможно и утрешния.

— От ден на ден ставаш все повече китаец — помисли той на глас.

После се усмихна и отново разгледа списъка. Горт Брок. Мис Тилмън. Куанс. Гордън Чен. Скинър. Боцман Макей. Макей?

— Стюард! — извика той.

— Да, сър! — Стюардът постави горещата вода върху шкафчето до приборите за бръснене.

— Съобщете на мистър Кудахи. Ако боцман Макей се приближи доведете го при мен.

— Да, сър!

Стюардът изчезна.

Струан застана до прозорците на каютата. Виждаше гъмжилото на китайското селище, наречено Тай Пинг Шан. Но мислите му бяха насочени към друго. Защо беше идвала Шиваун Тилмън? Ако някога е имало омърсена царица, то това е тя. Дали е девствена? Сигурно. Би ли легнал с нея, ако знаеш, че е така? Без да се жениш за нея? Не. Не бих легнал с нея в такъв случай. Един мъж се нуждае от девственица два пъти в живота си. Веднъж с жена си и веднъж в разцвета на живота си с млада любовница, избрана много внимателно. Тогава, когато мъжът се е научил да бъде много търпелив, състрадателен и може безболезнено да превърне момичето в жена.

Разбира се, че Шиваун е девствена, разсъждаваш като глупак. Но искрата в дъното на очите ѝ и поклащането на бедрата обещават много на бъдещия ѝ съпруг. Също би била интересна любовница. Да се ожениш ли искаш за Шиваун? Или само да спиш с нея?

Ако бях китаец, бих имал открито много жени. И те всички биха живели мирно и тихо под един покрив. Струан се засмя. — „Бих искал да видя Шиваун и Мей-мей под един покрив. Коя би спечелила битката? Защото наистина това ще е битка, тъй като и двете са като диви котки.“

— Здравей, татко. — Кълъм стоеше до вратата.

— Добре ли спа, синко?

— Благодаря, добре. — Кълъм бе сънувал лоши сънища: Орлов, замесен в историята с могилата, отново предвещаваше бедност. Не дай си боже отново да загубим. Помогни ми, Господи, да изпълня задачата си. — Между другото, ако аз трябва да съм домакин на бала, да поканя ли партньор?

— Мери Синклер?

Кълъм безуспешно се опита да покаже, че е непринуден.

— Да.

Струан си каза, че съвсем скоро ще трябва да намери момиче за сина си.

— Може би, тъй като сме домакини, би било по-добре да посрещаме хората без специални почести. Ще има повече от двайсет момичета, които ще ти радват очите.

— Орлов говореше за съобщение от флагмана. Било за мен, викат ме на кораба. Сега ли да отида? Искам да разбера от Лонгстаф последните подробности около продажбата на земята. Искам добре да свърша тази работа.

— Да — каза Струан след кратко мълчание. — Ако съм на твое място, не бих уволнил Орлов.

Кълъм се смути.

— О, той ти каза, така ли? Не го харесвам. Настръхвам, като го видя.

— Приеми го като най-добрия плаващ капитан — бъди търпелив с него. Той може да бъде ценен съюзник.

— Казва, че вижда бъдещето.

— Това е вярно. Понякога много хора могат това. „Изцапани с кръв ръце“ — може да означава всичко или нищо. Не се безпокой, момчето ми.

— Няма, татко. Мога ли сега да отида на флагмана?

— Да. Щом си отиде Брок.

— Ти не вярваш, че мога да си държа езика зад зъбите?

— Някои хора умеят да извличат информация само като те гледат в лицето. Орлов е един от тях. Брок е друг. Ти се промени, откакто видя среброто.

— Не, не съм.

Струан вдигна четката си за бръснене.

— Ще сервираат закуската след около двайсет минути.

— В какъв смисъл съм се променил?

— Има много голяма разлика между един младеж, който знае, че е разорен, и младеж, който знае, че не е. Има конска муха под опашката ти, момче, и се вижда отдалеч — подхвана Струан, докато си сапунисваше лицето. — Имал ли си някога любовница, Кълъм?

— Не — отвърна синът му стеснително. — Ходил съм в публичен дом, ако искаш да кажеш това. Защо?

— Повечето мъже тук си имат любовници.

— Китайчета?

— Китайки. Или евроазиатки.

— А ти имаш ли?

— Разбира се. — Струан вдигна бръснача. — В Макао има публични домове. Ориенталски и европейски. Но много малко от тях са безопасни, в повечето върлуват болести. И така правилото... чувал ли си за „женската болест“ — френската или испанската шарка, както искаш я наричай.

— Да. Разбира се, чувал съм.

Струан започна да се бръсне.

— Казват, че първо била внесена в Европа от Колумб и моряците му, които я прихванали от американските западни индианци. Смешно е да я наричаме френска или испанска шарка, французите я наричат испанска или английска, а испанците — френска. Когато всъщност ние всички сме виновни. Казвали са ми, че тази болест е върлувала винаги в Индия и Азия. Знаеш ли, че за нея няма цяр?

— Да.

— Тогава сигурно знаеш, че единственият начин да я прихванеш, е от жена?

— Да.

— Знаеш ли, че има предпазни средства?

— Да, да, разбира се.

— Няма защо да се стесняваш. Съжалявам, че отсъствах толкова дълго. Бих искал да ти разкажа за... за живота... за себе си... Може би знаеш, може би ти е просто неудобно да признаеш. Все пак ще ти разкажа. Много важно е да се носи презерватив. Най-добрата направа е от коприна. Произвеждат се във Франция. Има един нов тип — правят ги от нещо като рибена кожа. Ще ти осигуря такива.

— Не смятам, че ще имам нужда...

— Съгласен съм — прекъсна го Струан, — но не мисля, че има нещо лошо в това да ги имаш. В случай на нужда. Не се опитвам да се меся в твоя живот или да те насърчавам да станеш развратник. Искам просто да съм сигурен, че си подготвен за някои обикновени неща. И че си в безопасност. Презервативът предпазва от заболяване. А също и момичето да не забременее. По този начин на нея спестява тревоги, а на теб — главоболия.

— Това противоречи на божите закони. Искам да кажа, употребата на... е, това е грях, нали така? Не обезсмисля ли това целия смисъл на любовта? Основната цел е да се раждат деца.

— Така казват католиците, да, също и много от религиозните протестанти.

— Да не би да се съмняваш в свещената Библия? — ужаси се Кълъм.

— Не, момче. Само някои от... как се казва — тълкуванията?

— Смятах, че имам прогресивни идеи, но ти... но това е ерес.

— За някои хора. Но Божият храм е много важен за мен. Той е от първостепенно значение за мен, теб, за всеки, дори за „Ноубъл хаус“. — Струан продължи да се бръсне. — Тук е нещо съвсем естествено човек да си има момиче. Да се грижи за нея, да я снабдява с храна и дрехи, да плаща сметките ѝ, да ѝ взема слуга и така нататък. Когато повече не ти трябва, даваш ѝ малко пари и я освобождаваш.

— Не ти ли се струва просташко?

— Да. Ако го правиш без чест. Обикновено парите, които даваш, по нашите стандарти са малко, но в случая са повече от достатъчни, за

да осигурят на момичето зестра и да ѝ намерят добър съпруг. Изборът на момичето се прави много внимателно. Това става чрез посредник — сват — и е напълно съобразен с китайските закони.

— Не е ли това най-тежко робство, най-черна робия?

— Да, ако идеята ти е да купиш робиня или да третираш жената като такава. Как постъпваш в случаите, когато вземаш някой да ти чиракува? Плащаш малко пари и го купуваш за няколко години. С китайката е същото нещо. — Струан попила брадата си и отново сапуниса местата, които бяха все още грапави. — Ще отидем в Макао. Ако искаш, мога да ти го уредя.

— Благодаря ти, татко. — Беше готов да му каже, че купуването на жена, независимо дали развратница, слугиня или любовница, е нещо отвратително и освен това греховно. — Тъ, благодаря, но не трябва.

— Кажи ми, ако промениш решението си, момче. Не се притеснявай. Това не е грях — мисля, че е напълно естествено човек да изпитва желание или апетити. Но пази се от домовете. Никога не отивай там пиян. Никога не лягай с момиче, без да си взел предпазни мерки. Никога не си позволявай волности с жената или дъщерята на европеец — или, съвсем основателно, той ще се разправи с теб, и то много бързо. Никога не наричай някого кучи син, ако не си готов да подкрепиш думите си със стомана или куршум. И никога, ама никога не отивай в публичен дом, който не ти е препоръчан от човек, на когото можеш да се довериш. Ако не искаш да питаш мен или Роб, поискай мнението на Аристотел. Можеш да му имаш пълно доверие.

Много объркан, Кълъм наблюдаваше баща си, който с твърда и решителна ръка завърши бръсненето. „Изглежда така самоуверен във всичко — мислеше си Кълъм. — Но грешни. В много отношения не е прав. Светото писание казва съвсем ясно — похотта е дело на дявола. И е грешна. Да можеш да имам жена, щях да забравя похотливите си желания. Или любовница. Но това противоречи на закона и на свещеното слово.“

— Ти купи ли си любовница? — попита той.

— Да.

— Колко плати за нея?

— Бих казал, че това не те засяга, момче — отвърна той меко.

— Съжалявам, не исках да любопитствам и да те обидя или... — засрами се Кълъм.

— Знам. Но този въпрос не бива да се задава на друг човек.

— Да. Но исках да разбера колко струва една жена. Да се купи.

— Това зависи от вкуса ти. От един таел до безкрайно много. —

Струан не съжаляваше, че е подел разговора. „По-добре ти сам — си каза той, — отколкото други да го направят вместо теб.“ — Между другото, Кълъм, досега не сме уреждали заплатата ти. Започваш с петдесет гвинеи на месец. Може да ги считаеш за джобни пари, с които да купуваш всичко.

— Но това е голяма щедрост — възкликна Кълъм, — много ти благодаря!

— След пет месеца сумата ще се увеличи значително. Щом закупим земя, ще започнем да строим. Складове, Грейт хаус... и къща за теб.

— Това ще бъде чудесно. Никога не съм имал къща... Искам да кажа, дори не съм имал самостоятелна стая. И в университета даже.

— Човек трябва да има свое кътче, може и малко. Уединението е от голямо значение за яснотата на ума.

— Петдесет гвинеи са много пари за един месец — каза Кълъм.

— Ти ще ги спечелиш.

Това са достатъчно пари, за да се ожени. Лесно. Без публични домове и смрадливи туземки. Спомни си с чувство на отвращение трите пъти, когато беше посетил дома, който студентите посещаваха, защото средствата им не позволяваха да идат на друго място. Наложил се да се напие, за да се държи като мъж и да влезе в усмърдяната стая. Един шилинг, за да се овъргала в умирисаното от пот легло с една кранта, два пъти по-възрастна от него. За да се освободи от дяволските болки — тази напасть по мъжете. И винаги седмици наред терзание в очакване на болестта. Господ да ме пази от ново грехопадение — помисли си той.

— Добре ли си, Кълъм?

— Да, благодаря. Смятам да се избърсна преди закуска. Съжалявам, не мислех да... не исках да те обидя.

— Зная.

— Дошъл е Брок — съобщи морякът.

— Доведи го — каза Струан, без да вдигне поглед от каталога с парцелите, които Роб му беше дал.

Докато чакаха, Кълъм и Роб почувстваха как напрежението в каютата нарасна.

Появи се Брок, широко засмян.

— Я виж, това си ти, Дърк! Знаех си, че се намираш на кораба!

— Грог?

— Благодаря. Добро утро, Роб. Добро утро, Кълъм.

— Добро утро — отговори Кълъм и с недоволство откри, че изведнъж го обзе страх.

— Тези дрехи са ти по мярка. Моряк ли смяташ да ставаш? Като баща си?

Брок седна в моряшкия стол.

— Последния път, когато видях баща ти, положението му беше отчайващо. Той потъваше. Наистина ужасно! Страшна случайност — катастрофата искам да кажа. — Пое чаша ром от Струан. — Благодаря. Бях вече загасил скапания огън, който се появи през нощта като гръм от ясно небе, и тъкмо се канех да му се притека на помощ, а той изчезнал. Цяла нощ и част от следващия ден продължих да го търся.

— Много мило от твоя страна, Тайлър — каза му Струан.

— Миналата нощ изпратих Горт да попита за теб. Много странно, нали, Кълъм?

— Какво странно, мистър Брок?

— Ами тоз дявол — джуджето — не знаеше, че си тук. До тоз момент, както разбрах, никой не е могъл да стъпи на кораба. Освен това си спрял точно под дулата на флагмана — много странно наистина.

— Горт докосна ли пилоната? — попита Струан.

— Да. Беше много тъжен. Каза, че има такова чувство, сякаш забиват в ковчега пирон. Беше му много неприятно.

Струан му подаде банков ордер — двайсет хиляди гвинеи.

— Благодаря ти, Дърк — каза Брок, без да се докосне до него или дори да го погледне. — Но той не е мой. По-добре ти го дай на Горт. Или му го изпрати. Тази сума не е за мен.

— Както искаш, Тайлър. Ще бъде ли той на търга за земята?

— Да, разбира се.

Струан вдигна каталога.

— Най-хубавите парцели са седми и осми в западната част на долината, шестнайсети и седемнайсети в центъра и дваисет и втори и дваисет и трети в източната част. Кой искаш ти? Ще ми дадеш ли възможност да избирам свободно, Дърк?

— Има достатъчно и за двама ни. Избери това, което искаш. Няма да наддаваме срещу теб. Нито ти срещу нас.

— Аз си помислих същото. Така е справедливо. И умно. Избирам шестнайсети и седемнайсети от крайбрежните и шести и седми от крайните.

— А ние ще вземем седми и осми, а от крайните — трети и четвърти.

— Съгласен. И остава могилата. Ще участваш в наддаването, нали?

— Да.

Брок пи от рома. Усещаше безпокойството на Кълъм.

— Утре флотилията заминава, Дърк. Чу ли това?

— Не. Къде отива?

— На север.

— Да воюва — засмя се Струан. — Отново ще безпокоят Пекин? През зимата?

— Да. Нашите началници им заповядаха да тръгват на север. Главата на твоя лакей е пълна само с топове. Чух, че адмиралът се разкрещя, но Лонгстаф му се изежи: „Марш на север, по дяволите! Заповядано ти е да вървиш на север! Ще я научим ние тая невярна подла сган! Ще им дадем добър урок!“.

— Те няма да заминат на север.

— Сигурно, след като си се върнал. Много жалко, че тай-панът мяза на Лонгстаф. Направо смешно. И че таквиз като теб могат да му влияят. Че трябва да разчитаме на такива като теб да спасяват флотилията ни. — Той се изкашля шумно и подуши въздуха. — Тук мирише много странно.

— Така ли?

— Мирише на сребро. Да, така е, сребро. — Брок стрелна с поглед Кълъм. — Значи не си банкрутирал, а, момче?

Кълъм не каза нищо, но кръвта нахлу в главата му. Брок изсумтя:

— Усетих миризмата, когато хвърли котва, Дърк. Дори когато влезе в пристанището. Значи не си потънал, имаш с какво да платиш и

отново ще ме метнеш.

— Кога пристигат парите?

— Днес, както вече знаеш.

— Желаяш ли да продължа срока?

— Ако не беше момчето и всички останали на кораба, нямаше да знам, че ме будалкаш. Че среброто е в трюма. Но аз не съм балама — прочетох го на лицата на всички на кораба освен на твоето... и на Роб. Днес ще взема твоя чек, по дяволите. Без кредит.

— Ще уредим всичко, след като приключи търгът за земята.

— Преди него. Да, преди това. По-добре си изчисти дълговете, преди да започне наддаването! — каза той и очите му засвяткаха от надигналия се в него гняв. — Отново ме баламосваш, бог да те убие и дяволът, на който служиш, да те отнесе в пъклото! Но могилата ще е моя! Моя!

— Тя принадлежи на „Ноубъл хаус“ — не на някоя второстепенна личност.

Брок се надигна със свити юмруци.

— Ще плюя на гроба ти! Проклет да си!

— А аз ще плюя върху къщата ти от върха на могилата още преди да е мръкнало, кълна се!

— Може съкровищата на Азия да не ти стигнат, за да платиш цената! Довиждане!

Брок изхвърча навън и ботушите му затропаха по мостика. Кълъм изтри потта от ръцете си.

— Тази могила те е омагьосала, Дърк. Той ще спре наддаването и ще те разори — каза Роб.

— Да, татко. Сигурен съм, че ще го направи.

Струан отвори вратата:

— Стюард!

— Да, сър.

— Слушай, Дърк — каза Роб. — Имаш удобен случай. Постъпи с него така, както той е готов да постъпи с теб. Спри изведнъж да наддаваш. Остави го после да се измъква от кашата. Ще бъде разорен. Той не ние.

Струан не каза нищо. На вратата се почука и влезе Кудахи.

— Слушам, сър.

— Спуснете катера. Кажете на боцмана да откара мистър Роб и мистър Кълъм на „Тъндър клауд“. Изчакайте мистър Кълъм и го откарайте на флагмана. После се върнете да докладвате. Всички моряци на палубата!

Кудахи отново затвори вратата.

— Татко, чичо е прав. Не виждаш ли, за бога, че този проклет пират те държи здраво в ръцете си.

— Тогава трябва да видим дали с Божията помощ няма да можем да се измъкнем от ръцете му. Това е въпрос на чест!

— Дърк — настоя Роб, — няма ли да се вслушаш в един разумен съвет?

— Сара те моли да отидеш при нея. Още нищо не казвай за среброто. И, Кълъм, моето момче, ако Лонгстаф пита случайно за мен кажи му просто, че съм на кораба. Нищо друго.

— Дърк, не изпускай единствения си шанс...

— По-добре побързай, Роб. Поздрави Сара и децата от мен — каза Струан и отново се задълбочи да разглежда документите на бюрото си.

Роб знаеше, че всеки по-нататъшен спор е безполезен и излезе, без да каже нито дума повече. Кълъм го последва със свито сърце. Знаеше, че нищо не е в състояние да промени баща му... и Брок, че „Ноубъл хаус“ ще стане жертва на нищо и никаква могила, покрила една най-обикновена скала. „Абсолютна глупост! — възмущаваше се той. — Защо е толкова ужасно тъп баща ми?“

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Същия този следобед Струан стоеше до голямата палатка, която беше наредил да издигнат в крайбрежната зона на Хепи вели. Наблюдаваше как капитан Орлов надзирава пренасянето на варелите от голямата лодка и внимателното им подреждане от вътрешната страна на палатката. Бе така съсредоточен, че не забеляза приближаването на Мери Синклер.

Лицето ѝ бе обрамчено от шапчица, завързана под брадичката. Широката ѝ светлокафява рокля метеше пясъка и бе силно пристегната в талията, както беше модата. Но материята бе от лошо качество и кройката — старомодна. Носеше рошав маншон и раменете ѝ бяха наметнати със сив шал, който подходеше на цвета на очите. Изглеждаше спретната, семпла и бедна, скромна и благовъзпитана.

— Здравейте, тай-пан — поздрави тя.

Гласът ѝ прекъсна унеса му.

— О, здравейте, Мери! Изглеждате много красива!

— Любезно благодаря, сър — отвърна Мери с лека усмивка и направи грациозен поклон, — това наистина е комплимент.

На плажа и в долината прииждаха търговци с жените и децата си, пременени в празничните си дрехи, поздравяваха се и разговаря ха оживено. Навсякъде се забелязваха групички от войници, моряци и техните офицери в бляскави униформи. Близо до брега се трупаха риболовни сампани, а на запад — тълпа от шумни любопитни китайци покрай кордон от войници, охраняващи долината.

Платформата, на която стояха акционерите, беше поставена на малка височинка на петдесет ярда и Струан забеляза Гордън Чен, застанал наблизко. Синът му веднага се поклони. Младежът явно искаше да разговаря със Струан и вероятно търпеливо чакаше удобен случай да се приближи, без да бъде забелязан.

— Добър ден, Гордън. След малко ще приказваме.

— Благодаря, сър — отвърна Гордън Чен и отново се поклони.

Струан видя Роб да се разхожда със Сара. Коремът ѝ беше силно издут, а лицето — напрегнато. Край тях подскачаше Карин. Струан

потърси с поглед Кълъм, но не го откри и предположи, че е още на флагмана. После го видя да разговаря оживено с Глесинг. Стори му се странно, че синът му не бе го потърсил, след като беше слязъл на брега.

— Извинете ме, тай-пан, мис Синклер — каза Орлов. — Това е всичко.

— Надявам се, че е така, капитан Орлов — подразни го Мери. — Чух, че през последните два часа сте пренасяли варели на брега. Нима искате да опиете цялата европейска колония, мистър Струан?

Струан се засмя.

— Не. Благодаря, капитане.

Орлов поздрави Мери и влезе в палатката с няколко моряци. Другите се струпяха около нея, а няколко седнаха на брега и започнаха да играят на зарове.

— Подранили сте, Мери. Има още един час до наддаването.

— Капитан Глесинг беше достатъчно любезен, за да ме придружи — отвърна тя. — Нека се поразходим малко, съгласен ли сте?

— С удоволствие — каза той, като забеляза, че е неспокойна.

Тръгнаха към вътрешността на острова. Долината беше влажна от вчерашния дъжд, който се беше утаил в локви. От малкия водопад се виеше тихо поточе. Мухи, водни кончета, пчели и комари припяваха на шума на прибоя. Слънцето вещаеше приближаването на пролетта. Когато се отдалечиха от тълпата, Мери спря.

— Първо исках да ви кажа колко съжалявам за вашата загуба.

— Благодаря, Мери.

— Помъчих се да се срещна с вас, преди да тръгнете за Кантон.

— Спомням си. Много мило от ваша страна.

— Миналата нощ се опитах да се кача на борда. Исках да разбера как се чувствате тук. Имахте много лош късмет.

— Да. Но всичко свърши. Минало е.

— На лицето ви е изписано огорчение. Може би другите не го забелязват, но аз го виждам.

— Как вървят вашите работи? — попита той, както винаги удивен, че макар да изглежда обикновена, мила и нежна, тя не беше такава. Харесвам я, въпреки че не би трябвало.

— Животът е забавен. Временно. — Мери погледна обратно към брега. Брок, Горт и Нагрек Тъмб, Лайза Брок и дъщерите ѝ слизаха от голямата лодка. — Радвам се, че отново се справихте с Брок. Много се радвам.

— Справил съм се, казвате?

Очите на Мери се присвиха.

— Четирийсет лака сребро? Четири монети?

— Откъде знаете това?

— Забравихте ли, тай-пан? Имам високопоставени приятели — каза тя живо. Но когато беше с тай-пана, тя презираше тези „приятели“.

— Кой има... кои са хората, които притежават останалите половинки?

— Искате ли да открия?

— Мисля, че вече знаете.

— Ах, тай-пан, вие сте страхотен мъж — заговори още по-сърдечно тя. — Зная къде са двете половинки. Когато разбере къде са другите две, ще ви кажа.

— Къде са двете, за които знаете?

— След като съумяхте да вземете такъв огромен заем, колко ли ще задържите за себе си?

— Всичко. Да, по дяволите, всичко. В Джин-куа ли са двете?

— Едната — отвърна тя и започна да оправя шала си. — В Кантон сега има четири хиляди знаменосци. И голяма армада от бойни кораби. Ще нападнат нашата флотилия, ако тя се опита да форсира Боугските укрепления. На петдесет мили на север са разположени още кораби. Говори ли ви нещо името У Куок?

Струан се престори, че мисли, но умът му не го побираше. Преди да се срещне със Скрагър, не беше чувал никога за У Куок. Бащата У Фанг Чой му бе известен, но не и синът. Не сподели с Маус какво бяха говорили в джонката, нито какво му бе казал Скрагър — само Роб и Кълъм знаеха. Няма как Мери да е чула за У Куок от тях. Но информацията трябва някак си да е дошла от У Куок или от Джин-куа. Но как?

— Това е обикновено китайско име — каза накрая той. — Защо питаш?

— Той е най-големият син на У Фанг Чой.

— Пиратският главатар? Уайт Лотъс? — Струан се престори на учуден.

— Много обичам да ви шокирам — развесели се тя. — Между другото императорът е предложил тайно чрез хопото в Кантон мандарински постове на У Куок и на У Фанг Чой. И генералгубернаторство в провинция Фукиен... и Формоса... В замяна трябва да нападнат корабите в пристанище Хонконг. С цялата си флотилия.

— Кога се очаква да нападнат? — Струан наистина се изненада.

— Още не са приели. Както казват китайците, „все още преговарят“.

„Дали услугите, които искаше У Куок, не бяха замазване на очите? — питаше се Струан. — Дяволска игра, преплетена с други игри, която да отслаби бдителността ми и да ме измами? Тогава защо монетата? Биха ли рискували цялата си флотилия? Четири хиляди джонки, пълни с пиратска сган, могат да ни свършат вероятно!“

— Можете ли да разберете дали те ще приемат... дали ще има атака?

— Не съм сигурна, но мисля, че ще мога. Но това не е всичко, тай-пан. Би трябвало да знаете, че са удвоили наградата за вашата глава. Има награда и за Кълъм. Десет хиляди долара. За всеки англичанин. Джордж Глесинг, Лонгстаф, Брок — гласът ѝ се понижи, — за Мей-мей, Дънкан и Кейт също. Ако ги хванат живи.

— Какво?

— Чух това преди три дни. Не ви намерих тук, така че хванах първия кораб за Макао, но вие току-що бяхте заминали. Отидох да видя Мей-мей. Казах ѝ, че ме изпращате, тъй като децата и тя са в опасност. После отидох до вашия компрадор и му казах от ваше име да прибере Мей-мей и децата и че ако нещо им се случи, преди да се върнете, ще обесите него, децата му и децата на неговите деца.

— Какво ви отговори Чен Шенг?

— Каза да ви съобща да не се страхувате. Заведох Мей-мей и децата в къщата му и дойдох в Хонконг. Мисля, че засега са в безопасност.

— Той знае ли за среброто?

— Разбира се. Част от него, една малка част, е негово. Каква по-добра инвестиция за него от тази?

— Кой друг е участвал?

— Знам за Чен Шенг, Джин-куа, кохонгските търговци — те всички имат дял. Около петнайсет лака. За останалото не съм сигурна. Вероятно манчуанските мандарини.

— Тай-сен?

— Не. Той е изцяло в немилост. Конфискуваха цялото му богатство. Кохонгът го изчисли на около две хиляди лака. Злато...

— Чен Шенг каза, че ще се погрижи за тях.

— Да. Сега, когато сте отново богат, той ще ги пази като зеницата на око си. Поне засега.

— Почакайте, Мери — погледът на Струан се обърна към брега. Забеляза Волфганг и му извика, махна към него с ръка и изтича до него.

— Волфганг, вземи Орлов и отидете с „Чайна клауд“ до Макао. Вземете Мей-мей и децата и ги доведете заедно с дойката тук. Разпънете всички платна. Оставете Кудахи да охранява палатката.

— Да ги доведем тук ли?

— Да. Утре се връщайте. Те се намират при Чен Шенг.

— Да ги доведем тук? Открито?

— Да, за бога! Тръгвайте веднага!

— Няма да го направя, тай-пан! Не открито. Вие ще се компрометирате. Знаете, че всички ще ви обърнат гръб.

— Мандарините са определили награда за главите им. Побързайте!

— *Гот им химел* — Маус подръпна нервно брадата си. — Ще ги кача на борда тайно и ще накарам Орлов да се закълне, че ще мълчи. *Гот им химел*, прости този беден грешник!

Струан се върна при Мери.

— Кой ви каза, че се готви похищение, Мери?

— Човек, когото не познавате.

— Вие се излагате на голяма опасност, момиче. Получавате информацията, после действате на своя глава.

— Старая се да внимавам.

— Веднага напуснете Макао и не се връщайте. Отървете се от този живот веднъж завинаги. Късметът няма да ви съпровожда вечно.

— Хайде да говорим за вас, тай-пан. Не можете да изложите на показ китайската си любовница.

— На борда на кораба тя и децата ще бъдат в безопасност — единствено това има значение.

— Но не и в нашето общество, за бога. Това вие знаете добре. Те ще ви унищожат, тай-пан — дори вас, — ако се опълчите против техните глупави условности. Ще го направят. Тя е китайка. Да вървят по дяволите!

— Да. Но проклятието ви е безсилно, а освен това трябва да мислите за дома си. Докато криете Мей-мей, тя няма да представлява заплаха за тях. Това, което не се вижда, не съществува. Не е моя работа да ви съветвам — знаете това по-добре от всеки друг, — но ви моля — крийте я!

— Така и ще направя, освен ако не бъде застрашена. Много съм ви задължен, Мери.

— Да! — В очите ѝ блесна странен пламък. — Бих желала да направите нещо за мен.

— Кажете какво.

— Каквото поискам?

— Кажете какво е то!

— Не сега. Ще ви кажа, когато поискам услугата. Да. Един ден ще ви поискам услуга. — После прибави весело: — Трябва да внимавате повече, тай-пан. Аз съм жена, а мисленето на жените е много по-различно от това на мъжете.

— Да — засмя се той.

— Имате толкова хубава усмивка, тай-пан.

— Благодаря ви, любезна госпожо — отвърна той. После се поклони елегантно. — Това е, разбира се, комплимент. — Той я хвана заръката и двамата тръгнаха обратно към плажа. — Кой ви каза за Мей-мей и децата?

— Преди две години се споразумяхме източниците на моята информация да остават в неприкосновена тайна.

— Ще престанете ли да използвате такива дълги думи?

— Щастлива съм, че най-сетне видях Мей-мей. Тя е толкова красива. И децата. — Тя чувстваше, че ръката му я огрява.

— Има ли вероятност информацията да е невярна?

— Не. Похищение с цел откуп е древна китайска хитрост.

— Това е гадост! Да се слага ръка на жени и деца! — Струан помълча за момент. — Откога сте тук?

— От два дена. Хорацио... Хорацио може да не се оправи сам. Между другото Чен Шенг знае, че говоря кантонски, разбира се. Сега и Мей-мей знае. Аз я помолих да не казва на никого. Но тя ще каже, нали?

— Да. Но не се страхувайте от това. Аз все пак ще ѝ напомня. — Помъчи се да не мисли за Мей-мей и децата, У Куок, бойните кораби и трите половинки от монетите. — Тайна за тайна. „Ноубъл хаус“ дава бал след около трийсет дни. Вие, разбира се, сте поканена.

— Каква чудесна идея!

— Ще има награда — хиляда гвинеи за най-красиво облечена дама.

— Боже Господи, тай-пан, ще ви избодат очите.

— Аристотел ще бъде жури.

— И така ще ви одерат. — Очите ѝ сякаш промениха цвета си. — Запомнете. Сега вие сте най-интересният мъж в Азия.

— Какво?

В смеха ѝ звучеше лека подигравка.

— Най-добре си изберете жена, докато е време. Много леки жени ще завъртят гащички около вас и много майки ще натъкмят дъщерите си за леглото ви.

— Няма ли да престанете с тези приказки?

— Не казвайте, че не съм ви предупредила, момчето ми. Хиляда гвинеи? Бих искала аз да спечеля наградата. — Внезапно настроението ѝ се помрачи. — Имам пари да купя такава рокля, както знаете... но ако го сторя, ще разваля впечатлението, което хората имат от Мери Синклер. Всички мислят, че ние сме бедни като кулита.

— Но никой не може да отрече, че аз мога да ви дам рокля. Поне никой не може да отрече, че не мога да направя предложението чрез Хорацио. Така ли?

— Боже мой, тай-пан, наистина ли? Аз ще ви се издължа.

— Престанете с това боже мой. Подаръкът си е подарък — каза Струан замислено. — Спомняте ли си леля си Вилхелмина?

— Коя?

— Втората братовчедка на майка ви. В Холандия.

— Коя точно?

— Наследницата — тази, която може да ви остави много пари.

— Нямам роднини в Холандия.

— Може би майка ви е забравила да ви каже. Може би ще получите писмо от някой адвокат в Амстердам, когато станете наследница. — Той запали пура. — Като наследница ще можете открито да харчите пари. Не е ли така?

— Но, но... — Гласът трепна. — А Хорацио?

— Леля Вилхелмина би могла да му остави две хиляди гвинеи. А голямата част на вас. Тя наистина предпочита момичетата. Майка ви беше нейна любимка. Странно, че никой не е разправял на вас и на Хорацио за нея. Бедната леля Вилхелмина. Тя почина вчера.

Очите на Мери се закръглиха от вълнение.

— Наистина ли бихте могли, тай-пан? Наистина?

— Три месеца ще са необходими за едно писмо до Лондон. Един месец да се уредят нещата в Холандия. Три месеца обратно. След седем месеца ще сте наследница. Но добре ще е през това време да се преструвате на църковна мишка. И силно да се изненадате, когато стане.

— Да. Извинете... Аз съм толкова обърквана от... Не се безпокойте. Не се учудвайте, ако нещо откача, започна да плача или да крещя. Обожавам ви!

Струан престана да се усмихва.

— Престанете да говорите така!

— Никога не съм го казвала преди това и никога няма да го повторя. Но за мен вие сте бог! — Тя се обърна и се отдалечи.

Струан я наблюдава известно време, после се запъти към Гордън Чен. „С всеки ден заприличвам все повече на китаец“ — помисли си той. В открито море лодката с Орлов и Маус бе все още далеч от „Чайна клауд“. „Побързайте, за бога!“

Скинър го посрещна разтревожен.

— Добър ден, мистър Струан.

— О, здравейте, мистър Скинър.

— Голям ден в Ориента, нали?

— Извинете ме, аз трябва...

— Почакайте за момент, мистър Струан. Опитах се да ви видя миналата нощ. — Скинър понижи глас. Потеше се повече от обикновено и миришеше, както винаги. — Полиците на „Ноубъл хаус“ пристигат днес, доколкото си спомням.

— Така ли?

— Има ли кой да ги посрещне?

— Съмнявате ли се, мистър Скинър?

— Носят се слухове. За някакво сребро.

— И аз ги чух.

— Надявам се, че са верни. Не бих искал да настъпи промяна в собствеността на Ориентал експрес.

— Нито пък аз. Тази вечер ще ви дам част от лихвата. Сега ме извинете.

Скинър проследи с поглед Струан, който се приближи към Гордън Чен. Искаше му се да чуе за какво говорят. После забеляза, че Брок и семейството му разговарят с Нагрек Тъмб. „Голям ден“ — мисли си той весело и тръгна тежко към тях. Кой ли ще грабне могилата?

— Съжалявам, чух за загубата ви, сър — каза Гордън. — Опитах се да ви видя, но не успях. Отправих молитва.

— Благодаря.

— Майка ми каза да ви предам, че ще бъде сто дни в траур, както е прието.

— Кажй й, че не е необходимо — каза Струан, като знаеше, че ще стане така, както бе казала. — Какво прави, след като те видях за последен път?

— Нищо особено. Опитах се да помогна на Чен Шенг да намери някакъв заем за вас, сър. Но се боя, че не успяхме. — Вятърът духна плитката му и я залюля.

— Много трудно се намират заеми — каза Струан.

— Да, така е наистина. Съжалявам.

Гордън Чен си представи всичкото огромно богатство, скрито в трюма на „Чайна клауд“, и се изпълни с възхищение към баща си. Бе чул тазсутрешните слухове и те бяха потвърдени от други, проникнали в Тай Пинг Шан: че тай-панът незабелязано изнесъл среброто изпод носа на омразните манчури. Но не каза нищо за възраждането на „Ноубъл хаус“, защото щеше да бъде неучтиво.

— Може би е време да ти отпусна малък заем. Бих могъл да го уредя. Да речем, един лак сребро.

Гордън Чен зяпна и очите му блеснаха.

— Това е огромна сума, сър.

— Ще получавах една четвърт от печалбата. Аз ще получавам останалите три.

— Това е справедливо, сър — отвърна Гордън и бързо събра мислите си. — Щедро. Рядко срещана човечност в подобни времена. Но ако получа две трети, а вие — една, това ще ми помогне значително да увеличи печалбите ви. Значително.

— Аз също очаквам голяма печалба. — Струан хвърли пурата. — Ще бъдем съдружници. Ще вземеш една втора и аз — една втора. Това е тайно споразумение между нас двамата. Всеки месец ще водиш счетоводната отчетност. Съгласен ли си?

— Съгласен съм. Вие сте повече от щедър, сър. Благодаря ви.

— Нека се видим тази вечер и ще ти дам необходимите документи. Ще бъда на борда на „Рестинг клауд“.

Гордън Чен бе толкова щастлив, че му се искаше да скача и крещи от радост. Не можеше напълно да прецени щедростта на баща си. Но знаеше, че да имаш един лак е много по-безопасно. Освен това лесно можеше да го превърне в хиляди. Ако има джос. Помисли си за Хунг Мун Тонг и се попита дали верността му към тайното дружество „тонг“ нямаше да попречи на верността към баща му. И ако това стане, кое ще вземе връх.

— Как да ви благодаря, сър! Веднага ли ще започне съвместната ни работа?

— Да, предполагам, че ще искаш да участваш в търга за земята.

— Имах желание... — каза Гордън Чен и спря.

Към тях се приближаваше Кълъм с намръщено лице.

— Здравей, Кълъм — поздрави Струан.

— Здравей, татко — отговори той.

— Това е Гордън Чен. Синът ми Кълъм — каза Струан и забеляза, че тълпата на брега се е смълчала и е вперила погледи в тях.

Гордън Чен се поклони.

— Имам честта да се запозная с вас, сър.

— Гордън е твой природен брат.

— Зная. — Кълъм подаде ръка. — Приятно ми е да се запознаем.

Поразен, че Струан го признава гласно за свой син, Гордън безсилно протегна ръка.

— Благодаря. Много благодаря.

— На колко години сте, Гордън?

— На два̀йсет, сър.

— Братята си говорят на малко име, как мислите?

— Ако това ви харесва.

— Тря̀бва добре да се опознаем. — Кълъм се объ̀рна към баща си, който беше разтърсен от признанието на сина си, че знае за Гордън.

— Съжалявам, че те обезпокоих, татко. Просто исках да се запозная с Гордън — каза той и си тръгна.

Струан усети как тишината гръмна и притихналият бряг отново оживя. С почуда видя, че по лицето на Гордън се стичат сълзи.

— Съжалявам. Аз... Аз чаках това цял живот, мистър Струан. Благодаря. Благодаря ви — каза Гордън с развълнуван глас.

— Повечето хора ме наричат тай-пан, момче. Нека забравим „мистър Струан“.

— Да, тай-пан. — Гордън Чен се поклони и се отдалечи.

Струан тръгна след Кълъм и видя катера на Лонгстаф на брега. С него бяха адмиралът и група морски офицери. Също и Хорацио.

„Добре — помисли си Струан. — Сега Брок.“

Махна с ръка на Роб и посочи Брок. Роб кимна, остави Сара и настигна Кълъм. Заедно се присъединиха към Струан.

— В тебе ли са документите, Роб?

— Да.

— Хайде тогава. Да си върнем полиците. — Струан погледна към Кълъм. — Няма защо да се вълнуваш, момче.

— Да.

Повървяха малко и Струан каза:

— Радвам се, че се запозна с Гордън. Благодаря.

— Аз... Аз исках да се срещна днес с него и теб. Тъ... на публично място.

— Защо?

— Не издига ли това твоя престиж, който според теб е много важен?

— Кой ти каза за Гордън?

— Чух да разправят, когато се върнах от Кантон. Хората винаги са готови да разпространяват лошите новини. — Кълъм си спомни насмешливите усмивки на търговците и жените им, с които се беше запознал. „Колко жалко, младежо, че идвате в такова лошо време. Жалко, че къщата не съществува вече. Същото ще стане с «Ноубъл

хаус»“ — казваха те по най-различни поводи. Но Кълъм знаеше, че всички тържествуват, радостни, че къщата е така унижена. Леля Сара първа му бе отворила очите и му бе показала колко е наивен. Минаваха един ден по Куинс роуд покрай някакви евроазиатци — първите, които виждаше — момче и момиче — и той я бе попитал каква е националността им и откъде са те.

— Виж — бе казала тя, — това са мелези — полуангличани и полуезичници. Много от търговците имат незаконно родени деца от китайки. Всички го правят уж много тайно, разбира се, но всеки знае. Твоят чичо Роб има дете.

— Какво?

— Още преди години аз натирих нея и кученцата ѝ. Нямах да бъде толкова лошо, предполагам, ако жената беше християнка и хубава. Бих разбрала това. Но нея...

— А татко... има ли... други деца?

— За деца не знам, Кълъм. Има син, който работи за неговия компрадор. Казва се Гордън Чен. Баща ти има странно чувство за хумор, след като му е дал християнско име. Предполагам, че тук има нещо. Може би не трябваше да ти казвам, Кълъм. Но някой трябва да го направи и по-добре е да научиш истината от роднина, вместо да слушаш как хихикат зад гърба ти. О, да. Ти имаш най-малко един брат в Азия.

Тази нощ той не можа да заспи. На следващия ден бе слязъл на брега отчаян. Няколко морски офицери, сред които и Глесинг, играеха крикет и го поканиха да попълни отбора. Когато дойде неговият ред да удари топката, той изля върху нея целия си гняв, замахна, искаше да я убие и с нея и срама си. Игра блестящо, без да изпита удоволствие от играта. По-късно Глесинг го викна настрана и попита какво се е случило. Той изплю камъчето.

— Не одобрявам баща ти, както несъмнено знаеш — му каза Глесинг, — но това едва ли има връзка с частния му живот. Аз самият имам същите проблеми като теб. Поне знам, че баща ми има любовница в Мейда вейл. Двама синове и една дъщеря. Никога не ми е казал, макар че, предполагам, знае, че ми е известно. Ужасно трудно, но какво може да направи човек? Може би когато стана на неговата възраст и аз ще направя същото. Ще почакам и ще видя. Разбира се, съгласен съм, много е неудобно да разбереш, че имаш брат мелез.

— Познаваш ли го?

— Виждал съм го. Никога не съм говорил с него, макар да съм чувал, че е добро момче. Помни от мен — не позволявай личният живот на баща ти да те обсеби. Ти имаш един баща.

— Не го одобряваш, а вземаш неговата страна. Защо?

Глесинг повдигна рамене.

— Може би защото научих, че „греховете“ на баща ми са лично негова работа, а не моя. Може би защото тай-панът е по-добър моряк от мен и ръководи най-добрата флотилия, състояща се от най-красивите кораби на света, отнася се към моряците си човешки, като им дава добра храна, заплата и квартири, докато ние трябва да работим с това, което проклетият Парламент ни отпусне — нищожни пари, по дяволите, и екипажи от насила набрани моряци и престъпници. Може би заради „Глесинг пойнт“ или защото той е тай-панът. Може би защото Синклерови го харесват. Не знам. Няма да крия от теб, че ако някога получа заповед да се разправа с него, ще го направя, доколкото позволява законът. Въпреки това, надявам се, че с Божия помощ ще успее да се справи отново с този грубиян Брок. Не понасям мисълта, че тази мръсна свиня може да стане тай-пан.

От този ден Кълъм се виждаше често с Глесинг. Дружбата между тях се задълбочи.

— Днес — продължи Кълъм много неловко, — когато те видях с Гордън Чен, попитах Джордж Глесинг. Той беше честен с мен и ми разказа.

Струан се спря.

— Искаш да кажеш, че от моя страна е било нечестно, че не съм ти казал?

— Не. Не е нужно да се оправдаваш за всяко нещо, което правиш. На мен. Един баща не е нужно да се оправдава пред сина си, нали?

— Гордън е добро момче — обади се стеснително Роб.

— Защо искаше да знаеш на колко е години? — попита Струан.

— Той е на моите години, нали?

— И какво?

— Няма значение, татко.

— Има. За теб. Защо?

— Бих предпочел да не...

— Защо?

— Въпрос на етика, предполагам. Ако аз съм на същата възраст, майка му е била... да кажа ли, връстница... на моята?

— Да. Връстница е точната дума.

— Прелюбодеяние е другата точна дума, нали?

— Една от човешките истини е, че прелюбодеянието е неизбежно като смъртта и изгрева на слънцето.

— Но не според Десетте божии заповеди. — Кълъм избягваше погледа на баща си. — Сега ще започне наддаването, щом Лонгстаф е тук — каза той.

— Затова ли си толкова нервен? Че се срещна с Гордън и ми цитира Десетте божии заповеди?

— Не ти трябва, нали, татко? Когато се срещнеш с Брок? Мисля, че аз... ако не възразяваш, ще видя дали всичко е готово.

— Върви се забавлявай, момче! Мисля, че би трябвало да си с нас. Това е рядък случай. Но нищо, забавлявай се! — Струан продължи да се разхожда по пътя. Кълъм се поколеба, после го настигна.

Куинс роуд се спускаше западно от долината по брега. Една миля по-нататък минаваше покрай палатките на моряците, които пазеха растящото число на морските бази. На още една миля разстояние зад тях се намираха подредените в редици палатки на войниците до Глесинг пойнт, където свършваше Куинс роуд.

А над Глесинг роуд беше Тай Пинг Шан, откъдето към брега се точеше непрекъснатата нишка от китайци, приведени под тежестта на товара си. Нишката се движеше постоянно и непрекъснато се подновяваше от прииждащите джонки и сампани.

— Добър ден, Ваше Превъзходителство! — каза Струан и повдигна шапката си, когато срещна Лонгстаф и компанията му.

— О, добър ден, Дърк! Добър ден, Роб! — Лонгстаф не се спря. — Не си ли готов да започваме, Кълъм?

— Само един момент, Ваше Превъзходителство.

— Добре, побързай! Трябва да се качвам на борда. — После се обърна със закъснение към Струан, сякаш нарочно, за да го обиди. — Добре е, че се завърнахте, Дърк.

После продължи да се разхожда и да поздравява други хора.

— След три минути ще смени поведението си — каза Струан.

— Глупав, презрян, чумав глупак! — Гласът на Кълъм беше дрезгав и тих. — Слава богу, че това е последният ден, в който му служи.

Струан поклати отрицателно глава.

— Ако съм на твое място, бих използвал поста „Заместник-колониален секретар“ в своя полза.

— Как?

— Властта ни се върна. Но все още неговата ръка подписва документите и ги превръща в закон. А ръката му трябва да се насочва, нали?

— Да, предполагам... предполагам, че е така — отговори Кълъм.

Когато Струанови се приближиха до Брокови, плажът утихна и по брега премина вълнение.

Горт и Нагрек Тъмб бяха застанали до Брок, Лайза и момичетата.

Скинър започна да си подсвирква тихо и се приближи.

Аристотел Куанс замръзна на мястото си с вдигната четка. Само най-младите не почувстваха вълнението, не гледаха към тях и не се вслушваха.

— Добър ден, дами, господа! — каза Струан и свали шапката си.

— Добър ден, мистър Струан! — отговори Лайза любезно. — Познавате Тес и Лилибет, нали?

— Разбира се. Добър ден, госпожици! — обърна се Струан към момичетата, които направиха реверанс, и забеляза колко много е пораснала Тес, откакто я видя за последен път. — Може би да уредим нашата сделка? — обърна се той към Брок.

— Сега е наистина най-подходящото време. Лайза, ти и момичетата се връщайте на кораба. И ти, Лилибет, не бъркай с ръце в морето или ще си хванеш белята. И да не паднеш зад борда. А ти, Тес, мила, пази себе си и Лилибет. Бягайте сега и правете каквото казва майка ви.

Те направиха бърз реверанс и изтичаха пред майка си, радостни, че са ги освободили.

— Децата не трябва да имат нищо общо с корабите, нали? — Каза Брок. — Никога не гледат къде ходят. Можеш да откачиш.

— Да — Струан подаде банковия чек на Горт. — Вече сме квит Горт.

— Благодаря — отвърна той и разгледа внимателно чека.

— Може би ще искаш да ги удвоим?

— Как?

— Още двацет хиляди за това, че наш кораб ще те бие по пътя за Англия.

— Благодаря, но казват, че глупакът лесно се разделя с парите си. Аз не съм глупак, нито обичам да се обзалагам. — Погледна още веднъж чека. — Това ми идва тъкмо навреме. Може да купя от баща си една частица от могилата.

Очите на Струан потъмняха.

— Хайде да отидем до палатката — каза той и тръгна напред.

Роб и Кълъм го последваха. Роб беше радостен, че брат му е тайпан на „Ноубъл хаус“. Отново го обзе предишният страх. „Как ще се справя с Брок? Как?“

Струан спря пред палатката и кимна на Кудахи.

— Хайде, момчета! — извика Кудахи на малка група чакащи моряци. — Бегом марш!

За учудване на всички моряците събориха палатката.

— Ако обичате, Тайлър, дайте нашите чекове!

Брок предпазливо извади полиците от джоба си.

— Осемстотин двацет и пет хиляди сребърника.

Струан подаде полиците на Роб, който ги провери внимателно да не са дубликати.

— Благодаря — каза Струан. — Ще подпишеш ли това?

— Какво е то?

— Разписка.

— А къде е моят банков ордер? — попита Брок с недоверие.

— Решихме да платим в брой — обясни Струан.

Моряците изтеглиха съборената палатка настрана. Почти до височината на празните варели се изсипаха красиво подредени в редици сребърни слитъци. Стотици сребърни къса лъщяха на бледото слънце. Брок се вторачи в тях като омагьосан и над Хонконг надвисна чудовищна тишина.

— „Ноубъл хаус“ реши да плати в брой — каза Струан безцеремонно. Запали клечка и я поднесе до свитъка от чекове. Извади три пури предложи една на Роб и една на Кълъм и ги запали с горящата хартия — Всичко е претеглено. И ако искате сами да проверите количеството, разполагаме с кантар.

Кръвта нахлу в главата на Брок.

— Да гориш в ада дано!

Струан хвърли овъглената хартия на земята и я стъпка в пясъка.

— Благодаря, мистър Кудахи. Отведете хората на „Гъндър клауд“!

— Слушам, сър!

Кудахи и моряците хвърлиха последен тъжен поглед към среброто и се втурнаха към лодките.

— Е, свърши се — обърна се Струан към Роб и Кълъм. — Сега можем да се погрижим за земята.

— Наистина рядко зрелище, Дърк — каза Роб. — Идеята беше гениална.

Кълъм огледа брега. Видя алчност и завист и очи, които ги гледаха крадешком. „Господи — каза си той тихо, — благодаря Ти, че ме направи част от «Ноубъл хаус»! Благодаря Ти, че ме направи свое оръдие!“

Брок дойде на себе си.

— Горт, грабвай своите здравеняци и всички бегом!

— Какво?

— Бегом марш, по дяволите! — Гласът му беше тих и свиреп. — Вържени! След малко всички пирати езичници от Азия ще виснат на врата ни!

Горт си плю на петите.

Брок извади пищовите си и ги подаде на Нагрек.

— Ако някой се приближи на пет ярда, пръсни му черепа! — каза той и се отправи към Лонгстаф. — Мога ли да взема от вас тези войници, Ваше Превъзходителство? Ще си имаме куп неприятности.

— А? Войници? Войници? — Лонгстаф гледаше среброто и примигваше. — Господ да ме убие, това истинско сребро ли е? Всичкото? Господ да ме убие, осемстотин хиляди лири сребро ли, казваш?

— Малко повече — отвърна Брок нетърпеливо. — Онези войници и моряци. Всеки, който носи оръжие, да го пази, за бога!

— О, вържени! Разбира се. Адмирале, разпоредете се, моля!

— Стой там! — изкрещя адмиралът, вбесен от алчността, изписана на всички лица, включително на офицерите от Кралската флота. Дотърчаха войници от военната флота, моряци и пехотинци.

— Застанете в кръг на петнайсет стъпки от съкровището. Сега един може да се приближи. Разбрано? — стрелна гневен поглед към Брок. — Сега аз отговарям за безопасността му за един час. После го отнесете където трябва.

— Много благодаря, адмирале! — каза Брок, като едва се въздържа да не изпсува.

После погледна към морето. Катерът на Горт се носеше бързо към „Уайт уич“. „Един час ще е достатъчен — помисли той, като проклинаше Струан и среброто. — Как, по дяволите, ще мога да разтоваря толкова голямо количество? На коя компания да се доверя? С приближаващата война и вероятно без търговия? Ако търговията не замре, тогава ще купя сезонния чай. Ако търговията не е гарантирана, тогава акциите на всички компании отиват по дяволите. Освен на тези скапаняци от «Ноубъл хаус». Никаква банка, никакво скривалище и никаква сигурност! Как да се отървеш от среброто? Животът ти е в опасност. Трябваше да мислиш, по дяволите! Трябваше да разбереш, че точно това иска този мръсен педераст. Хубаво те подреди!“

Брок откъсна поглед от среброто и го насочи към Струан. Видя подигравателната усмивка и побесня.

— Денят още не е свършил, по дяволите!

— Точно така, Тайлър — отговори Струан. — Имаме още едно нещо за уреждане.

— Да, дявол да те вземе! — Брок тръгна през смълчаната тълпа към платформата.

Неочаквано Кълъм почувства как тревогата се върна и го заизмъчва още по-силно отпреди.

— Чуй, татко — побърза да каже той едва чуто, — чичо Роб е прав. Брок ще те остави на мира, когато наддаването стигне...

— Да не започваме отново, момчето ми, за бога! Могилата принадлежи на „Ноубъл хаус“.

Кълъм погледна баща си безпомощно. После се отдалечи.

— Какво, по дяволите, става с него? — попита Струан Роб.

— Не знам. Цял ден е неспокоен като разгонена кучка.

После Струан забеляза Сара, застанала с Кълъм в края на тълпата, с преbledняло лице, подобна на статуя. Той хвана ръката на Роб и го поведе към тях.

— Още ли не си казал на Сара, Роб? За това, че оставаме?

— Не.

— Сега е моментът. Когато отново забогатя.

Приблжиха се до Сара, но тя не ги забеляза.

— Здравей, чичо Дърк! — каза Карин. — Мога ли да си поиграя с хубавите ти кубчета?

— Истински ли са, Дърк? — попита Сара.

— Да, Сара — отговори Роб.

— Един Господ знае как си го направил, Дърк, но благодаря ти все пак. — Тя примижа, когато детето в корема зарита, и извади амонячната сол. — Това означава... означава, че сме спасени, нали?

— Да — каза Струан.

— Мога ли да взема едно кубче, мамо? — пискаше Карин.

— Не, мила. Тичай и си поиграй — каза ѝ Сара. Тя се приближи до Струан и го целуна разплакана. — Благодаря ти!

— Недей да ми благодариш, Сара. Цената на толкова много сребро е висока. — Струан докосна шапката си и се отдалечи.

— Какво иска да каже, Роб?

Роб ѝ каза.

— Все пак аз ще замина — каза му тя. — При първа възможност. Щом се роди бебето.

— Така ще бъде най-добре.

— Ще се моля никога да не намериш онази.

— О, не започвай отново, Сара! Моля те! Толкова хубав ден! Отново сме богати! Можеш да имаш всичко, което си пожелаеш на този свят!

— Може би просто искам да имам съпруг. — Сара тръгна тежко към голямата лодка и когато Роб понечи да я последва, го сръза: — Благодаря, но мога и сама да се кача. Ела, Карин, скъпа.

— Както искаш — каза Роб и закрачи отново по брега. Известно време не откри Струан в тълпата. После приближи до подиума и го забеляза да говори с Аристотел Куанс. Отиде до тях.

— Здравей, Роб, скъпи приятелю! — поздрави Куанс сърдечно. — Тъкмо казах на тай-пана какъв великолепен жест. Великолепен! Напълно в стила на „Ноубъл хаус“! — После се обърна към Струан и грозноватото му лице радостно засия. — Между другото, дължиш ми петдесет гвинеи.

— Няма такова нещо!

— За портрет на Кълъм. Готов е. Не може да си забравил!
— Беше трийсет гвинеи и ти дадох десет в аванс, боже мой!
— Даде ли ми? Дяволите да ме вземат! Сигурен ли си?
— Къде е Шиваун?
— Чух, че е болна, горкичката. — Куанс подсмръкна драматично. — Ти си щедър момче. Ще ми дадеш ли заем? За една полезна работа?
— От какво е болна?
Куанс се огледа и понижи тон:
— Влюбена е.
— В кого?
Куанс се поколеба:
— В тебе, момче.
— О, върви по дяволите, Аристотел! — отвърна Струан кисело
— Ако щещ, вярвай! Казвам ти. Няколко пъти пита за теб.
— Докато позираше ли?
— Кога е позирала? — попита Куанс наивно.
— Знаеш кога.
— Влюбена е, момчето ми! — Дребосъкът се изкиска. — Сега, когато отново си богат, може да я грабнеш и да я търкулнеш в сеното! Кълна се в тестисите на безсмъртния Юпитер! Тя сигурно е великолепна. Само петдесет гвинеи и цял месец няма да те безпокоя.
— Каква е тази полезна работа?
— За мен самия, мило момче. Нуждая се от лечение. Напоследък боледувам.
— Да, знам какъв е проблемът. Годишките започват да тежат. Ужасно е за човек на твоята възраст.
— Трябва да призная, че съм все още в чудесна форма. Петдесет не е много за един обеднял бог.
— Ще получиш дващсет гвинеи, когато ми предадеш портрета.
— Струан се наведе и пошепна многозначително: — Аристотел, искаш ли комисиона? Да речем, сто лири? В злато?
Куанс веднага протегна ръка.
— Дадено! Ето ръката ми! Кого трябва да убия?
Струан се засмя и му каза за бала и за конкурса.
— Големи фойерверки? Никога, по дяволите! — избухна Куанс.
— Да не съм глупак! Да не искаш да ме кастрират! Да ме изпратят

преждевременно в гроба? Да ме подгони всяка проститутка в Азия? Да бъда отлъчен от обществото? Никога!

— Само човек с твоите знания, твоя статут, твоето...

— Никога, Господи! Ти, който ми се пишеш за приятел, за някакви мизерни сто лири да ме излагаш на смъртна опасност. Да, Господи! Смъртна опасност! Да страдам, да ме мразят, да ме съсипят, да ме уморят преждевременно... направи ги двеста!

— Съгласен! — каза Струан.

Куанс подхвърли шапката си във въздуха и затанцува прегърнал корема си. След това оправи лилавата си копринена жилетка, вдигна шапката си и я нахлупи на главата си.

— Тай-пан, ти си принц! Кой друг освен мен — Аристотел — би дръзнал да направи такова нещо? Има ли по-добър от мен? Великолепно! О, чудесни Куанс! Цар на художниците! Двеста. В аванс.

— След конкурса.

— Не ми ли вярваш?

— Не. Можеш да заминеш. Или да се изпариш.

— Дори от смъртното си ложе ще стана, за да участвам като жури в този конкурс. Всъщност аз сам кандидатствах за него. Да, кълна се в четката на Рембранд, аз с радост бих платил... бих платил сто гвинеи за тези привилегии дори ако трябваше да пълзя в краката на Брок да ми отпусне заем.

— Какво?

Куанс отново подхвърли шапката си във въздуха.

— О, щастие! О, радост! О, чудесни, божествен Куанс! Ще влезеш в историята. Божествени, великолепни Куанс!

— Изобщо не те разбирам, Аристотел — каза Роб. — Наистина ли искаш работата?

Куанс свали шапката си и докосна пясъка с нея. Очите му искряха.

— Не разбираш ли какви предимства ми дава тази работа? Всяка кокотка в Азия ще бъде... как да се изразя... готова да завърти съдията, нали така?

— И ти си съгласен? Още преди конкурса?

— Разбира се. Но изборът ще бъде почтен. Най-добър. Отсега зная победителката.

— Коя ще бъде?

— Още сто лири, днес!

— Хей, какво ще правиш с парите? Аз, Роб и Купър ти даваме цяло богатство.

— Давате ли, казваш? Давате? Имате привилегията да подкрепяте безсмъртието. Кълна се в цицата на Луцифер! Впрочем има ли бренди в тези варели? Изпитвам неутолима жажда.

— Няма нищо. Нито капка.

— Каква простотия! Отвратително! — Куанс подсмръкна отново и видя Лонгстаф, който бързаше към тях. — Е, ще тръгвам. Довиждане, момчета. — Той се отдалечи, като си подсвиркваше и когато мина покрай Лонгстаф, свали шапка със сериозен вид.

— О, Дърк — каза Лонгстаф и по лицето му се разля широка усмивка, — защо е толкова весел Аристотел?

— Просто се радва, както и вие, че „Ноубъл хаус“ още съществува.

— И правилно, нали? — Лонгстаф изглеждаше радостен и изпълнен с уважение. — Не знаех, че в Азия има толкова много сребро. Чудесно е човек да се разплаща така. Между другото, желаете ли да вечеряме заедно тази вечер? Искам да се допитам до вас за някои неща.

— Боя се, че тази вечер съм зает, Уил. Какво ще кажете за утре? Защо не дойдете в главната квартира на борда на „Рестинг клауд“? По обяд.

— Много подходящо време. Много подходящо. Радвам се, че...

— О, между другото, Уил. Защо не отмените заповедта за изпращане на флотилията на север?

Лонгстаф се намръщи.

— Но тези дяволи отхвърлиха нашия договор!

— Да, що се отнася до императора на Манджурия. Но по това време на годината има тайфуни. По-добре дръжте корабите на едно място. И подръка.

Лонгстаф пое дъх и оправи гънките на бляскавата си униформа.

— Адмиралът не се безпокои за времето. Но ако казвате — той кихна, — какво ще правим, ако не тръгнем на север, а?

— Хайде да поговорим за това утре.

— Много умно. Да го оставим за утре. Така трябва да направим, нали? Ще се радвам да мога отново да се посъветвам с вас. Е,

изглежда, всичко е готово да започнем. Между другото, възхитен съм от другия ви жест. — Лонгстаф се отдалечи радостно.

— Какво искаше да каже с това? — попита Роб.

— Не зная. Сигурно говори за среброто. Слушай, Роб. Утре го посрещни ти. Кажу ми какво да прави.

— Какво значи това? — усмихна се Роб.

— Ще завзема фортовете Боуг. После ще нанесе удар по Кантон. Веднага. Ще поискам откуп за Кантон. Шест милиона таела в сребро. После тръгвам на север с попълнения вятър. Както преди.

— Но той иска да разговаря с тебе.

— Сега можеш да го въртиш на малкия си пръст. Той видя среброто.

— Няма да ми се довери като на теб.

— След пет месеца ще трябва да го направи. Как го прие Сара?

— Както очаквах. Решила е да замине. — Роб погледна към платформата, където бе настъпило оживление. Лонгстаф се качваше по стъпалата. — Много си любезен с него, Дърк, независимо от обидното му поведение. И все пак ще знам, че ще му го върнеш нали?

— Той е първият губернатор в Хонконг. Губернаторите се назначават за четири години. Ще има време и за Лонгстаф.

— А какво ще стане с могилата?

— Това вече е решено.

— Не.

— Господа — обърна се Лонгстаф към насъбралите се търговци, преди да започнем, бих желал да потвърдя принципите за владение и разпореждане със земята, препоръчани ми от правителството на Нейно Величество. — Той зачете от един официален документ: — Цялата земя принадлежи по право на Нейно Величество. Раздаването ѝ става на публичен търг, като право да я владее има този, който предложи най-висока цена за годишна поземлена рента. Годишната рента също се определя с наддаване. Наем за срок от деветстотин деветдесет и девет години. В рамките на една година трябва да се построи сграда на минимална стойност сто долара, като цената се определя върху съотношение от четири шилинга и четири пенса към долара. В противен случай разпределението на земята се обезсилва. Половината сума от предлаганата цена се плаща предварително в брой. — Той вдигна глава от документа. — Първоначално възнамерявахме днес да

предложим сто парцела, но не успяхме да огледаме всички. Предлагаме приблизително петдесет, а останалите, когато е възможно. Препоръчах купувачите да получат неограничено поземлено право над парцелите си. О, да, също тези, които купуват крайбрежни земи, да могат да избират парцели в периферията и във вътрешността на страната. Крайбрежните земи са сто фута широки и обърнати към Куинс роуд по протежение на морето. — Отново вдигна поглед и се усмихна любезно. — С раздаването на земята днес предполагахме, че полагаме основите на бъдещия град. Отделна земя е предназначена за съд, правителствени сгради, дом на губернатора, игрище за крикет, пазар и за ориенталците. Формално нарекох бъдещия град Куинс таун.

Чуха се приветствени възгласи.

— Това е първата възможност да ви приветствам. Бих казал, че ни предстоят тежки времена. Но нека не се предаваме. Да се стегнем, да впрегнем всичките си сили и тогава, с Божия помощ, ще победим езичниците за чест и слава на Нейно британско Величество и за славата на колония Хонконг.

Чуха се три възгласа ура за кралицата, три възгласа ура за колонията и три за Лонгстаф. Китайските зяпачи бърбеха, гледаха и се смееха.

— Сега, ако мистър Брок благоволи да отвлече мислите ви от странната промяна, която настъпи в „Ноубъл хаус“, ще обявим началото на търга.

Брок и Горт пламнаха, когато смехът на тълпата ги заля. Лонгстаф слезе от платформата и Глесинг се приближи до него.

— Трябва да повтора Ваше Превъзходителство — каза той, — че не всички парцели бяха огледани внимателно поради липса на време.

— Това са подробности. Подробности, приятелю. Какво значение имат няколко фута? За всички ще има земя. Продължавай, Кълъм скъпо момче. Довиждане. — Лонгстаф тръгна към катера и когато мина покрай Струан, усмихна се и вдигна шапката си. — Утре по обяд, нали, Дърк?

Кълъм изтри потта от лицето си и погледна дребния човек, застанал до него.

— Мистър Хибс?

Хенри Харди Хибс се изпъна в целия си ръст — пет и половина фута — и се качи на платформата.

— Добър ден, господа! — поздрави той с мазна усмивка. — Енри Арди Ибс. Акционери и поземлени агенти. Официален акционер на Негово Превъзходителство почитаемия Лонгстаф. На вашите услуги. — Беше мръсно противно джудже с плешива глава и раболепно поведение. — Парцел номер едно. Е, хайде, кой ще залага?

— Откъде, по дяволите, го намери, Кълъм? — попита Струан.

— Един от нашите търговци. — Кълъм чу гласа си да долита до слуха му и пожела денят да свърши по-скоро. — Работел е, за да плати превоза си от Сингапур. Там го обрала и му откраднали всички пари.

Струан слушаше как Хибс хитро и умело успяваше да покачва цената все по-високо и по-високо. После огледа тълпата и се намръщи.

— Какво има, Дърк? — попита го Роб.

— Търсех Гордън. Виждаш ли си го?

— За последен път го видях да върви към Глесинг пойнт. Защо?

— Няма значение — каза Струан, като си мислеше колко странно, че Гордън не е тук. — Смятах, че той сам ще участва в наддаванията. Каква по-добра инвестиция?

Търгът вървеше бързо. Всички търговци знаеха, че една колония означаваше стабилност. Стабилността означаваше цените да хвъркнат до тавана. Особено след като на острова имаше недостиг на строителна земя. Земята означаваше сигурност — земята не може никога да се изгуби. Можеха да натрупат състояние.

Търгът продължаваше и Струан почувства, че напрежението нараства. Брок също чакаше притеснен в навалищата. Горт беше застанал наблизко и очите му стрелкаха ту Струан, ту хората, заобиколили среброто. Струан и Брок купиха парцелите, за които се бяха споразумели. Но цените бяха по-високи от очакваните, защото конкуренцията се беше изострила. После участваха един срещу друг в наддаванията за някакви дребни парцели. Струан купи няколко, от други се отказа. Напрежението сред купувачите растеше.

Бяха купени и последните от предложените крайбрежни парцели. После парцелите от покрайнините и вътрешността на острова бяха предложени и купени на високи цени. Остана единствено могилата. Беше най-голямото парче земя и най-хубавото.

— Е, господа, това е всичко — каза Хибс с прегракнал от викането глас. — Тези, които купиха земя, ще трябва да платят

половината от цената веднага. Срещу квитанция от заместник-колониалния секретар. Моля, заповядайте!

Тълпата притихна изумена.

— Продажбата не е привършила! — Гласът на Струан преряза тишината.

— Да, по дяволите! — извика Брок.

— Как така, господа? — попита внимателно Хибс, почувствал нещо нередно.

— А могилата?

— Каква могила, уважаеми господа?

Струан посочи с пръст.

— Тази могила!

— Тя, въ, не е в списъка, господине. Аз нямам нищо общо с това, господине — побърза да каже Хибс, готов да побегне. Той погледна към Кълъм, който бе замръзнал на мястото си. — Така ли е, уважаеми господине?

— Така е. — Кълъм погледна уплашен баща си. Тишината го задавяше.

— Защо не е в списъка, за бога?

— Защото, защото, ами, тя вече е купена.

Косата на темето му настръхна, когато видя сякаш насън как баща му тръгна към него и всички внимателно подготвени думи се изпариха от съзнанието му. Причините. Тази сутрин заяви отчаян пред Лонгстаф, че баща му възнамерява да построи черква там. За благо на Хонконг. Това беше единственият начин, идеше му да изкрещи. „Не виждаш ли? Щеше всички да ни разориш. Ако ти бях казал, изобщо нямаше да ме послушаш. Не разбираш ли?“

— От кого е купена?

— От мен. За черквата — заекна Кълъм. — За една лира годишно. Тази могила принадлежи на църквата.

— Ти ми отне могилата!

Думите бяха изречени тихо, но злобно и Кълъм почувства тяхната жестокост.

— За църквата. Да — каза той пресипнало. — Договорът... договорът беше подписан тази сутрин. За вечни времена.

— Знаеше, че аз искам тази земя, нали?

— Да. — Единственото нещо, което виждаше, бе ослепителната светлина, която струеше от очите на баща му и го изгаряше, отнемаше душата му. — Да. Да. Но аз реших, че трябва да се даде на църквата. Могилата принадлежи на Божия храм.

— Значи ти се осмели да ми се противопоставиш?

Настъпи напрегнато мълчание. Дори Брок се ужаси от силата, която сякаш извираше от Струан и обгръщаше всички наоколо.

Кълъм очакваше удара, който знаеше, че ще последва — те всички го очакваха. Но Струан отпусна юмруци и се отдалечи.

Брок се засмя гръмогласно. Звукът отекна в тишината и всички трепнаха ненадейно.

— Престани, Брок! — обади се Куанс. — Млъкни!

— Добре, Аристотел, добре.

Търговците се разделиха на малки шушукащи групички и Хибс извика с треперлив гласец:

— Заповядайте насам, господа!

Брок изучаваше почти съчувствено Кълъм.

— Помислих, че дните ти са преброени, момче — каза той. — Не познаваш този дявол, както аз го познавам. Пази гърба си! — После се приближи до Хибс, за да плати земята си.

Кълъм цял трепереше. Усещаше погледите на хората. Чувстваше техния страх. Или може би ужас?

— Защо, за бога, не го попита — каза Роб, едва съвзел се от шока. — А? Преди да го направиш?

— Той нямаше да се съгласи, нали така?

— Не знам. Не знам. Може би щеше. Или щеше да остави Брод да го купи... — Роб спря, като търсеше нужните думи. — И не обръщай внимание на това, което казва Брок. Той само се опитва да те уплаши. Няма нужда да се безпокоиш. Изобщо.

— Мисля, че татко е дявол.

Роб потръпна неволно.

— Това е глупаво, момче. Ти си просто много изнервен. Всички сме изнервени. Среброто и... вълнението от случилото се. Не се безпокой, разбира се, че той ще разбере, когато... — Роб не довърши думите си. Обърна се и тръгна след брат си.

Кълъм не можеше да се съсредоточи. Звуците му се струваха по-силни, гласовете — по-далечни, а цветовете и хората — странни.

Очите му откриха в далечината Мери Синклер и брат ѝ. В следващия миг те вече говореха с него.

— Извинете — измънка той. — Не ви чух.

— Казах, че мястото е много хубаво за черква. — Хорацио се опита да се усмихне. — Великолепно място.

— Да.

— Баща ви винаги е искал това място. Още откакто видя Хонконг — каза Мери.

— Да. Но сега то принадлежи на Божия храм.

— Да — каза тя тъжно. — Но на каква цена?

След миг той вече не разговаряше с тях, а гледаше към Хибс.

— Какво има?

— Извинете, сър, но се отнася до квитанциите. За тези, които са купили земята — смотолеви Хибс.

— Квитанциите ли?

— Да. Квитанциите за земята. Трябва да ги разпишете.

Кълъм тръгна вяло след Хибс и механично разписа квитанциите.

Роб бързаше по Куинс роуд, без да обръща внимание на ужасените погледи, които го следваха. Гърдите го боляха от тичането.

— Дърк, Дърк! — извика той.

Струан спря моментално.

— Кажете ми, че искам да го видя във връзка с неговия хълм утре сутринта.

— Но, Дърк! Кълъм само...

— Кажете ми да дойде сам!

— Но, Дърк, слушай за момент. Спри се! Почакай! Бедното момче само...

— Кажете ми да дойде сам!

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

В среднощната вахта вятърът се обърна от изток — североизток към изток и отслабна с един възел. Влажността намалня, а температурата се покачи с един градус. Капитаните на флотилията се размърдаха в корабите си и се събудиха мигновено с мисълта, че е задухал нов мусон. Цели три месеца чак до май от изток непрестанно щеше да духа влажен топъл вятър, след което също така внезапно щеше да се обърне на юг, за да започне да събира топлина и влага. После отново на изток — североизток — сух и хладен, до пролетта на следващата година, когато щеше пак да се обърне на изток и да отслабне с един възел.

Капитаните отново заспаха, но сънят им бе по-неспокоен. Източният вятър предвещаваше тайфуни.

Брок се размърда нервно в койката и се зачеса.

— Какво ти е, Тайлър? — попита го Лайза, разсънила се на часа, като жена, мъжът на която е разтревожен, а детето ѝ — болно. Беше седнала на койката от другата страна на зловонната каюта.

— Нищо, Лайза. Вятърът се промени — това е всичко. Почивай. — Той поправи фланелената си шапчица и уморено се прозя.

Лайза стана тежко и се затътри към другия край на каютата.

— Какво правиш?

— Отварям прозореца, момче. Спи!

Брок се обърна на другата страна и затвори очи, но знаеше, че сънят го е напуснал. Почувства как вятърът нахлу в каютата.

— Скоро ще падне мъгла.

Лайза се върна на койката и сламеният дюшек прошумоля. Намести се удобно под завивките.

— Безпокоиш се за среброто, нали?

— Да.

— Не си мъчи мозъка сега. Ще мислим утре. — Тя се прозя и се почеса по ухапано от дървеница място. — Ще е чудесно да слезем отново на брега. Дълго ли ще трябва да строим къща?

— Не дълго — отговори той и се обърна на другата страна.

— Този бал, който Струан ще даде — каза тя, като подбираше внимателно думите, — ще бъде плесница за теб.

— Глупости! Заспивай! — Брок се понадигна.

— Разбира се, ако бяхме облечени както трябва, щяхме да върнем на плесницата, нали, Тайлър?

Брок изпъшка тихо, като се стараеше да не го чуе Лайза. Новината за бала веднага се разнесе във флотилията, щом Струан каза на Скинър. Всички съпрузи осъдиха тай-пана, понеже знаеха, че ги лишаваше от спокойствие. И сърцето на всеки заби учестено. Наддаването бе започнало. Шиваун Тилмън беше фаворитка с най-големи шансове.

— Искаш да кажеш — елегантно да разстроим плановете му? — попита той. — Добра идея, Лайза. Ти изглеждаш много добре в червената копринена рокля, която аз...

— Онази стара дрипа? — Лайза изсумтя презрително. — Сигурно се шегуваш!

— „Стара“ ли казваш? Ами ти си я носила само три-четири пъти. Мисля, че изглеждаш...

— Вече трета година нося това. И на теб ще ти трябват ново палто и бричове, модерни жилетки и какво ли не.

— Моите си ми харесват — каза той. — Мисля...

— Време е да отида на пазар. Преди да се изкупи всяка по-прилична коприна и да наемат всички шивачки. Утре отивам в Макао. С „Грей уич“.

— Но, Лайза! Заради един смахнат бал, който Дърк...

— Заминавам по обяд!

— Да, Лайза — каза Брок, доловил онази особена нотка в гласа ѝ, която показваше, че никакъв довод няма да го избие от главата ѝ. „По дяволите този Струан!“ — Но вместо гняв, мисълта за наградата и конкурса разпали в него страст. — „Великолепна идея! Великолепна! Защо да не помисля по този въпрос? По дяволите Струан!“

Лайза намести възглавницата си и продължи да крои планове за бала. Вече бе решила, че Тес трябва да спечели наградата. И честта. На каквата и да е цена! Да, каза си тя отново, на каквата и да е цена! Но как да убеди Тайлър да пусне Тес на бала? Ще упорства като муле.

— Време е да помислим за нашата Тес.

— Какво да помислим?

— Време е да ѝ намериш съпруг.

— Какво? — Брок се изправи в леглото. — Да не си полудяла?
Още не е излязла от пелените. Едва на шестнайсет години е.

— На колко години бях аз, когато се ожени за мене?

— Това беше различно, за бога! Ти беше достатъчно голяма. Времената се промениха. Има време за лекомислени щуротии, за бога! Съпруг за Тес? Ти нещо си въртнала, жено! Какви дивотии ми говориш посред нощ? Слушай, само още веднъж да си заговорила това, ще те наложа с каиша!

Той се обърна ядосано на другата страна, удари по възглавница, та и затвори очи.

— Да, Тайлър — каза Лайза усмихната.

Тя не го осъждаше за побоищата, които ѝ бе нанасял — редки, но никога жестоки или в пияно състояние. При това беше минало много време оттогава. Бе живяла с мъжа си двацет години и бе доволна от него.

— Лайза, момичето ми — каза Брок внимателно с лице, все още обърнато към стената, — знае ли Тес за... ами за някои неща?

— Разбира се, че не — отвърна тя шокирана. — Тя е добре възпитана!

— Виж, тъ, време е, за бога, да я дръпнеш настрана и да ѝ кажеш! — ядоса се той и седна отново. — И внимателно я наблюдавай! Кълна се, че ако спипам някой да се навърта около нашата Тес... Какво те кара да мислиш, че тя е голяма? Казала ли ти е нещо? По друг начин ли се държи?

— Разбира се, че ще я наблюдавам. Глупаво е, ако не го правя. Глупаво! — промърмори Лайза. — Всички мъже сте еднакви. „Прави това, прави онова!“, заплашвате и какво ли не, като момичето просто расте и приближава време да се омъжва! И ще те моля да не ругаеш толкоз много, мистър Брок! Не е хубаво и не е прилично!

Лайза се усмихна самодоволно. „Да видим сега кой ще бъде! Не дай боже да е Нагрек Тъмб. Кой тогава? Младият Синклер? Беден, префърцунен и много набожен. Но пък стабилен и с бъдеще и работи в съвета на този гаден Лонгстаф. Нищо по-добро в семейството ти да влезе синът на един преподобен свещеник. Влиятелен. Но е проклет чужденец, който мрази англичаните. Дори Брок и «Купър — Тилмън»,

обединени заедно, ще бъдат чудесен нож в червата на «Ноубъл хаус». Бива си го и Горт, но той ѝ е заварен брат и остава във от играта.“

Тя прехвърляше в ума си всички подходящи съпрузи. Мъжът трябва да има пари, власт и влияние. Също желязна воля и силна ръка да я държи изкъсо. „Да — помисли си Лайза. — Ще се налага от време на време да ѝ насинява бутоните. Тя е толкова своенравна. Не е лесно да я обуздае човек. Лонгстаф би бил идеален. За съжаление е женен, макар че жена му е в Лондон и може да се почака.“

Останаха само двама в списъка.

— Тайлър?

— Господи, защо не ме оставиш на мира? Какво има сега?

— Какво ще направи този дявол Кълъм Струан?

— Не зная. Ще го убие може би. Не зная. Сигурно ще направи нещо ужасно.

— Кълъм трябва да е куражлия, щом му се опълчи така.

Брок се засмя.

— Да беше видяла лицето на Дърк. Това копеле здравата се шашна. Наистина се шашна!

— Момчето постъпи много умно, че даде земята на църквата. Спаси баща си от провал. А ти?

— Глупости, жено! Какво аз? Дърк чакаше да получи могилата. Страшно се надяваше. Щях да наддавам и да наддавам, докато цената го задуши. Ако не беше това самонадеяно нищожество, щях да поставя Дърк на колене. Да го разсипя.

— Или Струан щеше да те задуши. По същия начин.

— Не. Той искаше тази могила.

— Той още повече искаше да те види теб унищожен.

— Не. Грещиш. Спи там!

— Какво ще направи той на Кълъм?

— Не знам. Той е отмъстителен. Сега те двамата се мразят. Никога не съм виждал Дърк така сърдит. Всяка вражда между него и момчето може да ни бъде от полза.

В миг Лайза почувства силен страх. Страх за мъжа си. Страх от кървава разправа между него и Струан. Вражда, която само можеше да свърши със смъртта на единия от тях. Или на двамата. „Боже милостиви! — молеше се тя за кой ли път. — Дано се помирят! — После страхът я напусна и тя си каза, както всеки път: — Каквото ще

бъде, ще бъде!“ — И тя си спомни за Хамлет и за Уил Шекспир, по когото беше луда.

— Защо не построиш театър, Тайлър? В Хонконг. Нали ще останем тук?

— Да — развесели се Брок, забравил за Струан. — Чудесна идея, Лайза! Много добре. Преди този педераст да се сети за това. Да, утре ще говоря със Скинър. Ще основа фонда. И ще повикаме актьорска труппа. За Коледа ще поставим пиеса. Измисли каква.

Лайза прехапа език. За малко да каже Ромео и Жулиета, нова би било глупаво, защото Брок веднага щеше да разбере целта. Да. Само чрез Тес можеше да се разреши спорът между Брокови и Струанови. Но връзката не трябваше да завършва трагично. Не както Монтеки и Капулети.

— Ако Горт ти беше направил същото — да ти вземе могилата, — какво щеше да направиш?

— Не знам, скъпа. Радвам се, че не беше Горт. Хайде, спи сега.

Лайза Брок се замисли. „Сега кой от двамата ще е по-добър? По-добър и за нас, и за Тес. Кълям Струан или Дърк Струан?“

* * *

Мъглата бавно обгърна корабите, които почиваха закотвени. Приблужи забулен в сенките сампан. За миг докосна леко предното котвено въже на „Уайт уич“. Към въжето се стрелнаха ръце. Бързо го сграбчиха. Замахна брадва и сампанът изчезна така безшумно, както се беше появил.

Въоръжените войници на палубата и Нагрек не забелязаха нищо необичайно. Когато има мъгла и не се забелязват други кораби или бряг, по които човек да се ориентира, движението съвсем не може да се прецени по лекия ветреца, спокойното море и бавния прилив и отлив. „Уайт уич“ се носеше към брега.

Боцманът удари осем бела и Нагрек се ужаси от мисълта за риска, който му предстоеше да поеме. „Проклет глупак! — помисли си той. — Излагаш се на страшна опасност, като си определяш подобни срещи с Тес през нощта. Не отивай! Остани на палубата или върви да спиш! Но не при нея! Забрави я, забрави днешния ден и миналата

нощ!“ Вече месеци, откакто Нагрек я забелязваше, но миналата нощ по време на вахта беше си позволил да надзърне през прозорчето в каютата, в която спяха тя и сестра ѝ. Видя я по риза, коленичила до койката си като ангел да казва молитвите си. Ризата ѝ беше разкопчана. Твърдата ѝ гръд опъваше бялата коприна. След като свърши молитвите си, за миг му се стори, че го е видяла. Но тя извърна поглед от прозорчето, надипли нощничката около себе си, после прокара ръце по тялото си. Ласкаво. Мечтателно. По гърдите, бедрата, слабините. После свали ризката си и застана пред огледалото. По тялото ѝ премина трепет, после отново се облече, въздъхна и като духна пламъка на фенера, се пхна в леглото.

И после, когато я гледаше да тича по брега с развени поли и наблюдаваше краката ѝ, му се прииска да бъде между тях. Тогава той реши, че трябва да я има. Този следобед на борда в безсилен ужас и копнеж ѝ пошепна, видя я да се изчервява и чу ответен шепот: „Да, Нагрек, довечера в осем часа.“

Новата вахта го смени на палубата.

— Слизай долу, Нагрек! — каза Горт и стъпи на кърмата. Облекчи зад борда, после се прозя, зае мястото му на кварталдека до компасната будка и се отърси като куче. Вятърът задуха на изток.

— Усетих това. — Горт раздражен си наля малко ром. — Проклетата мъгла!

Нагрек отиде в каютата си. Свали обувките си и седна на койката, облян в пот. Задушаван от глупостта си, но безсилен да се пребори със себе си, той се измъкна от каютата и безшумно тръгна на пръсти назад по коридора. Спря пред вратата ѝ. С влажна от пот ръка опита дръжката. Затаил дъх, влезе в каютата и затвори след себе си вратата.

— Тес? — зашепна той, като почти се молеше тя да не го чуе.

— Шшшт — обади се тя, — ще събудиш Лилибет.

Страхът му се усилваше, чуваше в себе си вик: „Бягай!“ — но болката му го караше да остане.

— Много е опасно — продума той. Почувства ръката ѝ в тъмнината. Тя хвана неговата и го потегли към койката.

— Пожела да говориш с мен. Какво искаш? — попита тя, пламнала от тъмнината, тайнството и присъствието на Нагрек, ужасена и същевременно очарована от този огън.

— Не е време сега, мила.

— Но ти искаше да поговорим тайно. Как иначе можеше да стане? — Тя седна на койката, още по-силно обтегната от дрехите около тялото си и остави влажните си пръсти в ръката му.

Той седна до нея, задавен от желание. Протегна ръка и докосна косата, после врата ѝ.

— Недей! — промълви тя и потрепери, когато той погали гърдите ѝ.

— Искам да се ожения за теб.

— О, да, да.

Устните им се докоснаха. Ръката на Нагрек я обгърна и се плъзна по тялото ѝ. И от докосването в съзнанието му изплува жесток изпепеляващ ужас, който ставаше все по-остър.

Когато боцманът удари един бел, Горт се обърна с гръб към мъглата и тръгна към компасната будка. Огледа я на светлината на мъждукащ фенер и не повярва на очите си. Тръсна глава, за да прогони дрямката и отново погледна компаса.

— Невъзможно!

— Какво има, сър? — попита стреснато боцманът.

— Вятърът, по дяволите! Духа от запад! Запад!

Боцманът дотърча до будката, но Горт вече препускаше по палубата и вдигаше на крак моряците.

Наведе се над носа и забеляза прорязаното въже.

— Спри кораба! Течението ни отнася! — изкрещя той, обзет от внезапна паника, и вълна от ужас заля палубата.

— Спусни задната котва! Бързайте, да ви вземат дяволите!

Точно когато моряците се втурнаха към задната котва, корабът застърга по скалното дъно, потрепери и изскърца.

Писькът се предаде на дъските в разгорещената каюта и Нагрек и момичето замръзнаха от ужас. В следващия момент той бе във в коридора, оставил топлата прегръдка, и препускаше към палубата. Брок отвори бързо вратата на своята каюта и видя Нагрек да тича по мостика. За миг зърна разтворената врата на каютата на момичетата, но забрави това и сам препусна лудо нагоре. Лайза бързо излезе от главната каюта, прекоси коридора и влезе в отворената врата.

Когато Брок излезе на квартердека, котвата вече беше спусната, но твърде късно. „Уайт уич“ нададе последен вик, наклони се леко

вляво и тежко заседна. В този момент от мъглата изплаваха рояци сампани, забиха куки в него, а по корпуса се закатериха пирати.

Бяха въоръжени с мускети, ножове и ками. Пръв се изкачи Скрагър. В следващия миг моряците на „Уайт уич“ се биеха на живот и смърт.

Един китаец се спусна към Горт. Той стъпи встрани, после сграбчи някакъв човек за гърлото и му счупи врата. Нагрек вдигна едно желязо и замахна към настъпващата китайска орда, сред която забеляза Скрагър и други европейци. Осакати един от нападателите и се втурна към Брок, който прикриваше мостика към долните помещения. И към среброто в трюма.

Скрагър съсече един моряк, отстъпи и огледа своите хора, които атакуваха.

— Долу, по дяволите! — изкрещя той и поведе атаката срещу Брок. Още хора полетяха напред и покосиха първите от моряците, които прииждаха от долните палуби.

Брок стреля и изстрелът отнесе лицето на един европейец, после мушна празния пищов в слабините на друг и заби камата си в изкривена от злоба небръсната физиономия. Спусна се към Скрагър, който отстъпи, дръпна спусъка на насочения си пистолет, но в същия момент Нагрек се блъсна в него и куршумът отлетя безобидно в мъглата. Скрагър се завъртя, изръмжа, замахна с камата си и леко го одраска, после се хвърли в ръкопашната схватка и отново се втурна към Брок. Заби камата си в един моряк, после Брок го сграбчи за врата и те паднаха, като се счепкаха с юмруци и колене. Брок ахна, когато камата на Скрагър изхрущя в лицето му. Той се изправи, отхвърли противника си и замахна към него. Скрагър навреме се претърколи и камата се счупи, като се заби в палубата. Брок намушка със счупения нож един китаец, който го бе стиснал за гърлото, а Скрагър изтича и се скри зад хората си.

Горт нападнаше китайците на горната палуба, режеше, сечеше, докато в хълбока му потъна нож, той изпъшка и падна. Брок видя това, но остана на мостика да се бие и да убива.

Долу Лайза Брок заведе Тес и Лилибет в главната каюта.

— Не се страхувайте, момичета — каза тя и затръшва вратата от външната страна.

Застана на коридора с пищов във всяка ръка и още два в джоба. Ако на мостика се появише враг преди края на боя, това щеше да означава, че мъжът ѝ е мъртъв или в безсъзнание. Но още четирима пирати щяха да загинат, преди да стигнат до нея.

Предвождани от Скрагър, пиратите се сблъскаха с моряците на Брок и отново бяха отблъснати. Нови моряци се изсипаха на палубата с бой. Трима от тях се присъединиха към Брок близо до мостика и се нахвърлиха върху пиратите, като ги отблъснаха назад.

Една жегла удари Скрагър по гърба и той разбра, че битката е загубена. Веднага извика нещо на китайски, хората му прекратиха боя, изсипаха се като мишки в сампаните и изчезнаха. Скрагър скочи от носа и изчезна във водата. Брок сграбчи мускета на един от своите моряци и изтича до края на кораба. Стреля в главата на Скрагър, която изплува за миг на повърхността, но не улучи и тя изчезна отново. Брок изруга, после хвърли празния мускет в тъмнината.

Хората му започнаха да стрелят по сампаните, които се стопиха бързо в мъглата. Когато вече нямаше бягащи пирати, по които да стрелят, Брок заповяда всички мъртви и ранени врагове да бъдат хвърлени зад борда и насочи вниманието си към Горт.

От раната, която Горт прикриваше със стиснат юмрук, течеше кръв. С мъка отдели ръката на сина си. Ножът беше проникнал дълбоко под мишницата почти до гърба.

— Кашляш ли кръв, сине?

— Не, татко.

— Това е добре. — Брок избърса потта от лицето си и стана. — Донесете катран. И грог. Побързайте, за бога! Тези, които са ранени да дойдат тук! Останалите слезте в лодките и ни изтеглете към брега. Сега е прилив. Побързайте!

Нагрек се опита да прогони жестоката болка в главата си, кога то спусна лодките във водата. От раните на реброто му се стичаше кръв. Брок подаде на Горт чаша ром и щом катранът закипя на мангала, потоци в него една жегла и я поднесе към раната. Лицето на Горт се изкриви, но той не отрони звук. После Брок се погрижи за останалите ранени по същия начин.

— А мен, сър, забравихте ме — простена един от моряците, поставил ръка на гърдите си. На устните му беше избила кървава пяна, а раната на гърдите му всмукваше въздух и свистеше.

— Ти си мъртъв. По-добре кажи молитвата си — каза му Брок.

— Не! За бога, не! Дайте ми катран, сър. Моля ви! — И той започна да пищи.

Брок го ритна и морякът замря на място, а въздухът продължаваше да свисти и да се пени.

Брок помогна на сина си да стане. Щом се изправи, Горт застана здраво на краката си.

— Добре съм, по дяволите!

Брок го остави и отиде на кърмата. Лодките теглеха здраво. Водата не помръдваше.

— Тегли по-силно! — извика той. — Пригответи предната котва, Нагрек!

Изтеглиха кораба на закътано място, докато водачът диктуваше монотонния припев, и когато Брок се увери, че са в безопасност, заповяда да спуснат котвата. Корабът се полюля с приливната вълна и застана неподвижен.

Брок повика шивача на платна.

— Слушам, сър! — каза старецът.

— Уший савани! — каза той и посочи седемте тела. — Използвай стария грот. Когато зазори, вържи им по една верига на краката и зад борда! Аз ще прочета молитвата, както винаги.

— Слушам, сър!

Брок се обърна отново към Горт:

— Кога, след като застъпи на вахта, заседнахме?

— Няколко минути по-късно. Не. Беше точно един бел. Сега си спомням ясно.

Брок помисли малко.

— Не бихме могли да се откъснем и за нула време да се окажем на брега. По никакъв начин. Трябва да са прерязали въжето в предишната вахта. — Брок погледна към Нагрек и той трепна. — По време на твоята вахта. На разсъмване двайсет камшика за тези, които бяха на пост.

— Да, сър — каза Нагрек ужасен.

— Ако не беше ти, оня проклет пират щеше да ме застреля, така че ще го имам предвид, Нагрек.

После слезе долу.

— Всичко е наред, мила — каза той. Лайза все още стоеше като канара пред каютата на децата си.

— Благодаря, Тайлър — каза тя и остави пищовите. — Тежко ли беше?

— Горещо-долу. Заради среброто. Пирати в самото пристанище! В пристанището! Между пиратите имаше и англичани. Убих един, но водачът, да го вземат мътните, се отърва. Децата добре ли са?

— Да. Те са вътре. Сега спят. — Лайза се поколеба. — Мисля, че трябва да поговорим.

— Нали говорим!

Тя тръгна угрижена към главната каюта. Той я последва и тя затвори вратата.

* * *

В три бела Брок отново се качи на палубата. Мъглата се разсейваше, но вятърът бе стихнал. Той подуши въздуха и опита вкуса му — скоро вятърът щеше да задуха с нова сила и на сутринта мъглата щеше да се разнесе.

— Горт, да слезем долу и да проверим товара.

— Никой от тези гадове не е слизал долу, татко.

— Все пак ще проверим. Ела и ти, Нагрек!

Брок взе фенера и те се спуснаха долу.

— Ето! Вратата е все още залостена — каза Горт.

Усещаше раздираща болка в раната.

Брок отключи вратата и те влезнаха вътре. Постави фенера върху среброто и отново залости вратата.

— Да не си полудял, татко?

Брок гледаше към Нагрек.

— Какво има, мистър Брок? — попита Нагрек, вцепенен от ужас.

— Изглежда, Нагрек е пипал сестра ти, Горт.

— Не, не съм! Не съм, кълна се! — извика Нагрек. — Изобщо не я докосвал!

Брок откачи бича, който висеше на стената.

— Изглежда, отишъл в каютата ѝ, докато е спяла, събудил я и си поиграл с нея.

— Изобщо не съм я докосвал, нищо лошо не съм й сторил, кълна се! — извика той. — Тя ме повика в каютата си. Тя ме повика! Днес следобед ми каза да отида при нея. Самата тя. Господи!

— Значи си бил в каютата й!

Горт се спусна към Нагрек, но изруга от болка, когато катранът се отлепи от раната. Нагрек побягна към вратата, но Брок го блъсна назад.

— Свършено е с теб, Нагрек!

— Нищо лошо не съм й сторил, кълна се в Бога, кълна се...

— Пъхал си мръсните си ръце под ризата й!

Бичът продължаваше да се впива в тялото на Нагрек и Брок постепенно го натика в дъното на трюма.

— Пъхна ги, нали, мръсничко?

— Кълна се в Бога, не съм я докоснал. Недейте, мистър Брок! Моля ви! Нищо не съм й сторил... съжалявам... само я пипнах... нищо повече... нищо повече.

Брок спря и дъхът му секна.

— Значи е вярно. Чу ли, Горт? — И двамата се нахвърлиха върху Нагрек, но Брок беше по-бърз, стовари юмрук отгоре му и той загуби съзнание. Брок бутна Горт настрана. — Почакай!

— Но, татко, тази гад...

— Почакай! Майка ти каза, че бедното момиче се страхувало отначало да каже истината. Тес си мисли, че е забременяла от него, защото я пипал. Но Лайза твърди, че тя е девствена. Само я докоснал, слава богу.

Брок пое дъх, съблече Нагрек и почака, докато той дойде в съзнание. После отреза члена му. И го би до смърт.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Искал си да ме видиш, татко — каза Кълъм с каменно лице.

Струан стоеше на върха на могилата с бинокъл на врата, нож на пояса и скупчено на земята бойно желязо. Беше наблюдавал как син му слезе на брега, прекоси долината и се качи на хълма. Вятърът гонил облаците и слънцето на хоризонта обещавахе денят да бъде хубав. Струан посочи надолу.

— Гледката отгук е чудесна, нали?

Кълъм не каза нищо. Почувства как краката му омекват под огнения бащин поглед.

— Не си ли съгласен?

— Църквата ще... всички ще...

— Зная за църквата — прекъсна го Струан. — Чу ли за Брок? — Гласът му беше много тих и спокоен.

— Какво да чуя?

— През нощта го нападнали пирати. Прерязали кабела и корабът се довякъл до брега. После се качили на кораба. Чу ли стрелбата?

— Да. — Кълъм се чувстваше потиснат и изтощен. Безсънните нощи, после мисълта, че той единствен може да ги спаси, решението и разговорът с Лонгстаф. — Но не знаех какво става.

— Да. Пирати в пристанището на Хонконг. Щом се вдигна мъглата, отидох до кораба на Брок. Той ми каза, че загубил седем души и капитана.

— Горт?

— Не. Нагрек Тъмб. Бедният умрял от раните си. Горт бил ранен, но не тежко. — Лицето на Струан сякаш се втвърди. — Капитанът загинал, като защитавал кораба си. Достойна смърт.

Кълъм прехапа устни и с разтуптяно сърце погледна могилата.

— Искаш да кажеш, че това е моята Голгота?

— Не те разбирам.

— Капитаните загиват в бой за кораба си. Това е моят кораб — този хълм — нали така? Искаш да знаеш дали искам да умра за него?

— Искаш ли?

— Не се страхувам от теб. — Думите се изтръгнаха грубо от сухото му гърло. — Има закони за убийците. Не мога да се бия срещу теб и можеш да ме убиеш, но ще те обесят за това. Аз не съм въоръжен.

— Ти смяташ, че бих те убил?

— Да, ако застана на пътя ти. А аз го направих, нали?

— Така ли?

— Ти беше бог за мен. Но вече трийсет дни съм с тебе и разбрах какъв си. Ти си убиец. Мародер. Пират. Контрабандист на опиум. Прелюбодеец. Купуваш и продаваш хора. Наплодил си копелета и се гордееш с тях, а името ти вони в ноздрите на почтените хора.

— Какви почтени хора?

— Искаше да ме видиш. Ето ме. Кажете какво искаш и да свършваме. Уморен съм от играта на мишка и котка.

Струан вдигна торбата си и я метна на рамо.

— Ела!

— Защо?

— Искам да поговорим насаме.

— Но сега сме сами.

Струан кимна с глава към закотвените кораби.

— Там има очи, които ни наблюдават. — Посочи брега, осеян с китайци и европейци. Търговците размерваха парцелите си в крачки. Децата вече играеха. — Отвсякъде ни виждат. — И посочи към върха на запад. — Ето къде трябва да отидем.

Хълмът беше почти като планина. Издигаше се на хиляда и триста фута, скалист и огромен.

— Не.

— Толкова ли е далеч за теб? — Струан видя омразата в очите на Кълъм, докато чакаше отговора. Той не дойде. — Не мислех, че се страхуваш.

Обърна се и продължи надолу по склона на могилата, а после по извисяващото се рамо на планината. Кълъм се поколеба — страхът го изгаряше. После тръгна след него, подчинен на волята на баща си.

Струан се изкачваше нагоре с мисълта, че играе нова опасна игра. Не спря да погледне назад, докато не се изкачи на върха. Голият хребет се простираше надалеч. Много по-долу Кълъм с мъка се катереше нагоре.

Обърна се с гръб към него.

Панорамата се простираше огромна. Страховита и красива — слънцето високо в синьото небе и Тихият океан — синьо — зелен килим. От морския килим се издигаха зелено — кафяви планини. На югозапад Поклю чау, Лан Тао — най-големият остров, по-голям и от Хонконг — петнайсет мили на запад и стотиците малки голи островчета и самотни скали, които заобикаляха Хонконгския архипелаг. Корабите в пристанището се виждаха ясно в бинокъла. Китай се намираше на север. Виждаше флотилиите от джонки и сампани, които сновяха по канала Лан Тай на път за хонконгските западни покрайнини. Други съдове плаваха обратно към устието на река Пърл. На север и юг, изток и запад бе оживено: патрулиращи фрегати, риболовни джонки, но никакви търговски кораби. „Е, нищо — помисли си той, — още няколко седмици, и търговските кораби ще завладеят моретата.“

Кълъм продължаваше да се изкачва с мъка по пътеката, оставена от Струан. Беше почти изтощен и само упоритостта караше краката му да се движат. Дрехите му бяха разкъсани, а лицето — одрано от трънливите храсти. Но той продължаваше нагоре.

Най-сетне стигна до върха. Гърдите му се повдигаха тежко и вятърът брулеше лицето му.

Струан беше седнал на завет на няколко крачки под върха. На земята бе простряна покривка с наредени храна и вино отгоре.

— Заповядай, момче — каза Струан и предложи половин чаша вино.

Все още задъхан, Кълъм пое виното, опита се да пие, но разля по-голямата част по брадичката си. Избърса се и го изпи на един дъх.

— Седни — каза Струан.

За учудване на Кълъм баща му се усмихваше доброжелателно.

— Ела, момчето ми. Седни. Моля те, седни!

— Аз... не разбирам.

— Гледката отгук е по-добра, нали?

— В някои моменти си дявол — каза Кълъм и почувства, че дробовете му горят от напрежението, — а сега... сега... просто не мога да те разбера.

— Купих пиле и хляб — каза баща му. — И още едно шише вино. Това харесва ли ти?

Кълъм се отпусна на земята изтощен.

— Пиле ли?

— Не си обядвал, нали? Сигурно умираш от глад.

— А могилата. Аз...

— Поеми си дъх, почини си и после яж. Моля те. Не си спал цели две нощи. Не е хубаво човек да говори на празен стомах. Яж по малко, иначе ще ти стане лошо. Склонът беше стръмен. Аз също съм уморен.

Кълъм се облегна на един камък и затвори очи да събере сили, умираше за сън. Но баща му до него разглеждаше морето през бинокъла си.

— Искам да кажа за могилата. Аз...

— Яж — прекъсна го Струан и му предложи от пилето.

Кълъм взе една кълка.

— Не мога да ям. Не мога, преди да съм се изказал. Трябваше да го направя. Трябваше. Ти никога нямаше да се съ согласиш, а това беше единственият начин. Брок щеше да те разори. Той щеше да спре наддаването. Сигурен съм в това. Ако не се мразехте толкова, ти щеше да получиш могилата. Ти си причината за това. Ти. Твоя е вината. Сега могилата принадлежи на църквата и така трябва да бъде. Ти си причината за това.

— Да — каза Струан. — Разбира се. Много се гордея с теб. Ти прояви голяма смелост. Роб никога нямаше да го направи и дори и да беше помислил за това, никога нямаше да може да го осъществи.

Кълъм беше потресен.

— Ти... ти искаше от мен да направя това?!

— Разбира се, момчето ми. Беше единственото решение при създалата се ситуация.

— Ти... ти сам планира аз да направя това!

— Играх наслуки, като се надявах, че ще постъпиш така. Подсказах ти да го направиш. Когато се притесняваше, че трябва да се срещнеш с Лонгстаф... и когато ме отбягваше в Хепи вели, тогава реших, че сигурно си уредил нещата. После се заблудих, когато видях реакцията ти по отношение на Гордън. Но малко по-късно Лонгстаф каза: „Възхитен съм от другия ти жест!“ — и тогава разбрах, че си взел единственото правилно решение. Много се гордея с теб, момче! Брок

със сигурност би ни заклал. Нищо не можех да направя, за да го предотвратя. Могилата беше въпрос на чест.

— Ти... ти ме остави... остави ме два дена и две нощи да се пека вада... като знаеше колко лесен е отговорът!

— Много ли беше лесен?

— За тебе — да! — извика Кълъм.

После скочи на крака.

— Да! — изведнъж гласът на Струан стана рязък. — За мен. Но не и за теб. Ти сам взе решението и затова сега си по-достоен. Сега си мъж. Ако аз ти бях предложил идеята за божи храм, ти нямаше да си в състояние да я осъществиш. Никога! Щеше да се издадеш. Трябваше да вярваш в това, което правиш. Само за миг Брок да се бе досетил, че аз заговорнича с теб, щеше да ни направи за посмешище в Азия. Щяхме да загубим честта си завинаги.

— Ти би ли ме пожертвал за тази чест? — изкрещя Кълъм. — Твоята скапана чест?

— Нашата, Кълъм — каза Струан. — Колко хубаво е човек да те чуе най-после да изругаеш. Така ставаш по-човечен, момче! Повече заприличваш на човек.

— А целият този гняв, твоят гняв, беше преструвка, нали?

— Разбира се, момче. Това беше предназначено за Брок. И за другите.

— Дори и за Роб?

— За него повече от всеки друг. Хапни малко.

— По дяволите яденето! Ти си дявол! Ще повлечеш всички ни в ада. Кълна се в Господа Бога, че аз...

Струан подскочи и сграбчи сина си за рамото.

— Слушай, преди да си казал нещо, за което ще съжаляваш. Разчитах, че ще проявиш смелост да вземеш решение, и ти го направи. Сам Без моя помощ. И аз те благослових. Сега ти си Кълъм Струан — човекът, който дръзна да се противопостави на тай-пана. Човекът, който му отне под носа жадуваната могила. Ти сега си единствен. За един ден набра много повече авторитет, отколкото би придобил за двайсет години. Как другояче мислиш, че е възможно човек да контролира хората и да ги води за носа? Само със здравината на ръцете си ли? Не! С мозъка! И с магия! — Той пусна Кълъм.

— С магия ли? — Кълъм се задави. — Ти говориш за черна магия!

Струан се позасмя, седна отново и си наля от виното.

— Тези, които имат глави на раменете си, ще кажат: вижте колко умен е Кълъм. Той дава могилата на църквата и така този дявол Струан вече не може да разруши „Ноубъл хаус“, като прахоса богатството му за една нищо и никаква могила. Но в същото време Кълъм спасява авторитета на тай-пана, така че този дявол не може да го убие за това, че е дал земята на църквата. — Струан отпи от виното.

— Дори и Брок сигурно е впечатлен, независимо дали смята това за тайна сделка или не, тъй като ти си я сключил. Религиозните ще те благославят, че си дал най-хубавото на църквата. Глупаци като Лонгстаф ще се боят от теб и ще ти искат съвет. Циниците ще се възхищават от хитроту ти решение, ще те презират и ще казват: „Кълъм е наследил дявола от баща си. Пазете се от него.“ Мнението ми е, чети си извоюва положение.

— Но... но ако аз го извоювах... тогава ти, ти го загуби!

— Да. Но аз и без това имам предостатъчно. И за теб, и за Роб. А нямам време да те утвърдя на мястото ти. Внимавай, момчето ми. Сега всички си мислят: „Кълъм веднъж се отърва, но ще може ли следващия път?“ Те сега се надяват, че омразата помежду ни е достатъчна, за да се унищожим един друг. И точно това ще се опитаме да направим. Открито. Публично.

— Какво?

— Точно така. Студена вражда, където и да се срещнем. И не след дълго Брок ще се опита да те привлече на своя страна. И Купър... и Тилмън. Ще те тъпчат с лъжи... или с изопачени истини... ще се надяват, че ме мразиш ужасно и си готов да погубиш и мен, и себе си. И „Ноубъл хаус“. Тъй като всички търговци се стремят към това. Но сега, сега никога няма да им се удаде! Ти доказа, че си достоен!

— Аз няма да се съглася на подобно нещо — каза тихо Кълъм.

— Ще се съгласиш и още как! Пет години и пет месеца! Дал си свещена клетва!

— Сега се опитваш да ме обвържеш!

— Ти сам се обвързваш. От днес заплатата ти е утроена.

— Смяташ ли, че парите играят тук някаква роля за мен?

— Това не може да ти компенсира двата непоносими дни.

— Не искам никакви пари. И няма да го направя. Не мога.

Струан замислено избра една кълка.

— Обмислих го много внимателно. Съблазняваше ме мисълта да не ти казвам. Да те оставя несъзнателно да играеш ролята. Но сега ще бъде много по-приятно за нас двамата, защото знаеш.

— Искаш да ме накараш да живея и умра с омраза към теб? Само за да продължи съществуването на „Ноубъл хаус“!

— Знаеш отговора на този въпрос.

— Но това е непочтено!

— Съгласен съм. Донякъде — каза той, като дъвчеше пилето. — Аз съм всичко това, което каза, че и повече. Нарушавам божите заповеди, но не всички. Знам какво върша и съм готов да отговарям за последствията. Но аз съм единственият човек на този свят, на когото можеш да се довериш напълно, но при условие че не започнеш да кроиш планове и не се опълчиш срещу къщата. Аз съм тай-панът. А ти си оставаш същият, непроменен, независимо, че си страдал и хитрувал.

— Това, което ми предлагаш, не може да оправдае лицемерието или причиненото зло.

— Да, момче, ти си мехлем за душата ми — каза Струан, като хвърли пилешката кост. — Толкова си млад. Завиждам ти за годините, които ти предстоят. Не може да го оправдае ли? Да бъдеш най-добрият? Да държиш в ръцете си Брок и другите с умелото си присъствие? Лонгстаф и покрай него Короната? Китайския император? И чрез него триста милиона китайци! — Струан отпи от виното. — Оправдава го. Много омраза и малко театрална игра са нищожна цена.

Кълъм се облегна на камъка, а в ума му кипеше възмущение от непреклонността на думите, от въпросите и неумолимите отговори — „Нима това е Божията воля? — питаше се той. — Най-силните оживява за сметка на слабите. Защото Бог е създал всички твари по този модел. Но Исус е казал: «Смирениите ще наследят земята.» Земята ли имал предвид или Небесното царство? Смирението нямаше нито да спечели, нито да опази среброто. Смирението нямаше да спаси «Ноубъл хаус». Смирениите никога не ще прогресират не ще надвият жестоките и алчните. Ако аз стана тай-пан, ще придвижа Хартата. Богатството с цел — заветна цел — помисли си той. — Великолепно!“

Омразата на Кълъм Струан към баща му изчезна. Но с нея също любовта. Остана само уважението.

— Защо дойде чак тук на върха? — попита той.

Струан разбра, че е изгубил сина си. Като баща почувства тъга, но като мъж — не. Бе накарал врага си да се сражава при условията, продиктувани от него. Така беше изпълнил бащиния си дълг.

— Да те умори толкова, че да мога да ти говоря и да разбереш — каза той, — че колкото и да е чудесна гледката от върха на могилата, оттук тя е величествена.

За пръв път Кълъм видя гледката.

— Да, наистина. — После се наведе, избра парче пиле и започна да яде.

Струан се помъчи да скрие болката си. „Усмивката ще се върне на лицето му — каза си той. — Трябва да дам на момчето време.“

Почувства се много уморен. Облегна се на един камък, обърна бинокъла си на юг и потърси „Чайна клауд“. Но корабът не се виждаше никъде. После погледът му се задържа в една точка.

— Погледни, момче. Онова там е „Блу клауд“!

Кълъм пое бинокъла и видя клипера. Това беше братът на „Тъндър клауд“, с осемнайсет оръдия, също така бърз и красив. Красив дори и за Кълъм, който ненавиждаше корабите и морето.

— На борда му сигурно има опиум на стойност сто хиляди гвинеи — каза Струан. — Какво би направил ти? Разполагаме с три кораба тук и още шестнайсет, които ще пристигнат след месец.

— Да ги изпратим ли на север? Да продадат товара си?

— Да — по лицето му премина сянка. — Помниш ли Айзък Пери?

— Да. Сякаш беше преди сто години.

— Аз го свалих на брега, защото измени на Макей и защото се страхуваше от мен, а аз не знаех защо. Дадох на Макей петнайсет дена срок да намери отговор на загадката, но той не се върна в Канон. Миналата нощ го видях. Сега е получил работа на брега — заместник — главен съдия и полицаи. — Струан запали пура, като закриваше огънчето с ръка срещу вятъра, подаде я на Кълъм и запали друга — Изглежда, сега Пери е получил работа от „Купър — Тилмън“ — по линията Вирджиния — Африка. Поти се за тях.

— Не го вярвам.

— Каза ми го Уилф Тилмън. Миналата нощ. Вдигна рамене и рече, че Пери не щял вече китайските стоки. Затова той му предложил

търговия с роби. Пери приел. Впрочем той напусна миналата седмица. Малко преди това Макей го примамил. Пили заедно. Макей му казал, че съм го уволнил... както си и беше... ругал ме и поискал работа на новия кораб на Пери, който се заклел, че продал копие от секретните ни търговски обекти нагоре по брега — географската ширина и дължина... и имената на нашите търговци — продал ги на Морган Брок. Последния път, когато бил в Лондон.

— Значи Брок знае секретните ни обекти!

— Само тези, до които Пери е имал достъп. Десет години търговия. Това ще рече по-голямата част.

— Какво можем да направим?

— Да намерим нови обекти и нови надеждни хора. Така че, сам виждаш, сине, не можеш да залагаш на всекиго.

— Това е ужасно!

— Това е житейски закон. Почини си един час и да тръгваме.

— За къде?

— За Абърдийн. Да проучим тайно. Без да ни усетят хората на У Куок. — Той отвори торбата и подаде на Кълъм пищов.

— Можеш ли да си служиш с това?

— Не много добре.

— Няма да е зле да потренираш.

— Добре.

Кълъм го разгледа. Веднъж след една глупава студентска разправия беше взел пистолет за дуел, но и той, и противникът му бяха така уплашени, че куршумите им прелетяха на много ярда от целта.

— Сега можем да тръгваме — каза Кълъм. — Вече не съм уморен.

Струан поклати глава.

— Искам да почакаме, докато „Чайна клауд“ се появи на хоризонта.

— Къде беше?

— В Макао.

— Защо?

— Изпратих го там — Струан изчисти трохите от жакета си, защото има награда за главата на моята метреса. Също за сина ми и дъщеря ми от нея, ако ги хванат живи. Изпратих Маус с „Чайна клауд“ да ги доведе тук. На борда на кораба ще бъдат в безопасност.

— Но Гордън е вече тук. Вчера го видях.

— Това момиче не му е майка.

Кълъм се учуди, че не го заболя, дето баща му има две, не — три семейства. Три, включително той и Унифред.

— Похищението на дете е нещо ужасно. Ужасно! — каза той.

— И за твоята глава има награда. Десет хиляди долара.

— Толкова ли струвам? Съмнявам се.

— Ако един китаец предложи десет, значи струваш сто. — Струан отново насочи бинокъла си към „Блу клауд“. — Мисля, че сто хиляди е по-точната цифра. За теб.

Кълъм засенчи очите си от слънцето и тогава разбра комплимента на баща си. Но се направи, че не го е забелязал. Мислеше си за другата метреса и се чудеше какво представлява тя и как е изглеждала майката на Гордън. Мозъкът му работеше студено, безстрастно, без омраза, но с презрение към слабостта и хаотичните действия на баща си. Стори му се странно, че разсъждава така хладнокръвно.

— Какво ще прави Брок със среброто? Непрекъснато ще го нападат пирати, докато то е у него.

— Ще трябва да ни помоли да вземем малко обратно. Срещу документи. Веднага ще го направим. И при по-малка лихва при това. Кажи на Роб да се разпореди.

— Тогава ще започнат да нападат нас.

— Възможно е. — Струан наблюдаваше как „Блу клауд“ бавно се движеше срещу вятъра в посока между Лан Тао и Хонконг. — Щом се върне „Чайна клауд“, аз ще замина. Ще отида с експедиционния корпус и няма да се върна в Хонконг до деня преди бала.

— Защо?

— За да ти дам време да свикнеш с нашата вражда. Ще ти е нужно да се упражняваш. Ти и Роб трябва да започнете да строите. Плановете са вече готови. Освен за Грейт хаус. Аз ще реша какво ще правим с него. Започни строеж на черква на могилата. Накарай Аристотел да начертае плановете. Плати му една десета от това, което ти поиска първоначално. Ти и Роб трябва да свършите всичко сами.

— Да, тай-пан! — каза Кълъм. Тай-пан. Не татко. И двамата чуха пълнената с решителност дума. И я приеха.

— Построй къщата ми в предградието — парцел седемнайсети, плановете са у Роб. След три седмици трябва да е готова, със засадена градина и оградена със стена, висока стена.

— Това е невъзможно.

— Каквото и да струва. Набери сто, двеста строители, ако е необходимо. Обзаведена и с ландшафт, според плана. Искам след три месеца постройките ни да са готови.

— Тук има работа най-малко за десет месеца. Година или повече.

— Да. Затова ще използваме повече хора. И ще свършим по-рано.

— Защо да бързаме?

— А защо не?

Кълъм погледна към морето.

— Ами балът?

— Ти ще уредиш всичко. С Роб и Чен Шенг — нашия компратор.

— И Роб ли? Той не бива ли да знае, че нашата вражда е престорена?

— Ти ще решиш това. Можеш да му кажеш в деня на бала. Ако искаш.

На хоризонта се появи „Чайна клауд“.

— Сега можем да тръгваме — каза Струан.

— Добре.

Струан постави чашите и останалата храна обратно в торбата.

— Изпрати тук тайно няколко човека, за да наблюдават през деня.

— Какво да наблюдават?

— Корабите. Оттук се забелязват четири до пет часа преди пристигането им. Особено пощата. Тогава ще изпращаме бърз катер да я пресреща и да прибираме писмата си преди другите.

— А после?

— Ще изпреварваме всички. За четири часа можем да извършим много покупки и продажби. Да знаеш четири часа преди другите, може да се равнява на разликата между живота и смъртта.

Уважението на Кълъм към баща му порасна. „Много е умен“ — помисли си той. И докато погледът му се рееше на запад към големия остров Лан Тао, изведнъж извика:

— Гледай! — и посочи малко на юг от него. — Вижда се пушек! Един кораб гори!

— Погледът ти е остър, момче — каза Струан и извъртя бинокъла. — Господи! Това е параход!

Корабът беше черен и тесен, грозен и с остър нос. От късия му комин извираше пушек. Имаше две мачти и корабен такелаж, но нямаше платна и отровният пушек се разнасяше от вятъра, а отзад се вееше червен флаг.

— Виж този изтърбушен смърдящ изрод от Кралската флота!

Злите думи разтърсиха Кълъм.

— Какво има?

— Проклетата желязна курва — ето това има! Виж как пуши!

Кълъм погледна през бинокъла. Корабът му изглеждаше напълно безобиден. Беше виждал няколко подобни преди това. Вече от десет години ирландските пощенски служби използваша параходи. Виждаха се двете големи гребни колела от лявата и от дясната страна, кълбата от пушек и пенливата диря. На палубата имаше топове. Много топове.

— Не виждам нищо нередно.

— Погледни дирята! И носа! Движи се срещу вятъра, Господи! Плува на изток! Срещу вятъра! Виж го! Изпреварва „Блу клауд“, сякаш той е само скапан бриг в ръцете на скапани маймуни, а не един от най-хубавите кораби на земята!

— Но какво лошо има в това?

— Всичко е лошо. Сега в Ориента се появи параход. Той извърши невъзможното. Това желязно механично изобретение на Стивънсън, тази гнусна проститутка е плавала от Англия дотук напук на цялото отвращение на морето и презрението на вятъра. Щом един е могъл, значи ще могат и хиляди. Това значи прогрес. И началото на нова ера! — Струан вдигна празното шише от вино и го разби в една скала.

— Това ще трябва да използваме след двайсет-трийсет години. Това разложено подобие на кораб, мътните го взели!

— Да, грозно е, когато го сравниш с платноход. С „Блу клауд“. Но да можеш да плаваш срещу вятъра, да забравиш за него, значи да си по-бърз, по-икономичен и...

— Никога! Не е по-бърз, когато вятърът духа отзад, и не е добър за плаване по море. Това миризливо гърне ще се превърне в костенурка

и ще потъне като камък. И не е толкова икономичен. Товарят го с дърва или въглища за бойлерите. И не става за търговията с чай. Чаят е чувствителен и ще се развали при такава смрад. Платноходи — те ще трябва да търгуват с чай, слава богу.

Кълъм се развесели, но не го показва.

— Да. Но след време те сигурно ще бъдат подобрени. И щом един е могъл да доплува дотук, значи ще могат и хиляди. Мисля, че трябва да купим параходи.

— Ти можеш и ще си прав. Но проклет да бъде, ако купя макар едно от тези вонящи чудовища. Проклет да бъде, ако Лъвът и Драконът се качат на тях, докато аз съм жив!

— Всички ли моряци живеят с това чувство? — попита Кълъм весело, стоплен вътрешно.

— Това е много глупав въпрос! Какво искаш да кажеш, Кълъм? — попита Струан остро.

— Просто си мисля за прогреса, тай-пан. — Кълъм отново погледна кораба. — Как ли се казва?

Струан подсъзнателно гледаше Кълъм, разбрал, че младежът мисли усилено и вероятно крои някакъв план.

„Странно — каза си той. — За пръв път гледаш на него като на мъж, а не като на твой син и не като «Кълъм» или «момчето», или «момчето ми». Но този мерзавец предвещава смъртта на китайския клипер. Най-красивите кораби, които някога са плавали по морета.“ Той тръгна надолу по планинския склон към Абърдийн. По-късно параходът мина достатъчно близо и те прочетоха името му. Казваше се „Немезис“ — кораб на Нейно кралско Величество.

КНИГА ТРЕТА

Двете фрегати сипеха залп след залп върху първия от фортовете построени по протежение на дългия десет мили пролив Боуг, охраняващ подстъпите към Кантон. Здраво укрепен с високи стени, Боуг беше освен това толкова тесен в устието си, че обикновено фрегатите попадаха в особено опасна позиция. Нямаше достатъчно място за маневри и топовете успяваха лесно да държат под прицел нападателите, докато те се лутаха напред — назад по течението. Тези топове обаче бяха закрепени така здраво върху фундаментите си, че не можеха да се въртят хоризонтално. Освен това стотици продажни администратори бяха допуснали защитата на фортовете да отслабне до такава степен, че сега гюлетата прелитаха символично, без да засягат пристанището или щирборда на фрегатите.

От фрегатите се отделиха катери и щурмуваха брега. Превзеха крепостта лесно и без загуби, тъй като защитниците, които знаеха, че са безпомощни, се бяха оттеглили благоразумно. Моряците разрушиха топа и няколко от тях останаха да окупират фортовете. Другите се качиха отново на борда и корабите се придвижиха една миля по-нататък, като обсипаха със залпове следващите укрепления и ги завладяваха със същата лекота.

По някое време срещу тях изпратиха флотилия от джонки и брандери, но тя беше потопена.

Успехът на двете фрегати, унищожили толкова много джонки, се дължеше на по-голямата сила на огъня и на скоростта, която развиваха във всички посоки при най-малкия порив на вятъра благодарение на такелажа и на платната си. Джонките не можеха да маневрират като фрегатите и да реагират на вятъра като тях. Те бяха пригодени да плуват само в китайски води и в мусони, докато конструкцията на фрегатите им позволява — е да устояват на ревящите стихии на Ламанша и Северно море, където непрекъснато бушуваха бури и ураганите бяха всекидневие.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Приличаме на мишени — каза адмиралът с погнуса.

— Да — отвърна Струан, — но техните загуби са леки, а нашите — незначителни.

— Нужна ни е решителна победа! — заяви Лонгстаф. — Хорацио напомни ми да кажа на Аристотел да отбележи днешния щурм в бордовия дневник.

— Да, Ваше Превъзходителство.

Намираха се на кварталдека на флагман „Отмъщение“ и следваха на разстояние една миля движещите се напред фрегати. Встрани от тях плуваше основната част на експедиционните сили с „Чайна клауд“ в предните редици, на борда на който Мей-мей пътуваше тайно с децата.

— Изоставаме, Адмирале — обади се отново Лонгстаф. — Не можете ли да догоните фрегатите?

Адмиралът едва сдържа гнева си и се помъчи да отговори учтиво на Лонгстаф. Направо му се повдигаше при мисълта за месеците, изпълнени с лишения, команди и ответни команди, за цялата тази проклета война.

— Движим се добре, сър.

— Не е вярно. Само се лутаме напред-назад и си губим времето. Нека изпратим сигнал до „Немезис“. Той може да ни изтегли нагоре по течението.

— Да тегли моя флагман на буксир! — изрева адмиралът, та чак лицето и вратът му почервеняха. — Онази тумбеста черупка! Да тегли моя 74-оръдеен кораб на буксир! Това ли казахте?

— Да, разбира се, любезни! — натърти Лонгстаф. — Така ще стигнем по-скоро до Кантон.

— За нищо на света!

— Тогава ще изпратя щаба си на „Немезис“. Ще пусна и катер да ги охранява. Каква е цялата тази ревност? Смешна работа! Корабът си е кораб, независимо дали е платноход или параход. При това не бива да забравяме, че сме във война, която трябва да спечелим. Ще се радвам да ме придружиш, Дърк. Тръгвай, Хорацио!

Лонгстаф обърна гръб и се отдалечи, ядосан на адмирала за налудничавото му поведение. Вбесяваше го враждата между армията и флотата по повод на това кой да поеме командването и чий съвет е по-ценен, освен това кой да има право пръв да избира местата за ремонт и казарми в Хонконг, дали войната да се води по суша или по вода и отгук на чия страна е предимството. Вътрешно той продължаваше да се сърди на този хитър дявол Кълъм, който го беше подвел да сложи подписа си, че се отказва от могилата в полза на тай-пан. Беше повярвал, че тай-панът одобрява идеята. Така добрите им взаимоотношения, изградени с толкова усилия и в продължение на дълги години, бяха застрашени.

Освен това беше му дошло до гуша от трудностите, които срещаше при опитите си да основе колония, от непрекъснатите молби и хули, от непрестанната конкуренция между търговците, която го спъваше. И беше вбесен, че китайците се осмеляваха да отхвърлят чудесния договор, който той и само той им бе предложил така великодушно. „Дяволите да ме вземат — мислеше си той. — Нося всички тежести на Азия на раменете си, вземам всички решения, пазя ги да не си прегризат гърлата, воювам за славата на Англия, спасявам търговията ѝ, дяволите да ме вземат, и каква отплата получавам? Трябваше да ме направят рицар още преди години!“ После гневът му утихна, тъй като знаеше, че скоро Азия щеше да се стабилизира и от сигурността на колония Хонконг щяха да се изтъкат нишките на британската власт. По височайщата воля на губернатора! Губернаторите ги правят рицари. Сър Уилям Лонгстаф — звучи много добре. И тъй като губернаторите в колониите са главнокомандващи на всички колониални сили, официални законодатели... и преки представители на кралицата... значи той може самостоятелно и когато иска, да се разправи с надутите адмирали и генерали. По дяволите всички те — помисли си той и се почувства по-щастлив.

И така Лонгстаф се качи на „Немезис“.

Струан също се качи на кораба. Параход или не, той пръв ще влезе в Кантон.

След пет дни флотилията акостира при Уампоа, а реката остана отзад — спокойна и безопасна. Незабавно пристигна делегация от кохонгски търговци, изпратена от новия вицецрал Чинг-со да води

переговори. Но по предложение на Струан делегацията беше отпратена, а на следващия ден Селцето отново бе окупирано.

Когато търговците слезнаха на брега на Селцето, всички стари слуги вече чакаха до вратите на фабриките им. Сякаш Селцето никога не бе изоставяно. В тяхно отсъствие не бе докосвано нищо. Нищо не липсваше.

На площада бяха разпънати палатките на военно подразделение и Лонгстаф разположи главната си квартира във фабриката на „Ноубъл хаус“. Пристигна друга делегация от кохонгски търговци и, както и преди, беше върната, докато в същото време започна и сложна подготовка за обсада на Кантон.

Ден и нощ улица Хог и Тринайста фабрична улица кипяха от оживени тълпи, които купуваха и продаваха, биеха се и крадяха. Публичните домове и кръчмите процъфтяваха. Маса хора умираха от пиянство, мнозина загиваха от нож, а редица други просто изчезваха. Собствениците на магазини се бореха за място и цените ту растяха, ту спадаха, но винаги се съобразяваха с покупателните възможности на пазара. Още една делегация потърси аудиенция с Лонгстаф, но Струан отново се наложи и те бяха отпратени. Корабите започнаха да кръстосват река Пърл, а „Немезис“ пуфтеше спокойно напред — назад и оставяше след себе си паника. Но джонките и сампаните продължаваха да предлагат стоката си нагоре и надолу по реката. От вътрешността на страната пристигаха чай и коприна и препълваха кохонгските складове, построени по протежение на двата бряга.

Неочаквано пристигна Джин-куа. През нощта. Тайно.

— Здравейте, тай-пан! — каза той, като влезе в трапезарията на Струан, облегал на ръцете на личните си роби. — Добре дете виждате мене. За какво вие не идва види мене, айейя?

Робите му помогнаха да седне, поклониха се и излязоха. Старецът изглеждаше по-стар от преди, кожата му — още по-набръчкана. Но очите му бяха млади и много умни. Носеше дълго светлосиньо наметало, сини копринени панталони и меки пантофи на малките си крака. Лек копринен зелен жакет, подплатен с пух, го предпазваше от влагата и студа на пролетната нощ. На главата си имаше пъстра шапчица.

— Здравейте, Джин-куа. Мандарин Лонгстаф много ядосан. Не дава тай-пан види свой приятел, айейя! Чай?

Съвсем съзнателно Струан го беше приел, облечен само по риза, тъй като искаше Джин-куа веднага да разбере колко е ядосан той заради монетата на У Фанг Чой. Наляха чай и се появиха слуги, които носеха табли с деликатеси, поръчани от Струан специално за случая.

Покани Джин-куа и сам си взе малко дим сум.

— Чай много, твърде добър — каза Джин-куа, седнал изпънат на стола си.

— Чай много лош — извини се Струан, като същевременно знаеше, че е най-добрият в Китай.

Влезе слуга, който сложи въглища в огъня и добави няколко пръчки благовонно дърво. Ароматният му парфюм изпълни стаята.

Джин-куа ядеше, като подбираше внимателно парченца дим сум и отпиваше от китайското вино, което беше затоплено — като всички Китайски вина — при точно определена температура. Виното го сгря, също и мисълта, че неговото протеже Струан се държи превъзходно, както подобава на един изтънчен китайски противник. Сервирал дим сум през нощта, когато традицията повеляваше това да става единствено през ранния следобед, Струан не само подчерта още веднъж недоволството си, но направи опит да разбере дали и доколко Джин-куа знае за срещата му с У Куок.

Джин-куа бе доволен, че обучението му — или по-скоро обучението, проведено от внучката му Чънг Мей-мей — е дало такъв превъзходен плод и въпреки това го изпълниха опасения. „Рискът, който поемаш, е много голям — каза си той, — когато обучаващ един варварин на цивилизовани обичаи. Представи си, че ученикът се окаже много възприемчив и току-виж взел връх над учителя си. Внимавай!“

Така Джин-куа не направи това, което му се искаше — да избере най-малкото пълнено със скариди и приготвено на пара тестено късче и да го поднесе във въздуха, както бе сторил Струан на кораба на У Куок, с което щеше недвусмислено и с финес да подчертае, че знае какво точно се е случило в каютата на пирата. Вместо това той взе едно от пържените в дълбоко олио парченца, постави го в чинията си и го изяде спокойно. Знаеше, че в настоящия момент е много по-умно да скрие това, което знае. По късно, при добро желание, можеше да помогне на тай-пана да избегне опасността, в която се намираше, и да му покаже как да се измъкне от бедата.

Докато дъвчеше, си мислеше за изключителната глупост на мандарините и манчурите. „Глупаци! Презрени лешояди, безсрамници! Пенисите им да изсъхнат дано! Дано червеи напълнят коремите им!“

Всичко беше така внимателно планирано и осъществено. Въвлякохме варварите във война — времето и мястото определихме ние. Войната реши техните икономически проблеми, а ние претърпахме поражение и не спечелихме нищо съществено. Търговията продължава както преди, единствено чрез Кантон, и по този начин Средното царство е откъснато отново от европейските варвари наоколо. Отстъпихме само един оплют от мухите остров, който започнахме да искаме обратно веднага щом първият кули стъпи на брега.

После Джин-куа си спомни великолепия план, който използва алчността на императора и страха му, че Тай-сен се домогва до трона, накара да унищожи своя роднина. Божествен жест! Тай-сен бе своевременно и внимателно избран и после умело вкаран в клопката. Идеално средство за спасяване честта на императора и на Китай, но след толкова години на планиране и търпеливо изчакване, след пълна победа над враговете на Средното царство това алчно, усмърдяно от разврат парче сланина — императорът — прояви най-невероятна и направо фантастична глупост с отхвърлянето на съвършения договор!

Сега британците варвари имат пълното право да са разгневени те загубиха достойнство пред дяволската си царица и нейните изпратени приближени. Ще трябва да започваме отначало и заветната цел на Средното царство — да цивилизова варварския свят, да го изведе от Тъмнината, да създаде единен свят под единно управление и един император — остава засега неосъществена.

Джин-куа нямаше нищо против да започне отново, защото знаеше, че времето се измерва с векове. Само го беше яд, че то се забавя безпричинно и че е пропусната една великолепна възможност.

„Първо Кантон — си каза той. — Първо трябва да откупим нашия любим Кантон. На каква най-малка сума трябва да се съглася? Каква да бъде сумата?“

Струан кипеше от възмущение. Беше очаквал Джин-куа да вдигне едно напълнено със скариди парче дим сум и да му го предложи. Значи ли това, че той не знае за срещата им с У Куок? Няма

начин да не разбира смисъла на ритуала с дим сум. „Внимавай, момче!“

— Много бум — бум кораби, айейа? — каза най-после Джин-куа.

— Много повече има Лонгстаф, не се безпокойте. Много лошо, кога мандарин ядоса.

— Айейа — каза Джин-куа. — Мандарин Чинг-со много гневен. Император казва също нещо Тай-сен — той прокара пръст по гърлото си. — Ф-фт! Кога Л'нгст'ф не замине, има война — няма търговия.

— Има война — отнеме търговията. Лонгстаф много ядосан сега.

— Колко таел помогне много ядосан, айейа? — Джин-куа пхна ръце в ръкавите на зеленото си копринено палто, облегна се назад и зачака търпеливо.

— Не знам. Може би сто лак.

Джин-куа знаеше, че сумата от сто можеше приятелски да бъде намалена на петдесет. А петдесет лака за Кантон не беше неразумна цена, като се знаеше, че е в безпомощно състояние. Тогава обаче чу Струан да казва:

— Прибавете сто лака. Данък.

— Сто какво? — попита той наистина ужасен.

— Данък мой! — каза Струан безцеремонно. — Заради мой роб кау чило и мои малки чило. Мандарин Чинг-со твърде много лош.

— Награда за кау чило? Айейа! Много, твърде лош скапан мандарин, много! — каза Джин-куа с престорено учудване. Благославяше своя джос, че бе научил за наградата, своевременно и бързо бе уредил нещата, а също бе успял да уведоми чрез свой пратеник онази английска развратница — и следователно Струан. В случай че някой се опита да получи наградата за Мей-мей и децата, преди те да бъдат отведени в безопасност. — Джин-куа уреди всичко! Не безпокойте, айейа? Джин-куа оправи неща за приятел в малко дни. Много скапан мандарин Чинг-со. Лош, лош, лош!

— Много лош — съгласи се Струан. — Трудно може би уреди неща, струва много лак. Значи не сто лак. Прибавете още сто. Прибавете двеста!

— Джин-куа оправи за приятел — каза миролюбиво Джин-куа. — Не прибавим сто, прибавим двеста! Уредим много бързо-бързо. — Той се усмихна при мисълта за идеалното решение, което сам бе

подказал. — Много лесно. Слагаме други имена на списък Чинг-со. Едноок маса кау чило и две малки кау чило.

— Какво? — избухна Струан.

— Какво лошо, айейа?

„Какво толкова се беше случило?“ — почуди се Джин-куа. Беше уредил една проста замяна — една нищо и никаква варварка и две ненужни момичета, принадлежащи на човека, готов да унищожи Струан, срещу безопасността на собственото му семейство. Какво лошо има в това? Как да разбере мисленето на варварите?

„За бога, как да разбере мисленето на тези дявол — езичници?“

— Не хубаво списък — каза Струан. — Нито мой чило, нито Едноок дявол чило, нито някакъв друг чило! Много лошо, скапано!

„Похищението на хора е наистина много, много ужасно“ — съгласи се Джин-куа, защото сам той изпитваше непрекъснато страх, че ще отвлекат за откуп било него, било децата му или децата на неговите деца. Но някои имена трябва да попаднат в списъка, за да се осъществи размяната. Чии?

— Джин-куа не сложи кау чило в списък, няма значение. Аз уредя. Не безпокойте, айейа?

Струан отговори:

— Прибавете двеста. Данък мой, няма значение.

Джин-куа отпи от чая.

— Утре кохонг говори Л'нгст'ф, може?

— Чинг-со може.

— Чинг-со плюс кохонг, айейа?

— Утре Чинг-со може. Друг ден кохонг може. Говорим колко таел. Докато говорим, купуваме, продаваме чай като преди.

— Свърши разговор, може търгува.

— Търговия както преди.

Джин-куа започна да спори, да се моли, да скубе брадата си и най-накрая се съгласи. Вече беше получил съгласието на Чинг-со да започне незабавно търговия и беше платил половината сума, за която се бяха споразумели — другата половина щеше да прати след шест месеца. Беше предложил на Чинг-со инструмента за бръснене, с който същият щеше да се защити от гнева на императора за това, че не е изпълнил заповедите му: да отложи преговорите до момента, когато последният кораб бъде напълнен с чай и последният таел сребро —

платен; в същото време да нападне, плячкоса и изгори Селцето и да изпрати огнени кораби срещу варварските търговски съдове, с което да ги изгони от река Пърл. Търговията щеше да заблуди търговците и да създаде невярна представа за сигурност, да даде възможност на очевидно необходимите военни китайски подкрепления да пристигнат. По този начин варварите щяха да се окажат безпомощни и Чинг-со щеше да спечели голяма победа.

Джин-куа беше възхитен от великолепия план. Защото знаеше, че варварите нямаше да бъдат безпомощни. Опустошаването и изгарянето на Селцето само щеше да ги разгневи. Щяха незабавно да отплуват на север от Кантон и отново да ударят по Пекин откъм портата Пей Хо. Още щом флотилията се появи при Пей Хо, императорът щеше отново да моли за мир и договорът щеше пак да влезе в сила. Съвършеният договор. Това щеше да стане така, защото тай-панът искаше съвършен договор, а „Височайшия пенис“ бе само негово куче.

„По този начин аз няма да искам откуп за нашия любим Кантон и няма да платя останалата половина от цената, защото положително Чинг-со и семейството му ще бъдат надхитрени и изпратени в ковчези под земята, където им е мястото. Дано този противен фукиенски използвач да остане импотентен до последните дни, които му остават да живее на земята!“ „Подкупът“, който трябва да се намери за омиротворяване първо на императора, а после на варварите, ще дойде от печалбата на тазгодишния чай, коприна и опиум. При това по-голямата част от печалбата ще остане. Колко е славен и вълнуващ животът!

— Не безпокой чило, айейа? Джин-куа уреди!

Струан стана.

— Прибавете двеста, данък мой. — И добави мило: — Джин-куа каже Чинг-со: „Докоснеш един косъм кау чило, тай-пан докара огнедишащ морски дракон. Изяде Кантон!“

Джин-куа се усмихна, но вътрешно потрепери от заплахата. Руга целия път до дома си. „Сега трябва да наема повече шпиони и пазачи и да платя още пари, за да охранявам децата на Струан не само срещу явни детеразвратни похитители, но и срещу всяка криминална мърша, която е достатъчно глупава, за да вярва, че може лесно да спечели долари. Горко ми, горко ми!“

А щом се прибра благополучно в дома си, той изрита любимата си държанка, заклеши пръстите на две робини и се почувства много по-добре. По-късно се измъкна навън и отиде на тайно събрание, където облече алените церемониални одежди на своя сан. Той беше Тай Шан Чу — Върховен предводител на Хунг Мун Тонга в Южен Китай. Заедно с по-низши тонгови предводители той изслуша първия доклад на ново сформиралата се Хонконгска масонска ложа и утвърди Гордън Чен за неин водач.

* * *

За върховно удоволствие и облекчение на китайските търговци и продавачи, търговията започна. Всички войници, с изключение на едно символично подразделение от петдесет човека, бяха изпратени обратно в Хонконг. Но „Немезис“ продължаваше да циркулира по реката, да наблюдава подстъпите към Кантон и да разчертава нови водни пътища.

Сега Селцето и водните пътища край Уампоа се оживиха от денонощна конкуренция. Търговските кораби трябваше да бъдат подготвени за фините китайски чайове: трюмовете да се ремонтират, дъната да се почистят и обеззаразят. Да се намерят запаси от храна за обратния път. Да се определи точното място на стоката.

Търговците, които нямаха кораби — а имаше такива много, — обсадиха собствениците и захванаха да спорят за най-доброто място за стоката на най-добрите кораби. Превозът на стоките се таксуваше прекомерно високо, но таксите се плащаха с готовност.

„Ноубъл хаус“ и „Брок и синове“ винаги купуваха чай и коприна за своя сметка. Но тъй като бяха хитри, Струанови и Брокови превозваха също товари и на други търговци и действаша не само като корабни компании, но и като брокери, банкери и комисионери, както по отношение на вноса в Англия, така и на износа. Изнасяха на други търговци — главно памучни изделия, памучна прежда и алкохол, но и всяко друго нещо, което произвеждаше индустриалната мисъл на Англия и също всичко, което един търговец бе сигурен, че ще се продаде. Понякога им поверяваха кораби на други английски компании с отговорността да продадат в Азия товара, какъвто и да е той, срещу комисиона и да върнат друг отново срещу комисионна. Струанови и

Брокови купуваха за износ само опиум, топове, оръжеен барут и гюлета.

Среброто започна да преминава от ръка на ръка, Струан и Брок направиха малки състояния от залагане на определени суми на други търговци и закупуване на акции в Лондон. Но сумите се даваха едва след като корабът премине с товара си благополучно покрай Боуг и продължи още един ден в открито море.

Тази година Струан застави Роб да ангажира цялата товарна площ на „Блу клауд“ единствено за „Ноубъл хаус“ и всичкия чай и коприна. Трюмовете на „Блу клауд“ започнаха да се пълнят с четиристотин петдесет и девет хиляди фунта чай, внимателно подредени в петдесетфунтови сандъци с кедрови обшивки, и пет хиляди и петстотин бали коприна. Работата кипеше денонощно.

Стойността на товара, в случай че пристигне благополучно в град Лондон преди някой друг, щеше да бъде шестстотин хиляди лири стерлинги, от които сто и шейсет хиляди лири печалба.

Тази година Брок също ангажира цялата площ на „Грей уич“. Корабът трябваше да превози половин милион фунта чай. Също като Струан, той знаеше, че няма да спи спокойно, докато шест месеца по-късно не получи съобщение за благополучното му пристигане и, разбира се, благополучната продажба.

Лонгстаф се пъчеше гордо, че единствено той бе успял да поднови търговията и да докара самия Чинг-со на масата за преговори.

— Но, скъпи адмирале, защо, мислите, върнах трите делегации, а? Въпрос на чест. Трябва да разбирате от чест и от китайски манталитет. Преговори и търговия почти без да се даде залп. А търговията, скъпи господине, търговията е жизненоважна за Англия.

Той отмени обсадата на Кантон, което разгневи още повече армията и флотата. И повтори това, което му бе припомнил Струан думи, казани от него — Лонгстаф в миналото: „Ние, господа, трябва да сме великодушни към победените. И да защитаваме смирените. Търговията на Англия не може да се гради върху кръвта на безпомощните, нали? Преговорите ще приключат след няколко дни и Азия ще се стабилизира веднъж завинаги.“

Но преговорите не приключиха. Струан знаеше, че нещата няма приключат в Кантон. Само в Пекин или пред портата на Пекин. Не че настояваше да приключат сега. Само да търгува. Беше от съществено

значение да закупи тазгодишния чай и коприна и да продаде опиума. С годишната печалба от търговията всички търговски къщи щяха да възстановят загубите си. Печалбата щеше да ги насърчи да продължат и следващата година и да разширят търговията. Единственото възможно място за разширение бе Хонконг. Печалбата и търговията щяха да спестят ценно време. Време за строеж на складове, кейове и домове в пристанището на техния остров. Време, докато летните ветрове позволят отново плаването на север. Време да се изчака да минат бурите, докато дойде следващият търговски закон. Време и пари да се осигури безопасността на Хонконг... и да се проправи път към Азия.

Така Струан успя да обуздае нетърпението на Лонгстаф и докато поддържаше преговорите на едно сравнително ниско ниво, се впусна в конкуренция с Брок за най-добър чай и коприна и най-добра корабна търговия. Осемнайсет кораба трябваше да се натоварят и изпратят. Трябваше да се решат въпросите на осемнайсет екипажа и капитана.

Брок отпрати най-напред „Грей уич“ и корабът се понесе надолу по течението с препълнени трюмове. Половин ден по-късно заковаха и последния люк на „Блу клауд“ и той се впусна да го догони. Започна надбягването.

Горт изпадна в ярост и се развика, че корабът му заминал с нов капитан, но Брок беше непреклонен.

— Раната ти не позволява, а освен това си необходим тук.

Тогава Горт реши изведнъж, че ще стане тай-пан. Тай-панът да върви по дяволите. Върна се на борда на „Немезис“. Откакто корабът бе влязъл в пристанището, той прекарваше на него всяка свободна минута — изучаваше как се управлява, как се сражава, какво може и какво не може да прави. Защото знаеше, а и баща му също знаеше, че „Немезис“ означава край на платната... и с малко късмет край на „Ноубъл хаус“. И двамата познаваха омразата на Струан към параходите и макар да разбираха, че преходът от платна към пара щеше да бъде случаен, все пак решиха да заложат на бъдещето. Същият вятър и същата вълна, които „Немезис“ бе победил на влизане в хонконгското пристанище, сега отнесоха пощенския пакет обратно в Англия. В него имаше писмо на Брок до сина му Морган, с което се отменяше поръчката за два клипера и правеше нова за първите два

кила на компания „Брок и синове“ от нова параходна линия — Ориент Куин.

* * *

— Тай-пан — каза Мей-мей в тъмнината на стаята и в уютната мекота на леглото, — мога ли да върна в Макао? За няколко дни? Ще взема с мен деца.

— Отегчи ли те Селцето?

— Но тук трудно без сички дрехи и играчки на деца. Само за няколко дни, айейа?

— Вече ти казах за наградите и...

Тя прекъсна думите му с целувка и се сгуши по-плътно до него.

— Миришеш толко хубаво.

— Ти също.

— Таз Ма-рий Син-клер. Аз харесах нея.

— Тя е... тя е много смела.

— Много странно, че ти изпрати жена. Не обикновено за тебе.

— Нямаше време да изпратя някой друг.

— Неин кантонски и мандарин фантастично хубави.

— Това е тайна. Не трябва да казваш на никого.

— Разбира се, тай-пан.

Тъмнината се сгъсти и двамата потънаха в мисли.

— Ти винаги ли спал без дрехи? — попита тя.

— Да.

— Как не хващаш хрема?

— Не зная. В планините в Шотландия е по-студено от тук. Като хлапе боледувах много.

— Какво значи хлапе?

— Дете.

Тя се усмихна.

— Харесвам да мисля за тебе като дете. Но ти сега не беден. И също направил едно-две неща. Нали така?

— Какви неща? — попита той, потънал в аромата на тялото и меката коприна.

— Първо беше да вземеш сребро, помниш? Второ да осигури на Хонконг безопасност. Какво беше трето?

Тя се обърна по хълбок, обви с крак неговия и остана неподвижна той почувства докосването на крака ѝ през коприната и почака със засъхнало гърло.

— Хонконг не е още в безопасност — каза той.

Тя започна бавно да движи ръка по тялото му.

— Вече не в опасност, щом има търговия тази година. Значи второ нещо скоро осъществи.

— С джос.

Бавно разкопча копринения ѝ халат и прокара ръка по тялото ѝ. Помогна ѝ да съблече дрехата, запали свещта и разгърна завивките. Погледна я, изпълнен с удивление от гладката прозрачност на тялото ѝ, сякаш изваяно от мрамор.

— Колко вълнуващо... да ме гледаш и да зная, че харесваш.

После те се любиха бавно, без да бързат.

По-късно тя го попита:

— Кога връщаш в Хонконг?

— След десет дни.

„Десет дни — помисли той. — После да се справя с хората на У Куок в Абърдийн и на следващия ден — бала.“

— Аз отида ли с тебе?

— Да.

— Ще бъде ли готова нова къща тогава?

— Да. Там ще бъдеш в безопасност. — Ръката му почиваше на хълбоците ѝ и той прокара връхчето на езика си по шията ѝ.

— Ще бъде добре да живеем в Хонконг. Тогава ще мога да видя повече от мой учител. Вече месеци откак аз говориме хубаво с Гордън. Може отново ще имаме седмични уроци? Трябва да науча повече и по-хубави думи. Как е той?

— Добре е. Видях го точно преди да тръгна.

След кратко мълчание тя каза тихо:

— Не е хубаво да караш с номер едно син.

— Зная.

— Аз горих три свещи за твой гняв да лети на Ява и ти да простиш на него. Кога простиш, аз искам да запозная с него.

— Ще се запознаеш. След време.

— Мога ли аз да отида в Макао преди Хонконг? Моля. Аз ще бъда много внимателна. Ще оставя деца тук. Те тук ще бъдат в безопасност.

— Защо се интересуваш толкова от Макао?

— Нужни неща и... тайна е, хубава, изненада тайна. Само няколко дни? Моля. Можеш да изпратиш Маус и някои хора, ако искаш.

— Много е опасно.

— Не опасно сега — каза Мей-мей, тъй като знаеше, че имената им вече не бяха в списъка. Беше също удивена, че Струан плесна радостно с ръце, както беше направила тя, когато му каза за решението на Джин-куа относно списъка. „Айейа, колко странни са европейците. Много странни наистина.“

— Вече няма опасност. Но независимо, аз ще внимавам.

— Защо искаш да отидеш там? Каква е тайната?

— Изненада тайна. Ще кажа много скоро. Но тайна сега.

— Ще си помисля. Сега спи.

Мей-мей се отпусна блажено. Знаеше, че след няколко дни ще отиде в Макао. Знаеше също, че има много начини за една жена да изкопчи каквото иска от мъжа, независимо дали е добър или лош, умен или глупав, силен или слаб.

„Моята бална дреха ще е най-хубава — помисли си тя развълнувано. — Моят тай-пан ще се гордее с мен. Ще е толкова горд, че ще ме направи Върховна дама.“

Последната мисъл, преди да заспи, бе за детето, което разпъпваше в утробата ѝ. Само от няколко седмици. „Детето ми ще бъде син. Син, с когото той ще се гордее. Две чудесни изненади, с които ще се гордее.“

* * *

— Не мога, Варгас — каза Струан раздражено. — По-добре занеси това на Роб. Той познава цифрите по-добре от мен.

Бяха наведени в кабинета на Струан, надвесени над счетоводната книга. Прозорците бяха отворени и през тях долитаха монотонният

шум на Кантон и рояци мухи. Беше топъл пролетен ден и вонята, която през зимата почти не се чувстваше, сега се увеличи.

— Джин-куа настоява да дадем последната си поръчка, сеньор, и...

— Зная това. Но докато не получим неговата последна заявка за опиум, не можем да сме акуратни. Ние предлагаме най-изгодни цени върху чая и опиума, защо чака тогава?

— Не знам, сеньор — отговори Варгас. Той не попита, макар че би искал, защо „Ноубъл хаус“ плаща десет процента повече за чайовете на Джин-куа от други търговци и му продава най-добрия индийски опиум „падуа“ с десет процента по-ниско от редовната пазарна цена.

— По дяволите! — изруга Струан и си наля малко чай.

Искаше му се да не беше разрешил на Мей-мей да отиде в Макао. Беше изпратил с нея А Сам, Маус и още няколко човека да ги пазят. Трябваше да се върне вчерашния ден, но още я нямаше. Разбира се, това не бе необичайно — никога не можеше да се определи очно времето за пътуване от Макао до Кантон. Особено по море. Особено, когато си зависиш от вятъра, помисли си той с горчива ирония. Щеше да е различно, ако тя пътуваше със смърдящ параход. Параходите се движат по разписания и забравят за ветровете и приливите, да ги вземат мътните.

— Да? — извика той рязко, когато някой почука на вратата.

— Извинете ме, мистър Струан — каза Хорацио, като отвори вратата. — Негово Превъзходителство желае да ви види.

— Какво се е случило?

— Може би ще ви каже Негово Превъзходителство, сър. Той е в стаята си.

Струан затвори счетоводната книга.

— Ще разгледаме това с Роб веднага щом се върнем, Варгас. Ще дойдете ли на бала?

— Няма да имам мира десет години, сеньор, ако жена ми, синът ми и най-голямата ми дъщеря не отидат там.

— Ще ги доведете ли от Макао?

— Не, сеньор. В Хонконг ще ги доведат приятели. Аз ще отида направо оттук.

— Съобщете ми веднага, щом пристигне Маус — каза Струан и излезе. Хорацио тръгна след него.

— Не зная как да ви благодаря, мистър Струан, за подаръка, който направихте на сестра ми.

— Какво?

— Балната рокля, сър.

— О. Видяхте ли я?

— О, не, сър. Веднага след продажбата на земята Мери тръгна за Макао. Вчера получих от нея писмо. Изпраща ви много поздрави. — Хорацио знаеше, че подаръкът дава на сестра му много добра възможност да спечели наградата. Освен ако не я конкурира Шиваун. Дано се разболеет! Нищо сериозно. Нещо средно, което да ѝ попречи да дойде на бала в този ден. Тогава Мери ще може да получи хилядата гвинеи. С това ще могат да направят чудеса! Да се върнат у дома през сезона. Да живеят в охолство. О, Боже, дано спечели наградата! „Радвам се, че я няма в Хонконг, докато аз съм тук — си каза той. — Далеч от Глесинг. Проклетник! Не вярвам да ѝ е предложил женитба. Нахалник! Той и Кълъм... бедният Кълъм.“

Хорацио вървеше на една крачка след Струан и нямаше смисъл да скрива безпокойството си. Бедното храбро момче! Спомни си странното поведение на Кълъм след разпродажбата. Той и Мери го потърсиха и го намериха на борда на „Рестинг клауд“. Кълъм ги покани да останат на обяд и всеки път, когато се опитваха да поведат разговор за тай-пана с надежда да ги одобрят, Кълъм променяше темата. Най-накрая каза:

— Хайде да забравим баща ми. Аз вече го направих.

— Не бива така, Кълъм — каза Мери. — Той е чудесен човек.

— Сега ние сме врагове, Мери, независимо дали това ти харесва или не. Не вярвам, че ще се промени. Аз също няма да се променя докато той не го направи.

„Бедното смело момче — помисли си Хорацио. — Зная какво значи да мразиш баща си.“

— Тай-пан — повика го той, когато стигнаха до площадката. — Мери и аз дълбоко съжаляваме за случката с могилата. Но още повече за това, което се случи между вас и Кълъм. Кълъм, ъ-ъ, ми е приятел и...

— Благодаря за съчувствието, Хорацио, но ще ви моля да не ми говорите повече за това.

Струан и Хорацио прекосиха мълчаливо площадката и влязоха в хола. Той беше просторен. От великолепно украсения таван висеше огромен полилей, а под него блестеше лакирана заседателна маса. Лонгстаф беше седнал в началото на масата и от двете му страни — адмиралът и генерал Лорд Рътлидж — Корнхил.

— Добър ден, господа.

— Радвам се, че дойдохте, Дърк — каза Лонгстаф. — Заповядайте, седнете, приятелю. Реших да поискаме вашия ценен съвет.

— Какво се е случило, Ваше Превъзходителство?

— Ами, ъ-ъ, поканих и Брок. Нека да почакаме, докато дойде, за да не повтарям, нали така? Шери?

— Не, благодаря.

Вратата се отвори и влезе Брок. Вниманието му се заостри, когато видя Струан и униформените офицери.

— Викали сте ме, Ваше Превъзходителство.

— Да. Моля, седнете.

Брок кимна към Струан:

— Добър ден, Дърк. Добър ден, господа — каза той, като знаеше, че това ще разгневи генерала. С мрачно удовлетворение прие студентите поздрави.

— Повиках ви и двамата — започна Лонгстаф, — ъ-ъ, отчасти, защото сте първенци сред търговците, нали?... Ъ-ъ, съветът ви ще бъде ценен. Изглежда, в Хонконг са се заселили анархисти.

— Какво? — избухна генералът.

— Наистина? — каза Брок, също така удивен.

— Презрени анархисти, представяте ли си? Изглежда, и самите езичници са надъхани от тези дяволи. Да, ако не внимаваме, Хонконг ще пламне. Ужасна неприятност!

— Какви точно анархисти? — намеси се Струан. Анархистите означаваха неприятности, а неприятностите пречеха на търговията.

— Този, ъ-ъ, как се казва, Хорацио? Танг? Тунг?

— Тонг, сър.

— Този тонг действа под самите ни носове. Ужасно.

— По какъв начин действа? — изгуби търпение Струан.

— Добра идея. Днес на срещата вицекралят Чинг-со беше много разтревожен. Каза, че китайските власти узнали, че тайно сдружение от анархисти разположило главната си квартира в тази гнусна язва — Тай Пинг Шан. Анархистите имат много, много имена и са... ъ-ъ, кажете им, Хорацио.

— Чинг-со каза, че това е революционна група от фанатици, която има за цел да свали императора — започна Хорацио. — Той съобщи на Негово Превъзходителство около петдесет имена, под които е познато обществото — Червена партия, Червено братство, Общество Небе и земя — почти невъзможно е да се предадат всичките имена на английски език. Някои го наричат просто Хунг Муни Хунг Тонг — „тонг“ означава „тайно братство“. — Той помисли малко. — Във всички случаи тези хора са анархисти от най-лош тип. Крадци, пирати, революционери. В продължение на векове властите правили опити да се справят с тях, но безуспешно. Предполага се, че в Южен Китай има един милион членове. Те са организирани в масонски ложи и церемонията по посвещаването е варварска. Използват всеки повод, за да подбуждат към неподчинение и се осланят на страха на техните братя. Събират „покровителствени средства“. Всяка проститутка, селянин, земевладелец, кули — с една дума абсолютно всеки — трябва да им плаща данък. Ако не го плати веднага го очистват или осакатяват. Всеки член плаща членска такса — както в професионално сдружение. Ако някой не е доволен, под въздействието на тонга недоволството се превръща в бунт. Това са фанатици. Те изнасилват, измъчват и се разпространява като чумна епидемия.

— Чували ли сте по-рано за тайни китайски общества, преди Чинг-со да ви каже?

— Не, сър.

— Анархистите са истински дяволи — обади се Брок разтревожено. — Китайците са способни на такива дяволски номера.

Лонгстаф побутна през масата малко червено триъгълно знаменце. На него бяха изобразени два китайски символа.

— Вицекралят каза, че триъгълникът е тяхното знаме. Символите върху флага означават Хонконг. Във всеки случай имаме си неприятности и това е факт. Чинг-со иска да изпрати знаменосци и мандарини в Тай Пинг Шан и да подложи всичко на сеч.

— Не се ли съгласихте? — попита Струан.

— Разбира се, че не. На нашия остров не искаме никой да се бърка в работите ни. Казах му, че нямаме никакво вземане-даване с анархистите и под нашия флаг ние ще се разправяме с тях както си знаем. Кажете сега какво да правим.

— Да изхвърлим всички китайци от Хонконг и да приключим с това — предложи адмиралът.

— Това е невъзможно, сър — заяви Струан, — и няма да бъде в наша полза.

— М-да-а — съгласи се Брок. — Трябват ни работници, кулита и слуги. Не можем да минем без тях.

— Отговорът е лесен — намеси се генералът и смръкна енфие.

Беше червендалест посивял мъжага с повехнало лице. — Издайте заповед, че всеки, който се числи към това... как го нарекохте — тонг?... ще бъде обесен. — Той кихна. — Ще се погрижа заповедта да бъде изпълнена.

— Вие не можете да обесите китаец, милорд, само за това, че иска да свали своята династия. Това противоречи на английските закони — каза Струан.

— Независимо дали династията е чужда или не — отговори адмиралът, — всяко подстрекателство към неподчинение на императора на една „приятелска сила“ — а тя скоро ще стане приятелска, ако изпълним поставената от Правителството цел — противоречи на международното право. И на английското. Погледнете тези негодници чартисти, за бога.

— Ние не ги бесим за това, че са чартисти. Само когато ги хванем, че се бунтуват или нарушават закона, тогава имаме право — озъби се Струан на адмирала. — Английският закон гласи, че човек има право на свобода на словото и на свободни политически възгледи.

— Но не и на такива, които подстрекават към неподчинение — генералът. — Нима одобрявате бунта срещу законното правителство?

— Това, което казахте, е толкова смешно, че не смятам да ви отговоря.

— Господа, господа! — извика Лонгстаф. — Разбира се, че не можем да обесим всеки, който и да е... какъвто и да е. Но в същото време не можем да позволим Хонконг да се пълни с анархисти, нали? Или чума̀ви трейдюнионистки идеи.

— Това може да е хитър ход от страна на Чинг-со, за да ни отклони вниманието — каза Струан и погледна към Брок. — Чувал ли си за тонгите?

— Не. Но си мисля, че ако Триадите изцеждат всички, те ще започнат да изцеждат търговията и скоро ще се прехвърлят и на нас.

Генералът раздразнено изтупа няколко несъществуващи пращинки от безупречната си алена униформена туника.

— Това явно се отнася вече до военните, Ваше Превъзходителство. Защо не издадете прокламация, с която да ги поставите въвн от закона? С две думи, приложете правилата, които научихме от Индия. Предложете награда за всяко сведение. Туземците са готови винаги да продадат фракциите на съперниците си за шепа гвинеи. Ще дадем няколко примера и няма да имаме повече неприятности.

— Не можете да прилагате тук индийски закони.

— Скъпи господине, вие нямате никакъв опит в администрацията и, съответно, не можете да изразявате мнение. Туземците са си туземци и точка по въпроса! — Генералът погледна към Лонгстаф. — Това е проста работа за военните, сър. Хонконг скоро ще се утвърди като военна база и ще бъде в нашите правомощия. Издайте прокламация, с която ги обявявате извън закона, и тогава ще се намесим ние.

Адмиралът изсумтя.

— Винаги съм казвал, че Хонконг трябва да мине под юрисдикцията на върховната власт. Ако ние не владеем моретата, Хонконг е загине. Следователно флотата има първенство. Юрисдикцията е наша.

— Армиите уреждат военните конфликти, Адмирале, както много пъти съм заявявал. Сухопътните битки слагат край на войните. Може би си спомняте, че флотата сама унищожи корабите на Бонапарт и доведе Франция до просешка тояга. А ние трябваше да разрешим конфликта веднъж завинаги. Така и направихме във Ватерло.

— Без Трафалгар нямаше да има Ватерло.

— Въпросът е спорен, драги Адмирале. Но да вземем Азия. Скоро тук ще дойдат французи, холандци, испанци и руснаци и ще започнат да оспорват справедливото ни господство в тези земи. Да можете да си владеее моретата и слава Богу, че това сте вие, а не

някой друг, но ако Хонконг не е защитен с военни сили, Англия няма да има база нито да защитава корабите си, нито да отстъпва от враговете си.

— Основната роля на Хонконг, милорд, е да предоставя пазар на Азия — намеси се Струан.

— О, разбирам значението на търговията, добри човече — сопна се капитанът. — Тук спорим за стратегията и това не ви засяга.

— Ако не е търговията — отвърна Струан с почервеняло лице, — нямаше да има нужда ни от армии, ни от кораби.

— Глупости, господине. Бих искал да разберете...

— Стратегия или не — повиши глас Струан, — Хонконг е колония, подчинена на Секретаря по външните работи, и въпросът ще бъде решен от Кралицата. Негово Превъзходителство в случая постъпи правилно и той е убеден, сигурен съм, че Кралската флота и армиите на Кралицата играят еднакво важна роля за бъдещето на Хонконг. Като Кралска флотска, военна база и пазар — той ритна тайно Брок под масата — и като свободно пристанище, бъдещето му е сигурно.

Брок трепна и добави бързо:

— О, да, наистина. Свободно пристанище означава много пара за Короната, така е. И печалба за най-добрите корабостроителници и казарми в света. Негово Превъзходителство милее за вашите интереси, господа. Армията е много важна, също и флотата. Едно открито пристанище е в интерес на всички. Най-вече на Кралицата. Бог да я благослови.

— Вярно казвате, мистър Брок — каза Лонгстаф. — Разбира се, че ни трябва и армията, и флотата. Търговията е живот за Англия, свободната търговия — нещо много доходно. Всички имаме интерес Хонконг да процъфтява.

— Негово Превъзходителство иска да отворим Азия за цивилизовани държави без предпочитания — каза Струан, като внимателно подбираше думите си. — Какво по-хубаво нещо от едно свободно пристанище? Охранявано от елитните кралски сили.

— Не съм съгласен чужденците да дебелеят за наша сметка — отсеке адмиралът и Струан се усмихна вътрешно на това, че е налупал въдицата. — Ние водим войни, побеждаваме и отново трябва да се бием, защото мирът винаги се опорочава на цивилните конференции. По дяволите чужденците, казвам.

— Справедливо чувство, Адмирале — каза Лонгстаф сухо, — но не много практично. Що се отнася до цивилните конференции, трябва сме доволни, че дипломатите имат трайно виждане. Войната в края на краищата е един далновиден акт на дипломацията. Когато нищо друго не помага.

— Тук „дипломацията“ се провали — каза генералът, — затова колкото по-скоро нахлуем в Китай и внедрим Китайския закон и ред, толкова по-добре.

— Не дипломацията се е провалила, скъпи генерале. Преговорите продължават предпазливо и напредват добре. О, между другото, в Китай има триста милиона китайци.

— Един английски щик, сър, се равнява на хиляда местни копия. Дявол ме взел, ние държим Индия с една шепа мъже и можем да сторим същото и тук. Вижте как онези диваци в Индия се облагодетелстваха от нашето господство там, а? Да покажем истинската сила на нашия флаг, това трябва да направим. Веднага!

— Китай е единна нация, милорд — каза Струан, — не десетки, каквито имате в Индия. Не могат да се прилагат същите средства.

— Без безопасните морски пътища армията не би могла да задържи Индия и за една седмица — каза генералът.

— Смешна работа. Та ние бихме могли...

— Господа, господа — каза Лонгстаф уморено, — ние обсъждаме анархистите. Какво ще ни посъветвате, Адмирале?

— Да изгоните всички ориенталци от острова. Ако ви трябва работници, изберете си хиляда — колкото ви трябва на острова — и изхвърлете останалите.

— Милорд?

— Вече дадох мнението си, сър.

О, да. Мистър Брок?

— Мисля, както и вие, Ваше Превъзходителство, че Хонконг е свободно пристанище и китайците ни трябва. Също, че трябва да се разправим с Триадите. Съгласен съм с генерала да обесим всеки от тези Триади, който хванем, че подстрекава към неподчинение. Както казва адмиралът, ние не искаме никакъв антиимператорски заговор на острова. Да, ще ги обявим извън закона. А с тебе, съм съгласен, че не трябва да се месят, ако са мирни. Но всеки, който се осмели и бъде

спипан като триад — да се пребие, жигоса изхвърли като мръсно куче. Завинаги.

— Дърк? — попита Лонгстаф.

— Съгласен съм с мистър Брок. Обаче без бой и жигосване. То е отживелица от миналото столетие.

— Моето впечатление от тези езичници — каза генералът кисело — е, че те наказват всеки, който принадлежи към незаконни групировки. Камшикът е обикновено наказание. Да решим да бъде петдесет камшика. А също и жигосване на бузата е справедливо английско наказание за някои злодейства. Да ги жигосваме. Но най-добре е да обесим първите десет, които хванем, и останалите ще офейкат като дервишите.

— Ако ги бележите за цял живот, те никога повече няма да станат добри граждани.

— Добрите граждани никога не се замесват в потайни анархически общества, добри ми господине — каза генералът, — но, разбира се, само джентълмен може да разбере истинската стойност на такъв съвет.

Струан почувства как кръвта нахлу в главата му.

— Само още веднъж да направите такава забележка, милорд, ще изпратя секунданти и ще получите куршум между веждите.

Настъпи тягостна тишина. Пребледнял от шока, Лонгстаф потрепваше по масата.

— Забранявам и на двамата да продължавате този разговор. Забранявам! — каза той, извади носна кърпичка и избърса внезапно избилата пот по челото си. Устата му беше пресъхнала.

— Напълно съм съгласен, Ваше Превъзходителство — каза генералът. — Аз също предлагам този въпрос да се реши от авторитетните органи: вие, адмиралът и аз заедно трябва да решаваме тези въпроси. Те не са за... търговци.

— Толкова сте надут, милорд генерал — обади се Брок, — толкова сте надут, че ако ви духнем оттук, ще пробиете чак портата на лондонския Тауър!

— Мистър Брок! — започна Лонгстаф — Вие не...

Генералът удари с юмрук по масата.

— Ще ви бъда благодарен, добри ми господине, ако задържите подобни забележки за себе си.

— Не съм ви „добър господин“. Аз съм английски търговец, за бога, и колкото по-бързо го разберете, толкова по-добре. Отдавна мина времето, когато такива като мен лижеха задниците ви заради възливите титли, които някога са били подарени на кралската курва и кралското копеле или са били спечелени с нож в гърба на краля.

— Божичко, искам удовлетворение! Още днес ще изпратя секундантите си!

— Няма да направите такова нещо, милорд! — заяви Лонгстаф, като удари по масата с длан. — Ако допуснете някаква безредица, ще ви изпратя да си вървите по домовете под стража и после ще ви изправа да отговаряте пред личния Кралски съвет. Аз съм пълномощник на Нейно Величество в Азия и отговарям за реда. По дяволите, това е съвсем неприлично. Сега ще се извините един на друг! Заповядвам ви! Незабавно!

Адмиралът скри мрачното си задоволство. Хорацио гледаше недоверчиво лицата на присъстващите. Брок съзнаваше, че Лонгстаф има властта да му навреди, а освен това не искаше да се дуелира с генерала. Яд го беше, че се остави да го въвлекат в открита вражда.

— Извинявам се, милорд, дето казах, че сте надут.

— Аз също се извинявам, защото ми заповядват.

— Мисля да закрием заседанието сега — предложи Лонгстаф с голямо облекчение. — Благодаря за съветите ви, господа. Ще отложим вземането на решението. Да имаме време да помислим, нали така?

Генералът нахлупи шапката си от меча кожа, козирува и тръгна към вратата. Сабята и шпорите му звъннаха.

— О, генерале, почакайте — каза Струан небрежно. — Чух, че флотата предизвикала армията да организират състезателна борба за специална награда.

Генералът спря изведнъж с ръка на вратата и настръхна, като си спомни намеците на адмирала за войниците.

— Да. Страхувам се обаче, че това състезание няма да бъде нещо кой знае какво.

— Защо, генерале? — попита адмиралът ядосано, като на свой ред си спомни намеците на генерала за хубавичките му матроси.

— Защото казвам, че нашите ще победят, милорд. Без особено усилие.

— Защо да не проведем състезанието в деня на бала? — предложи Струан. — Ще го приемем като чест и ще се радваме да определим цена на залаганията. Да речем — петдесет гвинеи на човек.

— Много щедро, Струан, но не вярвам, че армията ще е готова дотогава.

— В деня на бала, по дяволите — извика генералът, почервенял от гняв, — сто гвинеи, че нашите ще победят.

— Съгласен — казаха адмиралът и Брок едновременно.

— Сто за вас двамата! — Генералът се завъртя на токовете си и гордо закрачи навън.

Лонгстаф си наля малко шери.

— Адмирале?

— Не, благодаря, сър. Мисля да се връщам на кораба си.

Адмиралът вдигна сабята си, кимна към Струан и Брок, козирува и излезе.

— Шери, господа? Хорацио, може би вие ще ми направите честта?

— Разбира се, Ваше Превъзходителство — каза Хорацио, доволен, че най-после може да направи нещо полезно.

— Благодаря. — Брок изпразни чашата си и я поднесе да я напълнят отново. — Добро е! Имате чудесен вкус, Ваше Превъзходителство. Кажете, Дърк.

— Аз наистина трябва да ви се скарам, мистър Брок. Непростимо е да се изричат такива думи. Господ...

— Да, сър — каза престорено Брок, — вие бяхте прав. Аз сбърках. Щастливи сме, че вие ни ръководите. Кога ще издадете прокламацията за свободното пристанище?

— Ами, ъ-ъ, няма смисъл да бързаме. Най-напред трябва да се разправим с проклетите анархисти.

— Защо да не решим нещата едновременно? — попита Струан. — Веднага щом се върнем в Хонконг. Защо да не дадем на нашите китайско-британски поданици възможността да се покаят? Да ги депортираме, но без да ги бием и жигосваме. Това е справедливо, нали, Тайлър?

— Щом ти казваш това и ако Негово Превъзходителство се съгласи — каза Брок разпалено.

Търговията цъфтеше. „Грей уич“ бе вече надалеч, начело в надпреварата. В Хепи вели никнеха постройките. Между Струан и Кълъм се наблюдаваше открита вражда. А сега и Хонконг можеше да стане свободно пристанище. „Да, Дърк, момчето ми — помисли си той щастливо, — все още има полза от теб. Умът ти сече като бръснач — Цялата тази дяволия е, за да получим свободно пристанище. А след две години нашите параходчета ще те разорят.“

— Да, ако и двамата сте съгласни. Но скоро ще трябва да биете и жигосвате.

— Надявам се — каза Лонгстаф. — Отвратителна работа. Все пак трябва да приложим закона и да се разправим със злодеите. Чудесно решение, господа, да озаптим, как ги нарекохте, мистър Брок? А, да — Триадите. В бъдеще ще ги наричаме Триади. Хорацио, направете списък с имената, които ни даде Негово Превъзходителство Чинг-со и ние ще го обявим с прокламацията. Запишете следния текст: „Всички горепосочени тонги се обявяват извън закона и ще бъдат назовавани с общото име Триади. Наказанието за членуване в Триадите ще бъде незабавно депортиране и предаване на китайските власти... Наказанието за подстрекателство към бунт против правителството на Нейно британско Величество или Негово Височество — Императора на Китай — е смърт чрез обесване“.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Село Абърдийн лежеше мрачно, влажно и тихо под лунните лъчи. Улиците бяха пуссти, а вратите на колибите — здраво залостени. Спокойните кални води бяха задръстени от стотици завързани. И макар че те също бяха натъпкани с хора, от тях не долиташе ни най-малък шум.

Струан беше застанал на уговореното място, където пътеката извън селото се разклоняваше край каменния кладенец, обкичен с три фенера. Беше сам и часовникът му със златен ланец показваше, че уречения час е почти дошъл. Не беше сигурен дали хората на У Куок ще дойдат от селото, от сампаните или от голите хълмове. Или от морето.

Огледа морето. Нищо не се движеше по вълните. Някъде там в тъмнината, близо до брега, плуваше „Чайна клауд“ и хората на борда ѝ бяха готови за действие. Доста далеч, за да бъде забелязан той самият на това разстояние, но достатъчно близо, за да се виждат фенерите. Струан бе заповядал, ако загаси внезапно фенерите, хората да скочат в лодките и да дойдат на брега с мускети и ками.

По плажа се разнасяха приглушени гласове на шепата хора, които беше довел със себе си. Те чакаха до двата катера, въоръжени и готови, и също наблюдаваха светлината на фенерите. Той слушаше внимателно, но не можеше да различи какво казват. „Щеше да е най-безопасно, ако бях на брега съвсем сам. Нямам нужда от любопитни погледи. Но от друга страна, да дойда тук без охрана би било глупаво. Още по-лошо — бих предизвикал съдбата си.“

Той се смрази, като чу как в тишината на селото изръмжа куче. Наостри уши, загледан в движещите се сенки. Но не видя нищо и разбра, че кучето само е подушило мърша. Облегна се на кладенеца и се отпусна. Беше доволен, че се е върнал на острова, че Мей-мей и децата са в безопасност в дома, който беше построил за тях в Хепи вели.

Роб и Кълъм се справиха майсторски с цялата работа, докато него го нямаше. Малката къща с оградната стена и здравите порти вече

беше готова. Двеста и петдесет човека бяха работили над нея ден и нощ.

Имаше още много дребни неща за довършване. Градината трябваше да се засади, но самата къща бе годна за живеене и почти обзаведена. Беше строена от тухли, с камина и дървен покрив. В стените имаше вградени греди. Много от тях бяха облепени с хартия, но не всички бяха боядисани. Обаче всички прозорци бяха вече монтирани.

Къщата гледаше към морето. Беше голяма, с много стаи, трапезария и огромна всекидневна. А на запад, отделно от останалата част на къщата, имаше градина, оградена с решетка. Тук бяха стаите на Мей-мей и децата, а до тях — помещенията за слугите.

Струан бе докарал Мей-мей, децата, А Сам и бавачката два дни преди това и ги бе настанил там. Едно доверено момче — готвач на име Лим Дин и кухненските помощник — готвачи, които всички наричаха „учи-прави“, се бяха върнали с него в Кантон.

Въпреки че никой от европейците не бе видял Мей-мей, повечето от тях бяха уверени, че тай-панът е довел метресата си в първото постоянно жилище в Хонконг. Те се подсмиваха помежду си и завистливо го порицаваха. Но не казваха нищо на жените си. След време те също щяха да пожелаят да доведат и своите, така че колкото по-малко говореха, толкова по-добре. Жените, които подозираха, мълчаха. Нищо не можеха да сторят.

Струан бе много доволен от дома си и от напредъка на строителството на фабриката и складовете. Също от ефекта от откритата вражда между него и Кълъм. Синът му успя да му предаде скришом, че Брок вече бе направил опит да го разпита и че Уилф Тилмън го поканил на борда на „Купър — Тилмън“ да му покаже скъпия товар от опиум и да го нагости щедро.

Обсъждали търговията, главно въпроса, че бъдещето на Азия зависи основно от сътрудничеството, особено това между англосаксонските народи. На вечеря при него била Шиваун — много красива и весела.

От водата изскочи риба, увисна във въздуха и падна обратно. Струан се загледа за миг, притаил дъх. После отново се отпусна и унесе в мисли.

„Шиваун и Кълъм биха били чудесна двойка — помисли си той покойно. — Би била подходяща и за теб. Ще е великолепно домакинско интересно допълнение към банкетите, които ще даваш в Лондон. На лордовете, дамите и членовете на Парламента. На министрите от Кабинета. Ще си купиш ли баронска титла? Имаш пари да си купиш десет пъти по-скъпо нещо, ако «Блу клауд» пристигне първи в Англия. Или втори, дори и трети, стига само да пристигне благополучно. Ако сезонната търговия бъде успешна, можеш да си купиш и херцогска титла.

Шиваун е много млада. Тя ще ти донесе добра зестра и полезни политически връзки. А какво ще стане с Джеф Купър? Той е влюбен до уши в нея. Ако тя му откаже, това ще бъде неин проблем.

Ами Мей-мей? Би ли могла една китайска съпруга да смути душевния ти мир? Разбира се. Мей-мей би натежала силно на другата страна. Не, изключено!

Без конвенционалния тип жена животът в английското общество ще бъде невъзможен. Дипломатията се урежда най-често в приемните стаи на частните домове, в луксозна обстановка. Може би дъщерята на лорд, херцог или министър от кабинета? Има много време.

Има ли?“

Около сампаните се чу остър лай на куче, после писък, когато го нападнаха и други кучета. Разнесоха се звуци на жестока битка на живот и смърт, после изведнъж престанаха. Отново тишина, но този път се чуваше потайно ръмжене, топуркане и разкъсване на плът, когато започна пиршеството на победителите. Струан наблюдаваше сампаните с гръб към фенерите. Видя движението на сянка, после друга и скоро от плаващото селище се отдели мълчалива тумба китайци. Скрагър беше между тях.

Струан държеше пицова отпуснато и чакаше спокойно, като търсеше в тъмнината У Куок. Хората се приближиха безшумно по пътеката, Скрагър вървеше боязливо по средата. Спряха близо до кладенеца и се вторачиха в Струан. Всички бяха млади, на малко повече от двайсет години, облечени в черни туники и черни панталони, сандали с каишки и грамадни шапки „кули“, които прикриваха лицата им.

— Добър вечер, тай-пан — поздрави Скрагър тихо и подозрително.

— Къде е У Куок?

— Ужасно е зает. Ето това са стоте. Изберете си и да тръгваме.

— Нека се разделят на групи по десет и да се съблекат.

— Да се съблекат ли казахте?

— Да, да се съблекат, по дяволите!

Скрагър примигна учудено. После сви рамене, върна се при хората и им заговори с тих напевен глас. Китайците забъбриха полугласно, разделиха се на групи по десет и се съблякоха.

Струан направи знак на първите десет да се приближат и те дойдоха и застанаха на светло. От някои групи подбра по един, а от други — по двама или трима, от някои — нито един. Подбираше ги изключително внимателно. Знаеше, че групата ще бъде със специално назначение и ще оглави настъплението му в сърцето на Китай. Естествено, ако успее да ги подчини на волята си. Веднага отхвърли тези, които отбягваха погледа му. Отминаваше и онези, чиито плитки бяха несресани и редки. Отказа се от слаботелесните, а тези, чиито лица носеха белезите на едра шарка, получиха точка в своя полза, защото болестта вилнееше във всички кораби, навсякъде по моретата и ако човек е оздравял, след като е боледувал, значи е здрав и силен и знае цената на живота. Предпочете и хора със заздрави рани от нож. Одобри тези, които не се стесняваха от голотата си. Подложи на мъчителен оглед всички, които открито показваха раздразнението си, тъй като знаеше, че гневът и морето вървят ръка за ръка. Някои избра заради омразата в очите, а други заради някакво вътрешно чувство, когато погледнеше лицата им.

Скрагър наблюдаваше прегледа с растящо нетърпение. Изтегли ножа си и започна да го мятта в праха.

Най-после Струан приключи.

— Това са хората, които искам. Сега всички могат да се облекат.

Скрагър излая някаква заповед и хората се облякоха.

Струан извади свитък от листа и подаде един на Скрагър.

— Можете да прочетете това.

— Какво е то?

— Документ. Ценоразпис с условията на петгодишната им служба. Всички трябва да подпишат.

— Не мога да чета. И защо им е да подписват? У Фанг Чой им каза, че ще бъдат ваши за пет години.

Струан му подаде още един документ, изписан на китайски йероглифи.

— Дайте това на някой, който може да чете. Те всички ще го разпишат, иначе няма да ги приема и ще отменя изпълнението на договора.

— Искате всичко да е наред, така ли?

Скрагър взе хартията и повика един нисък белязан китаец, от тези, които Струан бе избрал. Човекът се приближи, взе хартията и я разгледа на светлината на фенера.

Скрагър махна с пръст към тези, които бяха отхвърлени, и те изчезнаха в сампаните. Човекът зачете.

— Как се казва той?

— Фонг.

— Фонг кой?

— Фонг както ви харесва. Кой ги знае тези маймуни под какво име се водят.

Китайците слушаха внимателно. При една от точките се чу приглушено нервно кискане.

— Какво смешно има? — попита Скрагър на кантон ски. Фонг обясни надълго. После Скрагър се обърна към Струан: — Какво значи това, а? Трябвало да обещаят да не развратничат и да не се женят през тези пет години. Това не е редно. Какво е мнението ви за тях?

— Това е просто нормална клауза, Скрагър. Всички договори са такива.

— Но не и за моряците.

— Те ще стават капитани и офицери, така че трябва да сключат договори. Нужно е да узаконим това, което правят.

— Съвсем не е редно, ако питате мен. Искате да кажете, че пет години няма да могат да легнат с жена ли?

— Това е само формалност. Но те не могат да се женят.

Скрагър се обърна към китайците с кратка реч. Отново се чу смях.

— Казах, че трябва да ви се подчиняват като на всемогъщ бог, дявол ви взел. Освен в разврата. — Той изтри потта от челото си. — У Фанг им каза, че са ваши за пет години. Така че не се безпокойте.

— Защо нервничат?

— Нищо. Нищо, казвам ви.

Фонг продължи да чете. Последва тишина и някой помоли да чуе отново една от клаузите. Интересът на Скрагър порасна. Ставаше дума за заплатите. Един бъдещ капитан щеше да получава петдесет лири през първата година, седемдесет през втората, сто, когато бъде произведен в чин помощник-капитан и сто и петдесет като капитан. Щеше да получава една шейсета част от печалбата на кораба, на който служи като капитан, и допълнителни дващест лири, ако успее да научи английски език за три месеца.

— Сто и петдесет е повече от сумата, която печелят за десет години — каза Скрагър.

— Искате ли да ви взема и вас?

— Засега съм доволен от сегашния си господар, любезно благодаря. — После врътна глава, когато го осени мисъл, и каза предпазливо: — У Фанг няма да плаща всички тези пари, нали?

— Няма и да го питам. Тези хора ще изработят всяко пени от заплатата си, бъдете сигурен в това. Или ще ги оставя на брега.

— Щом не плаща моят господар, давайте им каквото искате, парите са ваши.

След като Фонг приключи с четенето на документа, Струан накара всеки човек да напише името си с йероглифи върху едно копие. Всички можеха да пишат. Накара също всеки да нацапа лявата си длан с мастило и да сложи отпечатъка върху гърба на хартията.

— За какво е това?

— Всяка длан е различна. Вече ще зная всеки човек, независимо какво е името му. Къде са момчетата?

— Да се качват ли хората в лодката?

— Да.

Струан даде на Фонг един фенер и му посочи със знак накъде да върви. Той тръгна към брега и другите го последваха мълчаливо.

— Хитро го измислихте с този документ, тай-пан. Наистина сте умен. — Скрагър смучеше замислено края на ножа си. — Чух, че добре метнахте Брок. Със среброто.

Струан погледна Скрагър, изведнъж почувствал недоверие.

— Брок каза, че между нападателите имало и европейци. Вие бяхте ли един от тях?

— Ако У Фанг ми беше наредил да участвам, операцията нямаше да завърши с неуспех. У Фанг Чой не търпи неуспехи. Сигурно са били

някои от местните въшльовци. Ужасно! — Скрагър огледа тъмнината. Когато се увери, че са сами, заговори съучастнически. — У Куок е фукиенец. Роден е нагоре по крайбрежието, в Кемой. Познавате ли острова?

— Да.

— Една нощ по средата на лятото ще има Летен празник. У Куок ще бъде там във връзка с някакви предци — очите на Скрагър светнаха злобно. — Ако наоколо кръжат една-две фрегати, той ще влезе в капана като пършив изкормен плъх.

Струан се засмя презрително.

— Друг път ще влезе!

— Право ви казвам, кълна се! Този негодник ме измами и ме накара да ви се закълна за нещо, което излезе лъжа, и аз никога няма да му простя. Клетвата на Скрагър е не по-лоша от вашата.

— Добре. А смятате ли, че мога да се доверя на човек, който предава господаря си като плъх?

— Той не ми е господар. У Фанг Чой е моят господар, никой друг. На него се заклех във вярност, не на друг. Сега се кълна и пред вас.

Струан огледа Скрагър.

— Ще си помисля какво да правим в нощта на Летния празник.

— Кълна се, искам да умре, по дяволите. Клетвата на човека е всичко, което го дели от ада. А аз се заклех на тази свиня, проклет да е, затова искам разплата.

— Къде са момчетата?

— Тези, които трябва да станат контета ли?

— Побързайте, искам да тръгвам.

Скрагър се обърна и свирна в тъмнината. Три дребни сенки излязоха от сампаните. Момчетата минаха предпазливо по паянтовите дъски и бързо се приближиха по пътя. Очите на Струан се разшириха от учудване. Едното момче беше китайче, другото евроазиатче, а третото — мърляво английско момче. Китайчето беше богато облечено, плитката — дебела и добре сресана. Носеше торба. Другите две бяха облечени в жалки и мръсни псевдоанглийски дрешки — сюртуци от домашнотъкано платно, малки опърпани цилиндърчета, груби, ръчно изработени панталонки и обувки. На раменете си носеха пръчки с вързопи в единия край.

И трите момчета се опитваха отчаяно и безуспешно да прикрият вълнението си.

— Това е У Пак Чук — обясни Скрагър. Китайското момче се поклони нервно. — Той е внук на У Фанг Чой. Но не от У Куок. А тези са мои собствени синове. — Той посочи гордо малкото хлапе, което неволно мигна. — Казва се Фред. Той е на шест години. А това е Бърт, на седем.

Скрагър направи леко движение и момчетата свалиха шапки, поклониха се и промърмориха нещо уплашено, после погледнаха баща си, за да видят дали са постъпили правилно. Бърт — евроазиатчето — беше навило плитката си под шапката, но сега тя се смъкнала на врата. Косата на хлапето беше мръсна и вързана тила като на баща му с парче насмолен коноп.

— Елате тук, момчета — каза Струан състрадателно.

Хлапето взе ръката на брат си и двете се приближиха бавно. Спряха, затаили дъх. Англичанчето изтри един сопол с опакото на ръката си.

— Ти ли си Фред?!

— Да, Ваше Благородие — прошепна то едва чуто.

— Говори високо, момче! — подвикна му Скрагър и то повтори отсечено:

— Да, Ваше Благородие, аз съм Фред.

— Аз съм Бърт, Ваше Благородие — каза евроазиатчето уплашено, когато Струан го погледна. Беше височко, хубаво момче с красиви зъби и златиста коса. Беше най-високо от трите.

Струан премести поглед към У Пак. Момчето сведе очи и започна да рови с крак в земята.

— Той не говори ли английски?

— Не. Но Бърт говори езика му. И Фред знае някои думи. Майката на Бърт е фукиенка — Скрагър се смути още повече.

— Къде е майка ти, Фред?

— Умря, Ваше Благородие — изхълца хлапето. — Умря, сър.

— Умря преди две години. От скорбут — обясни Скрагър.

— Значи на корабите си имахте и англичанки?

— На някои кораби. Бягайте там, момчета — каза той и децата му изтичаха до мястото, което им бе посочил. У Пак се поколеба за момент, после изтича и той и застана близо до тях.

Скрагър понижи тон:

— Майката на Фред беше каторжничка. Изселена преди три години за това, че откраднала въглища по средата на зимата. Ожени ни един свещеник в Австралия, но може би това не беше правилно, защото ние бяхме пропаднали хора. Въпреки всичко се оженихме. Преди да умре, се заклек, че ще се грижа за момчето.

Струан извади още няколко документа.

— С това получавам настойничество над момчетата, докато навършат двацет и една години. Можете да разпишете за синовете си, но какво ще правим с У Пак? Трябва ни роднина.

— Аз ще сложа знак на всички. Имате ли копие, което да покажа на У Фанг?

— Да. Можете да вземете едно копие.

Струан започна да попълва имената, но Скрагър го спря.

— Тай-пан, не записвайте момчетата с името Скрагър. Напишете друго име. Което искате. Не, не ми казвайте името. Което и да е име, само да е хубаво. — Потта бе избила на челото му. Пръстите му трепереха, когато взе молива и сложи знака си. — Фред ще забрави и мен, и майка си. Погрижете се и за Бърт, а? Все още съм женен за майка му — не е лоша китайка. Погрижете се за тях и ще бъдете приятел до гроб. Кълна се. Нека се научат да казват молитвите си както трябва. — Той издуха носа си с пръсти и ги изтри в панталоните си. — У Пак трябва да пише веднъж месечно на Джин-куа. О, да, и вие трябва да пишете веднъж в годината отчет за направените разходи по обучението и прочие. Те ще посещават едно училище и ще живеят заедно.

Той повика китайчето. У Пак се приближи неохотно. Скрагър посочи с пръст към лодките и момчето тръгна послушно. После направи знак на синовете си.

— Тръгвам, деца.

Момчетата изтичаха към него, притиснаха се и започнаха да го молят да не ги изпраща далеч. По лицата им се стичаха сълзи и в очите им се четеше ужас. Но той ги отблъсна и заговори с твърд глас:

— Тръгвайте сега. Слушайте тай-пана. Той ще ви бъде като баща.

— Не ни изпращай, татко — молеше жално Фред. — Ще бъда послушен, татко. Не ни изпращай.

Те стояха с клюмнали глави, обзети от необятна скръб.

Скрагър шумно се изкашля и плю. Поколеба се за миг, извади ножа си и сграбчи плитката на Бърт. Евроазиатчето изскимтя от ужас и се опита да се изтръгне. Но Скрагър отрязва плитката и силно шляпна изпадналото в истерия момче, за да го накара да дойде на себе си.

— О, татко — каза Фред с разтреперан глас, — знаеш, че Бърт обеща на майка си, че ще поддържа косата си в приличен вид.

— По-добре аз да го сторя, Фред, преди някой друг — обясни Скрагър и гласът му потрепери. — Бърт няма повече нужда от това. Той ще стане конте и ти също.

— Не искам да стана конте, искам да си остана у дома.

Скрагър разреши косата на Бърт за последен път. И на Фред.

— Сбогом, деца — каза той. После хукна и нощта го погълна.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Защо отиваш толкова рано? — попита Мей-мей и запуши една прозявка. — Два часа сън миналата нощ достатъчни за тебе? Ще загубиш своя енергия.

— Отивай да лягаш, момиче! Казах ти да не ме чакаш. — Струан бутна чинията настрана и Мей-мей му наля още чай. Беше чудесно утро. Слънцето грееше през решетъчните прозорци и хвърляше леки отблясъци по пода. Мей-мей се опита безуспешно да запуши ушите си за шума от чукове и триони, който долиташе от строежа в крайбрежната ивица на Хепи вели. Три дни, откакто бяха пристигнали, бученето продължаваше денонощно.

— Има много работа и искам да съм сигурен, че всичко ще бъде както трябва на бала — каза Струан. — Ще започне един час след залез.

Мей-мей потръпна от вълнение, като си помисли за скритата рокля, която беше толкова красива.

— Закуска на разсъмване е варварски обичай.

— Защо „варварски“? Освен това не е разсъмване, а е 9 часът.

— Имам чувството, че разсъмване. — Тя оправи гънките на бледожълтия си копринен халат и почувства как се втвърдяват зърната на гърдите ѝ под нежната материя. — Колко още ще продължават най-ужасни шумове?

— Ще спрат около месец. В неделите, разбира се, не се работи — отговори той, като я слушаше с половин ухо, а мисълта му бе заета с нещата, които имаше да върши през деня.

— Много шумове. И нещо не наред в тази къща.

— Какво? — попита той разсеяно.

— Има лошо чувство, ужасно лошо. Сигурен ли, че „фент шуй“ провален?

— Фън какво? — попита той стреснато и я погледна внимателно. Мей-мей се ужаси.

— Тук не идвали господата фън шуй?

— Какво е това?

— Господи, тай-пан! — възкликна тя, отчаяна. — Ти строиш дом и не консултираш фън шуй! Колко ужасно луд! Айейа! Аз ще уредя това днес.

— А какво, по дяволите, е това фън шуй?

— Ако фън шуй лош, дяволски слухове идват в къща и ти има ужасно лош джос и ужасна болест. Ако фън шуй добър, тогава дяволски духове не влизат. Всеки знае за фън шуй.

— Ти си добра християнка и не можеш да вярваш в зли духове и във врели-некипели.

— Аз напълно съгласна, тай-пан, но въкъщи фън шуй е фантастически жив. Не забравяй това Китай и в Китай има...

— Добре, Мей-мей — каза той примирено. — Намери господин фън шуй и ако трябва, нека направи магия.

Той не прави магии — каза тя важно. — Той гледа къща да бъде разположена правилно в потоци Небе-Земя-Въздух. И да не бъде построена на шия на дракон.

— Какво?

— Мили боже, както ти казваш понякога! Това ще бъде ужасно, защото тогава дракон, който спи в земята, повече не може да спи мирно. По дяволи, надявам, че ние не сме на негов врат! Или глава! Можеш ли да спиш с къща на свой врат или глава? Разбира се, не! Ако сън на дракон разтревожен, разбира се, че ще случат фантастически най-лоши неща. Ние ще трябва да заминем веднага!

— Глупости!

— Фантастически глупости, но все пак ще заминем. Аз пазя всички нас. О, да. Много важно е жена да пази свой мъж и свое семейство. Ако построени върху дракон, заминаваме!

— Тогава кажи на господина фън шуй по-добре да не намира никакви дракони тук, дявол да го вземе!

— Господа фън шуй няма да учат тебе как да кара кораб, защо ти да учиш него за дракони? Много трудно човек да бъде фън шуй.

Струан се радваше, че Мей-мей отново бе заприличала на себе си. Беше забелязал, че след завръщането си от Макао и по време на пътуването до Хонконг тя изглеждаше нервна и потисната. Особено през последните няколко дни.

Имаше право, шумът беше непоносим.

— Е, хайде, ще тръгвам.

— Добре ли, ако извикам Ма-рий Син-клер днес?

— Да. Но не знам къде е и дали е пристигнала вече.

— Тя е на флагман. Пристига вчера с бавачка, А Тат и своя бална рокля. Тя черна и много красива. Ще струва на тебе двеста дола. Айейа, ако позволиш да подреда рокля, ще спестиш шейсет-седемдесет дола, няма значение. Нейна каюта до тази на брат.

— Откъде знаеш всичко това?

Нейна бавачка е четвърта дъщеря на сестра на майка на А Сам. Каква полза от петниста робиня А Сам, ако не информира майка и ако няма връзки?

— Кога си се виждала с майката на А Сам?

— О, тай-пан, ти толко смешен — извика Мей-мей, — не майка на А Сам, а аз. Всички китайски роби викат на тяхна господарка „майка“. Също като тебе наричат „баща“.

— Така ли ме наричат?

— Всички слуги наричат господар на къща „баща“. Това стар и много учтив китайски обичай. Значи А Тат, слугиня на Ма-рий казала на А Сам. А Сам, коя некадърна и капризна и заслужава камшик казала на своя майка — на мен. Наистина много просто. О, да, и да бъда абсолютно правилна, ако ти можеш да говориш китайски, ти ще наричаш А Сам дъщеря.

— Защо искаш да видиш Мери?

— Чувствам самотно, кога не говоря. Само ще говоря на кантонски, не безпокой. Тя знае, че аз съм тук.

— Откъде знае?

— А Сам казала на А Тат — каза Мей-мей, сякаш обясняваше на дете. — Естествено толко интересна новина А Тат казала на своя майка — на Ма-рий. Стара курва А Тат е скъпоценна мина на тайни.

— Курва ли е А Тат?

— Господи, тай-пан, това само фигурен език. Ти наистина трябва да лягаш. Много си прост тази сутрин.

Той свърши чая и бутна чинията настрана.

— Не е чудно, като слушаш всички тези глупости. Ще обядвам с Лонгстаф, така че ще се обадя на Мери. Никой друг не знае освен слугите, а те и без това знаят всичко.

Лим Дин отвори вратата. Беше личен слуга и готвач на Струан, дребен, набит човек на петдесет и няколко години, спретнато облечен в

черни панталони и бяла туника. Имаше кръгло, засмяно лице и живи хитри очи.

— Маса, миси и маса идва види господар. Може?

— Маса какво? — попита Струан, изненадан, че някой си позволява да дойде непоканен.

Лим Дин повдигна рамене.

— О, няма значение — каза Струан и стана от масата.

— Очакваш гости? — попита Мей-мей.

— Не. — Струан излезе от стаята и отиде в малката приемна. Отвори вратата в дъното и я затвори зад себе си. Озова се в коридора, който водеше през салона в отделни стаи в предната част на къщата. Още щом излезе в коридора, разбра, че посетителката е Шиваун. Ароматът на парфюма, който само тя носеше, беше променил леко дъха на въздуха.

Сърцето му заби учестено и гневът му се стопи. Продължи да крачи надолу по коридора и меките му кожени полуботуши тропаха каменния под. После сви към дневната.

— Здравейте, тай-пан — поздрави Шиваун.

Тя беше на двайсет години, грациозна като газела. Тъмночервената ѝ коса, по-тъмна от косата на Струан, беше навита на дълги масури. Заоблените ѝ гърди под дискретно деколтирана зелена кадифена рокля се поклащаха върху тънко осемнайсет инча кръстче. Нежните ѝ глезени и крачета се подаваха под множество фустии. Шапчицата ѝ беше зелена, а чадърчето — яркооранжево.

„Ех — помисли си Струан, — с всеки ден става все по-красива.“

— Добро утро, Шиваун, Уилф.

— Добро утро. Извинете, че пристигаме без покана. — Уилф Тилмън се чувстваше безкрайно неудобно.

— О, хайде — каза весело Струан, — стар американски обичай — да се пожелае здраве на новия дом.

— Не сме в Америка — отговори Тилмън и пожела още днес да е там. И Шиваун да е омъжена за Джеф Купър, а той да не отговаря вече за нея. „По дяволите Шиваун. И по дяволите Джеф — помисли си той. Дай Боже, официално да поиска ръката ѝ. Тогава ще мога просто да обявя годеща и край на всичко. Цялото това разтакаване е направо глупаво. «Остави я. Има много време» — повтаря непрекъснато Джеф. Но аз зная чудесно, че изобщо няма време, особено сега, когато Струан

е без жена. Абсолютно съм уверен, че Шиваун е хвърлила око на тай-пана. Защо толкова настояваше да дойдем още тази сутрин? Защо непрекъснато пита за него?“

През целия път до къщата на Струан той бе разсъждавал — доколко би било разумно да се оженят Струан и Шиваун. Положително щеше да има финансова изгода, но Струан изобщо не одобряваше американския начин на живот, просто не можеше да го разбере.

„Сигурно ще настрои Шиваун против нас! — мислеше си Тилмън. — Ще се налага чрез нея. Джеф ще се вбеси, че я е загубил и вероятно ще ликвидира компанията «Купър — Тилмън». Нищо не мога да направя. Ако тя престане да съществува, няма да има повече пари за забавления и за разточителството на брата Джон във Вашингтон. Политиката се нуждае от много пари, а без политически стремежи животът на семейството ще стане много труден. Освен това нужна е всяка помощ от страна на проклетите северни щати. Не, по-скоро божията помощ. Шиваун трябва да се омъжи за Джеф, а не за тай-пана и точка по въпроса.“

* * *

— Извинете, че пристигаме непоканени — повтори той.

— И двамата сте добре дошли. — Струан посочи със знак Лим Дин да донесе гарафата и чашите. — Шери?

— Не, благодаря. Смятам, че трябва да си вървим — каза Тилмън.

Шиваун смръщи красиво чипото си носле.

— Но ние току-що дойдохме. Исках първа да ви поздравя с добре дошъл, тай-пан.

— Наистина сте първа. Седнете. Радвам се да ви видя.

— Донесохме подаръци за къщата. — Тя отвори чантата си и извади оттам малко хлебче, солничка и шише вино. — Има стар обичай да се пожелава на къщата щастие. Щях да дойда сама, но чичо каза, че това означавало много лош вкус. Не е виновен той.

— Радвам се, че дойдохте. — Струан взе от хляба. Беше златистокафяв, ароматен, с добре препечена коричка.

— Снощи го опекох.

Струан отчупи парченце и опита.

— Чудесен е!

— Не е задължително да се изяде. Поне идеята е такава. — Тя се засмя отново и вдигна чантата и чадърчето си. — Сега, след като изпълних задължението си, мога да си вървя.

— Първите ми гости няма да направят това. Настоявам поне да пиете по едно шери.

Лим Дин поднесе чашите. Шиваун взе една от тях и се настани удобно, а Уилф Тилмън се намръщи. Лим Дин се оттегли.

— Наистина ли го опекохте сама? Съвсем сама? — попита Струан.

— Много важно е едно момиче да може да готви — отвърна тя и го погледна предизвикателно.

Тилмън отпи глътка.

— Шиваун е добра готвачка.

— Искам по един хляб на ден — каза Струан. Седна на голямото кожено кресло и вдигна чашата. — Желая ви дълъг живот!

— И на вас!

— Къщата ви е много хубава, тай-пан.

— Благодаря. Когато е напълно готова, ще ви я покажа цялата. — Струан знаеше, че тя умира от любопитство да разбере дали слухът за Мей-мей е верен. — Аристотел каза, че миналия път, когато ви видях, сте били много зле.

— Просто бях настинала — отговори тя.

— За нов портрет ли позирате?

— Смятам да позирам — каза тя, без да се смути. — Миличкият Куанс! Толкова харесвам портретите му! Чичо и аз се опитваме да го придумаме да дойде с нас във Вашингтон през сезона. Сигурна съм, че ще направи цяло състояние там.

— В такъв случай съм убеден, че гостът ви е осигурен. — Струан се питаше дали изписаната на лицето ѝ невинност е престорена или естествена. После погледна към Тилмън.

— Как върви търговията?

— Благодаря, отлично. Днес следобед Джеф се връща в Кантон. Селцето кипи от сделки. Ще се прибирате ли там?

— След няколко дни.

— Разбрах, че „Блу клауд“ е успял да настигне „Грей уич“. Един от нашите кораби ги срещнал преди два дни на връщане от Сингапур. Препускали като луди. Желая успех!

Докато двамата разговаряха любезно по делови въпроси, без истински да се интересуват един от друг, Шиваун отпиваше от шерито и разглеждаше Струан. Беше облечен в лек вълнен костюм, добре ушит и елегантен. „Може би не знаеш, но ти си великолепен мъж, Дърк Струан — мислеше си тя, — и аз ще се омъжа за теб. Какво ли представлява китайската ти метреса? Чувства се присъствието ѝ в стаята. Метреса или не, аз съм момиче за теб. А когато ти стана жена, дълго време няма да има нужда да ми изневеряваш. Дълго време!“

— Е, все пак мисля, че трябва да тръгваме — каза Тилмън и стана.

— Отново се извинявам за неочакваното посещение.

— Няма защо.

— О, между другото, тай-пан — обади се Шиваун, — разбрах, че жените не са поканени да гледат борбата днес следобед. Бихте ли заложили на моряка от мое име?

— Божичко, Шиваун — извика Тилмън шокиран. — Не бива да говориш такива работи! Не е красиво да го прави една дама!

— Но и ти си много нелюбезен и старомоден, чичо. Вие, мъжете, обичате борбите, защо да не ги обичаме и ние? Обичате хазарта, защо не и ние?

— Чудесен въпрос, Шиваун! — Струан се развесели от смущение — то на Тилмън.

— Това е ориенталски обичай — каза тя и погледна невинно Струан. — Чувам, че китайците играят непрекъснато хазарт, особено жените.

Струан се направи, че не забелязва репликата.

— Хазартът е лош навик — каза Тилмън.

— Не съм съгласна, чичо. На колко се обзаложи ти?

— Това няма нищо общо!

Струан се засмя:

— С ваше позволение, Уилф, нека ѝ угодим. Залагате една гвинея за флотата, така ли?

— Благодаря, тай-пан — побърза да каже тя, преди Тилмън да отвори уста, и подаде облечена в ръкавица ръка. — Това е въпрос на

принцип. Много сте внимателен!

Той задържа ръката ѝ малко по-дълго, отколкото бе необходимо, после я целуна, очарован от мисълта, че би могла да му принадлежи, и ги изпрати до вратата.

— Ще ви видя и двамата тази вечер.

— Ако не спечелите наградата, ще позеленея от яд. И ще се озова в затвора за длъжници.

— Не ти, Шиваун, а твоите многострадални баща и чичо — каза Тилмън.

Когато си отидоха, Струан се върна при Мей-мей. Тя го погледна студено.

— Какво има, Мей-мей?

— Тази префърцунена развратна кучка тича по тебе. Това има!

— Не бъди глупава и престани да ругаеш! Откъде пък я видя?

— Какво? Да не би да нямам очи? Нос? За какво трябва да разглеждам плановете на къща, час след час, а? Така направено, че аз да виждам кой влиза и кой излиза, без никой да забелязва мене. Ах! Тези гадни, червясали бюфети, пълни с тор! Казват, че развратница гони да се жени за тебе.

— Да се омъжи! — поправи я той.

— Целуваш ръка, а? За какво не целуваш моя ръка! — Тя тръсна чайника на масата. — И за какво остана толко дълго с кравешки очи, а? Айейа!

— Ти айейкай на себе си! Още една забележка и ще те натупам. Искаш ли да те натупам?

— Мъжки! — тръсна глава тя. — Такива са те!

— Мъже, не мъжки. Колко пъти трябва да повтарям?

— Мъже! — Мей-мей си наля от чая с разтреперани пръсти, после удари чашата в масата и стана. — „Чувам, че китайски мъжки играят много хазарт, особено женските“ — имитира тя Шиваун, изпъчила гърди, за да изглеждат по-надути и завъртя задник. — А ти през цяло време седял там и изяждал с поглед нейни гърди. За какво не гледаш така мои гърди, айейа?

Струан остави мълчаливо чашата си и стана. Мей-мей се оттегли в другия край на масата.

— Аз нищо не казвам, няма значение — избъбри тя.

— Така си и мислех — каза той и спокойно привърши чая си, а тя наблюдаваше, без да помръдне, готова да побегне. Той остави чашата си. — Ела насам.

— А, аз нямам доверие, кога твои очи говорят зелен огън.

— Ела насам! Моля те — повтори той нежно.

Очите ѝ бяха се почти превъртели в орбитите от гняв и тя му заприлича на сиамска котка, от тези, които се срещаха в Банкок. Зла като тях.

Тя предпазливо се приближи до него, готова да се дръпне или да задраска с ноктите си. Той я погали леко по бузата и я обърна към вратата.

— Добро момиче.

— Тай-пан! — Мей-мей подаде повелително ръка за целувка.

Струан сдържа усмивката си, върна се обратно и галантно целуна ръката ѝ. После я завъртя още веднъж и преди тя да разбере какво става, я шляпна силно по задника.

Тя зяпна от учудване и като се изтръгна от ръцете му, отскочи на безопасно място край масата. Щом се озова там, запрати към него една чаша. Тя се разби в стената до ухото му и тя вдигна още една чаша.

— Не я хвърляй!

Тя я постави обратно.

— Добро момиче. Една чаша е нормално, но две е разточително — каза той и тръгна към вратата.

— Аз само казвам, че ти трябва да пазиш себе — извика тя. — Да пазиш от разтурена, грозна, дърта развратница с голямо кравешко виме!

— Благодаря, Мей-мей — каза той, като затвори вратата след себе си. Престори се, че тръгва по коридора, после се вслуша в тишината на дома, като едва сдържаше смеха си. От другата страна на вратата се чу счупване на нова чаша. След това прозвуча поток от ругатни, името на А Сам и още ругатни.

Развеселен, Струан се отдалечи на пръсти.

* * *

Цялата долина кипеше от оживление и Струан се почувства немалко горд, когато закрачи по лекия склон надолу към брега. Бяха положени основите на много сгради. Най-огромни бяха триетажните фабрики на „Ноубъл хаус“ и „Брок и синове“, които очертаваха линията на Куинс роуд. Най-големите сгради помещаваха складове канцеларии и жилищни помещения, предпочитани от китайските търговци и подобни на тези в Кантон. Сега те още представляваха черупки от бамбуково скеле, извисяващо се към небето и гъмжащо от стотици китайски строители. Тези доминиращи в пейзажа конструкции бяха заобиколени от десетки други сгради, жилища и кейове.

В далечината на половин път разстояние до Глесинг пойнт Струан забеляза, че вече бе започнала работата по корабостроителницата. Безкраен поток от кулита изсипваха големи и малки камъни във водата, които щяха да оформят първите дълбоководни пристани. Срещу малката къщичка на шефа на пристанището се издигаха каменните стени на затвора, три четвърти от който бе завършен. Липсваше и покрив.

Зад корабостроителницата се мъдреха първите армейски казарми, обвити в скелета.

Струан зави на запад към редицата от големи палатки, където временно се помещаваше щабът. Бяха разположени в околностите на долината. Строежът на черквата още не бе започнал, но на върха се забелязваха хора, които оглеждаха могилата.

— Добро утро, Роб — поздрави той, когато влезе в палатката.

— Добре дошъл. — Роб беше небръснат, а под очите му се бяха очертали тъмни кръгове. — Оправи ли работите в Абърдийн?

— Да. Как вървят нещата тук?

— И добре, и зле. Не може човек да мине по Куинс роуд, без да го нападне воняща банда просяци. Още по-лошо — от Макао продължават да пристигат сампани и джонки всеки ден, натоварени най-малко с десет хиляди тухли, от които две хиляди изчезват до сутринта. — Той размаха ръце. — И не само тухли — изчезват бюра, цимент, дървен материал, макари, хартия... с една дума всичко. Ако върви така, цената на строежа ще поскъпне двойно. — Той подхвърли на брат си списък с цифри. — На ти подарък — погледни цената на твоята къща... досега. Три пъти повече от прогнозираната цена на Варгас.

— Защо толкова много?

— Нали искаше да е готова до три седмици?

— За хиляда лири бих могъл със сигурност да купя една пета част от клипер.

— Ако „Блу клауд“ не стигне до Лондон, ние ще закъсаме ужасно. Отново ще закъсаме.

— Ще стигне!

— Бих искал и аз да съм така сигурен — каза троснато Роб.

Струан седна на бюрото.

— Кажете точно какво е станало, братко.

— О, не знам. Крадците и просяците... и многото работа. И този постоянен проклет шум! Мисля, че съм уморен. Не, не е вярно. Две неща. Първо — Сара. Втора седмица как преносва бебето и нямаш представа колко е изнервена. Освен това втълпила си е, бедната, че ще умре. Има право да се безпокои. Нищо не мога да направя, освен да повтарям, че няма страшно. Дразни я моето оставане тук. Непрекъснато се караме ужасно. Тя е абсолютно решена да замине след около месец... след като отново бъде добре.

— Искаш ли да поговоря с нея?

— Не. Нищо няма да помогне. Тя е решила твърдо, а каквото каже Сара — това става. Разбира се, радва се, че сме богати, но все пак настоява да замине. Балът само я дразни, защото е бременна. Била „дебела“ и „грозна“. Нищо от това, което казвам, не стига до нея.

— Това е първото. Кое е второто?

— Кълъм. Ти и Кълъм.

Струан погледна през вратата на палатката към пристанището и към красиво наредените многобройни кораби.

— Мисля, че се чувства добре.

— Нямах предвид това.

— Хайде да не говорим сега, Роб.

— Много лоша ситуация. Лоша за вас двамата и за къщата.

— Да оставим този разговор за друг път.

— Моля те, прости му! Моля те!

— Дай ни време, Роб. — Струан се обърна отново към него. — Малко време.

— Добре, Дърк. — Роб пъхна ръце в джобовете си. — Какво се случи снощи в Абърдийн?

Струан му разказа, показва му документа и удостоверението за настояничество. Но не каза нищо за У Куок и Кемой, нито за нощта на Летния празник. Тази нощ щеше да настъпи, докато той беше тай-пан, така че сам щеше да вземе решение как да постъпи.

— Къде са момчетата? — позаинтересува се той.

— На борда на „Рестинг клауд“. Наредих на Волфганг да се занимава с тях. Останалите са на „Чайна клауд“.

— Най-добре е да закараме децата в Англия колкото може по-скоро. Ако стане общо достояние, че имаме вземане-даване с тази сган, ще си навлечем голяма беля.

— „Тъндър клауд“ е почти натоварен. Готов е да отпътува след четири или пет дни. Ще тръгнат с него.

— Днес ще ги изпратя в Уампоа.

— Не, брат. Аз лично ще ги съпровозя утре. По-безопасно е. Твърде много рискуваме в Кантон, така че най-добре е да се връщам обратно веднага. Ще искаш ли да дойдеш с мен?

— Не мога, Дърк. Сара скоро ще ражда. Защо не вземеш Кълъм?

— Тук има много работа.

— Ще трябва да научи много и за чая, коприната и корабоплаването. Остават му само четири месеца.

— Добре.

— Какво смяташ да правиш с хората?

— Първо Волфганг и Гордън ще ги научат да говорят английски. След три месеца ще ги пуснем да плават в клиперите. Само по един човек на кораб. Помисли си добре как можем да ги спечелим на наша страна.

— Ще се опитам. Чудя се каква ли дяволия са намислили У Куок и Скрагър. Нямам им никакво доверие.

„Да — помисли си Струан, — какво ли би направил, ако разбереш за нощта на Летния празник. Сигурно би изпратил фрегати. Или може би ще им устроиш капан. А аз? Още не знам.“

Роб погледна навън към кипящата строителна дейност.

— Ако Господ е на наша страна този сезон, ще изпреварим Брок.

— Да — съгласи се Струан. „Но какво ще правим със самия Брок? А с Горт?“ — помисли си той.

— Смятам да пресушим част от крайбрежната вода и да продължим пристаните навътре в морето — каза Роб. — Можем да

опитаме още тази година, вместо да чакаме до другата.

— Добра идея, братко.

— Извинете, сър — каза Кудахи, който бе влезнал забързано, — но искахте да рапортувам незабавно.

— Влезте, мистър Кудахи — каза Роб. — Как мина всичко?

— Като по вода, сър. Пристигна пощата, както казахте. Взех списъка на пътниците, както поискахте. Засякохме кораба близо до Поклю Чай. Ще пристигне в пристанището след три часа. — Кудахи се засмя и постави на масата малък пощенски чувал. — Извинете, сър, но откъде разбрахте, че пристига пощата? Корабът подрани с един ден.

— Предчувствие, мистър Кудахи — каза Роб. — Почакайте навън, ако обичате!

Роб заразглежда пощата. Кудахи докосна челото си и излезе.

— Великолепна идея, Дърк — да поставим пост в планината.

— Кълъм не е забравил, нали? — каза Струан и доволно заразглежда информацията, още по-радостен, че Кълъм и Роб бяха запазили плана в тайна. — Как получихте сигнала?

— Наредихме на един от чиновниците — племенник на стария Варгас. Жесус де Варгас, да наблюдава върха на планината всеки четвърт час. То се знае, че с телескоп и тайно. Кълъм разработи система от сигнализация с флагчета. Сега можем да разберем дали корабът е пощенски, дали е един от нашите, от Броковите или е на „Купър — Тилмън“.

Прегледаха пощата. Вестниците и периодичните списания от едно тримесечие оставиха настрана, за да им се насладят в свободното време. Книги, нотни листа, пиеси, модни списания за Сара, документация за корабостроенето, изпратена до Струан, финансови издания за Роб.

Първо работата.

Пазарните цени в Лондон на подправките — джинджифил, индийско орехче, черен пипер, канела — бяха значително повишени. Меласата беше спаднала. Изкупната цена на чая в зависимост от бързината на доставката бе пораснала с петдесет процента, което означаваше, че ако „Блу клауд“ пристигнеше пръв, печалбата им ще е повече от двеста и четирийсет хиляди лири. Сериозни чартистки размирици бяха навредили на производството на памук в Ланкашир и на въглища в уелските мини, което означаваше, че цената на газта за

ламките ще скочи, а цената на памучните тъкани ще е по-висока от очакваната. Цената на опиума в Калкута бе спаднала, защото реколтата бе много висока. И така Струан промени назначението на един от клиперите — „Сий клауд“, обслужващ хонконгските пътища, и го изпрати спешно да товари подправки в Манила, вместо чай в Уампоа, след което да се завърне в Англия колкото може по-бързо през нос Добра надежда. Роб инструктира Варгас да купи всичката налична памучна прежда, платно и памучни конци, да разтовари всичката меласа, да ускори заявката за опиум, който трябваше да се купи в Калкута, и да разтовари наличните, си стоки колкото може по-бързо.

И преди пощенската пратка да пристигне официално в пристанището, „Сий клауд“ отпътува за Манила и тричасовата сделка ги направи потенциално с четирийсет хиляди гвинеи по-богати. За три часа те изкупиха от пазара всичките налични вносни доставки от газ за горене, памучни стоки, прежда, памучни конци и подправки и предварително ангажираха цялата налична товарна площ на всички американски и английски кораби, с изключение на „Брок и синове“. Знаеха, че щом пощата слезе на брега и новината се разчуе, търговците ще се втурнат навън да купуват памук и подправки и да експедират спешно корабите си за Англия. Никой друг освен братята нямаше да разбере, че „Сий клауд“ е стиснал здраво кокала и ги е изпреварил с един ден, за да обере каймака на лондонския пазар.

— Жалко, че ще са ни необходими най-малко два дни да изпълним всички поръчки на нашите клиенти и да изгоним всички манилски кораби — извика радостно Роб.

— Колко тъжно, Роб, колко тъжно!

— Бих казал, че свършихме добра работа тази сутрин.

Стояха на вратата на палатката и наблюдаваха как пощенският кораб хвърля котва. Заобиколиха го рояк от катери, пълни с развълнувани хора, които чакаха пощата си.

— Господи, погледни това! — Струан подаде вестника на брат си. Очите на Роб пробягаха по списъка от имена. После замръзнаха — Негово Царско Височество ерцхерцог Сергеев.

— Какво прави това руско величие в Азия?

— Не, не той, макар че и това е интересно. Прочети списъка докрай.

Роб продължи да чете. Съпруги на търговци, трима завръщащи се бизнесмени, имена на хора, които не означаваха нищо за него. Най-накрая стигна до въпросното име.

— Морийн Куанс и семейство? — засмя се той гръмогласно.

— По дяволите, няма нищо смешно! — каза Струан. — Какво ще стане с конкурса?

— О, Боже мой!

Преди шест години жената на Аристотел се беше качила ядосана на един кораб в Макао и бе отпътувала за Англия, защото вярваше, както всички между другото, че Аристотел, който живееше във вечен страх от нея, се крие при мисис Фордъринджил в Дома за изискани млади дами — Ф и Д или както местните хора наричаха публичния дом — „блудните змиорки“. Аристотел напусна скривалището си една седмица след като Морийн бе отплавала и едва месеци след това си възвърна нормалния вид и забрави „изпаренията“. Търговците приписаха „изпаренията“ на изтънелия му джоб в резултат на гостуването му в дома. Той отрече категорично. „Когато човек се окаже в такава извънредна ситуация, Господи, човек съвсем няма настроение да се възползва от това, което... по липса на по-добра дума само мога да опиша като бардак. Прелестен, не ще и дума, но бардак. Не, скъпи мой заблуден приятелю, страхът и бардакът не вървят ръка за ръка.“ Никой не му повярва.

— Какво ще правим?!

— Ако Аристотел разбере, сигурно ще офейка. Ще замине за Кантон и тогава свършено е с нас. Трябва да го намерим и да го скрием до утре.

— Къде е той?

— Не зная. Изпрати някого да го намери. Изпрати всички, ако трябва. Доведи го на борда на „Гъндър клауд“ под какъвто и да е претекст и го задръж там до конкурса. Изпрати веднага Кудахи на пощенския кораб. Кажи на Морийн, че тя и децата ще ни гостуват — качи ги на борда на старото корабче. Може би ще успеем да ангажираме вниманието ѝ до утре.

— Няма да можем. Тя ще подуши Аристотел.

Трябва да опитаме. Да не би да искаш ти да станеш съдия на конкурса?

— Ами борбата? Той няма да пропусне зрелището.

— Ще го пропусне, ако му възложим да нарисова портрет на Сара или на едно от децата.

Роб изтича навън.

Струан погледна часовника си. Имаше на разположение един час, докато отиде до флагмана. Изпрати да извикат Гордън Чен и го помоли да наеме трийсет китайци за пазачи.

— Мисля, че ще бъде разумно, тай-пан, да наемем пазачи и за дома ви като допълнителна предпазна мярка — предложи Гордън. — Така ще бъде по-спокоен.

— Чудесна идея, Гордън. Увеличи хората на трийсет и пет.

— Най-вече се страхувам от това, че повечето китайци, които дойдоха в Тай Пинг Шан, са лоши хора. Много от тях са преследвани за престъпления в Квантунг, а и тук, в Хонконг. Мандарините не могат да ги заловят. Между другото, споразумях се с Краля на просяците по въпроса за вашия бал довечера. — Той извади свитък пергамент от дълбокия ръкав на робата си и го постави на бюрото. — Ето неговата разписка. Предполагам, че сумата ще ми бъде възстановена чрез компрадора.

— Разписка ли? За какво?

— Три таела. Тази скромна сума гарантира, че никой от гостите няма да бъде обезпокояван тази вечер. Аз също уредих една скромна месечна вноска от три таела на ваше име, за да не се допускат просяци до дома ви и до „Ноубъл хаус“.

— Аз няма да платя! — избухна Струан. — Не ме интересува дали в Макао има Крал на просяците, или има такъв във всеки китайски град. В Хонконг това няма да го бъде, по дяволите!

— Но той е вече тук и е създал организация — обясни Гордън Чен със спокоен глас. — Кой друг би лансирал просяците? На кого друг ще плаща богатият и влиятелният човек, за да осигури спокойствието си? Моля ви да премислите, тай-пан, най-настойчиво ви моля! Уверявам ви, че си заслужава да платите тези пари. Опийте поне един месец. Това не е голяма сума. Освен това опитайте се да вникнете в същността на този обичай. Гарантирам ви, че по този начин ще опазите собствеността си, тъй като просяците са във връзка с крадците. Много е необходимо да го направите, повярвайте ми.

— Добре тогава — съгласи се Струан най-накрая, — един месец, не повече.

Бе разбрал, че таксата, която трябваше да плаща на Краля на просяците, щеше да остане постоянна. Нямаше начин да се съпротивлява на традицията, освен ако не изгонеше всички китайци от острова.

— Утре можеш да получиш парите от Чен Шенг.

— Благодаря.

— Какво право има точно този човек да бъде Крал на просяците?

— Предполагам, че другите му имат доверие, тай-пан.

Гордън Чен мислено отбеляза да говори още същия ден с Краля, за да се увери, че планът за следващия месец ще бъде изпълнен. Бе много доволен, че успя да уреди Струан да плаща извънредно малък данък — два таела за вечерта и по два таела на месец, като за себе си запазваше комисиона от един таел. Освен това предвидливо бе поискал от Джин-куа да осигури Крал от Кантон. Това бе по-младият брат на Краля на просяците в Кантон, което означаваше, че е професионалист — човек, познаващ най-добре начините за извличане на най-много средства с възможно най-малко усилия. Този човек, разбира се, бе назначен като по-низш служител на Хунг Мун в масонската ложа на Хонконг. „Чудесно споразумение! — каза си Гордън. — Комисионата от просяците ще бъде ценен и постоянен приход на тонга.“ После чу баща си да задава въпроса, който бе очаквал:

— Чувал ли си за Триадите, Гордън?

— Прочетох прокламацията, разбира се — отговори той спокойно. — Защо?

— Знаеш ли нещо за тях?

— Вижте, тай-пан, исторически те са тайни общества и винаги са представлявали форма на защита против чуждестранни нашественици. Също знам, че имат много имена.

— Дръж ушите си отворени и ме информирай добре и тайно за техните дела. Сега нещо друго. Наел съм два̀сет китайци за корабите си. Ще ги подготвям за помощник-капитани. Ти и мистър Маус ще ги учите на английски език. Други десет човека ще заминат в Англия да изучават корабостроителство.

— Да, сър. — Гордън засия. Трийсет! Трийсет нови Триади! Да, името „Триади“ звучеше много добре, по-добре от Хунг Мун. И още два̀сет човека, заели стратегически позиции в корабите на „Ноубъл хаус“, ще бъдат огромна и ценна прибавка към мощта на ложата.

Почувства се безкрайно доволен от себе си. Набирането на членове вървеше много добре. Всички слуги на Триадите бяха поставени под негов контрол, защото откакто варваринът бе дошъл в Азия, за слуги бяха назначавани специално подбрани членове на Триадите. По-късно Гордън щеше да основе Гилдия от корабни кулита, всички от които щяха да бъдат Триади. Вече отдавна съществуваше Гилдия на работниците. Скоро всички работници и изобщо всички китайци в Хонконг щяха да плащат членски внос — за славата на собствената си държава и за общото благо. „Да — каза си той развълнувано, — тук, в Хонконг, далеч от мандарините ние ще станем най-силната ложа в Китай. И когато отхвърлим манчурите, водачите на ложите ще са сред първите, на които новият император ще трябва да се издължи. Смърт на чингите! Дано по-скоро дойдат истинските господари, старата китайска династия — чингите!“ — Кога да започна?

— Утре.

— Чудесно! Можете да се осланяте на моето усърдие. — Той се поклони леко. — Може би когато е удобно, ще ми позволите да изкажа уважението си към лейди Чънг и децата. Не съм ги виждал от много месеци.

— Разбира се, Гордън, ела утре по обяд. Защо не подновиш седмичните уроци с Мей-мей? Мисля, че ще ѝ се отразят добре.

— С удоволствие. И да говори с децата. — Гордън извади от ръкава си още два свитъка. — Тук са сметките от миналия месец според нашата лична уговорка. Бихте ли погледнали цифрите?

Гордън отвори свитъците. Единият беше написан с йероглифи, а другият на английски език.

— Щастлив съм да заявя, тай-пан, че благодарение на първоначалната инвестиция от десет хиляди долара ние разполагаме с обща печалба от шест хиляди и петдесет и осем долара и четирийсет и два цента.

Очите на Струан се разшириха:

— Великолепна печалба от едномесечна търговия!

— И аз се гордея с това. Нашите поземлени инвестиции са също печеливши. Обещават да спечелим много пари.

— Но ти не купи никаква земя.

— Не купих, когато вие продавахте онзи ден. Но... аз купувам парцели в селището Тай Пинг Шан. Те бяха одобрени от, ь-ъ,

Поземлената служба миналата седмица. Ние притежаваме и значителни парцели около село Абърдийн и Дийпуотър бей. Но те още не са обявявани за продажба.

— Тези са обявявани, тай-пан, като земи за местно ползване. Това са древни права. Изкупих всички нотариални актове, които съществуват. Поне тези, които открих, че съществуват.

— Но те не са законни, момче. Цялата земя принадлежи на Короната.

— Да. Но налага се да се дадат някои компенсации за старото селище. То е било тук много години, а и Короната... е великодушна — Очите му гледаха откровено. — Мистър Кълъм, изглежда, смята, че Негово Превъзходителство ще погледне снизходително на нотариалните актове, които са, ъ-ъ, ратифицирани — така се казваше, доколкото си спомням — от селските старейшини.

„Не мога да разбера колко от така наречената нотариална земя е свободна и не принадлежи на човек или на село“ — помисли си Струан.

— Всичките ли „наши“ нотариални актове са „ратифицирани“?

— Разбира се, тай-пан. Направено е много внимателно, за да не бъдат анулирани впоследствие — усмихна се Гордън. — Нашите владения са на имената на, ъ-ъ, различни назначени от нас лица, така че ние не владеем открито земя. Само основните нотариални актове са на наше име. Другите под-актове или под-под-актове, дори под-под-под-актове подлежат на най-щателна проверка. Аз просто взех необходимите превантивни мерки.

— Бих казал, че ти предстои блестящо бъдеще в бизнеса, Гордън.

— Струан продължи да разглежда балансовата сметка най-внимателно. — Каква е тази точка? Две хиляди деветстотин и седемдесет и осем долара?

— Наеми от владенията ни в Тай Пинг Шан.

— Допуснал си грешка. Според датите, които ми съобщи, тази сметка покрива наеми за около два месеца, а ти владееш земята от един месец.

— Вижте, тай-пан, още щом китайците започнаха да се заселват по нашите земи в Тай Пинг Шан, започнах да им събирам такса за извършена услуга. Това, че ние се сдобихме със земята един месец по-късно, не е тяхна грижа. Не е ли така?

— Не. Това е измама!

— О, не, сър. Фактите са други. Пристига наемател и разбира се, търси да наеме възможно най-хубавата земя. Ние му вземаме такса, като му предоставяме на доверие да ползва земята предварително. Той е доволен, че плаща „наем“, защото както е известно, наемите са задължителни. Тази сума е всъщност такса за извършена услуга. Аз рискувах извънредно много, като я извършвах. Ако не успеех да купя земята и да им я предоставя за дългосрочно ползване, те щяха положително да попаднат в ръцете на използвачи, крадци и разбойници.

Струан изсумтя:

— Какво възнамеряваш да правиш с парите от наемите в бъдеще?

— Ако имате търпение, ще обсъдим този въпрос другия месец. Аз ще продължавам да тегля от кредитите, които вие бяхте така щедър да ми отпуснете. Ще бъда много пестелив.

Струан нави свитъка и му го върна.

— О, не, тай-пан, това копие е за вас.

— Добре тогава.

Струан помисли малко, после каза внимателно:

— Чух, че китайците са свикнали да вземат в заем големи суми при много висок лихвен процент. Вярвам, че нито една от нашите инвестиции няма да бъде използвана. — Очите му пронизваха Гордън. Последва дълго мълчание. — Лихварството е лош бизнес!

— Отпускането на заеми е много важен бизнес!

— При разумни лихвени проценти.

Гордън повъртя в ръка плитката си.

— Един процент по-ниско от нормалното?

— Два!

— Един и половина ще е много, много добре.

— Така да бъде! Ти си умен бизнесмен, Гордън. Може би следващата година ще съм в състояние да променя лихвения процент.

— Ще се постарая да извлека най-добра печалба, независимо от вашето решение.

— Обзалагам се, че ще го направиш, Гордън. — Той погледна навън и се учуди, че морският полицаи бърза към тях.

— Мистър Струан? — Полицаят отдаде отривисто чест. —
Негово Превъзходителство ви поздравява и ви кани да дойдете
незабавно на флагмана.

Струан погледна часовника си. Не беше закъснял, но каза само:
— Разбира се.

Издание:

Автор: Джеймс Клавел

Заглавие: Тай-пан

Преводач: Михаела Михайлова; Румяна Атанасова; Надя
Стоянова

Година на превод: 1993

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 1993

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Полиграфия“ АД — Пловдив

Редактор: Иван Голев

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 954-459-077-3 (1 ч.)

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/5839>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.